

ספר

אוצר שוֹבְבֵי"ם

והוא לקוּמֵי קוֹנְטְרָסִים וְקָרִים מְפֹזִים וּמְפִנִּינִים, שְׁנִדְפְּסוּ וְנִתְפָּשְׁטוּ בְּבֵר
בְּעוֹלָם, הַמְדַּבְּרִים עַל מַעֲלַת יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, וְאִיךְ שָׁהֵם יָמִים מְסֻגָּלִים
לְתַקֵּן אֶת חֲטָאת נְעוּרֵיהֶם, וְעֲצוֹת נִפְלְאוֹת אִיךְ לְצַאת מִכַּל רַע שְׁנִדְבַק
בוֹ, וְלִזְכוֹת לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אֲשֶׁר כָּתַב הָרַב הַנָּאוֹן הַצַּדִּיק, חֲסִידָא וּפְרִישָׁא, עֲמוּד הָאֱמוּנָה,
מְנוֹרָה הַטְּהוֹרָה, הַמְּגִלָּה וְהַמְּפָרֶסֶם אֲמֵתֶת מִצִּיאֹתָיו יִתְבָּרַךְ לְכָל
הָעוֹלָם בָּלוֹ.

כְּבוֹד קִדְשֵׁת הָרַב הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש זצ"ל

בְּגוֹי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַנְּהוּן וְהַצֶּפֶן, בּוֹרְצִינָא קְדִישָׁא
עַלְאָה, אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמוּדֵינוּ, מוֹרֵנוּ הַנָּאוֹן הַקְדוֹשׁ, אֹר נִפְלֵא, אֲשֶׁר כָּל רוֹ לֹא אָנִים לֵיהּ

רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

הוֹבֵא לְדָפוֹס ע"י חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב עִירָא יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים
To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שעי עמדות "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 5225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: **amazon.com**

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

על-ידי העצות שנתגלין בעולם,
דהינו שיודעין בעולם לתן עצה
לנפשם כל אחד ואחד מה שצריך,
על-ידי-זה גדלה האמונה, בבחינת
(ישעיה כה, א) : "אודה שמך פי עשית
פלא עצות מרחוק אמונה אמן",
שעל-ידי העצות גדלה האמונה.

(לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה')

אוצר שׁוֹבְבִי"ם

- א. תקוֹן שׁוֹבְבִי"ם ה
- ב. יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם סא
- ג. קִדְשֵׁת שׁוֹבְבִי"ם צג
- ד. עֲנִין שׁוֹבְבִי"ם קטו
- ה. מַעֲלֵת שׁוֹבְבִי"ם קמז
- ו. סִגְלַת שׁוֹבְבִי"ם קעג
- ז. הַתְּחִזְקוֹת לִיְמֵי שׁוֹבְבִי"ם רא
- ח. גְּדֻלַּת שׁוֹבְבִי"ם ריט
- ט. אֹר שׁוֹבְבִי"ם רמז
- י. תְּקוֹן הַכָּלְלִי רעח

קונטרס

תקון שובבי"ם

יורה תקונים נוראים ונפלאים לכל מי שפגם בפגם
הברית, פחטא המגנה של הוצאת זרע לבשלה, וירדה
לחזק ולאמץ אותם, שיחזיקו מעמד לחזור אליו ותברך.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגים ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם אֵינָם
יֹדְעִים אֶל מַה יְכוּלִים לַזְכוּת בְּיָמִים אֵלֹה
שְׁקוֹרָאִין בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת מַגְלוֹת
מִצָּרִים וַיִּצִּיאת מִצָּרִים, מִקְרִיעַת יָם סוּף,
וְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר שְׁבוּעוֹת אֵלֹה
מַעֲוָרִים אֶת הַזְמַן שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ
בְּמִצָּרִים בְּעֶרְוַת הָאָרֶץ, וַיִּצְאוּ מִשָּׁם
בְּנִסִּים נִגְלִים, וַעֲבְרוּ אֶת הַיָּם, עַד שֶׁקִּבְּלוּ
אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה. וְלִכֵּן יָמִים אֵלֹה מְאֹד
מִסְגָּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׂאָדָם
חָטָא בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, אִם יַחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תתקמח)

קונטרס

תקון שובבי"ם

א.

סבת החטא ותקונו

הרהורים רעים שמהרהר כל מיני מחשבות מגנות.
תקונו — לחשב רק מחשבות של אמונה בו
ותברך, ולהרהר בדברי תורה, ולחדש חדושים,
לבנות ולפרק ולבאר לעצמו ברוחי הלכות.

צריך שתדע, אהובי, בני! אשר אין עוד דבר
שעוקר את האדם ממנו ותברך כמו הרהורים
רעים, שמהרהר הרהורי גאוף, אשר דבר זה גורם
לאדם שיחטא בפגם הבטית — הוצאת זרע לבטלה,
ויבוא לידי מקרה לילה, רחמנא לצלן, כמאמרם ז"ל
(עבודה נזה כ:): "ונשמרת מכל דבר רע" (דברים כג, י),
שלא יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טמאה בלילה;

כי הכל בא רק מחמת הרהורים רעים, שאדם חושב
 בדברי נאוף, לבסוף נכשל בנאוף. ולכן אומרים
 חכמינו הקדושים (נדה יג): כל המביא עצמו לידי
 הרהור, אין מכניסים אותו במחצתו של הקדוש-
 ברוך-הוא; כי ההרהור שאדם מהרהר בעברה, זה
 מביא אותו אחר-כך לעשות את העברה, ובפרט
 החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, לא בא
 לאדם, אלא על-ידי שמהרהר וחוזר וממהרהר,
 כמאמרם ז"ל (יומא כט): הרהורי עברה קשים
 מעברה; ולכן עליך לזכר, אהובי, בני! שכל החטא
 המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, בא רק על-ידי
 הרהורים רעים ומחשבות זרות. ורבינו ז"ל אמר
 (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד), שצריכים להזהר
 מאד מאד מהרהור רע, כי אלו הרהורים רעים
 שאדם מהרהר, זה מה שמביא אותו, רחמנא
 לישוזן, לכל מיני חטאים ועוונות, ובפרט לחטא
 המגנה של הוצאת זרע לבטלה. ואל תחשב שאין
 בידך להטות את מחשבתך אל מחשבות קדושות,
 כי כבר אמר רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ג'):
 המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו; כי אי אפשר
 שיהיו שתי מחשבות ביחד כלל, ואפלו אם לפעמים
 הולכת מחשבתו ומשוטטת בדברים אחרים, ביד

הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ בְּעַל כְּרָחָה אֶל דֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר, וְלַחֲשֹׁב
מֵה שְׂרָאוֹי. וְהוּא כְּמוֹ סוֹס הַפּוֹנֶה מִהַדָּרֶךְ שְׂתוּפָסִים
אוֹתוֹ בְּאַפְסָר, וּמַחֲזִירִים אוֹתוֹ בְּעַל כְּרָחוֹ אֶל דֶּרֶךְ
הַיֵּשֶׁר, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּמַחֲשָׁבָה מִמֶּשׁ, שְׂיִכּוּלִים
לְתַפְסָה בְּעַל כְּרָחָה לְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הָרְאוּיָה.

וְלִכְן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי, מֵה לִפְנֵיךְ! כָּל הַחֲטָא
הַמִּגָּנָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה שְׂאֵתָה חוּטָא,
הוּא בָּא רַק מִמַּחֲשָׁבוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, שְׂאֵתָה
מִהִרְהָר וְחֹזֶר וּמִהִרְהָר בְּכָל מִינֵי שְׂקוּץ, תַּעֲוֹב
וְזֵהוּם. וּבְאֵמֶת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן מא), שֶׁהֵיכָר הָרַע הוּא הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת, וְהֵיכָר
טוֹב הוּא הַמַּחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת, אִם אָדָם חוֹשֵׁב רַק
מִנְאוּף כָּל הַיּוֹם, וּמִהִרְהָר כָּל מִינֵי זָבָל וְלִכְלוּף, אֲזִי
הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, כִּי מִמֶּשִׁיף עַל
עֲצָמוֹ תִּבְעֶרֶת הַמְּדוּרָה שֶׁל הֵיכָר הָרַע בְּנְאוּף, וּבָא
לִידֵי הַחֲטָא הַמִּגָּנָה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וַיֵּשׁ
שְׁנָפְלוֹ כָּל-כָּף, עַד שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים וּמִהִרְהָרִים תָּמִיד
מִמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל נְאוּף, עֵרֶם, תַּעֲוֹב וְזֵהוּם, וְכָל-כָּף
נִכְנָסוּ בָּזָה, שֶׁשָּׁשָׂה לָהֶם לְצֵאת מִזֶּה. וְלַהֲפֹךְ, כְּשֶׁאָדָם
מִתְגַּבֵּר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, וְחוֹשֵׁב מִמַּחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, אֵיךְ
שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ הוּא אֹר אֵין סוּף בְּרִיךְ הוּא,

ודומים, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות
 אלקותו יתברך, על-ידי-זה זוכה לסלק ממנו את
 היצר הרע הבוזר בו בתאות נאוף. כי הכל תלוי כפי
 המוח מחשבה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן כא): במקום שאדם חושב, שם
 כל האדם. ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניך!
 מאחר שקלקלת כבר בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, ואתה חושב ומהרהר בכל מיני תעוב
 וזהו, ונכנסת כבר בתוך הלכלוך הזה, ראה
 להתחזק ביתר שאת וביתר עז לדחות את כל
 המחשבות זרות המענות אותך. ומה טוב ומה נעים
 אם תזכה לחדש חדושי תורה, אשר אמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שבזה שאדם חשב
 והרהר מחשבות זרות והרהורים רעים, ועקר את
 עצמו מהקדשה, תקונו — שיתחיל להרהר בדברי
 תורה, ויחדש חדושי תורה, ויקשר דברי תורה
 במקום למקום, וזה יהיה תקון על מחשבות זרות.
 ולכן עקר תקון ימי השוכבי"ם הוא, לתקן את
 המחשבות וההרהורים הרעים, כי עקר תקון
 המחשבה הוא להיות שב ואל תעשה גם במחשבה,
 ויבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא,
 וימשיך בתוך מחשבתו רק תורה, כמובא (לקוטי-

הלכות, שבת, הלכה ז', אות מב), שזה סוד קדשת שבת, שפשבת נתנה התורה, ואז הוא גלוי האין סוף ברוך הוא בתכלית ההתגלות. ולכן כנגד זה שהכנסת במחך לכליף, זהו ונתעוב של הרהורים רעים, ראה להכניס בעצמך מחשבות של אמונה פשוטה בו יתברך, ותיציר בדעתך איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, ותיבקש ויתחנן ממנו יתברך, שתזכה למחשבות קדושות וטהורות, וכן תקשר בתוך מחשבתך תורה. ואם תוכל לקשר דברי תורה ממקום למקום — אין למעלה מזה, כי בזה שהחזרת במחשבתך הרהורים רעים שהרהרת בזהמת תאות נאוף, עד שבאת לידי חטא המגנה ביותר, שהוא הוצאת זרע לבטלה, כנגד זה ראה לקשר בתוך מחשבתך דברי תורה, ותיקשר ממקום למקום. ואם לא תזכה לחדש בעצמך, מה טוב ומה נעים אם תעין בספרי שאלות ותשובות, שזה מקשה וזה משיב, זה בונה וזה סותר בדברי תורה, וזו תשובה על הרהורים רעים שאדם הרהר וחשב מחשבות של זנות, ועל-כן כל שאלה ותשובה של חכמי ישראל האמתיים, כשאדם מכניס את עצמו בהם, הוא מתקן את החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שבא דיקא על-ידי הרהורים רעים

ומחשבות זרות, כי לא יבוא אדם לידי חטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אלא על-ידי שמהרהר וחוזר ומהרהר. ולכן אמרו חכמינו הקדושים (אבות דרבי נתן, פרק כ'): כל הנותן דברי תורה על לבו, מבטל ממנו הרהורי חרב ורהורי רעב, הרהורי שטות, הרהורי זנות, הרהורי יצר הרע ורהורי אשת איש, הרהורי דברים בטלים, הרהורי על בשר ודם, כי הכל תלוי רק כפי הרהורים רעים, רחמנא לישזבן, וכן מובא (זהר ויצא קנה): כל מלין דעלמא אזלין בתר מחשבה ורהורא [כל מה שעבר על האדם בעולם תלוי רק כפי המחשבות זרות ורהורים רעים שמהרהר בהם]. ולכן ראה, אהובי, בני! לתקן את מחשבתך כנגד זה שהרהרת בכל מיני הרהורין בישין ורהורים מלכלכים, והכנסת במח מחשבתך כל מיני שקוץ, תעוב, זהום וערם, ראה להכניס בעצמך עכשו מחשבות של תורה, כמובא (זהר ויחי רכב): כד חמי בר נש דהרהורין בישין אתין לגביה תעפסק באורייתא [אם אדם רואה שנכנסים בו מחשבות זרות, ירהר בהרהורי תורה].

ולכן עקר תקון פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, תקון המחשבה, העקר לקשרה אל התורה,

כּמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, דִּינִים, הִלְכָּה ר', אוֹת ד'), שְׁאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ רַק לַחֲשֹׁב בְּדַבְרֵי תוֹרָה. וְאֵל תַּחֲשֹׁב שֶׁזֶּה דָּבָר קָל, כִּי הֵי־צָר הָרַע נִקְרָא גָּנֹב, כּמוֹכָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, גָּנְבָה, הִלְכָּה ד', אוֹת ב'), שֶׁהֵי־צָר הָרַע נִקְרָא גָּנֹב, שְׂגוֹנֵב אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאָדָם תָּמִיד בְּכָל מִינֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת לְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב וּלְהַרְהֵר הַרְהוּרִים רָעִים, שֶׁזֶּה מֵה שֶׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מָמְנוֹ? תִּבְרָךְ, עַד שֶׁהוּא בָּא לִידֵי חֲטָא הַמְּגָנָה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וְלִכֵּן אִם אֵתָּה רוֹצֶה לְתַקֵּן אֶת זֹאת רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לֹא לְהַנִּיחַ שׁוּם מַחֲשָׁבָה רָעָה, וּבְאִפְלוֹ שֶׁהַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת יִרְדּוּ אַחֲרֶיךָ, כִּי מִי שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ מַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים, וְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לַחֲשֹׁב בְּנֶאֱוָף, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עַד שֶׁיִּשׁ בְּגִי־אָדָם שְׁכַל־כֶּף שֶׁקָּעוּ בַּתְּאֻהָ הַמְּגָנָה הַזֶּה שֶׁל שְׁקוּץ, תַּעֲוִיב, זְהוּם, עֵרֶם, וְחוֹשְׁבִים וּמַהֲרָהִים בְּנָשִׁים, שֶׁדָּבָר זֶה מְחַמֵּם אוֹתָם, וְהֵם בָּאִים לִידֵי הַרְהוּרִים מְגָנִים, עַד שֶׁמַּגִּיעִים לְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה לְתַקֵּן אֶת זֶה, עָלָיו לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ רַק מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל אֱמוּנָה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וַיִּצֵּר בְּדַעְתּוֹ, אֵיךְ שְׁכָל הָעוֹלָם

כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, ויכניס את עצמו
 בחדושי תורה, ויחדש חדושי תורה אמתים, כי אין
 עוד תקון לפגם הברית כמי שמחדש חדושי תורה,
 ומזכה את הרבים. ואם אינם בר הכי, מה טוב ומה
 נעים שיצין בשאלות ותשובות של חכמי ישראל,
 אשר שואלים ומשיבים ומחדשים חדושים חדשים
 בכל פעם, ומקשרים את התורה ממקום למקום,
 שזה בעצמו תקון על חטא המגנה של הוצאת זרע
 לבטלה. ועל כל פנים אם מתגברות עליך, אהובי,
 בני, מחשבות זרות והרהורים רעים, וקשה לך
 להנצל מזה, כבר אמר מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי הלכות,
 קריאת התורה, הלכה ו', אות יב), שצריכים לברח מהם
 ולא להסתפל על זה כלל, ויעשה עצמו כאלו אינו
 יודע, וממילא יסתלקו ממנו כל המחשבות זרות. כי
 באמת המחשבות זרות רצות אחרי האדם, אבל אם
 הוא רק ממשיך את עצמו אליו יתברך, ולא שם לב
 אל ההרהורים רעים הרודפים אחריו, אלא בורח
 תמיד אליו יתברך, לבסוף הם נפרדים ממנו. ולכן
 ראה, אהובי, בני, מה לפניך! אל תסתפל על מה
 שהמחשבות זרות רודפות אחריך ורוצות להרס
 אותך לגמרי, כי כבר מוכא בדברי מוהרנ"ת ו"ל
 (לקוטי הלכות, שםפין פקקע, הלכה ד', אות ד'), שהבחינה

ביד האדם לתפס מחשבתו ולפרס מחצות המחין
 לחשב בדבר אחד, ולהנצל מתאות נאוף; כי אי
 אפשר להנצל מתאות נאוף, אלא על-ידי שפרגיל
 את עצמו להרהר בדברי תורה ובדברי אמונה. ולכן
 ראה לחפש ולבקש ולמצא בעצמך נקודות טובות,
 ואף פעם אל תתיאש, ואפלו שפבר חטאת בחטא
 המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שבא בדרך
 כלל רק על-ידי הרהורים רעים שההרהר, על-ידי
 שתהיה חזק לצאת מזה, ויתרהר רק בדברי תורה,
 אז תזכה לתקן בשלמות את מח מחשבתך. אבל
 עליך לדעת, אשר פגם המחשבה זה אפלו כחוט
 השערה, פמוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקושי-הלכות,
 נזיקין, הלכה ד', אות ג'), שעל-ידי-זה שאדם אינו נזהר
 במחשבות זרות, הוא יכול לתעות בדרךכים נבוכים,
 שזה מה שאנו רואים, שבני-אדם אשר רוצים לחזר
 בתשובה שלמה, במקום לתקן את אשר קלקלו, הם
 נופלים עוד יותר ועוד יותר על-ידי שמכניסים
 בעצמם כל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים,
 וחושבים באלו תקון הברית תלוי באיזה דבר אחר
 מלבד תקון המחשבה. ובאמת בימי שובבי"ם אז
 הוא הזמן לתקן את המחשבה, כי אדם צריך לזכור,
 שעם ישראל היו במצרים, במקור הנאוף, כי אמרו

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ז'): אֵין לָךְ
 אִמָּה בְּעוֹלָם, שְׁהִיתָה שְׁטוּפָה בְּדְבָרִים מְכַעְרִים
 וּנְחֻשׁוּדָה בְּכַשְׁפִּים וּבְזֻמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים, אֶלָּא
 הַמְצָרִים בְּלָבָד, לְפִיכָךְ בָּא לָהֶם לְמַצָּרִים תִּקְלָה עַל
 יָדָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הָיָה הַנְּסִיּוֹן שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל,
 שֶׁהֶצְרָכּוֹ לְהַזְדַּבֵּךְ בְּמַצָּרִים, וְלִרְאוֹת אֶת זְהֻמַּת הַנְּאוּף
 שֶׁהָיָה בְּמַצָּרִים, וּלְכֹן יָמִים אֱלוֹ יִמֵּי שׁוֹבְבֵי"ם
 שֶׁקּוֹרְאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְיֶאֱרָא, ב'א,
 ב'שֶׁלַח, י'תָרוֹ, מ'שְׁפָטִים, שְׁאֵז חוֹזְרִים עַל כָּל
 הַסְּפּוּר, אֵיךְ שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמַצָּרִים. וּלְכֹן יָמִים
 אֱלוֹ מְאֹד מְסֻגָּלִים לְחַקֵּן אֶת פָּגַם הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁאָדָם
 חוֹטֵא בְּהִרְהוּרִים רָעִים, וּבָא לִיְדֵי חֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תּוֹרַת
 כְּהֻנִּים אַחֲרֵי): מִגִּיד הַפֶּתוּב, שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם שֶׁל מִצְרַיִם
 מְקַלְקָלִים מְכָל הָעַמִּים, כִּי הַמִּצְרַיִם הָיוּ שְׁטוּפִים
 בְּזֻמָּה וּבְזֻנוֹת. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּמִדְבָּר רַבָּה,
 פָּרָשָׁה ג', סִימָן ד'): לֹא נִגָּאֲלוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא עַל
 שֶׁהִרְחִיקוּ עֲצָמָם מִן הַזֻּנוֹת; וּלְכֹן הוֹצִיָּאם מִמִּצְרַיִם.

וּלְכֹן בְּיָמֵים אֱלוֹ יִמֵּי שׁוֹבְבֵי"ם, הֵם תִּקּוּן לְפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁבָא עַל-יְדֵי
 הִרְהוּרִים רָעִים, וְאִם אָדָם יִקְבֹּל עַל עֲצָמוֹ לִשְׁמֹר אֶת

מח מחשבתו, וכנגד זה שהרהר עד עכשו
בהרהורים רעים, יתחיל להרהר בהרהורים
ומחשבות קדושות, באמונה בו יתברך, ויציר תמיד
בדעתו איך שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך
הוא. וכן יחדיר בעצמו מחשבות של תורה, ובפרט
שיעין בספרי שאלות ותשובות, שמקשים ושואלים,
עונים ומפרשים בדברי תורה, על ידי זה יזכה
לתקון נצחי; אשרי מי שמקדש ומטהר את מח
מחשבתו, ואינו מהרהר שום הרהור רע, ומכניס
במח מחשבתו מחשבות קדושות, שעל ידי זה יזכה
לתקן את כל העבר שלו; אשרי לו בזה ואשרי לו
בבא!

ב.

סבת החטא ותקונו

הסתכליות מגנות שמסתכל על נשים ועל תמונות
תועבה וכל דבר המגרה את היצר, תקונו —
על ידי שמסתכל תמיד רק אליו יתברך, ומתמיד
בלמוד התורה הקדושה, ומסתכל על פני הצדיקים
צריך שתדע, אהובי, בני! אשר חכמינו

הקדושים אמרו (סנהדרין מה:): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ולכן מי ששולט על עניו ולא מסתפל על נשים, ובפרט בדור הזה, אשר הן הולכות ערמות פחיות השדה, הוא אף פעם לא יכשל בחטא ועון של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה; כי עקר החטא המגנה הזה בא לאדם רק מחמת שמסתפל על נשים פרוצות וחשופות, אשר זה מגרה את יצרו הרע, עד שמתחמם ובא לידי חטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (יומא עד): טוב מראה עינים באשה יותר מגופו של מעשה, שנאמר (קהלת ו): "טוב מראה עינים מהלך נפש", כי בזה שאדם מסתפל על אשה ומהרהר אחריה, זה יותר חמור משעבר עברה עמה, כל-כך הקפיד הקדוש-ברוך-הוא על קדשת העינים. וכך אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה י'): מה ראה הקדוש-ברוך-הוא לשאל מישראל הלב והעינים שיהיו אחרי? לפי שעברה תלויה בהם, העינים רואות את הזונה והלב מהרהר אחריה. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות יב:): "אחרי עיניכם" — זה הרהור עברה; כי אדם צריך לשמר מאד על עניו, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים (טור ארח חיים, סימן א');

וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכֹא
 בַּתְּרָא נז:): וְעוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע, זֶה שְׂאִין
 מִסְתַּכֵּל בְּנָשִׁים בְּשַׁעָה שְׁעוֹמְדוֹת עַל הַכְּבִיסָה, שְׂאֹז
 הִיא מִתְגַּלִּית קֶצֶת. וּכְשֶׁאָדָם בָּא לְהִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ בָּא
 לִידֵי הִרְהוּר עֲבָרָה, וּמִכָּל שָׁפֶן עֲכָשׁוּ שְׁהִתְרָה
 הִרְצוּעָה, שֶׁהַנָּשִׁים הוֹלְכוֹת בְּבִגְדֵי שַׁחַץ וּפְרִיצוֹת,
 כְּדִי לְהַכְשִׁיל בְּנֵי-אָדָם בַּעֲבֻרוֹת וְהִרְהוּרִים רָעִים, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל
 הָעֵינַיִם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַי בְּרֻכּוֹת פֶּרֶק
 א', הִלְכָה ה'): לְכֹא וְעֵינָא תִּרְיִן סְרֻסְרִי דְחֻטָּאָה, אָמַר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אִם יִהְיֶה לִי לִיכָא וְעֵינָא, אָנָּה
 יֵדַע דָּאֵת לִי. כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם מְקַדָּשׁ וּמִטְהַר אֶת
 עֵינָיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל נָשִׁים, כְּכֹר יֵשׁ לוֹ טְהָרַת
 הַלֵּב, וְלֹא יָבוֹא לִידֵי הִרְהוּרִים רָעִים, וְלֹא יִתְחַמֵּם
 לַעֲבֹר עַל הַחֻטָּא הַמְּגִנָּה הַמְּזוּהָם שֶׁל הוֹצָאֹת זֶרַע
 לְבִטְלָה, שֶׁכֹּא רַק עַל-יְדֵי פָגֶם הָעֵינַיִם. וְעַל-כֵּן
 הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת רֵאשִׁי, סִימָן
 ט'): כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא לְשׁוֹק וּמִתְיָרָא שְׁלֹא יָבוֹא לִידֵי
 הִרְהוּר, עַל-יְדֵי הָרֵאשִׁי שִׁינְרָאָה נָשִׁים יָפוֹת, יֹאמַר
 הַפְּסוֹק (יִשְׁעִיָּה לג): "הֵן אֲרָאֲלָם צִעְקוֹ חֲצָה, מִלֶּאכִי
 שְׁלוֹם מִרְיָבָיוֹן"; כִּי גַם הַמִּלֶּאכִים צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים
 עַל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ שׁוֹלֵל אַחֵר עֵינָיו, וּמִשׁוּטֵט בַּחוּצוֹת

ומסתכל על נשים ואינו קולט, איך שהסמ"ך-מ"ם
 רץ אחריו, כי בו ברגע שאדם מסתכל על נשים,
 מתלבש בו הסמ"ך-מ"ם ומחטיאו אחר-כך בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, ובא לידי בזיונות
 גדולים. ולכן אמר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות ראיה,
 סימן ח'): מי שעוֹצֵם עֵינָיו מראות ברע, על-ידי-זה
 נצול מבזיונות, כי אין לך בזיון גדול מזה שאדם
 מפקיר את עֵינָיו, ומסתכל על נשים, אשר דבר זה
 הוא מחלה, רחמנא לצלן, כִּאֲשֶׁר מצוי בין בני-אדם,
 שנטבעו במחלה המגנה הזו, שהם מכרחים
 להסתכל על כל אשה העוברת ברחוב, עד שהם
 משתגעים לגמרי, וזה מביא אותם אחר-כך לידי
 פגם הברית הוצאת זרע לבטלה. והתקון לכול מי
 שנפל כִּכְּר בפגם זה, על-ידי הסתכלות על נשים,
 שיקרא שְׁנֵי פְסוּקִים שֶׁל קְבִלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם,
 שהם: שִׁמְעָה יִשְׂרָאֵל הוֹי"ה אֱלֹהֵינוּ הוֹי"ה אֶחָד,
 בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, בִּבְכִיָּה
 עצומה (לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), כִּי על-ידי
 אמירת שְׁנֵי פְסוּקִים אלו נתחזקת אצלו האמונה,
 וזוֹכָה להסתכל רק על הקדוש-ברוך-הוא; כִּי בְּאֵמֶת
 אין שום מציאות בלעדיו יתברך כָּלֵל, והכל לכל
 אלקות גמור הוא. ולכן כשאדם מסתכל על נשים

ומהרהר אחריהן, על-ידי-זה בא לידי כפירות
 ואפיקורסות, שעושה מהן מציאות בפני עצמה.
 ולכן מובא בזהר (קדושים פד): כד חזי ר' שמעון נשי
 שפירין, אמר: אל תפנו אל אלילים; ומה הקשר?
 אלא כיון שאדם מסתפל על נשים ומהרהר אחריהן,
 עושה מהן מציאות בפני עצמה, על-ידי-זה הוא
 כאלו עובד עבודה זרה. ולכן עקר התקון הוא
 על-ידי תקף האמונה, שאדם צריך להתחזק באמונה
 בו יתברך, ולהסתפל על כל דבר רק על רוחניות
 חיות אלקותו יתברך המחיה ומהנה את הדבר הזה,
 כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'),
 שאיש הישראלי צריך להסתפל על השכל שיש בכל
 דבר. ובפרט בימי שובבי"ם, שאז קוראים את
 הפרשיות ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, ו'תרו,
 מ'שפטים, שמזכירים בהן מה שעבר על עם ישראל
 במצרים. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה
 יג, סימן ד'): כל המלכיות נקראות על שם מצרים, על
 שם שהיו מצרים לישראל. ואמרו חכמינו הקדושים
 (ויקרא רבה, פרשה כג, סימן ז'): כשהיו ישראל במצרים,
 היו מצרים בעלי זנות, ועם ישראל הצרכו להיות
 ביניהם, שהיו הכי מזהמים, כמאמרם ז"ל (תורת
 כהנים אחרי): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצרים

מקלקלים מכל העממין. ואמרו (תנא דבי אליהו רבה, פ' ד' : אין לך אמה בעולם שהיתה שטופה בדברים מלצרים וחסודים בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים אלא המצרים בלבד, לפיכך בא להם המצרים תקלה על ידם של ישראל, ועם ישראל היו צריכים לראות את שקוץ תעוב וזהו ערם המצרים, ואף-על-פי-כן התחזקו והחזיקו מעמד. ולכן דיקא עכשו בימי שוֹכְבֵי"ם, שקוראים פְּרָשִׁיּוֹת אלו מגלות מצרים וגאלת עם ישראל, דיקא ימים אלו מאד מסגלים לתקן את פגם העינים, וצריכים להרגיל את עצמם להסתכל על כל פרט מפרטי הבריאה על הפנימיות, שהוא החיות אלקות המתיזה ומנהיג ומקימת את הדבר הזה. וזו מעלת הצדיקים הגדולים והנוראים במעלה נוראה ונפלאה מאד, הדבקים באין סוף ברוך הוא, ואין להם שום הסתכלות בזה העולם כלל. אבל אתה, אהובי, בני! מאחר שפכר קלקלת בעיניך, והסתכלת על נשים, והרהרת הרהורים רעים, ובאת לידי חטא ועון החמור הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הרגל את עצמך להסתכל על פני הצדיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, ועל ידם גם אתה תזכה להגיע למעלה גבוהה. וזהו שאמר רבנו ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עה): הסתכלות פני הצדיקים לבר הוא גם-כן דבר גדול מאד, כי התלמיד חכם והצדיק גדול מהתורה, כמאמרם ז"ל (מכות כב:): כמה טפשי שאר אינשי דקימו מקמי ספר תורה ולא קימו מקמי גברא רבא; נמצא, שהתלמיד חכם הוא גדול יותר מן התורה. ואצל התורה מצינו שאמרו חכמינו הקדושים (איכה רבה בפסיקתא): המאור שבה מחזירו למוטב, מכל שכן אור הצדיק, שההסתכלות בו לבר היא מועילה לקדשה מאד. ולכן הוא דבר גדול מאד להסתכל על פני הצדיקים הדבוקים בו יתברך, ועל-ידיה גם הוא יבוא אחר-כך למדרגה זו, שיאיר עליו אור האין סוף ברוך הוא, כי (לקוטי-הלכות, גגכה, הלכה ג', אות ו'): העינים הקדושות של הצדיק האמת הם כלליות של ע' פנים של תורה, שמשם נמשך אור העין העליון, הינו השגחתו הפרטית שמסתכל עלינו. ובזה שאדם מסתכל על פני הצדיקים, על-ידיה נמשך עליו אור וזיו ודבקות הבורא יתברך שמו. ולכן כל מי שיודע שפגם בעיניו, עקר תקונו — שישתכל על פני הצדיקים, ויתבונן במעשיהם, ויתביש מהם מאד, ודיקא על ידם יבוא אל מדרגה זו, שיתביש ממנו יתברך. וכן צריך

להרגיל את עצמו להסתפל בתורה הקדושה, כי התורה הקדושה היא חכמתו יתברך, ואם ידביק את עצמו באותיות התורה, על-ידי-זה תהיה עליה לנשמתו. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ), אשר העינים הם דברים עליונים וגבוהים מאד, והם רואים תמיד דברים גדולים ונוכחים, ואם היה אדם זוכה לעינים פשוטות, היה יודע דברים גדולים רק ממה שעיניו רואות. ולכן צריכים מאד מאד לשמר על העינים, ולהסתפל רק על החיות אלקות, המחיה את הדבר הזה, ולהזהר לסתם את עיניו לגמרי, עד שלא תהיה לו שום הסתכלות בזה העולם (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה); וכשאדם זוכה לשמר על עיניו בגשמיות וברוחניות, שלא יצא חוץ מהצמצום, על-ידי-זה זוכה לכלים לקבל בהם רוחניות אלקות, ונכלל באין סוף ברוך הוא.

וצריך שתדע, אהובי, בני! שזהו הדבר הכי קשה לאדם, לזכות להגיע אל קדשת וטהרת העינים, כי היצר הרע עובד מאד חזק על כל בר ישראל, להכשילו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, על-ידי הסתכלות על נשים פרוצות, רחמנא

לישון, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
 קכח), שיש אנשים פשרים קצת, שנוגע יראת השם
 בלבבו, משפיל עיניו קצת, ואינו מסתכל בנשים,
 אף-על-פי-כן הוא גונב את העין לאחר יד, ומסתכל
 מן הצד, ועל זה צריכים הרבה רחמים לבקש ממנו
 יתברך, שלא יפשל בראיות אסורות, וינדיק מז
 מחשבתו רק באין סוף ברוך הוא, ויגיל את עצמו
 להסתכל על פני הצדיקים הדבוקים באין סוף ברוך
 הוא, וכן יתבונן באותיות התורה. ועל כלם — יציר
 לעצמו שמותיו יתברך, וזה ימשיך עליו אור וזיו
 וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, כי על-ידי שאדם
 שם לפני עיניו תמיד את שם הוי"ה ברוך הוא,
 בבחינת (תהלים טז): "שוייתי הוי"ה לנגדי תמיד",
 על-ידי-זה ממשיך על עצמו קדשה וטהרה, אור וזיו
 חיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ומכל שכן מי
 שזוכה לציר לפני עיניו את הד' שמות: ע"ב, ס"ג,
 מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הארבעה עולמות:
 אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. והשמות האלו הם
 הפתחים והשערים להשיג אורו של משיח (לקוטי
 מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), על-ידי-זה יאיר עליו אור
 גדול ונורא מאד, עד שישורף את כל הקלפות שברא
 מחמת עוונותיו וקלקוליו הרבים שקלקל עם עיניו.

וזכור דבר זה, אהובי, בני! כי תצטרך את זה לימים
 הבאים, כי עד זקנה ושיבה היצר הרע לא יעזב
 אותך, ויטית אותך להסתפל על נשים, ובפטריות
 בדור הזה, אשר הסטרא אחרא והקלפות מתפשטים
 מאד בעולם, על-ידי אריה אנפין דקלפה, שבכל
 מקום שאדם מסתובב, הוא צריך להסתפל על נשים,
 רחמנא לישזבן (לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמב); ולכן
 עקר התקון רק להסתפל על אריה אנפין דקדשה,
 הינו על גלוי אלקותו יתברך המחיה ומתהוה ומקיימת
 את כל הבריאה כלה, ויציר לפני עיניו תמיד את
 השמות הקדושים האלו שהם הצילו את יוסף
 מהסתכליות רעות, ולכן נאמר אצלו (בראשית מט,
 כב): "בן פור"ת יוסף בן פור"ת עלי עין" וגו', שהם
 התרפ"ו אורות הנמשכים מנוקבא דפרדשקא, שהם
 השמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עם הכתרים שלהם:
 קס"א, קמ"ג, קנ"א. ודרשו חכמינו הקדושים
 (תנחומא ויחי): אל תקרי עלי עין אלא עולי עין,
 שהיה יוסף שומר על עיניו. ועל-פן זכה למה שזכה,
 שנדבקה בו מדת היסוד, כי שמר על עיניו, ולא
 רצה להנות ממראה עיניו; אשרי מי שמכניס דברים
 אלו אל תוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

ג.

סבת החטא ותקונו

השמיעה שאדם משמיע לאזניו דברים בטלים, לשון הרע ונבול פה, זהמה שמביאה אותו לידי החטא המגנה הזה, תקונו — שישמיע לאזניו רק דברי תורה ויראת שמים, ויתחזק באמונת חכמים. צריך שתדע, אהובי, בני! שאדם צריך מאד לשמר על האזנים שלו, שלא ישמיע לאזניו דברים בטלים ונבול פה, כי זו סבה לבוא לכל החטאים שבעולם, רחמנא לישזבן, ובפרט פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. ולכן אמרו חכמינו הקדושים (כתבות ה.) על הפסוק (דברים כג): "ויתד תהיה לך על אונך", אל תקרי אונך אלא על אונך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באזניו. והינו דאמר רבי אלעזר: מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתדות וכו', שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעותיו באזנו. וכן אמרו (שם): מפני מה אֵזֶן כְּלֵה קִשָּׁה וְהָאֵלִיָּה רָכָה? שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יכוף אליה לתוכה. וכן אמרו (שם): אל ישמיע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכוות תחלה. ולכן צריכים מאד מאד לשמר על

הָאֲזֻנִים, כִּי בָרַגַע שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ נְבוּל פֶּה, זֶה כָּבֵר
פּוֹגֵם בְּנִשְׁמָתוֹ, וְזֶה גּוֹרֵם לוֹ לְחֹטָא, וְכֵן אֲנַחְנוּ
רוֹאִים, שֶׁרַב אֵלּוּ שְׁנַפְגָּמִים בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים
בְּעוֹלָם, זֶה בָּא מִפְּנֵי שְׁקָדָם לְכֵן הִשְׁמִיעוּ לְאָזְנָם
נְבוּל פֶּה וְדִבְרֵי שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב וְנֹאֲפִי, שֶׁזֶה גָרַם לָהֶן
אֲחֵר-כֵּן מַה שֶּׁגָּרַם, כִּי הִשְׁמִיעָה שְׁאָדָם שׁוֹמֵעַ
דְּבָרִים מִתַּעֲבִים, זֶה עוֹשֶׂה רַע עַל נִשְׁמָתוֹ, כִּי הִעָקַר
לְשֹׁמֵר אֶת אָזְנוֹ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן כ"א), שֶׁהָאֲזֻנִים הֵן כְּנֶגֶד אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי
מִצְוָה לְשֹׁמֵעַ בְּדִבְרֵי חֲכָמִים (יְכֻמוֹת כ.); וּבָרַגַע שְׁאָדָם
מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, אִזּוֹכָה לְבוֹא לְכָל טוֹב
אֲמִתִּי וְנִצָּחִי, וְיִוָּדַע אִיךָ לְהִתְנַהֵּג בְּכָל דְּבָר. כְּמוֹכָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"א), אֲשֶׁר
אָדָם שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, יִוָּדַע אִיךָ לְהִתְנַהֵּג
בְּכָל דְּבָר, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (מִשְׁלֵי ד):
"שִׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה, כִּי
לֶקַח טוֹב נִתְּתִי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ"; כִּי אֲמוּנַת
חֲכָמִים תְּלוּיָהּ בְּאֲזֻנִים, אִיךָ שֶׁשׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַצַּדִּיק.
וְזֶה עָקַר תְּקוּן הַבְּרִית — כְּשִׁזְכָּה לְשֹׁמֵעַ בְּקוֹל דְּבָרֵי
הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר הוּא יָכוֹל לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ לְמוֹטָב; כִּי
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מִתְדִיר בְּאָדָם גְּלוּי אֱלָקוֹת בְּמִדְרָגָה
עֲלִיּוֹנָה, עַד שִׁזְכָּה לְשֹׁמֵעַ רַק אֶת קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל

הבריאָה, כּמו שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נב):
מִכָּל הַדְּבָרִים צוּעֵק קוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְקוֹרֵא
אוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּבִפְּרָט קוֹרֵא אוֹתוֹ
שְׂיִכְרַח מִטְּמֵאת שְׁקוּץ הַנְּאוּף, שְׁזָה (מְשַׁלִּי ה): "וְאַתָּה
בָּנִים שָׁמְעוּ לִי וְאַל תִּסּוּרוּ מֵאַמְרֵי פִי, הִרְחַק מֵעֲלִיָּה
דְּרָכָךְ וְאַל תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ, פֶּן תִּתֵּן לְאַחֵרִים
הַדֶּרֶךְ וּשְׁנִיתָךְ לְאַכְזָרִי, פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כְּחֹךְ וַעֲצָבִיךָ
בְּבֵית גִּכְרִי, וְנִהְמָת בְּאַחֲרִיתָךְ בְּכָלֹת בְּשָׂרָךְ וּשְׂאֲרָךְ"
וְגו', שְׁכָל זֶה סוֹבֵב עַל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, כִּי בְּרָגַע שְׁאֲדָם אֵינּוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹל דְּבָרֵי
הַצִּדִּיק שְׁמַעוּרָרוּ לְהִתְרַחֵק מִטְּמֵאת שְׁקָרָן, תַּעֲוֹב
וְזֵהוּם שֶׁל נְאוּף, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בָּא לִידֵי הוֹצָאת
זָרַע לְבִטְלָה, וְנִתְקַיֵּם אָצְלוֹ: "פֶּן תִּתֵּן לְאַחֵרִים הַדֶּרֶךְ
וּשְׁנִיתָךְ לְאַכְזָרִי", כִּי רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, מִי שְׁפּוֹגֵם
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, מוֹסֵר
לְאַחֵרִים הוֹדוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ, שְׁזוֹ טַפַּת הַזָּרַע, שְׁמֵהֶם הָיוּ
יְכוּלִים לְהוֹלִיד יְלָדִים, "פֶּן יִשְׁבְּעוּ זָרִים כְּחֹךְ וַעֲצָבִיךָ
בְּבֵית גִּכְרִי", כִּי עַקֵּר הַכַּח שֶׁל אָדָם הוּא הַזָּרַע, וְאִם
הוּא יוֹצֵא לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, זֶה הוֹרֵס אֶת כָּחוֹ,
וְאִזּוּ מְקַלְקֵל אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ, וְרָעִים וּמְרִים לוֹ
הַחַיִּים "וְנִהְמָת בְּאַחֲרִיתָךְ בְּכָלֹת בְּשָׂרָךְ וּשְׂאֲרָךְ",
וְאֵינָךְ יוֹדֵעַ לְתֵת עֲצָה לְעֲצָמָךְ, כִּי הַשָּׂנִים הַטּוֹבוֹת

שְׁלֹף נְתִיפּוּת לְאַזְרִיּוֹת, וְאַתָּה נִמַּק מִצְרוֹת, וְאַתָּה שְׂרֹי בְּדִכְאוֹן פְּנִימִי, עַד שְׁאַתָּה מִתְאַשׁ מִחַיִּיד, וְאַיִנְךָ יָכוֹל לִסְבֹּל שׁוּם בְּרִיָּה מִרַב הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן שֶׁנִּכְנְסוּ בְּךָ, וְאַתָּה יוֹשֵׁב לְבַד, וְאַיִנְךָ רוֹצֵה לְדַבֵּר עִם אֶף אֶחָד, וְאַתָּה בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְשׂוֹאֵל אֶת עֶצְמְךָ — מָה אֲתִי?! שָׁזָה (שֵׁם): "וְאַמְרַת אֵיךְ שְׂנֵאתִי מוֹסֵר וְתוֹכַחַת נֶעֶץ לְבִי, וְלֹא שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרִי וְלִמְלַמְדִי לֹא הִטִּיתִי אָזְנִי" וְגו'.

וְלָכֵן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ?! שְׁמֹר מְאֹד עַל הָאָזְנוֹת שְׁלֹף, כִּי הַכֹּל תִּלּוֹי בְּאָזְנוֹת, וְתִטֶּה אָזְנֶיךָ תָּמִיד אֶל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְאֶל דְּבָרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: (תְּנַחֲמָא כִּי תְּבֵא): "וְהָיָה אִם שְׁמוֹעַ" — אִם שְׁמַעְתָּ קִמְעָא, סוּפָךְ לְשִׁמְעַ הִרְבָּה וְכו', אִם שְׁמַעְתָּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, תִּשְׁמַע לְעוֹלָם הַבָּא מִפִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכו', אִם זָכִיתָ לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁנִּתְּנוּ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, תִּזְכֶּה לְשִׁמְעַ קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמִתָּה וְכו', אִם שְׁמַעְתָּ לְקוֹל רִבְּךָ, סוּפָךְ שְׂאֲחָרִים שׁוֹמְעִים לָךְ וְכו', עֵינֶיךָ שֵׁם. מִכָּל זֶה תִּבִּין וְתִשְׁפִּיל מַעַלְתִּי הַשְּׁמִיעָה שְׂאֵדָם זוֹכָה לְשִׁמְרָה עַל אָזְנוֹי, וְזֶה תִּקּוֹן הַבְּרִית. וּבִיּוֹתָר צָרִיכִים לְהַתְעוֹרֵר עַל קִדְשָׁת

הַאֲזִינִים בְּיָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שְׁאֵז קוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת:
 שְׁמוֹת, וְאַרְא, בֵּא, בִּשְׁלַח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים,
 שְׁעוֹבְרִים אֶת כָּל הַסְּפּוּרִים שְׁאָרְעוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל
 בְּמִצְרִים, שֶׁהֶצְרָכוֹ לַעֲבֹד אֶת כּוֹר הַבְּרִזָּל תַּחַת
 סְבִלּוֹת מִצְרִים שֶׁהָיוּ מְזֻהָמִים בְּנֶאֱוָף, שְׁקוֹץ וְתַעֲוֹב,
 וְהֵם צָעְקוּ אֵלָיו יְתִבְרָךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ג):
 "וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעְקוּ וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם
 אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נִאֲקָתָם"
 וגו', וַיִּשְׁמַע דִּיקָא, כִּי בָּאוּ הַיָּמִים, יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
 מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִם בֶּר יִשְׂרָאֵל בָּא אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וַיִּזְעַק
 וַיִּזְעַק וַיִּגְוֹחַ עַל מַצְבוֹ שֶׁנֶּפֶל בּוֹ בְּעִמְקָא דְתַהוֹמָא
 רַבָּא, וְנִכְשַׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה וְהַמְּזֻהָם שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, אִז דִּיקָא בְּיָמִים אֵלֵינוּ יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם נִשְׁמַעַת
 צִעֲקָתוֹ וַיִּזְעַקְתּוּ יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹיָכִי,
 בְּנִי, מַה לִּפְנִי! מֵאַחֵר שֶׁכָּבֹד נִכְשַׁלְתָּ בַּפָּגַם הַבְּרִית
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִגְעַלְתָּ בְּגַעוּל מַעֲשִׂים מְתַעֲבִים
 כְּאֵלֵינוּ — אֵל תַּתִּיאֵשׁ, אֲלֵא רָאָה לַחֲזוֹר בְּתַשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יְתִבְרָךְ, עַל-יָדֵי שְׁתַּטָּה אֲזִינִיָּה לְשִׁמְעַ
 בְּקוֹל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּגִלָּה לָךְ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק
 ב', סִימָן עח), כִּי מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם רַק לֹא יִתְאַשׁ בְּשׁוּם פְּנִים
וְאֶפֶן. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב):
אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֱמִין שְׂיִכּוּלִין
לְתַקֵּן; אֲבָל לְזֶה צְרִיכִים אֲמוּנַת חֲכָמִים, לְהַטּוֹת
אֲזָנוֹ וּלְשָׁמַע בְּקוֹל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם, הַמְחַזְקִים
וּמַעֲוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים נַפֶּשׁ בֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּפֶל כָּבֵד;
אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם לְבּוֹ וְאֲזָנוֹ אֶל דְּבָרֵי אֱלֹהִים, וִיקִים
(יִשְׁעִיה כח): "הָאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְּשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ
אִמְרָתִי", וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ד.

סֶבֶת הַחֲטָא וְתִקּוּנוֹ

הַכֶּעָס וְהַרְצִיחָה שְׁבוּעָרִים בְּאָדָם, זֶה נוֹבֵעַ מִחֲמַת
הַחֲטָא הַזֶּה. תִּקּוּנוֹ — לְהִתְאַזֵּר בְּמַדַּת הַסִּבְלָנוֹת
וְאֲרִיכַת אִפְסִים

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנִי! אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר
(שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט), שְׁמִי שְׁחָטָא בְּחָטָא הַמְּגִנָּה
הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא תָּמִיד בְּכֶעָס,
וְהוּא אִישׁ רַע וּבִלְיָעַל, וְעוֹשֶׂה רַשְׁעוֹת לְאַחֲרִים. וְכֵן
אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפד), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי

האף של אדם יכולים להפיר את הנואף. וזה סובב על כעס ורציחה, מי שהוא תמיד בכעס ורציחה, ומתאכזר לבני-אדם, בידוע שהוא נואף, רחמנא לצלן. ולכן עקר התקון לתקן את העוין החמור הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא על-ידי שיקנה לעצמו אריכת אפים, שהיא מדת הסבלנות, שאדם צריך להרגיל את עצמו להיות סבולן על כל מה שעובר עליו, ואף שיבואו בני-אדם ויגרמו לו צער ומכאובים עד שיתעצבן, עם כל זאת אין עוד תקון יותר גדול לפגם המגנה של הוצאת זרע לבטלה כמו מדת הסבלנות. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), אשר אי אפשר להגיע לאריכות אפים ולסבלנות, אלא על-ידי אמונה, ככל שאדם יותר מכניס את עצמו באמונה בו יתברך, ויודע ועד אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא על-ידי המאציל העליון, כמו-כן הוא סובל את כל הפא עליו. ובאמת עליך לדעת, אהובי, בני! אשר אין עוד מדה רעה לאדם כמדת הכעס, אשר היא הורסת את האדם לגמרי, וכמו שאנו רואים בני-אדם מלאים רציחה על זולתם, וכל דבר קטן מרגיז אותם, עד שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים קיג:): הרתחנין חיייהם אינם חיים; כי כשאדם

בכעס ורציחה, כל החיים שלו ממרמרים, ומר לו מאד. ולכן אשרי אדם שקונה לעצמו את מדת הסבלנות, שהיא תקון גמור לפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ומי שיודע שחטא בחטא המקנה הזה ביותר, עליו לעסק בתקונו, ולמסור את גופו על מדת הסבלנות. כי עם כעס ורציחה לא פועלים שום דבר, כמאמרם ו"ל (קדושין מא.): רגז לא עלתה בידו אלא רגזנותא; כי הפעם לא מביא את האדם לשום דבר, אדרבה, עוקר אותו מהעולם הזה ומהעולם הבא, ובני-אדם לא יכולים לסבל אדם הכועס ומתעצבן על כל דבר, וכלם בורחים ממנו. ולכן, אהובי, בני! אם אתה יודע שפגמת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ראה לעסק עכשו בימי שובבי"ם בתקונה, ותקבל על עצמך, אשר בארבעים ימים אלו שהם ימי שובבי"ם, שקוראים בהם: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, ו'תרו, מ'שפטים, שתרגיל את עצמך דיקא בימים אלו להיות סבלן גדול על כל אשר בא עליך, ושום דבר בעולם לא יוכל לעצבן אותך, ותקבל על עצמך קבלה חזקה, שבמים אלו לא תכעס, אפלו שיאבדו את כל ממונך, ויעשו לך כל מיני הפסדים, אתה, אהובי, בני, אל תתעצבן. ואז אם תוכל להתגבר

בְּיָמִים אֵלּוּ לַעֲקֹר מִמֶּךָ אֶת הַכֶּעַס, אֲזִי תִזְכֶּה לַהֲפֹטֵר
 לַגַּמְרֵי מִהַמֶּדָּה הַרְעָה וְהַמְּגִנָּה שֶׁל כֶּעַס וּרְצִיחָה,
 אֲשֶׁר רַק מֵאַבְדָּת אֶת הָאֱמוּנָה מֵהָאָדָם. וְלָכֵן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נְדָרִים כ.ב.): כָּל הַכּוֹעֵס אֶפְלוּ
 שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׂוּבָה בְּנִגְדּוֹ. כִּי אִם אָדָם הִיָּה מֵאֲמִין,
 אֲשֶׁר מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
 בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי אֵף פֶּעַם לֹא הִיָּה בְּכֶעַס
 וּרְצִיחָה, וְאֵף פֶּעַם לֹא הִיָּה מִתְעַצְבֵּן עַל שׁוֹם דָּבָר;
 כִּי הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא
 מִתְּלַבֵּשׁ אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַגָּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה,
 וְדוֹמֵם, צוּמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבִּי הָאִין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, הוּא יִסְבֵּל אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, אֵף
 מֵאַחֵר שֶׁאָדָם חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מֵאַבֵּד אֶת דַּעְתּוֹ
 וְשִׁכְלוֹ, כִּי הַזֶּרַע בָּא מִמֶּחַ הָאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא
 בָּא לְיַדִּי כֶּעַס, כִּי עַל-יְדֵי כֶּעַס מְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ
 וְחֻכְמָתוֹ לַגַּמְרִי, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (פְּסָחִים טו.): כָּל אָדָם
 שְׁכוֹנֵס, אִם חָכָם הוּא — חֻכְמָתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ.
 וְעַל-כֵּן רָאֵה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, מֵה לְפָנֶיךָ! מֵאַחֵר שֶׁכָּבֵר
 חֲטָאת בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה,
 וְנִתְבַּלְבַּלָּה דַּעְתְּךָ, וְאַתָּה כֹּעֵסֵן וְרוֹצֵחַ וּמִתְעַצְבֵּן עַל
 כָּל דָּבָר קָטָן שֶׁרַק עוֹבֵר עָלֶיךָ, הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ

בַּמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וּתְדַבֵּר בְּשֶׁקֶט, וְאַל תִּגְבִּיחַ אֶת
 קוֹלָךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּעֲנִית ד.): מִיִּבְעֵי
 לִיחַ לְאִינִישׁ לְמִילָךְ נִפְשִׁיהַּ בְּנִיחוּתָא, שְׁנֹאֲמַר:
 "וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבִּיךָ וְרָעָה מִבְּשָׂרְךָ". וְהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה נִקְרָא רַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית
 לח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי הָיִדִּי"ה" וְגו',
 כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לִידֵי רָעָה, וְזֶה
 "וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבִּיךָ", עַל-יְדֵי שֶׁתִּסֵּר "רָעָה מִבְּשָׂרְךָ",
 כִּי אָדָם הַנִּזְקֵר, שְׁאִינוֹ חוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה הַנִּקְרָא רַע, עַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ
 בִּכְעַס, כִּי הַכַּעַס בָּא רַק מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה,
 וְצָרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת סְבֵלָן עַל כָּל אֲשֶׁר
 בָּא עָלָיו, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, כִּי הַכַּעַס
 וְהַרְצִיחָה הֵן הֵן הַמְּלָאכִי חֲבֵלָה, וְכַמֵּאֲמָרם ו"ל
 (יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית, פָּרָק ב'): אֵף וְחִמָּה מִלְּאֲכִי חֲבֵלָה הֵן.
 כִּי הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה, הַמְּחַלֶּקֶת וְהַמְּרִיבוֹת שֵׁשׁ
 בָּאָדָם, הֵם בָּאִים מִהִקְלָפוֹת שֶׁכָּרָא עַל-יְדֵי חֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וְלִכֵּן הִרְגֵּל אֶת
 עַצְמְךָ בַּמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלַעוֹלָם אַל תִּפְגֵּס בְּרִצְיָחָה,
 אֲפִלּוּ שִׁיכְעִיסוֹ אוֹתָךְ, אַתָּה רֹאה לְהִדְבִּיק אֶת עַצְמְךָ
 בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
 וְתִתְדִיר בְּעַצְמְךָ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהוּיָה

ומקנים את כל הבריאה כלה, ולא תסיח דעתך ממנו
 יתברך כרגע. ואמרו חכמינו הקדושים (זהר חדש נח):
 לא יהיה בך אל זר, שלא תהיה נח לכעס. כי הפעם
 הוא עבודה זרה. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (שבת
 קה:): המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו
 והמפור מעותיו בחמתו, יהיה בעיניך כעובד עבודה
 זרה. כי רואים הרבה פעמים אדם בא לידי פעם
 ורציחה כזו, עד שקורע את בגדיו, ושובר את כליו,
 וזורק את מעותיו על הארץ מרב פעס ורציחתו,
 וכל זה בא משום שמאבד את דעתו. ולכן ראה
 לקנות לעצמו מדת הסבלנות, אשר אין עוד מדה
 יותר טובה מזו, כי מי שהוא סבלן על כל אשר
 עובר עליו, הוא המנצח תמיד, כי אין עוד דבר
 שהורס את האדם בגשמיות וברוחניות כמו מדת
 הפעס, שהוא מתעצבן על כל דבר ועל כל אדם.
 ולכן, אהובי, בני! ראה מה לפניך, הרגל את עצמך
 במדה היקרה של סבלנות, ואז תיקא תצליח בזה
 ובבא, ותזכה לתקון נצחי.

ה.

סבת החטא ותקונו

הדבור שאדם מדבר נבול פה, ומנבל את פיו לדבר כל העולה על רוחו, זה אשר גורם לו להכשל בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, ותקונו הוא — על-ידי דבורי תורה, דבורי תפלה ודבורי אמונה.

צריך שתדע, אהובי, בני! אשר אין עוד כלי שיכול להמשיך את השפע גלוי אלקות לאדם כמו הדבור. וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שהדבור הוא כלי השפע, שבהם מקבלים השפע, כמו שכתוב (דברים א'): "ויברך אתכם באשר דבר לכם", הינו לפי הדבור — בן השפע, אם הדבור הינו כלי השפע הם בשלמות ובמלואם, אזי יכולים לקבל בהם רב שפע, ובזה נמדדת גדלת האדם, איך שמקדש את דבורו. ובפרט שאי אפשר להגיע לאמונה, אלא על-ידי הדבור, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): האמונה תולה בפה של אדם, כמו שכתוב (תהלים פט): "אודיע אמונתך בפיי", הינו על-ידי שמדברים

הַאֲמוֹנָה בְּפֶה, זֶה בְּעֶצְמוֹ אֲמוֹנָה, וְגַם עַל-יְדֵי-זֶה
בָּאִים לְאֲמוֹנָה. וּמַחֲמַת זֶה צָרִיךְ לַהֲזַהֵר מְאֹד
מִדְּבוּרִים שֶׁל כְּפִירָה וְאַפִּיקוֹרְסוּת, אֶף-עַל-פִּי שְׁאִינוֹ
אוֹמְרִם מִלְּבֹ, הֵינּוּ שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ מֵאֲמִין וְאִינוֹ כּוֹפֵר,
חֵס וְשְׁלוֹם, רַק שֶׁהוּא חוֹזֵר וְאוֹמֵר דְּבָרֵי אֲפִיקוֹרְסוּת
שֶׁשָּׁמַע מִפִּי אֲחֵרִים, שֶׁהֵם אֲפִיקוֹרְסִים, וְהוּא
מִתְלוֹצֵץ מֵהֶם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן גַּם מִזֶּה צָרִיךְ לַהֲזַהֵר
מְאֹד כִּי הַדְּבוּר הַזֶּה שֶׁל כְּפִירָה מִזִּיק לְאֲמוֹנָה, וְהוּא
אֲסוּר חֲמוּר לְדַבֵּר וּלְחַזֵּר דְּבוּרֵי הֶבֶל וּשְׁטִיּוֹת
וּכְפִירוֹת מֵאַחֲרִים, וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא מֵאֲמִין. וְצָרִיכִים
לַהֲזַהֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי הַדְּבוּר הוּא זֶה שֶׁמִּקְשֵׁר אֶת
הָאָדָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִקְאֶמֶת יְכוּלִים לְהַפִּיר
אֶת הָאָדָם עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁלּוֹ כִּפִּי שֶׁמִּדְּבַר. וְלִכֵּן
אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי
שֶׁמִּדְּבַר גְּבוּל פֶּה בְּיָדוּעַ שֶׁלְּבֹ חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת אָנוּ;
כִּי מֵה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב, זֶה הוּא מִדְּבַר. וְכַמוֹכָא בְּדִבְרֵי
רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סו), אֲשֶׁר כָּל
הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵהָרַח לַעֲבֹר דֶּרֶךְ הַפֶּה, כִּי
מֵה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב יִהְיֶה מֵה שִׁיחִיָּה, מִכֶּרֶח לַעֲבֹר
בְּתוֹךְ הַדְּבוּר, רַק שֶׁהוּא בִּדְקוּת גְּדוּלָּה, וְזָפִי
הַשְׁמִיעָה זֹכֵרִים לְשִׁמְעַע דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְיוֹדְעִים אֶת
פְּנִימִיּוֹת הָאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת

כל האדם. ולכן כל מי שפגום בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, בהכרח לו לדבר נבול פה,
 רחמנא לישזבן, וכן מדבר תמיד על צדיקים
 קדושים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, שזה מה
 שאמר דוד המלך (תהלים נה): "שלח ידו בשלומי
 חלל בריתו"; וכן פרש רבנו י"ל (שיחות הר"ן, סימן
 לח) את הפסוק (תהלים עג): "שתו בשמים פיהם
 ולשונם תהלך בארץ", כי עכשו התרה הרצועה
 לדבר סרה על כל הצדיקים ועל כל יראי השם, והוא
 כמי שפושט לשונו נגד כל העולם, שאינו משגיח
 על כל העולם כלל, וכל אחד מדבר על זולתו כל
 דבר אסור. ובאמת זה שמדבר על כל אחד כל
 העולה על רוחו, כונתו לדבר על הקדוש-ברוך-הוא,
 אלא הוא מתבייש לדבר עליו יתברך בפרוש, ולכן
 הוא מדבר על בני-אדם, וזה "שתו בשמים פיהם"
 — כל אלו שמדברים רע, מדברים נגד הקדוש-
 ברוך-הוא כביכול, אף מחמת שהם מתביישים לדבר
 בגלוי, לכן מדברים על בני-אדם — "לשונם תהלך
 בארץ", לדבר על זה או על זה, כי המאמין באמונה
 אמתית, שאין מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודבר
 גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת
 המאציל העליון, הוא ימצא את הקדוש-ברוך-הוא

בכל פרטי הבריאה, ולא יפריד בין העולם הזה לעולם הבא, בין דומם, צומח, חי, מדבר, לבינו יתברך, כי הוא יודע, אשר הכל לכל לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית בתוך הבריאה כלה, ואי אפשר להגיע להשגה זו להשיג את האין סוף ברוך הוא בתוך הבריאה, אלא על-ידי קדשת הדבור. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (מגלה יח.): מלה בסלע משתוקא בתרין; אם משלמים כסף על הדבור — סלע אחד, אם תשתק תקבל על השתיקה שני סלעים, כאומר שהשתיקה מאד חשובה, כי כשאדם שותק, על-ידי-זה נשמר מכל מיני חטאים ועוונות, ובפרט מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי ברית הלשון וברית המעור תלויות זה בזה. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט): כפי שאדם מקדש את דבורו, כן זוכה לתקון הברית; ואמרו חכמינו הקדושים (אבות, פרק א'): וכל המרבה דברים מביא חטא; ולכן עקר תקון הברית, פגם המגנה של הוצאת זרע לבטלה הוא — לקבל על עצמו לדם ולשתק, ובפרט בימי שוכבי"ם, שאז קוראים: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים,

שָׁבָהּם חוּזָר עַל כָּל גְּלוּת מִצְרַיִם, שְׁהִיָּה הַדְּבוּר
בְּגִלוּת וְהִגָּאָלָה, וְלָכֵן נוֹהֲגִים חֲסִידִים וְאֲנָשִׁי מַעֲשֵׂה
לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם תַּעֲנִית דְּבוּר בְּאַרְבָּעִים יָמִים אֵלּוּ,
וְהוּא תִקּוּן גָּדוֹל לְפָנֶם הַבְּרִית, הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה,
וְעַל-יְדֵי שְׁאֲדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ תַּעֲנִית דְּבוּר
אַרְבָּעִים יוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה כָּבֹד כָּל הַשָּׁנָה לִשְׁמֹר
עַל דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֹּר רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם,
דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וּגְלוּי הַשְּׁנִחָה פְּרָטִית. וּכְבֹּד אֲמָרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֲלִין פֶּט): מָה אֲמָנוּתוֹ שֶׁל אָדָם
בַּעוֹלָם הַזֶּה? יֵשִׁים עֲצָמוֹ כָּאֵלִם, יְכוּל אֵף לְדַבְּרֵי
תוֹרָה? תִּלְמוּד לֹאִמֵּר: צִדֵּק תִּדְבְּרוּן. כִּי הַדְּבוּר זֶה
הָעֵקֶר, כְּפִי שְׁאֲדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת דְּבוּרוֹ, כֵּן זוֹכָה
לְקַדְשֵׁת הַמַּחֲזִין וְלְקַדְשֵׁת הַבְּרִית.

וְלָכֵן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנִי, מָה לְפָנֶיךָ! מֵאַחֵר
שְׁכַל-כֶּךָ חֲטָאתָ בַּחֲטָא הַמִּגְנָה הַזֶּה שֶׁל פָּנֶם הַבְּרִית,
הוֹצָאת זָרַע לְבִטְלָה, הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדָם וְלִשְׁתֵּךְ,
וּבִפְרָט אִם מִחֲרָפִים וּמִבְזִים אוֹתָךְ, אֵל תַּעֲנֶה
לְרָשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָאֵלּוּ, וּתְקַבֵּל אֶת הַחֲרוּפִים
וְהַגְדוּפִים בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה — יֵדָם
וַיִּשְׁתַּק; כִּי בְּאֵמֶת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֱהוֹבִי, בְּנִי, שְׁכַל

אלו המדברים עליך, זה מסבות עוונותיך המרבים, ובפרט בחטא המגנה של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם, חולקים עליו ועושים לו יסורים. ולכן מאחר שאפה יודע את האמת, שחטאת, עוית, פשעת, ימים ושנים בחטא המגנה הזה, עליך לדם ולשתק, ולהרגיל את עצמך לא לענות למבזי ולמחרפי נפשך כי הוא זה, ואדרבה ראה לקדש ולטהר את הדבור שלך, ותקרב בני-אדם אליו יתברך, ותגלה ותפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכל עם ישראל. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן מא): תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה. וככל שאדם יודע יותר שהוא פגם בחטא המגנה הזה, עליו לקרב מה שיותר אנשים אליו יתברך, כי על-ידי כל טפה וטפה שהוציא לבטלה, ברא קלפות ומשחיתים בלי מספר, רחמנא לישזבן, שהם נוקמים בו, וכזה שמקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומכניס בהם הרהורי תשובה, והם גם-כן מתחילים לקיים את המצוות, והם גם-כן מתחילים ללמד תורה ולהתפלל להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-

זֶה הֵם בּוֹרְאִים מִלְאֲכֵי זְכוּת, שֶׁהֵם מִלְמָדִים זְכוּת עַל
 הָאָדָם שֶׁקָּרָבָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא נִמְחָקִים כָּל
 הַקְּלָפוֹת וְהַמְשָׁחִיתִים שֶׁבָּרָא מִחַמַּת עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן
 כָּל מִי שִׁידָע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁפָּגַם בַּפָּגַם הִבְרִית, הוֹצֵאת
 זֶרַע לְבִטְלָה, עָלָיו לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְקָרֵב רְחוּקִים
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְדַבֵּר עַל רוּחָם, וּלְגַלּוֹת לַפְּנִיָּהֶם אֶת
 אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב, כִּי הַדְּבוּר שֶׁאָדָם
 מְדַבֵּר אֶל זִוְלָתוֹ דְּבוּרֵי אֲמֶת וְאַמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל
 מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּמּוּבָא
 בְּדִבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל (לְקוּטִי-הַלְכוּת, בְּרֻכּוֹת הַשְּׁמֶר, הַלָּכָה
 ה', אוֹת צו); וְלִכֵּן צָרִיכִים לַעֲסֹק בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּאת מְאֹד מְאֹד, לְגַלּוֹת לְכֻלָּם אֶת הָאֲמֶת וְהָאַמוּנָה
 לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם,
 וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד, אֲלֵא לְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
 אֲמַתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי הַדְּבוּר מִשְׁרִים אֶת
 הַשְׂכִּינָה בַּעוֹלָם. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ, אֶהוֹבִי, בְּנִי! מֶה
 זֶה מַעֲלַת הַדְּבוּר, וְאֵל מֶה יְכוּלִים לְזְכוּת עַל-יְדֵי-זֶה,
 הֵייתָ עוֹסֵק כָּל הַיּוֹם וּלְרֵבּוֹת הַלַּיְלָה, לְדַבֵּר רַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֲמֶת עַל-יְדֵי הַדְּבוּר נִבְרָאִים כָּל
 הַדְּבָרִים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי תְּמוּנַת הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלֶּף-יָ-
 בֵּי"ת, שֶׁמֶשֶׁם כָּל הַיְשׁוּת וְכָל הָרְצוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִים
 מִרְצוֹן הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁאִין בּוֹ תְּמוּנָה, כַּמּוּבָא

בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, גבית חוב מהיתומים, הלכה ד', אות יד); ובזה שאדם מדבר הרבה אליו יתברך, ובכל מקום שרק בא, הוא מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך לבני-אדם, על-ידי-זה הוא מעלה את המקומות אליו יתברך. ולכן אין לתאר ואין לשער את גדל זכות האדם שזוכה תמיד לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בלשון שרגיל בה. ובכל שאדם יודע שפגם יותר בפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ולסלק את חכמתו ודעתו ובינתו, ויזעק ויצעק ויתחנן אליו יתברך, ויוציא את הרצונות והכסופים הטובים שיש לו מפיו דיקא, אשר על-ידי-זה נארגין עולמות חדשים, ובני-אדם לא יכולים לתאר לעצמם את גדל הענין הזה של להוציא את הרצונות והכסופים מפיו דיקא, שזה גורם לטהר ולזכך את מחו ומחשבתו, ומוציא אותו מהחשך שנפל לשם, כמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, אומנין, הלכה ד', אות כט).

ולכן ראה, אהובי, בני, מה לפניה! מאחר שדבר חטאת בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, קבל על עצמך לא לדבר כל

העולה על רוחך, ומכל שכן וכל שכן שלא תגבל את פיה, ועל-ידי-זה דיקא תזכה להתעלות בעליה אחר עליה, עד שתדביק את מח מחשבתך באין סוף בריוך הוא, ותזכה שימחל לך על כל עוונותיך.

ו.

סבת החטא ותקונו

הצדקה היא תקון גמור לפגם הברית, ואשרי מי שמרבה בצדקה בכל יום מימי חייו, ובפרט בעבור זכות הרבים, שאז מבטח לו שיתקן את כל מה שפגם בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה צריך שתדע, אהובי, בני! אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רסד): הצדקה היא תקון הברית; כי פגם הברית הוא כי היה צריך להשפיע בקדשה במקום שצריך להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, ועל-כן התקון הוא על-ידי הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע לשם אל הקדשה, על-ידי-זה נתקן. וזה סוד (שמות לה): "ויבואו האנשים על הנשים", הנאמר בנדבת המשכן, שזה זוג הנעשה על-ידי הצדקה. ועל-כן כשנותן לעני שאינו הגון, אזי

אֲדָרְבָּהּ הוּא נִפְגָּם יוֹתֵר, כִּי הוּא חוֹזֵר וּמִשְׁפִּיעַ
לְמָקוֹם שְׁאִינוֹ צָרִיךְ. וְלִכְּנֵן כָּל מִי שִׂידַע בְּנִפְשׁוֹ
שֶׁפָּגַם בִּפְגָּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁעַל-
יְדֵי-זֶה הַפְּרִיד אֶת הַיְסוֹד מֵהַמְּלָכוֹת, וְגֵרָם שֶׁכָּל
הַטָּפוֹת הַתַּפְּזוֹרוֹ לְבִטְלָה, עָקַר תַּקּוּנוֹ — לְהַרְבּוֹת
בַּצִּדְקָה. וְעָקַר הַצִּדְקָה אוֹמֵר מוֹהַרְנ"ת ו"ל (לְקוּטִי-
הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת-הַשְּׁמַר, הַלְכָּה ה', אוֹת לֵה), לִתֵּן לַעֲנִיִּים
הַגּוֹנִים, צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, הַמְּחַדְשִׁים חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
עַל יְסוֹדוֹת נְאֻמָּנִים, וּבְזֶה שְׁעוֹזְרִים לָהֶם לְהַדְפִּיס אֶת
חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה שְׁלָהֶם, הַנִּבְנִים עַל יְסוֹדוֹת אִיתְנִים
שֶׁל הַצְדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְקַרְבִּים
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְכַנִּיסִים בָּהֶם רְצוֹנוֹת
חֲדָשִׁים לְהַשְׁתַּוְּקֶק אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה הַצִּדְקָה הָעוֹלָה
עַל כָּל הַצִּדְקוֹת, כִּי בְּזֶה שֶׁהַצְדִּיקִים הַדְּבָקִים בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא מְתַלַּבְשִׁים עֲצָמָם בְּלְבוּשִׁים רַבִּים,
כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם שִׁכּוֹת אֶל הַמּוֹנֵעַם, וְעוֹשִׂים כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמָם אֶל אֱלוֹ
הַקְּטָנִים וְהַנְּפֹלִים, וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם שִׁיחַת חֵלִין,
וְהַפֵּל כְּדֵי לְחַזֵּר לְבָנוֹת לָהֶם אֶת דַּעְתָּם, וְלְהַחְזִירָם
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן צא); וְכֵן כָּל חֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם הוֹלְכִים עַל
קִטְבָּהּ זֶה, שֶׁהֵם מְלַבִּישִׁים אֶת עֲצָמָם וְהַשְׁגָּתָם

בדבורים פשוטים, עד שגם אלו הרחוקים בתכלית הרחוק, שגם בהם יפגס רצון לחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, אשר הצדקה הזו עולה על כל הצדקות; כי כשאדם חטא בפגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, נכנסים בו ספקות וכפירות, רחמנא לישזבן, כי החטא המגנה הזה מפריד בין היסוד לבין המלכות, כי ברית ואמונה תלויות זו בזו, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן לא), בסוד (תהלים פט): "ובריתי נאמנת לו"; כי עקר קיום אמונה אינו אלא על-ידי שמירת הברית, והצדיקים הקדושים מתנגעים וטורחים לחדש בכל פעם חדושים חדשים, להחדיר בנשמות ישראל אמונה ברוחה ומזככת, ולהחזיר להם את הספקות ולכן אין עוד צדקה יותר גדולה מזו — מלגוד לצדיקים וחקמים המחברים ספרים שיכולים לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, ולהכניס בהם רצון, שגם הם ירצו להכלל באין סוף ברוך הוא. וזה (תהלים קיט): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", על-ידי שנותנים צדקה לחבר ספרים ולהאירם בעולם, לבאר דברי התורה שידעו הכל אמתת התורה, על צדקה זו נאמר: "צדקתך צדק לעולם", כי צדקה כזו נשארת לעולם, כשנותנים למחברים

חכמים וצדיקים המגלים תורת אמת. ובאמת עליך לדעת, אהובי, בני! אשר עקר הספרים הקדושים שמחברים הצדיקים האמתיים בכל דור ודור, וראוי לעזר להם להדפיסם, הם דיקא ספרים כאלו המביאים לידי מעשה, לידי קיום התורה, שלזה צריכים ספרים רבים מאד עד אין קץ, שיוכל כל אדם איך שהוא בכל דרגה ודרגה ובכל מה שעובר עליו כל ימי חייו הבלו בנערותו ובזקנותו וכו', בטיבו ובעיקו וכו', שיוכל להחיות את עצמו ולהשיב את נפשו, ולקבל ולשאב מהם עצות אמתיות, איך להתנהג באופן שישאר קים על עמדו, שדיקא אלו הספרים עולים על הכל. כי באמת עובר על בני-אדם מה שעובר — צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות, ובפרט מי שחטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, עליו עוברים כל מיני משברים וגלים, עד שיש שחטאו בחטא המגנה הזה כל-כף, עד שהגיעו ליאוש גמור, ומתיאשים מחייהם לגמרי, כי אינם רואים שום דרך ותקנה איך לצאת מהחשך שנלכדו בו, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה מחשיך את העינים ומעקם את הלב והדעת בספקות ובקשיות אחריו יתברך, והם שורים במרירות עצומה. ולכן הצדיקים הקדושים

שֶׁבָּכַל דּוֹר וָדוֹר, הֵם אֲשֶׁר מִרְחָמִים עַל נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וּמַחְבְּרִים סְפָרִים קְדוּשִׁים הַמְּגִלִּים אֶת
 אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִיךָ שָׁאִין שׁוֹם יָאוֹשׁ
 בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת וּדְרָכִים וּנְתִיבוֹת לְכָל
 אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ כְּבָר בְּעִמְקֵי עֲמָקִים בְּשָׂאוֹל תַּחֲתִית
 וּמִתַּחֲתָיו. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׂזוּכָה לְהִרְבוֹת בְּצַדְקָה,
 כְּדִי לָקִים (מִשְׁלֵי ה'): "יִפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה", וְזוֹ
 הַצַּדְקָה שֶׁעוֹלָה עַל כָּל הַצַּדְקוֹת. וְעַל צַדְקָה זֹאת נֶאֱמַר
 (תְּהִלִּים קו'): "עוֹשֶׂה צַדְקָה בְּכָל עֵת", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים): זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמִשְׁאֵילָן
 לְאַחֲרִים. וְזֶה סוֹבֵב בִּיּוֹתֵר עַל חֲכָמֵי הַדּוֹר, צַדִּיקִים
 אֲמִתִּיִּים הַדְּבוּקִים בָּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הַזּוֹכִים
 לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְלִקְרֹב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָט אֱלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה רוֹצֶה, אֶהוּבִי בְּנִי! לְתַקֵּן אֶת
 מַה שֶׁקִּלְקַלְתָּ, רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְתֵן צַדְקָה
 לְחֲכָמִים וְצַדִּיקִים כָּאֱלוֹ אֲשֶׁר מַחְבְּרִים סְפָרִים
 שְׂמוּעִילִים לָךְ וְלַעֲדוֹד אֲלָפִים וְרַבּוֹת נַשְׁמוֹת פְּגוּמוֹת
 כְּמוֹךָ. כִּי כְּשֶׁאַדָּם נוֹתֵן סֵתֶם צַדְקָה, הַיּוֹם אָכַל אֶת
 זֹאת, וּמִחֲרָף עוֹד פָּעַם, מַה שָׁאִין כֵּן, אִם נוֹתְנִים

להדפסת החדושי תורה של הצדיקים והחכמים
 האמתיים, המלאים עצות איך לצאת מהחשך והרע
 שגלגלו בו, הרי היא צדקה בכל עת. כי הספר נשאר
 אצל האדם, ובכל פעם הוא מוציא את זה, ומחזק
 את עצמו בזה. ולכן דיקא על חדושי תורה של
 הצדיק האמת ותלמידיו הקדושים שבכל דור ודור
 נאמר: "עושה צדקה בכל עת", כי הצדקה הזאת
 נשארת בכל עת. ולכן, אהובי, בני! מאחר שאתה
 מכיר את עצמך היטב, ואתה יודע מה שעבר עליך
 בחיך, וזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא עם כסף
 ונכסים, ראה למסור את כל כליך למען הדפסת ספרי
 רבנו ו"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, המתיים את
 נפש כל חי, ותזכיר לעצמך איך שאתה היית בחשך
 גדול מאד על-ידי חטאיך המרבים, ודיקא הספרים
 האלו החיו אותך והוליכו אותך בדרך הנכונה,
 ואפלו עכשו שעובר עליך מה שעובר, הספרים
 האלו המחזקים ומעודדים ומשמחים אותך, מדוע
 לא תחשב גם מזולתך, שיש עוד אלפים ורבבות
 נשמות פגומות, שכל-כך מר ורע להם החיים, והם
 שרויים בדפאון ובצעבות פנימית, ודיקא הספרים
 האלו יכולים לעזור להם. ולכן למה לא תתורם בעין
 יפה על הדפסת הספרים הקדושים האלו, והיה זה

תקוניך הנצחי?! ובפרט בימים אלו הנקראים ימי שובבי"ם, ראה לפזר מעוטיך לצדקה, ותקנים (דניאל ד'): "וחטאך בצדקה פרק", וחכמינו הקדושים אמרו (ברכות ו:): אגרא דתעניתא צדקתא; כי עקר מעלת התענית כשנותנים צדקה לעניים מהגנים. ולכן מאחר שחטאת בחטא המגנה הזה של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה, אשר לפי דברי האר"ל אתה צריך לצום על כל חטא של פגם הברית של הוצאת זרע לבטלה, פ"ד תעניות, ומאחר שאין לך כח להתענות כל-כך הרבה כפי רבוי חטאיך ועוונותיך המרבים, אשר רק הקדוש-ברוך-הוא ואתה יודעים כמה חטאת בחטא המגנה הזה, לכן ראה להיות חכם, ותרבה בצדקה למען זכוי הרבים, להדפיס את הספרים הקדושים המחיים ומחזקים בגי'אדם, ומחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ומחזקים ומעודדים ומשמחים אותם לקיים את המצוות בשמחה, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מזו. ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת, רבא, פרשה י', סימן כא): הדורון של הקדוש-ברוך-הוא צדקה, הנותן צדקה אפלו היתה בידו עברה ונחתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל פני שכינה בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא אומר למלאך של פורענות אל

תגע בו. ועל איזה עון עוד נחתם דינו לאבד, אם לא על פגם הבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, כּמוֹכָא (זהר וישב), שֶׁעַל הַחֲטָא הַזֶּה אֵין מוֹעִילָה שׁוּם תְּשׁוּבָה. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן עא), שְׁגָם עַל חֲטָא זֶה מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, וְהוּא צָרִיךְ לְהַתְּנִסּוֹת לַעֲבֹר עוֹד פַּעַם בְּמִקְוֹמוֹת אֵלּוּ, וְאֵז כְּשֶׁמִּתְחַזֵּק, הוּא יָכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, עֵין שָׁם. וְלִכֵּן מֵאַחֵר שׁוֹנָה אוֹתָךְ הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא עִם כָּסֶף וְנִכְסִים, רֹאֵה שְׁכָל הַצְדָּקָה שְׁלֶךְ תְּהִיָּה רַק לְהַדְפֹּסֶת וְהַפְצַת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים הָאֵלּוּ, שְׁעֲזָרוּ לָךְ בַּעַת שְׁהֵייתָ בַּחֲשֹׁךְ שָׁבוּר, מְדַכָּא בְּדַכְּאוֹן פְּנִימִי, וְהֵייתָ שְׂרוּי בַּעֲצָבוֹת וּבִיאֹוֹשׁ גָּמוּר, עַד שֶׁבָּא לְיָדְךָ סֵפֶר מִסְפָּרֵי הַצְדִּיק הָאֵמֶת וְתִלְמִידָיו, וְתִלְמִידֵי תִלְמִידָיו, שְׂזָה עֶזֶר לָךְ לְהַתְּגַבֵּר עַל הַכֹּל, וְלַצָּאת מִמִּקְוָמָךְ שְׁנַפְלֹת לְשָׁם. וְלִכֵּן כְּמוֹ שֶׁהַסְּפָרִים הָאֵלּוּ עֲזָרוּ לָךְ, כֵּן רֹאֵה לְהַשְׁפִּיעַ מֵהַכָּסֶף וְהַנִּכְסִים שֶׁהַשְׁפִּיעַ לָךְ הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא — רַק לְהַדְפֹּסֶת סְפָרִים אֵלּוּ. זֶה עֶקֶר תְּקוּן הַבְּרִית, וְאֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, מִלְּהַצִּיל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְהַצְדָּקָה הַזֹּאת תִּלְוֶה אוֹתָךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִים דְּבָרִים אֵלּוּ בַּתּוֹף לְבוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ענין פדיון פ"ד תעניות על-ידי צדקה

מובא בדברי האר"ל (שער רוח-הקדש, תקון כז), ש'על פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה האדם צריך להתענות פ"ד ימים, וזה על כל חטא שחטא פעם אחת, צריך להתענות פ"ד ימים. ולכן אם אדם חטא חס ושלום, עשר פעמים בחייו בחטא הפור הזה, הרי עליו להתענות שמונה מאות וארבעים יום, ואם חטא, חס ושלום, בחטא המגנה הזה מאה פעמים, הרי עליו להתענות שמונת אלפים וארבע-מאות יום, ואם חטא בחטא המזהם הזה אלף פעמים בחייו, הרי צריך להתענות שמונים וארבע אלף יום, שזה חשבון של מאתים ושלשים שנה, שצריך לחיות רק בשביל להתענות על אלף פעמים שחטא. ולצערנו הרב, החטא המגנה הזה מאד מאד מצוי בעתים הללו, עד שאדם צריך לחיות כל-כף הרבה שנים, כדי שיוכל להתענות כל-כף הרבה ימים, כדי לתקן מה שקלקל, אשר זה דבר בלתי אפשרי, כי ימי שנותינו בהם שבעים שנה (תהלים צ, י), ואיך אדם יכול לחיות מאות שנים, ולהתענות בכל יום, כדי לתקן את זה?? ואל תתמה, אהובי, בני, שיש שנכשלו בחטא המגשם והמזהם והמגנה הזה כל-כף הרבה פעמים, שפכר

מובא בספר הקדוש והנורא "ראשית חכמה" (שער
 התשובה, פרק יג), וזו לשונו: "ומהדברים שצריך עכשו
 לתקן, הוא לתקן אות ברית הפגום בהוצאת זרע
 לבטלה, שאין אדם בזמננו נצול ממנו בבחירותו"
 וכו', עין שם. ואם כתב את זה לפני ארבע-מאות
 שנה, מה נאמר אנן בדורותינו אלו? אשר הכפירות
 והאפיקורסות והפריצות וההפקרות, השקוץ, תעוב
 וזהו עושים פרצות בין נשמות ישראל, ונערי בני
 ישראל נכשלים בחטא המר הזה, אשר הוא עון חמור
 מאד, עד שאמרו בזהר (וישב קפח), שעל פגם הברית
 ובפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא, חס ושלום, אין
 מועיל על זה שום תשובה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-
 הר"ן, סימן עא), שעל כל דבר יש תשובה, ועקר
 התשובה הוא לבל יעשה עוד מכאן ולהבא, והוא
 מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה
 ולהתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו
 עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר את תאוותו, זה
 עקר התשובה. וידוע, אשר האריו"ל תקן, שיכולים
 לפדות את העניות בצדקה, כמו שכתוב (דניאל ד'):
 "ונחטאון בצדקה פרק"; ובפרט בימי שובבי"ם, שאז
 הוא הזמן לתקן את החטא המגנה והמשקץ והמתעב
 הזה. ולכן אשרי מי שנותן בכל יום שמונים וארבע

פרוטות לצדקה, או שמונים וארבעה שקלים לצדקה, או שמונים וארבעה דולר לצדקה. הכל כפי האדם, כי הצדקה מכפרת על הכל, וכשאדם מרבה בצדקה — מרבה בזכויות, ובפרט כשהצדקה היא בעבור צרכי הרבים. וכמו שאמר מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי הלכות, גזלה, הלכה ה', אות יח), על פי מאמרם ו"ל (ביצה כט.): גזל ואינו יודע ממנו גזל, יעשה מהם צרכי רבים. כי יש שפגם וחסא כל-כף, שהפגמים שלו נוגעים לכלל נשמות ישראל, כי אחד שחסא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות ומשחיתים, שעל-ידי-זה גורם שגם שאר נשמות קדושות יבואו לידי חטא המגנה הזה. ולכן מי שכבר חטא בחטא המזהם של הוצאת זרע לבטלה, ועכשו רוצה לחזור בתשובה שלמה, ולא יודע לעוד כמה נשמות קדושות גרם לחטא, לכן עקר תקונו לעסק בצרכי רבים, והוא — שישתדל שיהיה לו חלק בהמשכת התורה שממשיכים הצדיקים הקדושים, הדבקים באין סוף ברוך הוא, ומחדשים חדושי תורה כאלו, אשר יש בכלם להתחזיר את כל העולם בתשובה שלמה, ומתבררים ספרים כאלו שיש בכלם להחיות נפש כל חי, ולהוציא אותם מהזהמה שגפלו אליה. ולכן עקר הצדקה צריך להיות למען הדפסת והפצת ספרי רבנו

ו"ל, ותלמידיו ותלמידי תלמידיו. ולכן, אהובי, בני!
מאחר שאמה יודע שפגמת כל-כף הרבה בחטא
המגנה הזה, ואמה צריך להתענות כל-כף הרבה
תעניות, עד שאין בכחך לעמד בזה, לבן איעצך ויהי
אלקים עמך; ראה להרגיל את עצמך לתת בכל יום
פ"ד פרוטות, ואם תוכל יותר — פ"ד שקלים, או
פ"ד דולר, הכל כפי האדם, אין לתאר ואין לשער את
גדל הזכות שיש לך בזכות הרבים, שבודאי על-ידי-
זה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא על הכל, ולא תצטרך
להתענות. ולכן ראה לתת כל ימי חייך כל יום ויום
פ"ד פרוטות וכו' כנ"ל, ומכל שכן בימים אלו, ימי
שובבי"ם, שקוראים אז ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלת,
י'תרו, מ'שפטם, שהם הימים המסגלים לתקן את
החטא הזה, אל יחסר לך יום אחד שלא תתן את
הסכום הנ"ל. וקדם שתתן את הצדקה, תאמר את
התפלה הזו, כדי ליחד את כל העולמות יחד,
שהפרדת על-ידי חטאתיך המרבים.

יָקַח בְּיָדוֹ סֶכֶם הַכֶּסֶף כְּמִסְפַּר פ"ד, וַיֹּאמֶר אֵת זֶה
קָדֵם שְׁנוֹתָן לְצִדְקָה:

לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

וּשְׂכִינְתִּיהָ

תְּכוּן: יֵאָהֲדוּנָהי (זְעִיר וְנוֹקְבָא)

וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ

וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ

אִיהָהִיּוּהָה

יֵאָהֲהִיּוּהָה

לִיְחִידָא שֵׁם

י"ה (אָבָא וְאָמָא) בּו"ה (זְעִיר וְנוֹקְבָא)

בְּיְחִידָא שְׁלִים

יְהוּה

בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּהִתְקַשְּׁרוֹת לְכָל
הַצְדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים שְׂבִדוֹרֵנוּ, וּלְכָל
הַצְדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָה, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבִפְרֹט לְרִבְנוּ הַקְדוֹשׁ,
צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, נֶחֱל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה,
רַבִּי נֶחֱמָן בֶּן פִּינְגָּא זי"ע. הִנֵּה אֲנֹכִי בָּא
לְקַיֵּם מִצְוֹת צִדְקָה לְתַקֵּן אֵת שְׂרָשָׁה בְּמָקוֹם

עליון בשעור קומה, וזפני שבזכות נתינת
פ"ד פרוטות לצדקה, שיהיה תמורת
ארבעה ושמונים יום של תענית, שחייב אני
להתענות על ידי פגם הברית — הוצאת
זרע לבטלה, שחטאתי, עויתי, פשעתי,
רחמנא לצלן, והרע בעיניך עשיתי, ובזכות
מעשה הצדקה זו יתחברו ויתקשרו
ויתיחדו ארבע אותיות שם יהו"ה דכלליות
ופרטיות: דאצילות, בריאה, יצירה, עשיה,
שפגמתי בהם, ובזה שאני נותן בזרועי את
הצדקה, יהיה נחשב אות ו' של שם
הוי"ה, ואת הפרוטות יהיה נחשב אות י'
של שם הוי"ה, ובחמש אצבעותי שאני
נותן בהם את הצדקה, יהיה נחשב אות ה'
הראשונה של שם הוי"ה, ובחמש אצבעות
של המקבל את הצדקה, יהיה נחשב אות
ה' אחרונה של שם הוי"ה, ובזה אֶזְכֶּה
לִיְחַד יְחֻדָּא שְׁלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת דְּכָל־לִיּוֹת

אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצִּירָה, עֲשִׂיָּה, בְּפִרְטִיּוֹת :
 נֶפֶשׁ, רוּחַ, נִשְׁמָה, חַיָּה יְחִידָה, שֶׁל כָּל
 פְּרִטִּיּוֹת וּפְרִטִּי פְּרִטִּיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת
 יִתְקַנּוּ עַל-יְדֵי נְתִינַת צְדָקָה הַזֶּה שְׂאֵנִי מִכּוֹן,
 כְּדֵי לְכַפֵּר אֶת מֵה שֶׁחָטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי
 בַּחֲטָא הַמִּגָּנָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, שְׂאֵנִי חַיֵּב לְהַתְעַנּוֹת עַל כָּל חֲטָא
 פ"ד יָמִים, וְתִהְיֶה הַצְדָקָה הַזֶּה כְּאֵלוֹ
 הַתְעַנִּיתִי פ"ד יָמִים, וּלְתַקֵּן מֵה שֶׁפָּגַמְתִּי
 בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ חוֹתֵמָא דְּמִלְכָּא, וּלְתַקֵּן
 מֵה שֶׁפָּגַמְתִּי בְּרַמ"ח אֵיבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים
 שֶׁבִּיסוּד, כִּי כֵן יִסְדּוּ לָנוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל,
 לְפָדוֹת בְּכֶסֶף כָּל תְּעֵנִית, וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ
 כְּאֵלוֹ כּוֹנְנִי בְּכָל הַכּוֹנְנוֹת הָרְאוּיֹת לְכוֹן
 בְּתַקּוֹן זֶה.

וַיְהִי נַעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
 כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ :

קונטרס

ימי שובבי"ם

דבורים ערבים ומתקים לחזק את כל הנפשות
השבורות שנקשלו ועברו על חטאים חמורים, ויורה
להם דרך איך להגיע אל תקניהם בימי השובבי"ם.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידיו בברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂרַפְנוּ ז"ל גִּתָּן
תְּקוּן לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיָמִים אֵלֹו, וְעַקֵּר
הַתְּקוּן לְשִׁמְעַע בְּזִיוְנוּ וְלָדָם וְלִשְׁתֵּק, וְאַף
שֶׁהַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת מוֹעִילָה כָּל יָמוֹת הַשָּׁנָה,
עִם כָּל זֹאת בְּיָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, זֶה יוֹתֵר
מִסְּגָל, אִם זֹכִים לָדָם וְלִשְׁתֵּק לְכָל אֵלֹו
שְׁמִיחָרָפִים וּמַבְזִים אוֹתוֹ וְשׁוֹפְכִים אֶת
דָּמֹו, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הָיָה רָגִיל בְּיָמִים
אֵלֹו לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ פְּעָמִים אֶת סֵפֶר
תְּהִלִּים, שֶׁעוֹלָה הַמְּזֻמָּרִים כְּמִסְפָּר
כַּפ"ר.

(אֲמַר־יְמוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', אוֹת תִּתְקַמֵּט)

קונטרס

ימי שובבי"ם

בני היקרים! עליכם לדעת, כי ימים אלו שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, ו'תרו, מ'שפטים, אמר האריז"ל (שער ויהי הקדש, תקון כו), שיש מנהג קדום בכל ישראל, להתענות מ' יום רצופים, שיש מן יום הראשון של פרשת שמות עד פרשת תרומה, וקצת מן תצוה. ונתנו סימן בהם (ימיה ג, יד): "שובו בנים שיו'ב'בי"ם", ראשי תבות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, ו'תרו, מ'שפטים. כי בימים האלה מסגלים להתענות על פגם הברית עון הקרי והוצאת זרע לבטלה, כי הימים האלו מסגלים לתקן את החטא המגנה והמשקץ והמתעב הזה יותר מכל ימות השנה; כי בימים האלה קוראים, שעם ישראל נשתעבדו במצרים בפרך (שמות א, יד): "וימדרו את חיייהם בעבודה קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבודה

בשָׁדָה, אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בַּפָּרוֹךְ וְגו'. וְאֵלֹהֵי הַזֶּה הָיוּ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהוֹצִיא אָדָם הָרִאשׁוֹן לְבִטְלָה, כְּמֵאמָרָם ו'ל (עין ערוֹבִין יח): ק"ל שָׁנָה פָּרַשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ וְהָיָה מוֹלִיד שְׂדִין וְרוֹחִין עַל-יְדֵי טָפוֹת קָרִי, וְכָל אֵלֹהֵי נִתְקַנּוּ בְּגִלוֹת מִצָּרִים; וְלִכְּנֹן בְּזִמָּן קָרִיאַת פְּרָשִׁיּוֹת אֵלֹהֵי, יֵשׁ סִגְלָה לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה. כִּי מִהִתְחַלֵּת פְּרָשַׁת שְׁמוֹת, שֶׁשָּׁם מְדַבֵּר מִגִּלוֹת מִצָּרִים, וְאַחֲרֵי-כֵן מִיִּצְיַאת מִצְרַיִם, וְהַלִּיכָתָם בַּמִּדְבָּר, וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה, וּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה, שֶׁכָּל אֵלֹהֵי הַשְּׁבוּעוֹת: שְׁמוֹת, וְיֵאֲרָא, ב'א, ב'שֶׁלַח, ו'תָּרוּ, מ'שְׁפָטִים, קוֹרְאִין בַּתּוֹרָה פְּרָשִׁיּוֹת אֵלֹהֵי, לִכְּנֹן מְאֹד מִסְּגָלִים יָמִים אֵלֹהֵי לְתַקֵּן אֶת הָעֵצוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה. וְעַל-פִּי-רַב יוֹצֵאת פְּרָשַׁת שְׁקָלִים בַּפְּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים, שָׂאז מְסִימִים אֶת הַפְּרָשָׁה "לְכָפֹר עַל נַפְשֵׁיכֶם" (שְׁמוֹת ל, טז), לְהוֹרוֹת שְׁבִימִים אֵלֹהֵי דִיקָא מִכְּפָרִים עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלל בָּא מִחֲמַת שְׁאָדָם מְכַנֵּס בְּעֵצְמוֹ הַהוּרִים רָעִים, הַהוּרִים מְגִנִּים, וְכְּמֵאמָרָם ו'ל (עֲבוּדָה זָרָה כ): שְׁלֹא יִהְיֶה אָדָם בַּיּוֹם, וְיָבֹא לְיָדֵי טְמֵאָה בְּלִילָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נִדָּה יג): הַמִּקְשֶׁה עֲצָמוֹ לְדַעַת — יֵהָא בְּנִדּוּי, דְּקַמְגִּיר יִצֹר הָרַע אֲנַפְשִׁיהּ; וְרַב אָמִי אָמַר נִקְרָא עֲבָרָן, שְׁכָךְ

אֲמָנוּתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע, הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּן, וּלְמָחָר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֶּן, עַד שְׁאוּמֵר לוֹ לֵךְ עֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד; הָרִי שֶׁעַל-יְדֵי שְׂאֲדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ הַרְהוּרִים רָעִים, מַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, מְגַרָה עַל עֲצָמוֹ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, עַד שֶׁבָּא לַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר זֶה מֵה שְׂמֻכְנִים אַחֲר־כֶּן כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת בְּלֵב הָאָדָם; כִּי לֹא יִכְנָסוּ לָאָדָם סִפְקוֹת בְּאַמוּנָה, אֲלֵא אִם-כֶּן נִכְשַׁל קֹדֶם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזוּהָ וְהַמְּשַׁקֵּץ הַזֶּה שֶׁל קָרִי וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְלֹא בְּחִנָּם אָמְרוּ (שם): כָּל הַמְּבִיא עֲצָמוֹ לַיְדֵי הַרְהוּר, אֵין מְכַנִּיסִים אוֹתוֹ בְּמַחֲצִיתוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּתִיב הָכָא (בְּרֵאשִׁית לח, י'): "וַיֵּרַע בְּעֵינֵי הָנָזִ"ה", וְכִתִּיב הֵתָם (תְּהִלִּים ה, ה): "כִּי לֹא אֵל חִפְץ רָשָׁע אַתָּה לֹא יִגְרֹךְ רָע"; כִּי מִי שֶׁחוֹטֵא בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה וְהַמְּזוּהָ הַזֶּה שֶׁל פָּגֶם קָרִי וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵינוֹ רוֹאֶה פְּגִי הַשְׂכִּינָה. וְזֶהוּ חֲטָא הַמַּחֲשִׁיף עֵינֵי הָאָדָם וְשׁוֹכְרוֹ לְגִמְרִי, וּמְכַנִּים בּוֹ דְּכָאוֹן פְּגִימִי, וְהוֹרֵס לוֹ אֶת הַחַיִּים וְהַבְּרִיאוֹת, עַד שִׁיוּצָא מִדַּעְתּוֹ לְגִמְרִי. וְחֲטָא זֶה הוּא בְּכָלֵל נְאוּף שֶׁעוֹבֵר עַל לֹאוֹ שֶׁל "לֹא תִנְאַף", כְּמֵאמָרָם ו"ל (נִדָּה שָׁם): מֵאִי דְּכָתִיב (יִשְׁעִיָּה א, טו): "יְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוֹ" — אֵלֹה הַמְּנַאֲפִים בַּיָּד, תִּנְאֵ

דְּבִי רַבִּי שְׁמוּאֵל (שְׁמוֹת כ, יג): "לֹא תִנָּאֵף" — לֹא
 תִּהְיֶה בָּךְ נֹאֲפָה בֵּין בֵּיד בֵּין בְּרִגְלָהּ; וְלִכְּנָן כָּל מִי שִׁיּוּדֵעַ
 בְּנִפְשׁוֹ שֶׁחֲטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, שֶׁהִרְגָּ אֶת יְלָדָיו,
 כְּמֵאמָרָם ו'ל (נִדָּה יג): כָּל הַמוֹצִיא שְׁכֶבֶת זֶרַע
 לְבִטְלָה, כָּאֵלּוּ שׁוֹפֵף דָּמִים, שְׁנֹאמֵר (יִשְׁעִיָּה נז, ה):
 "הַנְּחָמִים בְּאֵלִים תַּחַת כָּל עֵץ רַעְנָן, שְׁחֲטִי הַיְלָדִים
 בְּנִחְלִים, תַּחַת סְעִיפֵי הַסְּלָעִים", אֵל תִּקְרִי שְׁחֲטִי
 אֶלֹא סוֹחֲטִי, רַב אֲסִי אָמַר כָּאֵלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדַת
 כּוֹכָבִים. כְּתִיב הֵכָא: "תַּחַת כָּל עֵץ רַעְנָן", וְכִתִּיב
 הֵתָם (דְּבָרִים יב, ב): "עַל הַהָרִים הָרְמִים וְעַל הַגְּבְעוֹת
 וְתַחַת כָּל עֵץ רַעְנָן", יִרְאֶה לְתַקְנֵנוּ מֵאֵד דִּיקָא בְּיָמִים
 אֵלּוּ; כִּי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, שְׁאָדָם מוֹצִיא זֶרַע
 לְבִטְלָה — בֵּין בֵּיד בֵּין בְּרִגְלָהּ וּבֵין בְּכָל אִפֶּן שִׁיְהִיָּה,
 מִבִּיאוֹ לְיָדֵי כַּעַס וְרָצִיחָה, כִּי סָתָם נוֹאֲף הוּא כְּעֶסֶן
 וְרוֹצֵחַ, וּמָה גַם שְׁנֹכְנָסִים בּוֹ הִרְהוּרִי כְּפִירָה
 וְאַפִּיקוֹרְסוֹת נִגְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי מִי שְׁנֹכְנָס בּוֹ אֵיזָה
 הִרְהוּרָה, אוֹ אֵיזוֹ מַחֲשָׁבָה זָרָה נִגְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵילּוּ
 סִפְקוֹת אוֹ אֵילּוּ קִשְׁיוֹת, סִימָן שְׁנֹכְשֵׁל בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל
 הַמוֹצִיא שְׁכֶבֶת זֶרַע לְבִטְלָה חֲזֵיב מִיתָה, שְׁנֹאמֵר
 (בְּרֵאשִׁית לח, י): "וַיֵּרַע בְּעֵינֵי ה' אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיָּמָת
 גַּם אוֹתוֹ". וְלִכְּנָן כָּל מִי שִׁיּוּדֵעַ שְׁפָגָם בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה

והמוזהם והמשקץ הזה, עליו להתעורר בימים אלו הנקראים "ימי שובבי"ם", ולצעק הרבה אליו יתברך. כי החטא הזה בא לאדם מצמצום הדעת והמחין, מחמת שלא נזהר בקדשת שבעת הנרות (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא); הינו כשאדם פוגם בעיניו ומסתכל בכל דבר המביא אותו לידי הרהור, וכן כששומע דבורי גבול פה ונאוף, ומכל שפן כשמדבר כל העולה על רוחו, ומגבל את פיו, על-ידי-זה בא לחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ונעשה כעסן גדול, וכל דבר פעוט מעצבנו ועוקר את דעתו ומחו לגמרי, כי כל הכופע מסתלקת חכמתו ממנו (פסחים סו:), ואז כדי לזכות לתקן את החטא המגנה הזה, אין עצה אחרת, אלא לצעק הרבה בימים אלו אליו יתברך, כי על-ידי הצעקה שאדם צועק ומבקש ומתחנן ממנו יתברך, על-ידי-זה נפתחים לו המחין.

וכל זה ענין שובבי"ם (לקוטי הלכות, גלות, הלכה ה'), שבהם נוהגים הכשרים להתענות ולצעק להשם יתברך בתפלות וסליחות, כי באלו הימים קורין בתורה בענין גלות מצרים וגאלתם, שהיה על-ידי צעקה (שמות ב, כג-כד): "ויאנחו בני ישראל מן

הַעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן
הַעֲבֹדָה, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.
וַיִּמְדּוּ-כֵן צָרִיכִין עֲתָה בְּגָלוֹת הַזֶּה, שֶׁעוֹבֵר עַל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל כָּל מִינֵי קִטְנוֹת וִירִידוֹת, וְנִכְשָׁלִים בְּעוֹן הַפֶּה
הַזֶּה שֶׁל קָרִי וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוֹלָה, עַל-יְדֵי
שְׁמִתָּעָרְבִים בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם. וַיִּמְדּוּ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים
קו, לה): "וַיִּתְעָרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מִעֲשִׂיהֶם",
וַיִּתְּלִי לְמַדִּים מִמַּעֲשֵׂי הַגּוֹיִם, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן,
שְׁהוֹלְכִים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת, שֶׁדָּבָר זֶה מְכַנֵּס
הַרְהוּרִים רָעִים וְהַסְתַּכְּלִיּוֹת אֲסוּרוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְחַמְּמִים וְכֹאִים לִיְדֵי טִמְאַת
קָרִי וּמִקְרָה לִילָה, וְהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוֹלָה, שֶׁעַל חֲטָא
וְעוֹן הַפֶּה הַזֶּה תִּקְנּוּ אֶת "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם". וְזֶהוּ:
"שׁוֹבּוּ בָנִים שׁוֹבְבֵי"ם" (יִרְמְיָהוּ ג, כב), שֶׁעָקָר כָּל
הַצָּרוֹת וְהַגְּלִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלֵן, הֵם עַל-יְדֵי חֲסָרוֹן
הַדַּעַת, שֶׁזֶּהוּ עֲגִין שׁוֹבְבֵי"ם, שֶׁכָּל אֶחָד הוֹלֵךְ בְּעוֹלָם
כְּמוֹ מִשְׁגָּע וְשׁוֹבֵב מִמָּשׁ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נו, יז):
"וַיִּלָּךְ שׁוֹבֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ". וְכִשְׁבִּיבִין הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ כָּל
זֹאת אֵיךְ הוּא שׁוֹבֵב וּמִשְׁגָּע מִמָּשׁ, כִּי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי
שְׁרִירוֹת לְבוֹ, וְאֵינּוּ מִסְתַּכֵּל עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנּוֹצְחִי,
בְּוִדְאֵי יְחוּס עַל עֲצָמוֹ וַיִּצְעַק הַרְבֵּה לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ,

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְפִי בְּחִינַתוֹ לְהוֹלִיד הַמַּחֲזִין
 וְהַדְעָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר הַגְּאֻלָּה בְּכָלל וּבְפָרֹט בְּכָל
 אָדָם וּבְכָל זְמַן; כִּי אִי אֶפְשָׁר לְצַאת מִכָּל הַצָּרוֹת
 וְהִסּוּרִים, אֲלָא עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם הוֹלֵךְ בְּמָקוֹם פְּנוּי
 שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְצוּעֵק וּמִבְקָשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵּךְ, שְׂיַחֲוֹס וִירַחֵם עָלָיו לְצַאת מִהַחֲטָא הַמְּגִנָּה
 הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂנֹכָשֶׁל הֵן עִם עֲצָמוֹ
 וְהֵן עִם אַחֲרִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שֶׁהוּא הָעוֹן הַכִּי
 חָמוּר בַּתּוֹרָה, כִּי הוּא חוֹטֵא וּמַחְטִיא אֶת הָרַבִּים,
 וְעוֹקֵר אֶת מַחוֹ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת לְפִי
 הָאֲרִיז"ל הָיוּ צָרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּתַעֲנוּיִתִּים, אֲךָ מִחֲמַת
 שְׂאִין בְּכַחֲנוּ לְהַתְעַנּוֹת הַחֲלִיפּוֹ הַצָּדִיקִים אֶת
 הַתַּעֲנוּיִתִּים בְּתַפְלוֹת, תְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת, שְׂבִימִים הָאֵלּוּ
 צָרִיכִים לְצַעֵק הִרְבָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, הֵן לְהִרְבּוֹת
 בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים, שְׂיִהְיֶה רָגִיל לֹמֵר בְּזִמִּים אֵלָה
 הִרְבָּה תְּהִלִּים, כִּי תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתַשׁוּבָה, כַּמּוּבָא
 בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), וְהֵן
 שְׂיִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל
 בָּהּ, שֶׁזֶה נִקְרָא הַתְּבוּדָּדוֹת, שְׂמִתְבוּדָּד עֲצָמוֹ עִמּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ, וּמִפְּרֹשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ כַּאֲשֶׁר
 יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְיִצְעַק הִרְבָּה,
 שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי הַצָּעָקָה יִזְכָּה שְׂיוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין,

אף-על-פי-כן נמצאים כשרים, שכן מתענים בימים אלו, על-כל-פנים יום אחד בשבוע, אף מי שאין בכחו להתענות, שיפדה את התענית בצדקה. כלל הדבר, שעקר כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן, בגוף ונפש, הכל מחסרון הדעת שהוא על-ידי שלא קדש את שבעת הנרות, שהם: העינים, אוננים, החטם והפה כראוי, וגם לא צעק כראוי לה' יתברך, שעל-ידי-זה נתעלמין המחין והדעת, ומשם כל ההתרחקות מהשם יתברך ומצדיקי אמת, שזה עקר כלל כל הגליות והצרות, רחמנא לצלן, שעקרים על-ידי חסרון הדעת. ובזה תלוי כל בחירת האדם; כי עקר הבחירה של כל אחד הוא על-ידי שאין מבין מיד לתרץ כל הקשיות והמבוכות ועקמומיות שבלב, שיש לו על צדיקי אמת ותלמידיו, כי אם היה מבין ורואה בדעתו מיד עצם האמת וגדל מעלתם וצדקתם, ואיך הוא יכול לזכות לכל טוב אמתי ונצחי על ידם, בנדאי היה הולך ורץ על ידיו ועל רגליו להתקרב אליהם ולהתאבק בעפר רגליהם, אף מחמת שהאמת נתעלם ונסתר מאד מאד ורבו החולקים והמתנגדים שאומרים מה שאומרים, עד שמכניסים בכל החפצים להתקרב כמה קשיות ומבוכות ובלבולים, ובזה תלוי כל

בחירתו; כי עקר הבחירה הוא על-ידי שאין מבינים לתרץ הקשיות מיד, כי התרוץ של הקשיות הם סוד שכל המקיף לפי מדרגתו. וכמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא) לענין המבוכות של הידיעה והבחירה שהם בשכל המקיף. וכל עקר הבחירה הוא מחמת זה דיקא שאין מבינים השכל של הידיעה והבחירה, כי הם סותרים את עצמם, או שזה ידיעה או שזה בחירה, וכמו-כן הוא בכל הקשיות והמבוכות שיש לכל אחד בפרטיות, שעקר הבחירה הוא על-ידי-זה שאין מבינים זה השכל לתרץ כל הקשיות שקשה לו על צדיקי וכשרי אמת. ובאמת אם היו המחזין נתעלמין לגמרי בלי שום התגלות כלל, בודאי לא היה אפשר בשום אופן להתקרב להשם יתברך ולצדיקיו האמתיים, אף השם יתברך רחמן, מלא רחמים, וחומל על עמו בכל דור ודור, ושולח ומאיר לנו התגלות הנדעת נפלא על-ידי חדושי תורה נפלאים ונוראים שממשיכין הצדיקי אמת בכל דור, ועל-ידי-זה יש בחירה, שמי שאינו רוצה להטעות את עצמו, ומסתפל בעין האמת לאמתו, יכול לראות על-ידי-זה אמתת נקדת האמת היכן שורה ולמי להתקרב, ואם צדין קשה לו כמה קשיות, הוא מבין שזה

מכרח להיות; כי בודאי אי אפשר להבין ולהשיג דעת הגבה ממנו כל כך, שהוא דעת הצדיק האמת, כי כמו שאי אפשר להשיג דעת השם יתברך, ומחמת זה בהכרח שיהיה קשה עליו יתברך כמה קשיות, כי כך מכרח להיות וכו', כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נב), כמו-כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק האמת, כי אי אפשר להשיג דעתו שגבה ממנו הרבה, אף על-כל-פנים מאחר שכבר האיר והתנוצץ לו בדעתו התנוצצות מהדעת האמת של הצדיקי אמת על-ידי אור תורתם שהמשיכו בעולם, על-ידי-זה ראוי לו לרדף אחריהם ואחרי תלמידיהם האמתיים בכל כחו, כי עתה יש לו בחירה, על-ידי שראה מראה וזריחה מנפלאות דעתם ואמתתם, וכנגד זה הוא שומע הקשיות והמבוכות של החולקים שמכניסים בפירות ועקמומיות בדעתו, ובזה תלוי כל בחירתו, והבוחר יבחר והבן היטב. וצריך לפשפש במעשיו איך הוא אוהז בקדשת שבעת הנרות: העינים, האזנים, החטם והפה, ועל-ידי-זה יבין רחוקו מהשגת הדעת האמתי. ובזה תלוי כל בחירתו של כל אדם, שפגם בחטא המגנה של עון קרי והוצאת זרע לבטלה, שכל מי שנכשל יותר בחטא המגנה

והמתעב והמזהם הזה, והוא מלא הרהורים רעים והסתכליות רעות, ומתחמם ובא לידי העזון החמור הזה של הוצאת זרע לבטלה, כמזכר נכנסים בו קשיות וספקות עליו יתברך, עד שחושב כאלו הוא יתברך רוצה לנקם בו, חס ושלום, וכאלו הוא יתברך אינו רוצה בו, וכמזכר נכנסים בו קשיות וספקות על גדולי מבחרי הצדיקים, הדבוקים בחי החיים בו יתברך, כי בכל דור ודור הקדוש-ברוך הוא שולח צדיקי אמת הדבוקים באין סוף ברוך הוא, ומבטלים עצמם לגמרי לגבי עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ויש בכתם להוציא את כלל נשמות ישראל שנפלו בפגם הברית, חטא המגנה של קרי והוצאת זרע לבטלה, ומכל מיני תאוות נאוף, אך בשביל הבחירה הקים הקדוש-ברוך-הוא נגד אלה הצדיקים — חולקים, מתנגדים אדירים, שמדברים עליהם כל דבר אסור, ומתלוצצים מספריהם ומחדושי תורתם, עד שזה בעצמו הבחירה והנפיון לכל אלו שפגמו בחטא המגנה והמזהם הזה של הוצאת זרע לבטלה, שחביבים עליהם מיתה בידי שמים, רחמנא לישזבן, ונכנסת בו מחשבה של עבודה זרה. ואם מי שחטא ופגם בחטא המגנה והמזהם הזה — מרחם על עצמו,

ורואה איך שהספרים הקדושים האלו מאירים בו
 אור ודעת ושכל וחקמה אלקית, ומקרבים אותו
 אליו יתברך, אז היו בורחים ונתרחקים מאלו
 המתנגדים הרשעים הארורים, ולא היה נשמע
 באזניהם ליצנותם הטמאה, אלא היו אותזים בגדולי
 מבחרי הצדיקים ובספריהם הקדושים, והיו
 מתמידים בהם יומם ולילה, כי יש בכל הספרים
 הקדושים האלו שחדשו גדולי מבחרי הצדיקים
 הדבוקים בו יתברך, להוציא אותם מזהמתן
 הטמאה, ויכולים להשיבם בתשובה אמתית אליו
 יתברך, ולתקן את מעשיהם הרעים, אך כל זה הוא
 הבחינה של אלו שונכשלו בעון המר והחמור הזה
 של קרי והוצאת זרע לבטלה ושאר מיני גאוף
 המצויים עכשו בעולם, רחמנא לישזכן. ובשכיל זה
 מאן משה רבנו הרבה בשליחותו כששלחו השם
 יתברך להוציא את ישראל ממצרים, וטען כמה
 טענות, (שמות ג, יג): "ואמרו לי מה שמו מה אמר
 אלהם וגו' והן לא יאמינו לי" וגו' (שם ד, א); וכן
 הרבה, עד שבסוף אמר: "שלח נא ביד תשלח" וגו'
 (שם, פסוק יג); והענין הוא למה נמנע משה רבנו
 כל-כך מלילך ולעורר ולחזק את נשמות ישראל, כי
 ידע שקשה מאד להכניס הדעת בישראל, כי עדין

לא קדשו עצמן כראוי. כי ידוע שישׂראל אז לא היו
 עדין ראויים לגאלה, כמו שכתוב (יחזקאל טז, ד ו):
 "ומולדותיך ביום הולדת אותך לא כרת שרך ובמים
 לא רחצת למשעי והמלח לא המלחת והחמל לא
 חתלת" וגו', "ואעבר עליך ואראך מתבוססת
 בדמך, ואמר לך בדמך חיי ואמר לך בדמך חיי"
 וגו'; על-פנ הנה קשה מאד להכניס בהם הדעת
 האמתית, שפנה הנה תלוי כל גאלתם, אבל השם
 יתברך הכריחו לילך ולהאיר בהם הדעת ולהוציאם,
 כי חמל עליהם בזכות אבות ודלג על הקץ, כמו
 שכתוב (שיר השירים ב, ח): "קול דודי הנה זה בא
 מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות" וגו'. כי השם
 יתברך ראה שאם לא יאיר בהם הדעת כלל, אם כן
 מהיכן יזכו לגאלה? כי ראה שאי אפשר להמתין
 בגאלתם עד שיקדשו את שבעת הנרות כראוי,
 באפן שיהיו ראויים להשגת המקיפים על-ידי
 קדשתם, כי אי אפשר להמתין על זה, כי הפעל-דבר
 מתגבר מאד, וחס ושלום, באריכת הזמן ישתקעו
 לגמרי בגלות וזהמת מצרים, חס ושלום. פמובא,
 שאם היו ישׂראל, חס ושלום, מתמהמהים עוד כרגע
 במצרים, היו נשארים משקעים שם, חס ושלום,
 שזהו סוד (שמות יב, לט): "ולא יכלו להתמהמה"

וגו' כידוע. על-כן חמל עליהם השם יתברך, ודלג על הקץ, והאיר בהם הארת הדעת על-ידי משה רבנו הארה נפלאה, אף-על-פי שלא היו ראויים לזה על-ידי מעשיהם, ועל-ידי-זה נתעוררו לשוב להשם יתברך בבחינת "משכני אחריו נרוצה" (שיר השירים א, ד). וכעין שפרש רש"י שם, עין שם; אבל עדין ה'יה להם בחירה גדולה, כי עדין ה'יה קשה להם קשיות ומבוכות הרבה, כי עדין לא השיגו המקיפים כראוי, כי לא היו ראויים להם, מחמת שלא קדשו עדין שבצת הנרות, כי גם הארת והתנוצצות הדעת שהשיגו, ה'יה גם-כן בדרך חסד ורחמים לפנים משורת הדין. ומזה באו כל הנסיונות הרבים שנסו את השם יתברך והרהרו אחר השם יתברך ואחרי משה, כי הכל נמשך מחמת שלא זכו להשגת המקיפים בשלמות, מחמת שעדין לא נתקדשו כראוי וכו'. ועקר מה שהועיל לישראל שאף-על-פי-כן רבם ככלם נשארו על עמדם, הוא זכות אבותם אברהם, יצחק ויעקב, ורבות הצעקות שצעקו אל השם, כמו שכתוב (שמות ו, ד): "וגם הקימותי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען, את ארץ מגוריהם אשר גרו בה, וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל, אשר מצרים מעבדים אותם, ואזכר את

בְּרִיתִי"; כִּי עָקַר הוֹלֵדֶת הַמַּחֲזִין מִתַּעְלוּמָתָן הוּא
 עַל-יְדֵי הַצַּעֲקָה, שְׁאֵדָם צָרִיךְ לַצַּעֲקָה הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, כְּדֵי שְׂיוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת
 הַמְּקִיפִים אֶל תוֹךְ הַפְּנִימִים; הֵינּוּ כִּי יֵשׁ לְכָל אָדָם
 שְׂכָל פְּנִימִי וְשְׂכָל מַקִּיף, שְׂכָל פְּנִימִי הוּא מֶה שְׁאֵדָם
 מִבֵּין וּמִשְׁפִּיל וְיוֹדֵעַ וּמִבֵּין מִדַּעְתּוֹ, וְשְׂכָל מַקִּיף
 שְׁמִסְסֵב אוֹתוֹ וְאֵינּוּ יָכוֹל לְהַבִּינוֹ, כִּי זֶה לְמַעַלָּה
 מִדַּעְתּוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לַצַּעֲקָה הַרְבֵּה
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, כְּדֵי לְהַכְנִיס אֶת הַמְּקִיפִים אֶל
 תוֹךְ פְּנִימִים, שֶׁזֶה סוֹד הַיְדִיעָה בְּתוֹךְ הַבְּחִירָה, וְאִז
 כָּבֵר לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם קִשְׁיָה וּסְפָקוֹת לֹא עַל
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא עַל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים,
 הַרוֹצִים לִקְרַבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְכָל זֶה צָרִיךְ כָּל אָדָם
 לִידַע בְּכָל זְמַן, שֶׁכָּל זֶה עוֹבֵר גַּם עָתָה עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד. וּמִשְׁפִּיל עַל דְּבַר טוֹב, הַחֲפִץ בְּאַמֶּת לְאַמְתּוֹ
 יֵבִין מִזֶּה עֲצוֹת וְהַתְחַזְקוֹת לְהִתְקַרֵּב לְנִקְדַּת הָאֲמֶת,
 וּכְשֶׁרוּאָה שְׂבָאִין עַל דַּעְתּוֹ קִשְׁיוֹת וּבִלְבוּלִים כְּמֶה
 וּכְמֶה, הוּא צָרִיךְ לַצַּעֲקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי
 צַעֲקָה מוֹלִידִין הַמַּחֲזִין מִתַּעְלוּמָתָן. וְזֶה בְּחִינַת תַּחֲלִית
 הַתְּגָלוֹת לְמֹשֶׁה, שֶׁהָיָה עַל-יְדֵי מִרְאָה הַסֵּנֶה, שֶׁרָאָה
 (שְׁמוֹת ג, ד) "וַהֲגִה הַסֵּנֶה בְּעַר בָּאֵשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ
 אֶפְל", וּפֶרֶשׁ רַש"י שֵׁם, שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נִתְגַּלָּה לוֹ

מתוך הסנה, משום (תהלים צא, טו) "עמו אנכי בצרה" וכו'; הינו כי הסנה הוא בְּחִינַת החוּחִים והקוֹצִים הסובבים את השושנה העליונה, שהם ענן הקשיות והמבוכות שמכניסים הכופרים על השם יתברך ועל מקרביו האמתים, שמשם עקר אריכת הגלות. ועל-פן נתגלה אליו השם יתברך מתוך הסנה, וראה משה שהסנה בער באש והסנה איננו אכל, הינו שאש דקדשה שהוא התגלות דעת התורה, שהם בְּחִינַת רשפי אש, בְּחִינַת "הלוא כה דברי פֶּאֶשׁ" וגו' (ירמיה כג, כט), שזה האש עוסק תמיד לבער ולכלות את הסנה וכל החוּחִים והקוֹצִים, דהינו לבטל כל הפירות וכל הקשיות והמבוכות, ואף-על-פי-כן "והסנה איננו אכל", כי עדין נשארים קשיות ומבוכות ועקמומיות בלב. ועל זה התפלא משה הרבה, ואמר (שמות ג, ה): "אסרה נא ואַרְאֶה אֶת המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה". השיבו ה' יתברך: "של נעליך מעל רגליך" וגו'; הינו שבענן השגת המקיפים יש כמה וכמה מדרגות בלי שעור, כי הם כל קבול השֹׁכֵר של עולם הבא, שכל אחד יקבל כפי ערכו, כפי עבודתו, כי השגת המקיפים הם סוד (ברכות יז): לַעֲתִיד לְבוֹא צדיקים יושבים ועטרותיהן בראשיהן ונהנים מזיו

השכינה. וכל הקשיות והמבוכות שבעולם נמשכין משכליות המקיפים שאינם זוכים להשיגם, ואפלו מי שמשגיג איזה מקיפים, עדין יש מקיפים אחרים שלא השיגם עדין, ומשם באים גם עליו קשיות ומבוכות וכן למעלה מעלה — גבה מעל גבה, עד שיש מקיפים גבוהים ונשגבים כל-כך, שגם הצדיק הגדול מאד בקדשה גדולה, עדין הוא צריך לקדש את עצמו עוד יותר ויותר, עד שישגיג גם אלו המקיפים וכו'. וזה שהשיב ה' יתברך למשה: "של נעליך מעל רגליך". ואיתא בתקונים, שרמז לו שפשיט לעצמו גופא דנגעא ביה בת פרעה וכו'. הינו שהשיב לו, שאפלו הוא בעצמו אי אפשר לו לבער הסנה והקוצים, שהם כל המבוכות, כי אם על-ידי שפשיט ממנו גופו, אף-על-פי שבנדאי כבר היה גופו קדוש מאד בקדשה נפלאה, אף-על-פי-כן מאחר שיש בו איזה אחיזה מנגיעת בת פרעה, צריך עתה להפשיט הכל מכל וכל, כדי שיוכל להשיג מקיפים גבוהים באלו, מכל שכן וכל שכן שאר העם בני ישראל שלא נתקדשו עדין כראוי כלל, שבנדאי עדין אי אפשר להם לזכות להשגת המקיפים בשלמות, ובשביל זה באים עדין על דעתם קשיות ובלבולים, שהם בחינת סנה וחוחים

וקוצים וכו'. ובפרטי פרטיות אלו שנכשלו בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, וטמאו עצמם בכל מיני שקרן תעוב זהום ונאוף, שבנדאי עולים על דעתם תמיד קשיות וספקות עליו יתברך ועל צדיקיו הקדושים. ועל-כן הסנה בוער באש התורה והדעת שמגלין הצדיקים, ואף-על-פי-כן: "והסנה איננו אכל", ומנקבים ועוקצים את הדעת והלב של איש הישראלי על-ידי הקשיות והמבוכות שהם ענין סנה וקוצים, כי הכל מחמת שלא התחילו להפשיט את גופם כלל, ולא קדשו שבעת הנרות כראוי. ועל-כן כל מי שיודע היטב את מעשיו המגנים והמלכלכים, איך שנכשל באסורים חמורים של עון קרי, וחמם את עצמו ובא לידי קשוי, עד שבא לידי הוצאת זרע לבטלה, וכל מיני נאוף, עליו לקדש ולטהר את עצמו בקדשה עליונה, ובפרט בימים אלו, "ימי שובבי"ם", שאז הוא הזמן לקדש ולטהר עצמו מהחטא המגנה הזה, ואם ישוב בתשובה שלמה בימים אלו הנקראים "ימי שובבי"ם", שמתחילים לקרא את פרשת שמות, בנדאי ימחל לו הקדוש-ברוך-הוא, אם יעשה תשובה שלמה, ויתחרט חרטה גמורה, ויקבל על עצמו לא לעשות עוד את מעשיו המגנים, אז "ושב ורפא לו" (ישעיה ו, ח).

וְזֶה מֵה שְׁמֵת־חִילִים לְקִרּוֹת בְּ"יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם":
 "וְיֵאָלֶה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה" וגו', כִּי
 עָקַר כָּל הַגְּלִיּוֹת וּבִפְרֹט גְּלוֹת מִצְרַיִם הוּא מַחֲמַת
 פָּגֶם הַדַּעַת שְׁפָגָם אָדָם הָרָאשׁוֹן, עַל-יְדֵי שְׁחָמָם אֶת
 עַצְמוֹ וְהוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁמָשָׁם גַּמְשָׁכוֹ נִשְׁמֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶל תּוֹךְ מִצְרַיִם כְּדֵי לִזְכּוֹת לְתַקּוֹן, וְעַל-כֵּן
 גָּזְרוּ הַמִּצְרַיִם עַל הַבָּנִים דִּיקָא לְהַשְׁלִיכֶם לַמַּיִם,
 וַיִּשְׂרָאֵל צָעֲקוּ אֶל ה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נוֹלְדוּ הַמַּחֲזִין
 וְנִתְגַּלָּה מַשֶּׁה — שֶׁהוּא הַדַּעַת, וְכֹא מִמֶּדֶן וְגֵאָלָם.
 כִּי הַמִּצְרַיִם רָצוּ לְהַעֲלִים הַמַּחֲזִין, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן
 גָּזְרוּ עַל הַבָּנִים, שְׁעַל יָדָם מִמְּשִׁיכֵן הַמַּחֲזִין מִדּוֹר
 לְדוֹר, שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה צָרִיכִין לְהַשְׁאִיר אַחֲרָיו בָּנִים
 בְּעוֹלָם. וְהָעָקָר הוּא בָּנִים וְזָכָרִים, שֶׁהֵם סוֹד דַּעַת
 מִיִּשְׁבָּב, כִּי עָקַר הַדַּעַת גַּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַזָּכָרִים, וְעַל-כֵּן
 נִתְחַכְּמוּ הַמִּצְרַיִם לְהַמִּיתָם וּלְהַשְׁלִיכֶם לַמַּיִם, כִּי שֵׁם
 בָּמַיִם הוּא תַעֲלוּמוֹת הַמַּחֲזִין, כִּי מִשָּׁם מוֹצִיאִין
 הַמַּחֲזִין עַל-יְדֵי צָעֲקָה, שֶׁהֵם סוֹד ז' קוֹלוֹת שְׁאֵמֶר
 דָּוִד עַל הַמַּיִם; כִּי הַמַּיִם סוֹד דַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (יִשְׁעִיָּה י"א, ט) "וּמִלֵּאָה הָאָרֶץ דַּעַת אֶת הַיְיָ"ה בַּמַּיִם
 לַיִם מְכַסִּים". וְהַמִּצְרַיִם רָצוּ מִהִפּוֹךְ אֶל הִפּוֹךְ —
 לְהַעֲלִים הַמַּחֲזִין עַל-יְדֵי הַשְׁלֹכַת הַבָּנִים אֶל הַמַּיִם
 שִׁימוֹתוֹ שֵׁם, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיִּתְעַלְמוּ הַמַּחֲזִין חֵס

וישראל עשו את שלהם ותפסו אַמְנוֹת
 אבותם — "ויצַעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'"; כי זה עקר
 התקון של הגלות ושל כל הצרות, שכלם נמשכין
 מחסרון הדעת — על-ידי שנתעלמו המחין. וזה
 הגלות הארוך והאחרון המר הזה, שהכל נמשך
 מחסרון הדעת, מתעלומות המחין דקדושה, ובשביל
 זה השם יתברך שולח צרות מצרות משונות, רחמנא
 לצלן, בכלל ובפרטיות על כל אחד ואחד, הכל כדי
 שיצַעֲקוּ האדם אל השם, שעל-ידי-זה יוליד המחין
 מתעלומתן כל אחד לפי בחינתו, שעל-ידי-זה תהיה
 הגאולה, שנקראת לידה, כמו שפתיב (ישעיה סו, ח):
 "כי חלה גם ילדה ציון את בניה"; כי עתה בסוף
 הגלות, הוא בסוד (מלכים ב יט, ג): "כי באו בנים עד
 מִשְׁבֵּר, וכח אין ללידה". ולזה צריכין צעקה,
 שיצַעֲקוּ כל אחד כפי מה שיוֹדֵעַ חסרון דעתו שהוא
 רחוק מהשם יתברך ומהתורה כל-כך, וכל הצעקות
 שצועֲקִין ישראל הנם במקום צעקת השכינה, ועל-
 ידי-זה מולדת המחין, שבזה תלויה הגאולה; כי עקר
 הגאולה הראשונה ממצרים וכן הגאולה האחרונה
 שאנו מקוים ומצפים אליה בכל יום, עקר כל
 הגאולות הם על-ידי משה שהוא הדעת, כי מה
 שהיה הוא שיהיה כידוע, שהוא סוד הצדיק שבכל

דור ודור שהוא נקרא משה, שעל ידו עקר המשכת
הדעת בכל דור ודור. אבל מחמת קלקול הדורות
נתעלמין המחין, ועל-ידי-זה נתעלם ונסתר הדעת
של הצדיק האמת בכמה הסתרות שבתוך הסתרות,
ואף-על-פי שהדעת לפני העינים, אף-על-פי-כן אין
רואים אותו מרובי ההסתרות וההעלמות, והעקר
על-ידי עצם המחלקת והקטגוריה שבין התלמידי
חכמים בעצמן, כידוע פאב נגע המספחת הזאת של
רובי המחלקת בכל דור ודור, בפרט עתה באחרית
הימים האלה, שהתגברה ההסתרה שבתוך הסתרה
מאד מאד, כמו שכתוב (דברים לא, יח): "ואנכי הסתר
אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה, כי
פנה אל אלהים אחרים", שנאמר על אחרית הימים
האלה. וכל הקשיות והמבוכות שקשה לכל אחד על
צדיקי אמת וכשרי הדור, הכל נמשך מתעלומות
המחין והמקיפין, שאינו זוכה להשיגם, ושם עקר
בחירתו; כי עקר הבחירה על-ידי שאין מבינים תכף
הקשיות והמבוכות, כי יש קשיות ומבוכות שאי
אפשר להשיגם כל ימי חייו כמו הידיעה והבחירה,
כי אם היה משיגם, היה יוצא מגדר אנושי והיה
מתבטל הבחירה וכו', פמוכא בדברי רבנו ז"ל
(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא); אבל גם הקשיות

שֶׁאֶפֶשֶׁר לְאָנוּשִׁי לְהַשִּׁיג, דִּהְיִינוּ הַמְקִיפִים, שֶׁאֶפֶשֶׁר
 לְהֵאדָם לְהַמְשִׁיכֵם לַפְּנִימִיּוֹת שְׂכָלוֹ, גַּם הֵם אִי
 אֶפֶשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהִבִּין בְּנִקְלָה, וְצָרִיכִים לְזֶה כֹּמֶה
 יְגִיעוֹת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי לְצַעֲקָא
 הַשֵּׁם הַרְבֵּה — בֵּין בְּתוֹרָה בֵּין בְּתַפְלָה, וּלְקַדֵּשׁ
 שְׂבַעַת הַנִּירוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, וְכָל
 אֶחָד כָּפִי רְחוּקוֹ מִזֶּה בְּפֶרֶט מְקַדָּשֶׁת שְׂבַעַת הַנִּירוֹת,
 כְּמוֹ שִׁיּוּדֵעַ כָּל אֶחָד בַּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ-כֵן הוּא רְחוּק
 מִדַּעַת אָמְתִּי, וְעַל-כֵּן נוֹפְלִים לוֹ קִשְׁיוֹת וּמְבוּכוֹת
 הַרְבֵּה עַל הַדַּעַת הָאָמְתִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאָמֵת וְאֲנָשָׁיו,
 שֶׁהֵם עֶקֶר הַדַּעַת וְהַמַּחֲזִין, וּבִזְוֶה תְּלוּיָהּ כָּל בְּחִינָתוֹ.
 וּמִי שֶׁחָפֵץ בְּאָמֵת לְאָמְתוֹ יִצַּעֲק הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
 וַיִּפְשָׁפֶשׂ בְּמַעֲשָׁיו, וּבְפֶרֶט בְּקַדָּשֶׁת שְׂבַעַת הַנִּירוֹת:
 הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם, וְהַפֶּה, אֵיךְ הוּא אוֹחוֹז בָּהֶם,
 וְאֵז יִבִּין הָאָמֵת לְאָמְתוֹ, וְעַל-כָּל-פָּנִים יִנָּצַל שְׂבוּדָאֵי
 לֹא יִהְיֶה עוֹד מִתְנַגֵּד וְחוֹלֵק עַל הָאָמֵת לְאָמְתוֹ, כִּי
 יִבִּין חֲסָרוֹנוֹ כֹּמֶה הוּא רְחוּק מִדַּעַת אָמֵת, עַל-יְדֵי
 שֶׁלֹא קָדַשׁ שְׂבַעַת הַנִּירוֹת כְּרָאוֹי, שֶׁהֵם: הָעֵינַיִם,
 הָאָזְנוֹיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה.

וְלָכֵן, בְּנֵי הַיְקָרִים, מֵאַחֵר שֶׁכָּבֵר עָבַר עֲלֵיכֶם
 בְּחִיכָם מִה שֶׁעָבַר, וְנִכְשַׁלְתֶּם בְּעוֹן הַחֲמוּר הַמְּגִנָּה

הזה של הוצאת זרע לבטלה, ראו לדבק את עצמכם עם צדיקי וחכמי הדור, ותברחו מכל אלה הלצים המתלוצצים מצדיקים אמתיים, כי עקר תקון הברית, הוא רק על-ידי החכמים האמתיים, צדיקי הדור, המחזקים ומעודדים ומשמחים את נשמות ישראל, ומחזירים בהם אמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, ועוזרים להם לקדש ולטהר את שבעת הגרות: העינים, האזנים, החטם והפה. ודיקא על-ידי צדיקים קדושים כאלו, גם אתם יכולים לתקן את מעשיכם הרעים, אם לא תיאשו עצמכם בשום פנים ואפן, ולא תלכו אחר הלצים המתלוצצים מצדיקי אמת; כי כלל זה תקחו בידיכם, שכל אלו המדברים בגאונה עתק וכוז על צדיקי אמת, בודאי הם פגומים מאד בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שעל-ידי-זה נתבלבל מחם ודעתם. ולכן חוסו וחמלו על נפשותיכם ותחזיקו את עצמכם אצל צדיקי האמת שבכל דור ודור, ותתמידו בספריהם הקדושים, המגלים אור זיו שכינת עוז יתברך, ועל-ידי-זה יפתח לבכם ודעתכם להבין ולהשפיל גם-כן בהשגת אלקות, ותזכו גם-כן לצעק הרבה אליו יתברך בתפלה ובקשה תחנונת, ודוים ופיוסים, לפיט אותו יתברך, ולהתנדות לפניו

וּלְהַתְחַרֵּט עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים, וּלְקַבֵּל קִבְלָה
 אֲמִתִּית לֹא לַחֲזֹר עוֹד אֶל עֲוֹנוֹת וַחֲטָאִים הַמִּגְנִים
 שַׁעֲשִׂיתֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה וְשָׁב וּרְפָא לָכֶם, וְתִזְכּוּ
 שִׁימְחִלוּ לָכֶם כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם, וְהַכֵּל יִתְבַּטֵּל לְגִמְרִי;
 כִּי כִשְׂאֹדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה אֵלָיו יִתְפַּרֵּד,
 וּבִכְפָּרֶט בְּיָמִים אֵלֶּה "יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם", הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְקַבֵּל אֶת תִּשְׁוּבָתוֹ וּמוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל; אֲשֶׁר־
 מִי שֶׁאִינוֹ מִטְעָה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל אֵלָּא שֶׁם לִבּוֹ אֶל
 דְּבָרֵינוּ אֵלּוּ, וּמְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת, וְאֵז טוֹב
 לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנֶצַח נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם:

מִכְתָּב מְעַתָּק מִסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ שׁו"ת "אֲשֶׁר בִּנְחַל"

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּד, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשל"ז.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָה
 הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... בָּרוּךְ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה היום נכנסים ימי השובבי"ם, אשר מובא בדברי האריז"ל, שימים אלו מסגלים לתקן פגם הברית של קרי והוצאת זרע לבטלה, והם ארבעים יום, שבהם קוראים את הפרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים; ובהם מספר על גלות מצרים, שעם ישראל עברו במצרים גלות קשה מאד, ונזדככו בכור הפרזל, וכן מיציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה. וידוע אשר הקריאה מעוררת את הזמן, הינו בכל שנה ושנה כשקוראים את כל ענין גלות מצרים ויציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה, נתעוררים ההארות האלו מתדש. ועל-כן ימים אלו מסגלים מאד לתקן את העון החמור הזה.

והנה שמעתי מאנשי שלומנו היקרים הנהגה, שפעם בשבוע לא לאכל דבר מן החי, וזה עשו במקום תענית, כי אין בלחנו להתענות, אבל כפי שקבלתי מאנשי שלומנו, שבימים אלו הרבו מאד בתפלה ובקשה, וידוע שמהרג"ת ו"ל היה לו שעור לומר בכל יום "יום תהלים", כדי לסיים בכל שבוע

את ספר התהלים, אף שלש פַּעַמִּים בַּשָּׁנָה הָיָה רָגִיל לומר פַּעַמִּים אֶת הַיּוֹם, כְּדֵי לְסַיֵּם פַּעַמִּים בַּשָּׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים כַּמְנִיחַ 'פַּפֶּר', וְהֵם: יְמֵי אֱלוֹל, יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, וְיְמֵי הַסְפִּירָה. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת הַהִנָּהָה הַזֶּה, כִּי לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִתְעַנּוֹת וְלֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּסִגּוּפִים. וְכֵן הִרְבּוּ בַּשָּׁבוּעוֹת אֱלוֹ שֶׁל יְמֵי הַשׁוֹבְבֵי"ם בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְהַתְּנוּדוֹת עַל עֲוֹנוֹם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה; כִּי עָקֵר הַתְּשׁוּבָה הוּא וְדוֹי דְּבָרִים, לְהַתְּנוּדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי עַל-יְדֵי וְדוֹי דְּבָרִים שָׁאֲדָם מִתְּנוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵאִים הָעֲוֹנוֹת מֵעֲצָמֵי, כַּמּוּכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִזְהַרֵּן, חֶלֶק א', סִימָן ד'). וּבִאֲמַת חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין מֵג'): כָּל הַזּוֹכֵחַ אֶת יִצְרוֹ וּמִתְּנוּדָה עָלָיו, מַעֲלָה עָלָיו הַכָּתוּב כָּאֱלוֹ כִּבְדּוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשָׁנֵי עוֹלָמִים; הֵינּוּ כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם יִצְרוֹ הָרָע בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְהִרְהוּרִים רָעִים, וְהוּא מִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ, וְאֵינוֹ חוֹטֵא, אֲלֹא עוֹד מִתְּנוּדָה עַל מַה שֶּׁעָשָׂה פַּעַם, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְּבַר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לָעוֹלָם הַבָּא; כִּי עָקֵר הַתְּשׁוּבָה הוּא חֲרָטָה עַל הָעֵבֶר וְקִבְלָה עַל הַבָּא, וְלְהַתְּנוּדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּכְמֵאמָרָם ו"ל (תּוֹרַת

כהנים בחקתי, שמיד שמתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב הודוי דברים שאדם מתודה לפניו יתברך.

והנה בענין תקוני הברית, שאתה רוצה שיכתבו לך, הלא ספרי רבנו ו"ל לפניך, ומה שיך להוסיף או לגרע, כל מה שצוה רבנו ו"ל לתקון הברית, צריכים לקיים בתמימות ובפשיטות גמורה. עם כל זאת אמרתי לרשם לך כמה יסודות, שמאד מאד מכרחים לקיים מי שגפגם בפגם הברית, רחמנא לישזבן.

רבנו ו"ל הזהירנו מאד על טבילת מקוה, ואמר בענין תקון הברית: "דאס ערשטע איז מקוה" [הדבר הראשון זה טבילת מקוה], ואחר-כך שיאמר את ה'תקון הכללי, שהם עשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו ו"ל בשביל תקון הברית. וזה צריכים לקיים כל ימי חייו. מי שיודע שפגם בברית, על-ידי עון קרי והוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, עליו למסור את נפשו כל ימי חייו, ולבל יחסר לו יום אחד בלי טבילת מקוה, וכן יאמר את ה'תקון הכללי, שהם עשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו

ו"ל לתקון פגם הברית. ורַבֵּנוּ ו"ל הוֹהִירָנוּ מֵאֵד
מֵאֵד עַל דְּבַר זֶה, וּבִדְאִי מִי שְׁזָכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן
רַבֵּנוּ ו"ל, וְאָמַר שֶׁם אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים
— אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל הִבְטִיחָנוּ עִם שְׁנֵי
עֲדִים נְאֻמָּנִים, אֲשֶׁר מִי שְׂיָבֹא עַל צִיּוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ,
וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה בְּעַבְדּוֹ, וְיֹאמַר עֲשֶׂה מְזֻמְרֵי
תְהִלִּים הָאֵלֹהִי, אֲפֹלוּ אִם עֲצָמוּ וְגִבְהוּ פִּשְׁעֵיו,
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לוֹ; עַל-כֵּן מִי שֶׁחָטָא וּפָגַם
בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם,
לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים פֶּעַם אַחַת בְּחַיָּיו אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ
ו"ל, וְיֹאמַר שֶׁם אֶת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, כִּי אִם
יֵשׁ הִבְטָחָה מִצִּדִּיק גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ כָּזֶה — אֲשֶׁרִי מִי
שְׂמֻקִּים זֹאת.

יְסוֹד גָּדוֹל בְּשִׁמְרִית הַבְּרִית הוּא קִדְשַׁת הָעֵינִים,
שְׂאֵדָם יִשְׁמַר עַל עֵינָיו, לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבַר
הַמִּבְיָא לִיְדֵי הָרָהוּרִים רָעִים, כִּי הָעֵין רוֹאָה וְהַלֵּב
חוֹמֵד וְכָלִי הַמַּעֲשֶׂה גּוֹמְרִים, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִשְׁמַר
מֵאֵד עַל הָעֵינִים, וְזֶה יְסוֹד גָּדוֹל בְּשִׁמְרִית הַבְּרִית.
וְחֻקְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים אָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין מֵה): אֵין יֵצֵר הָרָע
שׁוֹלֵט אֵלָּא בְּמָה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת; וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה

לזכות בשמירת הברית, עליו לשמר מאד את עינו, לא להסתפל במקומות המזהמים.

וכן על האדם לשמר מאד על אָזְנוֹ, לא להשמיץ בהם שום דבר רע, כמאמרם ו"ל (כתבות ה.): אל תקרא אָזְנִיךָ אֵלָא אָזְנִיךָ, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באָזְנוֹ.

וכן ישמר עצמו מאד מפעם ומקפידות, אשר זה אבי־אבות־הטמאה, עד שאמרו חכמינו הקדושים (זהר בראשית כו:): כל הכועס כָּאֵלֹו עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה; ואמרו (נדרים כב.): כל הכועס כָּל מִינֵי גִיְהוֹנוֹם שׁוֹלְטִין בו; ועל־כֵּן צריכים להשמר מאד מאד מפעם ומקפידות, אשר זה נוֹבֵעַ מפגם הברית, פגם הדעת.

ועל כלם — צריכים לשמר על דבור פיו, כמאמרם ו"ל (ויקרא ובה, פרשה כד), ולא יראה בך ערות דבר — ערות דבור; כי אדם צריך לשמר מאד מאד על פיו לא לנבֵּלוֹ, ולא לדבר כל העולה על רוחו, כי הדבור הורס את כל חיי האדם, ומביאו לידי פגם הברית. וכמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי

מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן יט): בְּרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּי בְּבְרִית
הַלְשׁוֹן, כְּפִי שְׁמֻקְדָּשׁ אֶת דְּבוּרוֹ, בֵּן זֹכָה לְקִדְשָׁת
הַבְּרִית.

בְּאִשֶּׁר הָאָדָם זֹכָה לְקִדְשׁ וּלְטָהֵר אֶת הָעֵינִיּוֹת,
הָאֲזָנִים, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְמַחֲזִין
קְדוּשִׁים, וְהוּא דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים. וְעַל כָּל זֶה אָדָם
צָרִיךְ לַעֲבֹד בְּיָמֵי שׁוֹבְבִי"ם, וְאִזּוּ כִּכְּר יִהְיֶה מְקֻדָּשׁ
כָּל הַשָּׁנָה.

אִוֹדֹת לְמוֹנָדִים לְלַמֵּד בְּיָמִים אֵלֶּה, טוֹב לְסִיִּם
שֶׁשֶׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וְכֵן תְּקוּנֵי-זֶהֱרָ, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם
אֲגִדֹּת חֲז"ל שֶׁבְּ"עֵין יַעֲקֹב"; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

קונטרס

קדַשֶׁת שׁוֹכְבֵי"ם

יְגִלָּה מַעֲלֵת יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, שֶׁבָּהֶם יְכוּלִים לַחֲקֹן
אֶת כָּל הַחֲטָאִים, וּבִפְרָטִיּוֹת פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבָטָלָה, שֶׁהוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד.

בְּנוֹי וּמִסֵּד עַל-פִּי דְּבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגָּנוֹז וְהַצָּפוֹן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְּבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקָּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֶד לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נַתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, קְטוּבִים וּמֵאַמְרֵי

חֻכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקָּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכְבֵי"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר אֶת קִדְשֵׁת הַיָּמִים הָאֵלֹהִים, שְׂאָדָם
אֶפְלוּ שְׁעָשָׂה כְּכֹר מֶה שְׁעָשָׂה וְחֻטָּא כְּכֹר
כְּפִי שְׂחֻטָּא, עִם כָּל זֹאת קִדְשֵׁת הַיָּמִים
הָאֵלֹהִים הִיא גְדוּלָּה מְאֹד מְאֹד. וְאִם אָדָם
חוֹזֵר בְּתִשּׁוּבָה עַל פְּגָמֵי הַכְּרִית שְׂפָגָם,
עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו
וְחַיּוּת וּדְבָקוֹת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי
קִדְשֵׁת הַיָּמִים הָאֵלֹהִים הִיא לְמַעַלָּה
מִהַשְׁגָּתֵנוּ.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תתקנ)

קוּנְטֵר

קִדְשַׁת שׁוֹכְבֵי"ם

א.

יְמֵי שׁוֹכְבֵי"ם הֵם יְמֵי תְשׁוּבָה

בְּנֵי הַיְקָרִים! אֲרַבְעִים יָמִים אֵלּוּ שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם
פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְיֶאֱרָא, ב'א, ב'שְׁלַח, י'תְרוֹ,
מ'שְׁפָטִים, נִקְרָאִים "יְמֵי שׁוֹכְבֵי"ם", וְאוֹמֵר הָאָר"י
ו"ל, שֶׁזֶּה מְרָמֵז בַּפֶּסוּק (יִרְמְיָה ג, כב): "שׁוּבוּ בָנִים
שׁוֹכְבֵי"ם". בְּיָמִים אֵלּוּ "קִדְשַׁת שׁוֹכְבֵי"ם", יְכוּלִים
לְתַקֵּן כָּל מַה שְּׁאֵדָם פָּגַם כָּל הַשָּׁנָה; כִּי בָהֶם
קוֹרְאִים פְּרָשִׁיּוֹת הַשְּׁבוּעַ הַמְדַּבְרוֹת מַעֲנִין יְרִידַת עַם
יִשְׂרָאֵל לַמִּצְרִים, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(עֵין תְּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה ז'): אֵין לָךְ אַמָּה מְזוֹהֶמֶת
בַּמִּצְרִים, שֶׁהִיוּ מְלֹאֵי כֶּשֶׁפִּים וְזִמָּה, וְעַם יִשְׂרָאֵל
הֶעֱזְכוּ לַעֲבֹר אֶת הַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֶּה, אֲשֶׁר אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נִיקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן ד'): כָּל

המלכות נקראו על שם מצרים, על שם שהיו מצרים לישראל. נמצא, שכל הגלות שעם ישראל סובלים סבל גדול, ונקראת על שם גלות מצרים — מצרים, המחין הם ים-החכמה, המוח של האדם יכול להגיע למדרגה הכי עליונה, אדם יכול במחשבתו לעלות מעלה מעלה. ולכן לא בחנם, שהקפיד רבנו ז"ל מאוד מאוד על קדשת המחשבה, ואמר (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן מט): מהו יצר טוב ומהו יצר הרע? יצר טוב — מחשבות קדושות, שאדם חושב מטוב, מיצר את הטוב, רואה את הטוב אצלו ואצל אחרים, ומסתפל בעין טובה על העולם, זה נקרא "יצר טוב", שחי עם טוב, וחושב תמיד שיהיה לו טוב וכו'. ומהו יצר הרע? שמייצר את הרע, ומסתפל וחושב רק ברע, שהוא לא יצליח, ושלומיאל, וממנו לא יצא מאומה, ושובר את עצמו ואת אחרים, כי מסתפל על הרע שלהם תמיד, וחושב רק רע כל היום, ואין אצלו משג של טוב, זה נקרא "יצר רע", ולו החיים חשוכים ומרים. וממה זה נובע? כשאדם חוטא, רחמנא לישזבן, ובפרט בפגם הברית, שפוגם את מחו ברהורים רעים, זה מביאו לידי טמאה זו של החטא המגנה — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ועל-ידי-זה

הוא רואה חֲשֵׁכָה, וחֲשֵׁךְ לוֹ וְלֹא אֹר. לא־כֵן
 כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּכָה שְׁלֵמָה, מִתְחִיל לְהֵאִיר
 לוֹ הַמָּתָה, וּמִסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אָדָם. וְלִכֵּן
 יָמִים אֵלֵינוּ "קִדְשַׁת שׁוֹכְבֵי־מֵט", שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם
 פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאֵרָא, בִּיא, בִּשְׁלַח, וְיִתְרוֹ,
 מִשְׁפָּטִים, שְׁמִסְפָּר בָּהֶם אֵיךְ עִם יִשְׂרָאֵל יִרְדּוּ
 לְמִצְרַיִם, וְסִבְלוֹ סִכַּל גְּדוֹל מִפְּרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם,
 "וְיִמְרְרוּ אֶת חֵייהֶם בְּחֶמֶר וּבִלְבָנִים, וּבְכָל עֲבוֹדָה
 בְּשָׂדֶה", עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְנָתַן לְקִלְפוֹת וְלִסְטָרָא
 אַחֲרָא עֲשׂוֹר מְכוּת, וְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, עַד
 שֶׁזָּכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינִי, אָזִי בְּאֵלֵינוּ
 אֲרַבְעִים יוֹם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ. וְלִכֵּן
 עָלִינוּ לְהַתְעוֹרֵר דִּיקָא בַּיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הָלָלוּ,
 וְלַעֲסֹק בְּתַקְוִינוּ. תַּכְמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (אֵיכָה
 רַבָּה פְּתִיחָתָא לה): נִמְשְׁלָה הַתְּפִלָּה כְּמִקְוָה, וְנִמְשְׁלָה
 תְּשׁוּבָה כְּכֵס, מֵה מִקְוָה זֶה — פְּעָמִים פְּתִיחָה
 וּפְעָמִים נְעִילָה, כִּךְ שְׁעָרֵי תְּפִלָּה — פְּעָמִים נְעִילִים,
 פְּעָמִים פְּתִיחִים, אָבֵל הַיָּם הַזֶּה לְעוֹלָם פְּתִיחָה, כִּךְ
 שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה — לְעוֹלָם פְּתִיחִים. בְּנִדְאֵי תְּפִלָּה זֶהוּ
 דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁאָדָם יִדְבֹּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר
 חָשׁוּב יוֹתֵר בְּתִשְׁבּוּכָה כְּמוֹ הַיְּדִידִים דְּבָרִים, וּכְמֵאמָרָם

ו"ל (תורת כהנים בחקתי כו): "והתודו על עוונם",
 שמיד שהם מתודים, מיד אני חוזר ומרחם עליהם;
 וכך אומר הרמב"ם (פרק א', מהלכות תשובה, הלכה א'),
 שכל המרבה בודוים, הרי זה משבח. כי עקר
 התשובה זה ודוי דברים, שאדם מדבר אל הקדוש-
 ברוך-הוא, ומספר לפניו כל מה שעובר עליו —
 ברוחניות ובגשמיות, אין עוד דבר גדול יותר מזה.
 אבל לא כל אדם מסגל להגיע למדרגה זו, שיכל
 לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי קדם שאדם חוזר
 בתשובה, נכנס בכפירות ואפיקורסות, שנדמה לו
 כאלו איננו שוה מאומה, וכאלו אין צריכים אותו,
 ולא שומעים לו, וכמו שאומר רבנו ז"ל (ספר המדות,
 אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם, מכניס בפירה
 לאדם; וזה מה שאומר הנביא (ישעיה נט, ב): "כי אם
 עונתיכם מבדלים בינכם לבין אלקיכם"; כשאדם
 חוטא, בר מינן, הוא עושה הפרש בינו לבינו
 יתברך, ונדמה לו שתפלותו אינן מתקבלות. ולכן
 אמרו חכמינו הקדושים (עין איכה רבה, פרשה ג', סימן
 טו): נמשלה התפלה כמקנה — פעם פתוחה, פעם
 לאו. כשאדם טהור, אזי מבין אשר מלא כל הארץ
 כבודו, ולא שיהא שואין שומעים אותו, כי כל דבור
 שיהודי מדבר אליו יתברך — נשמע ונתקבל

למעלה. ולכן אסור להיות בטלן, אלא להרבות בשכיחה בינו לבין קונו; אבל לא כל אחד זוכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, וכמאמרם ז"ל (סוטה ג): בתחלה קדם שחטאו ישראל, היתה השכינה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו — סלקו מהם את השכינה. מהי שכינה? שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, וכל מה שאנו רואים ושומעים ומרגישים זה אלקות, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, והכל זה אלקות ואלקות זה הכל, ומה שאנו חושבים שזה טבע, מקרה ומזל, הכל זהו דמיון אחד גדול. חכמינו הקדושים אומרים (חלין ו): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; אדם אינו מקבל מכה קטנה באצבעו הקטנה אם לא קבעו כף מלמעלה; כי הכל בהשגחה, אבל למה אדם אינו מרגיש את זאת? כי סלק את השכינה ממנו, גרש את האמונה ממנו; ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת, אם היתה אדם מאמין שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו, עמו ואצלו, ושוקד על שפתיו, תמיד היתה מדבר אליו יתברך. ולכן לא כל אחד זוכה תמיד לדבר אל השם יתברך, ועל-כן התפלה היא כמו מקרה — פעם פתוחה

ופעם סגורה. לא-כן תשובה, כשאדם שב בתשובה, ומקבל על עצמו, וגומר אמר בדתו — "זהו זה! אינני שב לאולתי יותר", אין לך דבר העומד בפני התשובה, וכל אחד ואחד מאתנו יכול לשוב בתשובה שלמה. ואומרים חכמינו הקדושים (יומא פו:): גדולה תשובה, שבשביל יחיד שעשה תשובה, מוחלים לכל העולם כלו. יושב לו אדם בחדר, ומקבל על עצמו — "הנה אעזב את השטיות וההבליים שעשיתי, אני חוזר אל הקדוש-ברוך-הוא, מהיום והלאה אני משתנה לגמרי". אזי לא רק שמזכה את עצמו, אלא את כל העולם כלו, את כל עם ישראל מזכה שישובו בתשובה. כשיהודי יושב בפנתו, ומקבל על עצמו קבלה חזקה לחזל מהבליי אחת ולתמיד, גורם שיכנסו הרהורי תשובה בכלל נשמות ישראל. וזו מעלת התשובה, והשער פתוח לכל יהודי. כל אחד ואחד נכנסים בו הרהורי תשובה, אך אינו מנצלם. כי באמת הקדוש-ברוך-הוא אוהב את כל בר ישראל, כי כלנו בנים לבורא יתברך, וכמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להנ"ה אלליכם", ואומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי מד): גדול כחה של תשובה, שפינן שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה

לא עד עשרה מילין ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שעומדת לפני כסא הכבוד. יהודי רק מהרהר בתשובה, זוהי למעלה נשגבה מאד. ומה זה הרהור תשובה? מחשבה שחושב — "אולי אעזב את שטיותי, תאוות לבי, אולי אלך לבית-הכנסת להתפלל, לבית-המדרש ללמד, להתעטף בציצית, להתעטף בתפלין", מחשבה זו כבר מעלה אותו עד כסא הכבוד. ולכן תשובה זה דבר גדול מאד, עד שאומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא כה): "שובה ישראל" — אפלו כפרת בעקר, אדם עומד ומחרף ומגדף בשוק, והקדוש-ברוך הוא אומר לו: עשה תשובה ביני לבינך, ואני מקבלך. אין עברה חמורה יותר מחרוף וגדוף, עם כל זאת הקדוש-ברוך הוא מקבל את השבים אליו. ולכן אלו הימים הקדושים, "קדשת שובבי"ם", ארבעים יום אלו, שקורין בהם את הפרשיות הללו, מסגלים מאד לחזרה בתשובה שלמה, ולתקן כל מה שפגמנו כל השנה.

ב.

העקר לתקן את הדבור בזמנים אלו

בני היקרים! עקר התקון הראשון: פגם הדבור. כל הצרות שאנו סובלים בין בגשמי ובין ברוחני, הכל בא רק מחמת הדבור. וכמאמר החכם: כל זמן שהדבור אצלך — אתה שולט עליה, כיון שהוצאת את הדבור — הדבור שולט עליך; כל מה שאדם סובל בחייו, זה רק מחמת שמדבר כל העולה על רוחו, ומכל שכן כשאדם מדבר לשון הרע, אשר אומרים חכמינו הקדושים (ערכין טו:), שזה גרוע יותר מעבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, ויכולים להרג אדם עם לשון-הרע, כי בתחלה אדם מדבר רע על הזולת, ואחר-כך הולך ומרע לו, ומה גורם בזה? שהורס אותו לגמרי. אומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): קשה לשון הרע כנגד רמחים וחרבות שהם ממיתים, הלשון היא כחץ דוקר, שנכנס בלבו של אדם. הנה כל הצרות שאנו סובלים כיום, אין הם אלא מחמת הרע שאחד מדבר על זולתו, ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ערכין טו:): כל המספר לשון הרע, אין אני והוא יכולים לדור בעולם; ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-

מוהר"ן, חלק א', סימן נד): כִּשְׁאָדָם מְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע, נִכְנָס בּוֹ כַח הַדְמְיוֹן, וְהַמְדָּמָה הוֹרֵס אֶת חַיֵּיו לְגַמְרִי. כִּי מִי שְׁחִי בְדְמִיוֹנוֹת — חַיֵּיו אֵינָם חַיִּים. וּמַהֲיֵכֵן בָּאִים הַדְמְיוֹנוֹת? כִּשְׁאָדָם חוֹטֵא, בַּר מִיָּנָה, בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, בְּדַבּוּרִים רָעִים, בְּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת, בְּהַסְתַּכְּלוּת רָעוֹת, וְעוֹשֶׂה עֲוֹנוֹת בַּפֶּעַל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, הוּא בּוֹרֵא קִלְפוֹת וּמַשְׁחִיתִים, אֲשֶׁר הֵם מַעֲנִים אוֹתוֹ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשָׁלַי שְׁבֵת עה:): "וְהִסִּיר מִמֶּךָ כָּל חֲלִי" — זֶה הַרְעִיזוֹן, הַרְעִיזוֹת הַזָּרִים, הַדְמְיוֹנוֹת הַשּׁוֹנִים, הֵם הַמַּחֲלּוֹת הַגְּדוֹלוֹת בְּיוֹתֵר. כִּשְׁאָדָם מְסֻתָּבֵב בְּמַחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ הֵהוּא רוֹצֵה לְהַרְעֵ לּוֹ, לְהַצִּיק לּוֹ, אֵין לָהּ מַחֲלָה גְדוֹלָה מִזֶּה, שֶׁהָרִי אֵין אָדָם יָכוֹל לְנַגֵּעַ בָּהּ בְּלִי רְשׁוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (יומא לח): אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בָּמָה שְׁמוּכָן לְחִבְרוֹ וְאֵין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חֻבְרָתָהּ אֶפְלוֹ כְּמֵלֵא נִימָא; אָדָם פּוֹתַח חֲנוּת, וְהֵנָּה מִמּוּלּוֹ נִפְתַּחַת חֲנוּת כְּדָגְמָתוֹ, מִתְחַרָּה כְּנִגְדּוֹ, וְאָדָם נִשְׁפָּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר, אֵף אֵינוֹ שֵׁם עַל לֵב, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְלִכֵּן אֵל לֹא לְכַעַס וְלַהֲתַרְגֵּז וּלְדַבֵּר רַע עַל זַוְלָתוֹ, כִּי הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוהר"ן, חלק א', סימן יט): בְּרִית הַלְשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיוֹת זֹו בְּזוֹ;

כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּרוֹ, גּוֹרֵם רָעוֹת, עַד שֶׁפּוֹגֵם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית. וְלָכֵן יָמִים אֵלּוּ שֶׁל "קִדְשֵׁת שׁוֹכְבֵי־ם", יְכוּלִים לְתַקֵּן בָּהֶם כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ בְּדַבּוּרֵינוּ; הֵן שֶׁדַּבְּרָנוּ רָע, הֵן שֶׁנִּבְלָנוּ פִּינוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, וּכְמֵאמָרם ו'ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה כ"ד) עַל הַפָּסוּק (דְּבָרִים כ"ג, טו): "וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר", עֲרוֹת דְּבָר — זֶה נִבּוּל פֶּה; אֲשֶׁר גּוֹרֵם לְכָל הַצָּרוֹת שֶׁבַעוֹלָם. אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם צָרוֹת וְהִרְיָגוֹת, שְׁפִיכוֹת דָּמִים וְכו', וְאֵינָנו יוֹדְעִים מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁבְתָּ ל"ג): בַּעֲוֹן נִבּוּל פֶּה צָרוֹת נִתְחַדְּשׁוֹת, וּבַחֲזוֹרֵי יִשְׂרָאֵל מֵתִים, וִיתוּמִים וְאַלְמָנוֹת צוֹעֲקִים וְאֵינָם נִעֲנִים; לָמָּה לָנוּ לְהִגִּיעַ לְכָל זֶה? ! לָמָּה לָנוּ לְהַפְקִיר דְּבַרֵּינוּ? ! הִבָּה נִתְקַן אֶת פֶּגֶם הַדְּבָר, וְנִקְבֵּל עַל עֲצָמָנוּ לְדַבֵּר רַק דְּבָרִים טוֹבִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שָׁם): הַמִּנְבֵּל פִּיו, אֶפְלוּ חוֹתָמִים עָלָיו גִּזַּר דִּין שֶׁל שְׁבָעִים שָׁנָה לְטוֹבָה — הוֹפְכִין עָלָיו לְרָעָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת נִבּוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְדַבֵּר נִבּוּל פֶּה, בִּידוּעַ שֶׁלְבוּ חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת אֶוֹן; אֵין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב, שֶׁהוּא בַּעֲצָמוֹ מַגְלֶה אֶת מַעֲשָׂיו הָרָעִים, בַּעֲת שֶׁמִּנְבֵּל פִּיו. וְלָכֵן יָמִים אֵלּוּ "יְמֵי שׁוֹכְבֵי־ם", עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמָנוּ קִדְשֵׁת הַדְּבָר, לֹא לְדַבֵּר רָע, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲלֹא

להרבות רק בדבורים טובים, לחזק ולעודד את נשמות ישראל. לצערנו הרב, יש פלגך הרבה יתומים ואלמנות, אנשים שבורים ורצוצים, המחכים שיבוא אדם ויחזקם וידבר על לבם. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קו) על הפסוק (תהלים מא, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל"; אֲשֶׁרִי אָדָם שִׁמְכָנִים שָׁכַל בְּדָל, ומהו דל? אין עני אלא בדעת (גדרים מא); עקר העניות היא בדעת, ואיזו דעת? "אתה הראת לדעת כי הני"ה אלקים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה), אדם צריך להחזיר בעצמו, שאין בלעדיו יתברך כלל. ואם יש לאדם דעת זו, אומרים על כך חכמינו הקדושים (גדרים מא): 'דעת קניית — מה חסרת? ! אם יש לך הדעת של הקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתברך מנהיג את עולמו, ואף אחד בעולם אינו יכול לעשות לך דבר בלעדיו יתברך שמו, אזי לא חסר לך שום דבר. ולהפך 'דעת חסרת — מה קניית? ! אם אין לך הדעת הזו שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, מה קניית? ! אין לך כלום. ולכן עקר תקון הדבור — במקום מה שדברת עד עכשו לשון הרע, רכילות וליצנות, ונבלת פיך, בימי שובבי"ם אלו ראה לתקן ולדבר דבורי אמונה

והשגחה פרטית, לחזק ולעודד את נשמות ישראל,
אשר זו מצנה גדולה ביותר, ואין למעלה הימנה.

ג.

לעשות כל מיני השתדלויות לשלם את החובות,
ולהשיב את הגנבה שגנב וגזל

בני הקרים! עקר התקון בימים אלו — לתקן
את פגם הגזל; וכן עלינו לעשות כל מיני
השתדלויות בעולם לשלם את החובות שאנו חייבים.
הלא אנשים לוו כספים מזולתם, ואם אינם פורעים
חובם, אזי נכללים בכלל (תהלים לו, כא): "לוֹהֶה רָשָׁע
וְלֹא יִשְׁלַם", ואף אם אין לך להשיב חובך, לכל
הפחות תבוא ותתנצל לפני המלוה, ותתן לו מעט
מעט, ותבקש ממנו שיאריך לך את זמן הפרעון,
ואם אינך עושה כן, הרי זו רשעות גדולה, וכא
מפגם הברית, פגם המז; כי כשאדם חוטא בפגם
הברית, נעשה איש רע ובליעל, כמו שכתוב (בראשית
לח, ז): "וַיְהִי עַר רַע בְּעֵינֵי ה'", שואל רבנו ז"ל
(שיחות-הר"ן, סימן רמט): למה כתוב: 'רע' בעיני ה',
ולא 'רשע' בעיני ה'? אלא מי שחוטא בחטא הזה,
רחמנא לצלן, הוא איש רע ובליעל, כנראה בחוש.

וְעַל־כֵּן אִם אָדָם הִלְוֶה לְךָ כֶּסֶף, לְךָ וּתְשַׁלֵּם לוֹ, וְאִם
 אֵין לְךָ, לְךָ וּתְאָמַר לוֹ, שְׁכַרְגַּע מִצָּבֶךָ דְּחֻקִּי,
 וּתְשַׁלְּמוּ מַעֲט מַעֲט. וְלֹא כִפִּי שְׁאֲנוּ רוּאִים אֲנָשִׁים
 רָעִי לָב, שְׁגֻזָּלִים מִזֻּלָּתָם וְאֵין אֲכַפֶּת לָהֶם, וְכָל מִי
 שְׁגֻנֵּב וְגֻזַּל יוֹתֵר — שָׁמוּ מִתְּפָרֶסֶם וְכוּ'. עַל־כֵּן
 דִּיקָא בְיָמִים אֵלּוּ יִכּוּלִים לְתַקֵּן אֶת פָּגַם הַגֻּזָּל.
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (מִפּוֹת כג:): גֻּזַּל וְעֲרִיזוֹת,
 גִּפְשׁוּ שֶׁל אָדָם מִחֲמַדָּתָן וּמִתְאַוֶּה לָהֶם; אֵין דְּבָר
 שְׁאֵדָם חָפֵץ בּוֹ כְּמוֹ עֲרִיזוֹת — נְאוּף, וְגֻזָּל.
 וְלִדְאֲבוּנָנוּ, כָּלֵנוּ גִּגּוּעִים בְּנִגְעַת הַצָּרַעַת הַזֶּה שֶׁל גֻּזָּל
 וְגִנְבָה, שְׁאֵין מִקְפִּידִים עַל כֶּסֶפִּי הַזֹּהֶלֶת. וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין רַש"י בְּרֵאשִׁית ו, יג): לֹא נִחַתָּם
 גֹּזֵר דִּינָם שֶׁל דוֹר הַמִּבּוּל אֶלָּא עַל הַגֻּזָּל. דוֹר הַמִּבּוּל
 הָיָה מְשֻׁחָתִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ו, יב): "כִּי
 הִשָּׁחִית כָּל בָּשָׂר דִּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ", עָשׂוּ כָּל מִינֵי
 עֲוֹנוֹת שְׁבָעוּלָם; אָבָל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הִמָּתִין
 בְּסִבְלָנוֹת פֶּן וְאוֹלֵי יָשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה, בִּינֵן שֶׁהִתְחִילוּ
 לְגֻזַּל זֶה מִזֶּה, אֶת זֹאת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יִכּוּל
 לְמַחֵל, וְנִחַתָּם דִּינָם עַל הַגֻּזָּל. וְלָכֵן דִּיקָא בְיָמֵי
 שׁוֹכְבֵי־ם אֵלּוּ, עָלֵינוּ לְתַקֵּן בְּמָה שֶׁפָּגַמְנוּ בְּגֻזָּל,
 גִּנְבוֹת וְעֶשֶׂק שֵׁישׁ בְּיַדֵּינוּ, וְעָלֵינוּ לְמַסֵּר גִּפְשֵׁנוּ
 לְשֵׁלֶם אֶת הַכֹּל, וְזֶה הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ

הַקְדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה כב, סִימָן ג'): כָּל מִי שֶׁיָּדִיו
מְלַכְלָכוֹת בְּגָזֵל, הוּא קוֹרָא לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵינוֹ עוֹנֶה אוֹתוֹ, לָמָּה? שְׁתַּפְּלֹתוֹ בַּעֲבָרָה; כִּי יָדִיו
בְּגָזֵל מְלֵאוּ. אָדָם מֵתְאוֹנֵן: "הִנֵּה אֲנִי מְסַפֵּר לְפָנָיו
יְתִבְרֹךְ כָּל לְבִי, וּמִבְקֵשׁ כָּל צָרָכִי, וְשׁוֹפֵף נַפְשִׁי וְכָל
צְרוּתִי, וְלָמָּה אֵינֶנִּי נֶעֱנֶה?" אוֹמְרִים לוֹ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים, אַתָּה יוֹדֵעַ מִדּוּעַ? כִּי יָדִיךְ בְּגָזֵל
מְלַכְלָכוֹת. וְלָכֵן דִּיקָא בִּימִים אֵלּוּ שֶׁל "קִדְשֶׁת
שׁוֹכְבֵי־ם" נִרְאָה לְתַקֵּן אֶת פָּגַם הַגָּזֵל וְהַגְנֵבָה. וְמִי
שִׁיּוֹדֵעַ שְׁגָנֵב וְגָזֵל כִּסְפֵי הַזֹּהֶלֶת, יִרְאֶה לְשַׁלְּמָם
תַּכְף-וּמִידָּה, וְאִזּוֹ יִמָּחַל לוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשִׁיּוֹדֵעַ אָדָם, שֶׁחִבְרוּ עָשָׂה עֲמוֹ
חֶסֶד, וְהִלְוֶה לוֹ מָמוֹן, עָלָיו לִילֹךְ וּלְפָרֹעַ חוּבוֹ, וּלְכָל
הַפְּחוֹת יִפְיִסוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ, שֶׁכָּרְגַע אֵין לוֹ לְשַׁלֵּם הַכֹּל,
אַבֵּל אֵט אֵט יֵשִׁיב הַחוּב, וַיִּשְׁלִים עִם הַזֹּהֶלֶת, וְלֹא
יֵצֵא לָרִיב עִמוֹ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דִּבַּר חָשׁוֹב בַּשָּׁמַיִם
כָּמוֹ שֶׁיְהוּדִים חַיִּים בִּיחָד בְּאַחֲוָה וּבִרְעוּת. וְלָכֵן
הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְקַן כָּל מָה שֶׁפָּגַמְנוּ בְּבֵין אָדָם
לְחֵבֵרוֹ, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (סוֹטָה ט): הַנּוֹתֵן
עֵינָיו בַּמָּה שֶׁאֵינוֹ שֵׁלוֹ, מָה שֶׁמִּבְקֵשׁ — אֵין נּוֹתֵנִים
לוֹ, וְמָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ — נוֹטְלִים מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן הִבֵּה נָשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה בִּימִים אֵלּוּ, וְאִם יֵשׁ בְּיָדֵינוּ כִּסְפֵי גָזֵלָה, אוֹ

עשינו עול לזולת, הבה ונשלם ונפייס את חברנו,
 ויבזכות זה יקבל הקדוש-ברוך-הוא תפלתנו
 ויתשובתנו, ונזכה לכל טוב.

ד.

לברח ממחלקת כמו שבורחים מאש

בני היקרים! אין עוד דבר שיכול לתקן את
 אשר אדם פגם בברית כמו מדת השלום. ולכן נקרא
 "ברית שלום", כי שלום הוא שמו יתברך, כמאמרם
 ו"ל (שבת י'): שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום,
 ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם
 להיות בשלום עם נשמות ישראל, ולברח ממחלקת,
 אשר היא מגנה במאד מאד לפניו יתברך, וכמאמרם
 ו"ל (בראשית רבה, פרשה כו): קשה היא המחלקת בדור
 המבול. מה היה בדור המבול? חטאו בפגם הברית
 — הוצאת זרע לבטלה, כמו שכתוב (בראשית ו, יב):
 "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ",
 והמחלקת קשה מזו, ולכן מגנה היא מאד. וכן
 אומרים (במדבר רבה, פרשה יא): גדול השלום ושנואה
 המחלקת; הקדוש-ברוך-הוא אינו יכול לסבל את
 הקטטות בין נשמות ישראל. ולכן עקר התקון בימי

שובבי"ם, שבהם קוראים את פְּרָשִׁיּוֹת שְׁמוֹת, וְאַרְא, בֵּא בִשְׁלַח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים; שְׁבָהּם מִסְפָּר שַׁעַם יִשְׂרָאֵל יִרְדּוּ לְמִצְרַיִם, וְהַשְׁתַּעֲבָדוּ תַּחַת יַד פְּרָעָה, אֲשֶׁר אָמַר הָאֱרֹ"י וְלֹא, שֶׁהֵן שְׁתֵּי תַּבּוּת: פֶּה-רַע', שֶׁהִיָּה מֶלֶךְ מִצְרַיִם — מִצְרַיִם, הֵינּוּ שֶׁהִמְחִין הָיוּ בְּקִטְנוּת וּבְצִמְצוּם, כִּי הִמְחִלְקָת וְהִמְרִיבוּת מְצַמְצָמִים אֶת הַמֶּח וְנוֹטְלִים אֶת הַדַּעַת, וְכִמּוֹ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲקָצִין, פָּרָק ג'): אֵין לָךְ כָּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה אֲלֵא הַשְּׁלוֹם; וְלָכֵן עָלִינוּ לַעֲסֹק רַק בְּשְׁלוֹם, וּמִי שְׂרוּצָה לַעֲסֹק בְּתַקּוֹן הַבְּרִית, תַּקּוֹן הַמֶּח, עָלִיו לְהִרְבוֹת בְּשְׁלוֹם הַבְּרִיּוֹת, לְשֹׁמֵר פִּיו לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲשֶׁר רַבּוּי הַדְּבּוּר מִבִּיא לְכָל מִינֵי מַחֲלָקָת וְרִיבוּת. הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים מֵתִים, וְאֵין יוֹדְעִים מַה זֶה וְעַל מַה זֶה, אֵין זֹאת אֲלֵא מִחֲמַת הַמַּחֲלָקָת שֶׁהָיוּ מְעַרְבִים בָּהּ; וְכִמְאָמְרָם וְלֹא (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה יח): כִּמְהָ קָשָׁה הִיא הַמַּחֲלָקָת, שְׁבִית דִּין שֶׁל מַעֲלָה אֵינָן קוֹנְסִין אֲלֵא מִבֶּן עֶשְׂרִים, וּבֵית-דִּין שֶׁל מִטָּה אֵין קוֹנְסִין אֲלֵא מִבֶּן שְׁלֹש-עֶשְׂרֵה, וּבְמַחֲלָקָתוֹ שֶׁל קֶרֶחַ תִּינּוּקוֹת בְּנֵי יוֹמָן נִשְׂרָפוּ וְנִבְלָעוּ; אָנוּ עֲדִים, שְׁתִּינּוּקוֹת נְחָלִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְאֵין יוֹדְעִים עַל מַה וְלָמָּה, אֵף אֵין זֹאת אֲלֵא בַּעֲוֹן אֲבוֹתֵיהֶם שְׁמַרְבִּים בְּמַחֲלָקָת

ובקטטות, ומפלגים עם שכנים וידידים, קרובים ורחוקים, ובזה גורמים מיתת הילדים, רחמנא לישזבן. ולכן בימים אלו של "קדשת שובבי"ם", עלינו להרבות בשלום בין איש לרעהו, ולברת ממחלקת, ובזה נתקן את כל אשר פגמנו. חכמינו הקדושים אומרים (ספרי ראה צו): "לא תגודדו" — לא תעשו אגדות אגדות; הגיע הזמן שנתחיל מפלוגים, נפסיק לעשות חמולות חמולות, גזענות אררה, עדות עדות, הגיעה העת שנתחיל לאהב כל יהודי בלי יוצא מן הכלל, אשר זהו תקון הברית, זה "קדשת שובבי"ם", לעקר את הקנאה, השנאה, התחרות והכבוד. ומי שדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, אין לו מחשבות של הבל כאלו, אלא רוצה רק את השלום. ולכן הבה נתקן כל אשר קלקלנו כל השנה בשנאת חנם; שמו שמים! רואים בני-אדם שונאים את הזולת על לא דבר, הבה נתחיל לאהב זה את זה, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (יבמות סה:): מתר לו לאדם לשנות בדבר השלום; וגדול השלום, שאף הקדוש-ברוך-הוא שנה בעבורו. וכן אומרים (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן ט'): גדול השלום, שכל הברכות כלולות בו; וזה עקר תקוננו — לחיות באהבה ובאחווה, בשלום וברעות, ואם

בְּאֵמֶת נִקְבַּל עַל עֲצָמָנוּ מִדַּת הַשְּׁלוֹם, נִמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמָנוּ אֶת הַגָּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (דְּבָרִים
רַבָּה, פָּרָשָׁה ה', סִימָן יב): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׁאִין הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא מִבֶּשֶׁר אֶת יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִי נִגְאָלִים אֲלָא
בְּשָׁלוֹם. וּמֵאִיזוֹ גָּאֻלָּה אָנוּ מְדַבְּרִים? גָּאֻלַת הַנֶּפֶשׁ,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים סט, יט): "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי
גָּאֻלָּה", כְּשֶׁאָדָם חָטָא, הוּא בְּגִלוּת גְּדוּלָּה מְאֹד,
וְהוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד, וְאֵינוֹ מוֹצֵא מְקוֹמוֹ. עַד שֶׁרֹאִים
בְּגִי-אָדָם שֶׁנִּהְרָסִים לְגִמְרִי, מִפְּנֵי שְׁאִינֶם מוֹצְאִים אֶת
הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּמְקוֹמָם. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן נו): כְּשֵׁיִשׁ לֹאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לֵב, אֵין
שִׁיךְ אֲצֻלוֹ מְקוֹם; כִּי מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם,
כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ;
וְלִכֵּן עָלִינוּ לְמִסֵּר נַפְשָׁנוּ עַל אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמִזְכָּכָה,
לִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים,
בְּצִדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְשׁוֹם דָּבָר לֹא יוּכַל לְנַתְּקֵנוּ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן נִצּוּלִים מִפָּנֵם הַבְּרִית. וְלִכֵּן דִּיקָא בְּיָמִים
קְדוּשִׁים אֵלוֹ "קְדֻשַׁת שׁוֹבְבֵי"ם", שֶׁקוֹרְאִים בָּהֶם
הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֵׁלַח, יִתְרוֹ,
מ'שְׁפָטִים; שֶׁבִּהֵן מְסַפֵּר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם
בְּמִרְיָבוֹת קָשׁוֹת, וְהַמִּצְרִיִּם טָמְאוּ אוֹתָם בְּכָל מִיָּנִי
טָמְאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק

הָאֵמֶת, וְהַחֲדִיר בָּנוּ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "אֵתָהּ הָרֵאָתָה לְדַעַת כִּי הִנֵּה אֱלֻקִּים, אֵין עוֹד מִלְבָּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה), וְעַל־יְדֵי־זֶה זָכִינוּ לִפְסוּחַ, אֲשֶׁר אָמַר הָאֱרִ"י ו'ל, שְׁאֵלוּ שְׁתֵּי תַבּוֹת: פֶּה־סַח, שֶׁהִתְחַלְנוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בְּמָקוֹם לָרִיב זֶה עִם זֶה, הַתְחִילוֹנוּ לְדַבֵּר דְּבָרֵי אֱמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת. וְדִיָּקָא עַל־יְדֵי־זֶה זָכִינוּ לֵצֵאת מִמִּצְרַיִם, וְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עָשָׂה לָנוּ נִסִּים וּנְפִלָאוֹת עַל הַיָּם, שֶׁקָּרַע לָנוּ אוֹתוֹ, וְעִבְרָנוּ בַּתּוֹכוֹ בַּחֲרֻבָּה, וְהַמִּצְרִים טָבְעוּ וְאָבְדוּ, עַד שֶׁזָּכִינוּ לְהִגִּיעַ לָהָר סִינַי וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַמַּחְלָקָת, כִּי עַל־יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה, אָדָם רוֹאֶה מַעֲלַת וַחֲשִׁיבוֹת כָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּשְׁשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּנְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ "קִדְשֶׁת שׁוֹכְבֵי־ם", לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שֶׁחֲטָאנוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית, הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וַחֲמִנָא לְצֻלֵּן, שְׁאֵלוּ הַעֲוֹנוֹת הַחֲמוּרִים בְּיוֹתֵר. וּבִפְרָט בְּדוֹר הַשֹּׁפַל הַזֶּה, שֶׁבָּאוּ עַרְב־רַב, וְנִתְעַרְבוּ בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהִבִּיאוּ גוֹיִים וְגוֹיּוֹת לְבוֹלָלָם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְהַכְשִׁילָם בַּפְּגָם הַבְּרִית, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁגּוֹי בָּא עַל יְהוּדִיָּה וּלְהַפִּיץ, וְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְבִיא עַל כָּךְ מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאֶזְרִיּוֹת, וְכֵינֵן שְׁנֵתָנָה רְשׁוֹת לַמַּשְׁחִית אֵינוּ מִבְּחִין

בין צדיקים לרשעים, כי בזה שהערכ-רב החזירו
מבחוץ גויים וגויות בין נשמות ישראל, שכל זה
טמאת הברית, לכן נתנה רשות למלאך המשחית
להשחית, וזה כלל המחלקת והמריבות שיש היום
בין נשמות ישראל, ומזה באים פגועים ורציחות,
שנרצחים נשמות קדושות, אנשים חפים מפשע.
ולכן עלינו למסר נפשנו דיקא בימים טרופים אלו,
לראות שיהיה שלום ואהבה ואחדות בעם ישראל,
ואם נהיה חזקים בזה, נזכה לתקן כל אשר חטאנו
בפגם הברית, ונזכה כבר לגאולה השלמה, שבוא
יבוא מלך המשיח, שיהיה משבט יהודה, והוא יתקן
את החטא המגנה הזה של פגם הברית, ויגלה לנו
את הקדוש-ברוך-הוא, "והיתה להויה המלוכה",
שכלם יקבלו על עצמם על מלכותו יתברך, ונזכה
כלנו לקבל פני שכינה במהרה בימינו, אמן ואמן!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם:

קונטרס

ענין שובבי"ם

יגלה מה זה שובבי"ם, ומה יכולים לפעל בימים אלו,
ואיך יכולים לתקן את כל מה שקלקל בפנים הברית —
הוצאת זרע לבטלה, שהוא עון חמור מאד.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רפנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והנפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורפנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רץ לא אגיש ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁעֵנִין יָמִים אֱלֹה
שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת,
וְאַרְא, ב'א, ב'שִׁלַּח, י'תִּירו, מ'שְׁפָטִים,
הוא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי בְּאֵלֹה הַיָּמִים
קוֹרְאִין מֵה שְׁעֵבֶר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם,
שְׁהִשְׁתַּעֲבָדוּ שָׁם עַל-יְדֵי הַמִּצְרִים הִירוּדִים
וְהַפְּחוּתִים שֶׁהָיוּ מְאֹד מְקַלְקָלִים בְּפָגַם
הַבְּרִית, וְכֵן קוֹרְאִים אֵיךְ יֵצֵאוּ נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל מֵהֶם, וְעִבְרוּ אֶת יַם סוּף, וְקִבְּלוּ אֶת
הַתּוֹרָה, וְלָכֵן יָמִים אֵלֶּה עֲנִין אַחֵר
לְגַמְרִי, וְעַל יָמִים אֵלֶּה הַתְּפִינָן רַבֵּנוּ ז"ל
שֶׁאָמַר: "יֵשׁ עֲנִין שְׁיִתְּהֶפֶךְ הַכֹּל לְטוֹבָה".

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תַּתְּקַנָּא)

קונטרס

ענין שובבי"ם

בני היקרים! כתוב (תמזה ג, יד): "שובו בנים שובבי"ם", אומר האר"י ז"ל, שהימים שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, אלו הימים מאד מסגלים לתקן את פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזה החטא החמור ביותר, ואין עוד עון כל-כך חמור כמותו; כי מכל טפה וטפה יכול להברא ולד — בן או בת, וכשאדם מוציאן לבטלה, הרי זה הורג את בנו או בתו; ובדרך כלל כשרואים אדם רוצח — סולדים ממנו, ואף אחד אינו רוצה שיהיה לו עסק עם רוצח, ומכל שכן כשאדם רצח שני אנשים — אותו כבר אין יכולים לסבל, על אחת כמה וכמה כשהרג עשרה אנשים, הוא רוצח גדול מאד שבוחרים בו כלם, וכן הלאה. ומכל שכן כשאדם הורג את בנו או בתו, זה כבר רוצח נורא ואים, שאין יכולים להבין אותו,

וּמִכָּל שָׁכֵן כְּשֶׁהוֹרֵג הַרְבֵּה בָּנִים אוֹ בָּנוֹת שְׁלוֹ, הָרִי
 זֶה הַרוֹצֵחַ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר! וּבָזֶה שְׁאֵדָם מוֹצִיא זֶרַע
 לְבִטְלָה, אֵינָנו שֵׁם עַל לֵב שֶׁהוֹרֵג אֶת בָּנָיו וּבָנוֹתָיו.
 וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קמ"א),
 שְׂאִי לוֹ לְאָדָם שְׁחָטָא בַּחֲטָא זֶרַע לְבִטְלָה, וּכְשֶׁהוּא
 נִפְטָר, מְלִיִּים אוֹתוֹ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת רַבְבוֹת קָלּוֹת
 וּמִשְׁחִיתִים, וְזֶה הַבְּדִיּוֹן הַכִּי גָדוֹל לַנִּפְטָר, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ
 הֵיכָן לְהִתְחַבֵּא מִרַב בּוֹשָׁה. כָּל־כֶּף חֲמוּר הַחֲטָא
 הַמִּגְנֶה הַזֶּה, עַד שֶׁכְּתוּב בַּזֹּהַר (וַיֵּשֶׁב קפ"ב): שְׁעַל כָּל
 עֲבֵרָה שֶׁבַּעֲוֹלָם — יֵשׁ תְּשׁוּבָה. אָבֵל עַל פָּגַם הַבְּרִית
 — מֵאֵן דְּאוֹשִׁיד זֶרַעִיה בְּרַקְנִיָּא, אֵין מוֹעִילָה
 תְּשׁוּבָה. וְאוֹמֵר עַל זֶה רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת־הַרָּן, סִימָן ע"א),
 שְׁבֻזָּה הַזֹּהַר אֶף אֶחָד אֵינוֹ מִבִּין, וְאֵנִי אוֹמֵר לָכֵם,
 שָׁכֵן יֵשׁ תְּשׁוּבָה, כִּי אֵין לָךְ דְּבָר הָעוֹמֵד בַּפְּנֵי
 הַתְּשׁוּבָה. שׁוֹאֵל עַל זֶה מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת,
 תַּפְלִין, הַלָּכָה ד'): אֵיךְ יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהַזֹּהַר אוֹמֵר, שְׂאִין
 מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה עַל פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
 לְבִטְלָה, וְרַבֵּנוּ ו"ל בָּא וְאוֹמֵר שִׁישׁ תְּשׁוּבָה? הָרִי
 רַבֵּנוּ ו"ל לֹא יִחַלֵּק עַל הַזֹּהַר, וְלֹא יִשְׁנֶה מִהַזֹּהַר?
 אֵלֹא מִסְבִּיר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, רַבֵּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־
 מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שְׁעַל הַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פָּגַם
 הַבְּרִית נֶאֱמָר (מְשַׁלִּי ב, יט): "כָּל בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא

ישיגו ארחות חיים", מי שנכשל בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, הוא כבר לא ישיג רוחניות אלקות בשום פנים ואופן, אבל הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורוצה שנהזור אליו, וחפץ להתגלות אלינו, ושולח לנו צדיקי אמת, שנוכל להתקרב אליהם; והצדיק האמת יש לו כח כזה שכול לרדת לכל המקומות המטנפים, ולגלות ולפרסם שם את הקדוש-ברוך-הוא, אבל בשביל הבחירה והנפיון, הוא מעמיד על צדיק כזה שכול לקרב את כלם אליו יתברך, אפילו את אלו הנשמות הפגומות, מחלקת גדולה, שמדברים עליו כל דבר אסור. ובדרך כלל בני-אדם פששומעים מחלקת על אחד, תכף-ומיד סולדים ממנו, ואינם רוצים להתקרב אליו, באמרם: "הרי פלוני חולק עליו, ואלמוני מדבר עליו, ולמה לי ללכת לשם?!" אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ותאמין, שכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים, אין זה אלא כדי שיגרושו סטרין אחרנין. כל המחלקת היא רק כדי לרחק אותה. לך לא מועילה תשובה, על-פי דברי הזהר הקדוש, כי הוצאת זרע לבטלה, לקחת טפות של נשמות קדושות, של בניך ובנותיך וזרקה אותם, והרי זה כחטא דור המבול, שכתוב שם

(בראשית ו, יב): "כי השחית כל בשר דרכו על הארץ",
 אזי מעמידים מחלקת על הצדיק האמת, שיכול גם
 אותך לקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, ואתה צריך
 לשמע מחלקת, שזה עקר הנסיון שלך, ואמר החכם
 מכל האדם (משלי טו, לב): "אזן שומעת תוכחת חיים
 בקרב חכמים תלין", לשון תלונה ומריבה, אומר
 רבנו ו"ל: כשאתה שומע מחלקת על הצדיקים, תדע
 שזה משמיעין אותך על שפגמת בטפי מחך וכו',
 וקר לך מאד, כי חטאת בהוצאת זרע לבטלה, כי מי
 שחטא בחטא זה, הוא בא לידי יאוש ודכאון. ולכן
 אומר מוהר"ן ת"ו"ל, זה מה שכתוב בזהר, שעל חטא
 זה אין תשובה, כדי למנע ממך תשובה, ובא הצדיק
 ואומר, שכן מועילה תשובה, אבל זהו הנסיון הכי
 קשה לאדם, שמצד אחד רואה שכתוב שאין
 תשובה, ומצד שני בא הצדיק ואומר שיש לו
 תשובה. ואם לא די בזה, הוא עוד צריך לשמע
 שמדברים כל דבר אסור על הצדיק. ובדרך כלל אם
 מדברים כל דבר אסור על הצדיק — אזי אדם בורח
 ונותר בחוץ, ונדמה לו שהוא כבר צדיק, ויבין כן
 אינו יודע, מה שמחכה עליו, באשר הוא פגום בפגם
 הברית — הוצאת זרע לבטלה, שאלפים ורבבות
 קלפות ומשחיתים מסבבים אותו. ולכן אומרים

חכמינו הקדושים (ברכות ו.): אלו היו נותנים רשות
לעין לראות, היתה רואה שבצד ימין שלו הולכים
רבבות קלפות ומשחיתים, ובצד שמאל שלו הולכים
אלפי מדיקים, אבל אדם אינו יודע ואינו מרגיש,
ומזה בא שהוא גאותן, ונכנסת בו גאות וישות,
וחושב שהוא הכי גדול, הוא למדן, הוא צדיק, הוא
מקבל, הוא רב, רבנן, ובעל מדרגה, ואינו שם על
לב שהוא טפה סרוחה, ואלפי קלפות ומשחיתים
מסובבים אותו, אשר את זאת אין רואים רק
הצדיקים הדבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, שהם זפי
הראות, הם רואים, שאדם הפגום בפגם הברית,
אלפי קלפות ומשחיתים מסובבים אותו. וזה הנסיון
של האדם, שצריך לשמע מחלקת על הצדיק שיכול
לעשות לו טובה ולהוציאו מהטוב, ויכול לתקנו
ולתקנו ולתכלית המדרגה העליונה, אבל זעירין
אינן ומעטים הם האנשים שיכולים לעמוד בנסיון
הזה, לא לחלק על הצדיק שביקלתו לעשות לו
טובה. וזו המחלקת שיש על רבנו ז"ל ועל מוהרנ"ת
ז"ל ועל כל תלמיד שעוסק להפיץ את אור רבנו ז"ל
בעולם. ובפרט מי שמוריד את עצמו אל אלו
שנפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו
ההכרח שתהיה מחלקת. והנה כתוב בספר הקדוש

והנורא "ראשית חכמה" (שער התשובה, פרק ג'):
 ומהדברים שצריך השב לתקן, הוא לתקן אות ברית
 הפגום בהוצאת זרע לבטלה, שאין אדם בזמננו נצל
 ממנו בבחירותו, עין שם. ואם הספר הקדוש והנורא
 "ראשית חכמה", שהיה לפני למעלה מארבע מאות
 שנה אומר, שבזמננו אין בחור אחד שיהיה נקי מזה,
 שאז לא היתה פריצות, לא היה שקרן, תעוב, זהום,
 תמונות תועבה ושאר מרעין ביטין, על אחת כמה
 וכמה באין ערך בדורותינו אלו, שהערכ-רב נתפשטו
 בין נשמות ישראל, התערבו בעם ישראל עמלקים
 ארורים, שלקחו לעצמם משימה — לטמא את בני
 ובנות ישראל בנאוף, רחמנא לצלן, ומעבירים על
 הדת מליונגים מאחינו בני ישראל, ומפקירים את
 בנותיהם לזנות, רחמנא לישזבן, מפקירים את הנער
 לסמים, לאלימות ולכל מיני תועבות רעות,
 ומעודדים אותם לעשות כל מיני זבל ולכלות, ואיך
 מחם של בני הנעורים יכול להשיג ארחות חיים?!
 איך ישיגו רוחניות אלקות?! איך ישיגו את
 התורה!?

הנה הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ומאד רוצה
 שבני-אדם יחזרו בתשובה שלמה, כי אצלו יתברך

מאד מאד חשוכה תשובה, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (איכה רבה פתיחא ג, לה): נמשלה תפלה כמקוה ותשובה כים, מה מקוה פעמים פתוחה ופעמים נעולה, כך שערי תפלה — פעמים פתוחים, פעמים נעולים, אבל הים הזה תמיד פתוח, כך שערי תשובה אינם ננעלים לעולם; הינו שערי תפלה פעמים פתוחים ופעמים לא, כי לא בכל פעם אדם יכול להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'): כשיש לאדם ענינים דמכסין על עיניו, מחשבות זרות, קשה לו להתפלל; וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת אם היתה לאדם אמונה ברוחה ומזככת, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ושומע כל דבור שמדברים אליו, בודאי היה מדקדק ומדבר אליו יתברך, ולמה אינו מדבר? כי נדמה לו שבמקומו אין הקדוש-ברוך-הוא. וזו הפפירות והאפיקורסות שיש בלב כל אחד ואחד. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שברית ואמונה תלויות זו בזו, ומי שפגם בברית אין לו אמונה, כי אין קיום אמונה, אלא על-ידי ברית, כמו שכתוב (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו"; ולכן תפלה נמשלה למקוה, אשר פעמים פתוחה

ופעמים סגורה, כי פעם אדם יכול להתפלל אליו
 יתברך ופעם לאו, לא-כן תשובה נמשלה כים, הים
 תמיד פתוח, כך שערי תשובה תמיד פתוחים,
 והקדוש-ברוך-הוא חפץ שנשוב אליו, ואינו חפץ
 במיתתן של רשעים, אלא בחזרתם בתשובה.

והנה ימים אלו "ימי שובבי"ם" הקדושים,
 שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א,
 ב'שלח, ו'תרו, מ'שפטים, הם מסגלים מאד לתקן
 החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שבחור
 צעיר חטא בו. ומהו "ענין שובבי"ם"? אלא חכמינו
 הקדושים אומרים (ערוך יח): על אדם הראשון,
 שהיה מאה ושלשים שנה מגדה, ובאו קלפות
 ומשחיתים וחממו אותו, עד שבא אל החטא המגנה
 הזה של הוצאת זרע לבטלה. ואלו הנשמות היו
 נשמות קדושות מאד שיצאו לבטלה, והצרכו לרדת
 למצרים, ולעבר בכור הפרזל, ולסכל את הסכל
 הגדול שסכלו במצרים, "וימרו את חיייהם בעבדה
 קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה, את כל
 עבודתם אשר עבדו בהם בפרך" (שמות א, יד). אומר
 הגאון ו"ל: אלו הם הנשמות הקדושות שאדם
 הראשון הוציא לבטלה, והצרכו לרדת למצרים, ושם

להזדכך בזכור אחר זכור, עד שבא משה רבנו
הצדיק האמת, וגלה להם אמתת מציאותו יתברך,
”אתה הראת לדעת כי הוי"ה אלקים אין עוד
מלבדו” (דברים ד, לה); ועל-ידי-זה הוציאם ממצרים,
ועשה עמהם נסים ונפלאות, וקבלו את התורה
הקדושה. וזהו ”ענין שובבי"ם”, שדיקא שבעות
אלו של ”ימי שובבי"ם”, שקוראים בהם את
הפרשיות הללו, שבהן כתוב איך עם ישראל
השתעבדו במצרים, ועבר עליהם מה שעבר, ויצאו
ממצרים, ועשה עמהם הקדוש-ברוך-הוא נסים
ונפלאות, וקבלו את התורה ומשפטי הקדוש-ברוך-
הוא, הם מסגלים מאד לתקן את החטא הזה של
הוצאת זרע לבטלה. ולכן כל בחור וכל אברך שידע
בנפשו שחטא בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע
לבטלה, אפלו פעם אחת, צריך לעסוק בתקונו בימים
אלו, ובודאי הקדוש-ברוך-הוא ימחל לו.

מה הם התקונים לתקן את החטא הזה? מגלה
לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי
אמונה — יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא על
עוונותיך; אם אדם מתחזק באמונה, השם יתברך
מוחל לו, שזה מה שאומר הנביא (ירמיה ה, א):

"מִבְקֵשׁ אֲמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ". אִזִּי הָעֶקֶר לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה. אָדָם שֶׁרַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, נִכְשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא הַפְּרִיד אֶת הַיִּסּוּד מִהַמְּלָכוּת, יִסּוּד זֶה הַצַּדִּיק, מְלָכוּת זוֹ הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר הֵם צָרִיכִים לְהִיּוֹת בִּיחָד תָּמִיד, צַדִּיק מְגַלֶּה אֶת הָאֲמוּנָה, יִסּוּד מַחְבֵּר אֶל הַמְּלָכוּת, וּבִרְגַע שְׁאֵדָם הוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, הַפְּרִיד אֶת הַיִּסּוּד מִהַמְּלָכוּת, וּמִזֶּה נּוֹבְעוֹת כָּל הַצָּרוֹת שְׁאֵדָם סוֹבֵל בְּחַיּוֹ. וְלָכֵן כְּדִי לְתַקֵּן אֶת מַה שֶּׁקִּלְקַל, עָלִיו לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵּר שְׂאֵת וְעַז בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנִּדֵּעַ, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מַחְיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וְהַכֹּל לְכָל זֶה אֱלֻקוֹת, וְאֵין מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְדָבָר זֶה אָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְהִבִּין בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֶן כָּל זָמָן שֶׁמֹּחֲזֵי מְקַלְקֵל — אֵיךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, אֵיךְ שְׂדוּמִים, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר הֵם לְבוּשׁ לְגִבִּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא; אָדָם שֶׁחָטָא אָפְלוֹ פַּעַם אַחַת בְּהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵינוֹ מְסַגֵּל לְהִבִּין, אֵיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְדוּחַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, כִּי

נדמה לו שהוא יתברך מתחבא באיזה עולם, הוא שוכח או אינו מבין, שאין משג כזה שיהיה קיום בבריאה בלעדיו יתברך. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג.): בתחלה היתה השכינה עם כל אחד ואחד, בין שחטאו — סלקו מהם את השכינה. מהי השכינה? שהשכין אלקותו יתברך בינינו, כמו שפתיב (ויקרא טז, טז): "השכן אתם בטמאתם", הקדוש-ברוך-הוא הולך אתנו בתוך סורנו, כי מי הולך בנו? הקדוש-ברוך-הוא, מי מסתכל בנו? הקדוש-ברוך-הוא, ואם הוא יתברך מוציא מאתנו את החיים, כבר היינו כאבן דומם. ולכן פתיב (נחמיה ט, ו): "ואתה מחיה את כלם", כי מי מחיה את כל הבראה כלה? רק הבורא יתברך שמו. ולכן "ענין שובבי"ם" זה אמונה, להתחזק באמונה, כמו שהתחזקו עם ישראל באמונת חכמים, אמונת צדיקים, "ויאמינו בהויה ובמשה עבדו" (שמות יד, לא), שואלים חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): אם במשה האמינו, בהויה לא כל שכן? אלא שאי אפשר לבוא לאמונה בהקדוש-ברוך-הוא אלא על-ידי הצדיק; וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): אי אפשר להגיע אל אמונה, אלא על-ידי עצת הצדיקים, היסוד צריך

להיות מחבר למלכות, זה היחוד, זה הזיווג, וברגע
שפרידים את זה מזה, באות כל הצרות והיסורים,
ומסלקים את השכינה מן העולם, ואז סובלים סבל
גדול, ונדמה להם כאלו השם יתברך אינו מסתכל
עליהם, ואינו צריך אותם, וכדומה כל מיני דמיונות
שונכנסים באדם שפגם בפגם הברית. וזה מדבר
אפלו אם אדם פגם פעם אחת בחייו, ומכל שכן,
שהיום יש, רחמנא לצלן, רבוי פשעים ועוונות,
שבחור צעיר יכול לעבר על חטא זה מאה ואֶלֶף
פעמים, אשר לא יכילו ימיו ושנותיו לתקנו. כי
האָר"י ו"ל אומר, שעל כל חטא ועון כזה של
הוצאת זרע לבטלה, צריכים לצום פ"ד תעניות, ואם
חטא אדם עשר פעמים בחטא זה, צריך לצום
שמונה מאות וארבעים יום, ואם פגם מאה פעמים
בהוצאת זרע לבטלה, צריך לצום שמונת אלפים
וארבע-מאות ימים, ואם אֶלֶף פעמים חטא בזה,
צריך שמונים וארבעה אֶלֶף ימים לצום, והיכן יש
לאדם ימים רבים כל-כך?! בא רבנו ו"ל ואומר
(לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ה'): העקר זה אמונה,
להתחזק באמונה בו יתברך, להכניס בעצמו
שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ולחפש
ולבקש בעצמו היכן אוהו באמונה, וכך יזכה

לאַמונה ברוּרָה וּמְזַכָּת. וּבְזֶה שׁוֹרֵף אֶת כָּל
 הַקְּלָפוֹת. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן לה), שְׁאֲמוּנָה זֶה חֲשֵׁמ"ל, שְׁשׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפוֹת,
 מֵרֵב אֹר שְׁמֹגְלִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — כָּל
 הַקְּלָפוֹת נִשְׂרָפוֹת. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְגַלוֹת אֲמוּנָה לְעַצְמוֹ
 וְלֵאחֵרִים, וּלְדַבֵּר רַק אֲמוּנָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה זֶה דְּבַר קָטָן, אֲבָל
 אֲצֵלִי הָעֶקֶר אֲמוּנָה, לְדַבֵּר תָּמִיד מֵאֲמוּנָה, וְזֶה תִּקְוֹן
 הַבְּרִית. וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים לד, יז): "פְּנֵי הַיְיָ"ה בַּעֲשֵׁי
 רַע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרִם", אִם מְכַנְּסִים אֶת "פְּנֵי
 הַיְיָ"ה גְּלוּי אֱלֻקוֹת, שְׁאֵדָם מְרַגֵּשׁ אֶת הַפָּנִים שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹמֵצָא פֹה "בַּעֲשֵׁי רַע" —
 בָּאֵלוּ שְׁעָשׂוּ אֶת הַחֲטָא הַזֶּה שְׁנִקְרָא רַע, מֶה קוֹרֶה?
 "לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרִם", כָּל זָכָר הַקְּלָפוֹת נִכְרָת. וְזֶהוּ
 רָאשֵׁי תִבּוֹת: לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זָכָרִם — מִיּוֹצֵא
 זָרַע לִבְטָלָה. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוּדֵעַ שְׁפָגַם בַּחֲטָא
 הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לִבְטָלָה, עָלָיו לְהִתְחַזֵּק
 בְּאֲמוּנָה בִּיתֵר שָׂאָר וּבִיתֵר עוֹ, כִּי הִכָּח שֶׁל אֲמוּנָה
 יִשְׂרָף לוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׂרַבְנוּ ז"ל
 הַרְבֵּה לְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁאָמַר (שִׁיחוֹת-
 הַר"ן, סִימָן קכח), שְׁקֵדָם שְׁתִּבּוֹא הַגָּאֻלָּה, יִהְיֶה כָּל
 הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מְלֵא כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, וְלֹא צָדִיק

אחד יהיה שידבר ויצעק מאמונה, אלא יהיו הרבה צדיקים, ויהיה נחר גרונם, ויהיו צורדים מרובי צעקות, שכל-כף יצעקו על אמונה, כי העקר זה על אמונה פשוטה. ולכן ענין שובבי"ם הוא לתקן את החטא של הוצאת זרע לבטלה, ואיך? על-ידי אמונה בהקדוש-ברוך-הוא.

במה מתבטאת אמונה? איך אדם יודע שהוא באמת מאמין בהקדוש-ברוך-הוא? אם מדבר אליו: תברך כ אשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ומרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתו, עמו ואצלו, זה סימן שיש לו אמונה. ולמה אדם אינו מדבר אליו: תברך? כי נדמה לו שאין מי ששומע אליו, ולכן מתירשל מתפלה. בא רבנו ז"ל ומגלה לנו את הסוד של התבודדות, לגנב בכל יום כמה דקות אליו: תברך, לברוך למקום שאין שם בני-אדם, לאיזה מרתף, או חדר, או שדה, או יער, או באיזה הר, ולשבת שם ולטייל, ולדבר אל הבורא: תברך שמו. בהתחלה ידמה לאדם כאלו אין שומעים אותו ואין צריכים אותו, וכאלו אין מתייחסים אליו, אף זה בא רק מחמת צוונות, כי באמת תפלה עושה רשם גדול מאד בשמים, עד כדי כך שרבנו ז"ל גלה לנו

(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק'), שכל הצדיקים לא הגיעו אל מדרגתם, אלא על-ידי תפלה והתבודדות, ואם היה יודע אדם מה זה תפלה והתבודדות, היה עוסק בזה יומם ולילה, לילה ויום, תמיד היה מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי אין עוד יותר חשוב בשמים כמו תפלה, ולכן אומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג): בלעם היה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו; בלעם היה נואף, וחטא והחטיא את הרבים, בלעם הכשיל את נשמות ישראל בנאוף, אבל ידע, שאם נשמות ישראל יבואו ויתבודדו להקדוש-ברוך-הוא ויתודו לפניו, ויספרו לו כל אשר עובר עליהם, שום מלאך משחית לא יוכל לגע בהם. וזה הפתח של הצדיק האמת, שמחזק ומעודד ומשמח אותנו שלא נתפעל מבלעם, אלא נבוא ונדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אמר פעם רבנו ז"ל (ת"י-מוהר"ן, סימן רמד), שיש לו צער ויסורים בכל יום בעת התפלה, שהוא צריך לחשב מבלעם. והבינו התלמידים שיש לרבנו ז"ל מלחמה עם בלעם, שכל הנאוף בא ממנו, שהוא נתן עצה לבלק איך להכשיל את נשמות ישראל בנאוף. והצדיק האמת לוחם נגדו מלחמת חרמה,

ובלעם הרשע יודע מה זה תפלה, ולכן אמר (במדבר
 כג, ט): "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו,
 הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב" וכו', אומר
 על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה
 ה'), שבלעם הצרף להודות — "הן עם לבדד
 ישכון", והו' עם קדוש המתבודד להקדוש-ברוך-
 הוא, ואינם מתחשבים במעשי הגוים, "מי מנה עפר
 יעקב", מי יכול למנות את פסיעות יהודי שהולך
 להתבודד לפניו יתברך! ולכן כדי שגזפה לתקון
 הברית, תקון המחין, תקון האמונה, עלינו להתחזק
 בתפלה ובהתבודדות, ולהרגיל עצמנו לדבר אל
 הקדוש-ברוך-הוא, אשר אומרים חכמינו הקדושים
 (שחר טוב תהלים ק'): בשעה שאתה עומד ומתפלל
 — יהא לך שמח, שנאמר (תהלים ק'): "עבדו את
 הוי"ה בשמחה", כי אין עוד שמחה גדולה מזו
 שאדם מתבודד ומדבר אל מלך מלכי המלכים
 הקדוש-ברוך-הוא. תתארו לעצמכם, נותנים רשות
 לאדם שהיה כל-כך רחוק, עבד מזהם, לדבר אל
 המלך ולבקשו כל צרכיו, היש שמחה גדולה מזו? !
 וזו צריכה להיות עקר שמחתנו, שאנו יודעים מענין
 של תפלה והתבודדות. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-
 המדות, אות תפלה, סימן ע'): על-ידי שמחה, תבוא

תפלתך בהיכל-המלך; כשאדם שמח בעת
 שמתבודד להקדוש-ברוך-הוא, תפלותיו הולכות אל
 היכל המלך, ואף אחד אינו יכול למנע ולעכב את
 זאת. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן
 פא): תפלה שהיא בשמחה — היא ערבה ומתקה
 להשם יתברך. ולכן עלינו להתחזק בימים אלו —
 "ימי שובבי"ם", ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא,
 ואף שכל השנה כדאי להתבודד אליו יתברך ולדבר
 אליו, אבל ביותר צריכים להתבודד בימים אלו,
 ולספר לפניו יתברך כל אשר עשינו, ולהתודות על
 חטאינו, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ד): כשאדם חוטא, החטאים נכנסים בתוך עצמותו,
 ומי ממית אותו? הרע שעשה, כמו שכתוב (תהלים
 לד, כד): "תמותת רשע רעה", כי עוונותיו חקוקים
 על עצמותו, ואיך יכולים להוציא את זאת? אומר
 רבנו ז"ל: על-ידי דווי, כשאדם מתודה לפניו
 יתברך, על-ידי-זה יוצאים חטאיו מעצמותו, וזוכה
 להיות כלי לקבל בו רחמינות אלקות, וזוכה להיות
 בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא. וזו מדרגת
 הצדיקים, שכל-כך דבקים בו יתברך, שאין רואים
 אצלם מאומה, כמוכא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 רמג), שכל מה שהצדיק יותר גדול, אין רואים אצלו

מאומה, והנה שלמה המלך חבר שלשה ספרים: משלי, קהלת, שיר השירים, בספר משלי וקהלת לכל אחד יש השגה, יש שם דבורי מוסר וחכמה, דבורים המושכים את לב האדם אל הקדוש-ברוך הוא, אבל שיר השירים זה נראה כשיר אהבה, אין לנו משג במה שכתוב שם, אומרים חכמינו הקדושים (ידים ג, ה): אין העולם כדאי ליום שנתגלה בו שיר השירים; הינו שכל-כף חשוב בעיניו יתברך שיר השירים, אשר כל השגות התורה מנחים שם, ואף-על-פי-כן אין רואים מאומה. כף הצדיק, אומר רבנו ז"ל, שהוא כל-כף בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, שאין רואים אצלו כלום. וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז): בני אדם טועים בחושבם שאת הצדיק צריכים להפיר מבחורץ; כי באמת אין זה כף, אלא בחיצוניות הוא נראה כמו כלם, אבל הפנימיות זה ענן אחר לגמרי, ומזה בא, שבני-אדם חולקים ומדברים על הצדיק, כי המוח שלהם מלא טנוף, וחשבו מחשבות מזהמות, עיניהם הסתכלו בתמונות תועבה, הפה נבלו בנבול פה, ידיהם הוציאו זרע לבטלה, רגליהם הלכו במקומות המטנפים, ואיך אדם כזה, שהוא כל כלו טמא ומטמא מכף רגלו ועד קדקד ראשו, איך תהיה לו

השגה בצדיק? ! ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): וזה כלל, שמי שפגם בבגדיו, אין לו שום משג בדברי הצדיק, ולא בתנאים שכל אלו שחטאו בזרע לבטלה, שזה החטא המגנה ביותר, שהוא רוצח, הרוצח בניו ובנותיו, ואיך תהיה לו השגה בצדיק האמת הדבוק בהקדוש-ברוך-הוא? ! ולכן כשאדם מתודה ומוציא עוונות מעצמותיו, נעשה כלי לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא, ויכול להתפלל אליו יתברך. וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקתי כו): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; הקדוש-ברוך-הוא רוצה רק שיתגדו אליו: "רבנו של עולם, חטאתי עויתי, פשעתי, והוצאתי זרע לבטלה, והסתכלתי במקומות המטנפים, וחשבתי דברים מגנים, הרהרתי הרהורים רעים, אני מתחרט", וזה עקר התשובה. ולכן כתוב בזהר (בראשית נו): כל מאן דאודי על חטאוי, קדשא בריך הוא שביק ליה ומחיל ליה על חוביה; כל מי שמתודה על חטאיו, הקדוש-ברוך-הוא עוזב אותו ומחיל לו על חובותיו. וזה כל עגנן ההתבודדות, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה), שההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל, שאדם

הולך למקום פנוי, ומספר לפניו יתברך כל העובר עליו — בין בגשמי ובין ברוחני, זה מעלה שעשועים גדולים למעלה, שלא עלו שעשועים כאלו מימות עולם; לכן כל מי שחטא בחטא הוצאת זרע לבטלה, יראה להתבודד הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ולא יפחד מאף אחד. וכל זמן שמקרב אל הצדיק, יש לו תקנה. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן עח): אין שום יאוש בעולם כלל, אין משג של יאוש! וכן אמר (שם, סימן קיב): אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן; וזה הכח של רבנו ז"ל, שנשלח בדורות אלו אלינו, כדי לתקן את כל הנשמות הפגומות.

והנה "ענין שובבי"ם" הוא הימים הללו, שיכולים לתקן בהם את החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה, שאף אחד מאתנו אינו נקי מזה, ואסור להטעות עצמו, צריכים לחיות עם המציאות, ולבוא אל הקדוש-ברוך-הוא ולדבר אליו, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוכה תפלה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא וירא א'): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הוו זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבות, ואפלו אין

אדם כְּדאי לַעֲנוֹת בַּתְּפִלָּתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמוֹ, בִּינּוֹ
שְׁמַתְפִּיל וּמִרְבֵּה בַּתְּחִנוּנִים — אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמוֹ;
כֹּל-כֵּךְ חָשׁוּב אָצְלוֹ יִתְבָּרַךְ תְּפִלָּה. וְלָכֵן עָלִינוּ לַהֲיוֹת
חֲזָקִים בַּתְּפִלָּת שְׁחִרִית, מִנְּחָה, עֶרְבִית, וְלֹאמַר בְּכָל
לַיְלָה חֲצוֹת, שְׁאֲרַבַּע תְּפִלּוֹת אֵלֹהֵינוּ הֵן כְּנֶגֶד אַרְבַּע
רִגְלֵי הַמֶּרְכָּבָה: כְּנֶגֶד אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, דָּוִד.
אַבְרָהָם תַּקֵּן שְׁחִרִית, יִצְחָק תַּקֵּן מִנְּחָה, יַעֲקֹב תַּקֵּן
עֶרְבִית, וְדָוִד הִמְלִיךָ כְּתוּב אָצְלוֹ (תהלים קיט, סב):
"חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לַהֲוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֶי צִדְקָךְ".
דָּוִד הִמְלִיךָ מַעֲוֹלָם לֹא עָבַר עָלָיו חֲצוֹת לַיְלָה בְּשָׁנָה.
וּכְמוֹ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים, וְכָתוּב בְּזֵהָר (חֶלֶק
א' א'): כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ הִלְכוּ לִישׁוֹן בַּלַּיְלָה, וְדָוִד
הִמְלִיךָ יָצָא בַּחוּץ בְּאַמְצַע הַלַּיְלָה וְהִסְתַּכֵּל עַל
הַשָּׁמַיִם, וְאָמַר: "כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיךָ, מַעֲשֶׂה אֲצַבְּעוֹתֶיךָ,
יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנְנִתָּ", וְשֵׁר שִׁירֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבִכָּה לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ. בַּעֲת חֲצוֹת,
אִזּוֹ הוּא הַזְּמַן שֶׁל הַמִּתְקַת הַדִּינִים, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבֵּנוּ
ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט), שְׁאֲמִירַת חֲצוֹת
חֲשׁוּבָה כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת,
שֶׁזֶה הַתְּבוּדוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה כָּאֵלֹה עָשָׂה אֶת הַפְּדִיּוֹן
הָעָלִיּוֹן, כִּי רַבֵּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
רטו), שֵׁשׁ עָשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, וְדָנִים אֶת

הָאָדָם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וּכְמֵאֲמָרָם ו"ל (ראש השנה טז): אָדָם גִּדּוֹן בְּכָל שָׁעָה, שָׁעָה שֵׁם אֲדֹנָי, שֵׁשׁ בּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים, יְכוּלִים לְקַחַת שֵׁם זֶה, וּלְגַלְגֵּל עִמּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה צְרוּפִים, שָׁעָה הַכ"ד בְּתֵי דִינִים שְׂדָנִים בָּהֶם אֶת הָאָדָם, אֲבָל בְּאֲמָצֵעַ הַלֵּילָה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן קמט): חֲצוֹת מִסְגָּל כְּמוֹ פְּדִיּוֹן, כִּי הוּא הַמִּתְקַת הַדִּינִים, וְאֵז הוּא הָאֶרֶת הַבֵּית-דִּין הָעֶלְיוֹן. וְכֵן אוֹמֵר (שם, סִימֵן נד), שֶׁעָקֵר זְמַן הַהִתְבּוֹדָדוֹת זֶה בַּעֲת חֲצוֹת, שָׂאז נֶאֱמַר (תהלים עז, ז): "אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלֵּילָה עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי", וְזֶה הִיָּה דוֹד הַמֶּלֶךְ. וְלָכֵן צָרִיכִים לְהִזָּהֵר בְּיָמִים אֵלֵּו — יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם, לֹאֵמֵר בְּכָל לַיְלָה סֶדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, וְלִבְכוֹת עַל עֲוֹנוֹתָיו, וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ וְרוֹאֶה אֶת מַעֲשָׂיו. וְכֵן לְהִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת: שְׁחִירִית, מִנְחָה, עֶרְבִית, בְּמִנְיֵן דִּיקָא, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּרָכּוֹת ח.): אֵימָתִי עֵת רְצוֹן? בְּשָׁעָה שֶׁהַצְבוּר מִתְּפַלְלִים; וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן נה), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁמִתְפַּלְלִים הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיֵן, מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמָם הָאֶרֶת הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים, וְאֵז כָּל אֵלֵּו הָרוּצִים לְהִרְעֵ לוֹ — אֵינָם מַצְלִיחִים, כִּי הוּא מְסַתֵּמֵר בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ,

ענין שובבי"ם

קלט

כַּמּוּבָא בַּזֵּהר: בְּמָקוֹם שֵׁשׁ אַבּוֹת — שָׁם יֵשׁ
הַשְׂכִּינָה, הֵיכָן שְׁמַת־פְּלָלִים: שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית,
שָׁם מְצוּיָה הַשְׂכִּינָה. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-
מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַשָּׁלֹש תַּפְלוֹת הִלְלוּ בּוֹנוֹת
לְאָדָם שְׁלֹשָׁה מַחֲזִין כְּנֶגֶד תַּאֲוֹת נְאוּף, וְכִי שְׁחֹזֵק
לְהַתְּפִיל בְּקוֹל וּבְחִיּוֹת שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, הוּא
בּוֹנֶה לְעַצְמוֹ שְׁלֹשָׁה מַחֲזִין שְׁעוֹמְדִים נֶגֶד תַּאֲוֹת נְאוּף,
שָׂאף פָּעֵם לֹא יִכָּשֶׁל בָּזֶה. וְלָכֵן "עֲנִין שׁוֹבְבִי"ם" זֶה
אֲמוּנָה וּתְפִלָּה, שְׁמַכְנִיסוֹת בְּאָדָם שְׂמֻחָה, כִּי אֵין עוֹד
שְׂמֻחָה כְּכִי שִׁידוּעַ שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ,
וְיֵשׁ לוֹ תִּקְוָה, וְיִכּוֹל לְבּוֹא לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שְׁבָעוֹלָם.
וְלָכֵן עָלִינוּ לְבַצֵּל אֶת הַיָּמִים הִלְלוּ לַהֲיוֹת בְּשְׂמֻחָה,
וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט): מִי
שֶׁתָּמִיד שִׂמַּח — הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ שׁוֹמֵר
אוֹתוֹ מִפָּגַם הַבְּרִית; כִּי עָקֵר הַפָּגַם הַבְּרִית בָּא רַק
עַל-יְדֵי הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאת לִילִי"ת עַל שֵׁם יִלְלָה,
שְׂמַכְנִיסָה בְּאָדָם מְרִירוֹת, עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, וְלָכֵן
צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם לַהֲיוֹת רַק
בְּשְׂמֻחָה, לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲחֵרִים, וְזֶה עָקֵר תִּקְוֹן
הַבְּרִית, וְזֶה "עֲנִין שׁוֹבְבִי"ם", שְׁצָרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד
שְׁזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל צַדִּיק כָּל-כָּף גָּדוֹל, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קע"ז), שֶׁעָלִיכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד

מֵאֵד, שְׁאַתֶּם יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ
גְּדֻלַּת הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן רָאוי לָכֶם לְשִׂמְחָה
שְׁאַתֶּם מְקַרְבִּים אֵלַי. וְזוֹ צְרִיכָה לַהֲיוֹת כָּל הַשְּׂמִיחָה
שְׁלָנוּ — שְׁאַחַר כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת
שֶׁעָבְרָנוּ בְּחַיֵּינוּ, טִמְאָנוּ מִחֲנוּ בַּהֲרֵהוּרִים רָעִים,
טִמְאָנוּ עֵינֵינוּ בַּהֲסַתְּפָלְיוֹת רָעוֹת, טִמְאָנוּ אָזְנוֹנוּ
בְּשִׁמְיעוֹת אֲסוּרוֹת, טִמְאָנוּ אֶת הָאֵף בְּכַעַס וּרְצִיחָה,
טִמְאָנוּ פִּינוּ בְּנִבּוּל פֶּה, בְּלִשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת, טִמְאָנוּ
יְדֵינוּ בַּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, טִמְאָנוּ רַגְלֵינוּ בַּהֲלִיכוֹת
לְמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִּים, וְחַמְמָנוּ אֶת גּוּפָנוּ לְדָבָר עֲבָרָה,
עַד שֶׁהִגְעָנוּ לְנִקְבָא דִּתְהוֹמָא רַבָּה. וְהִנֵּה רַחֵם עָלֵינוּ
הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשַׁלַּח לָנוּ רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה
שְׁעוֹסֵק בְּתַקְוֵנוּ, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׁאַנוּ
זוֹכִים לִידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה.

אָבֵל הַסֵּמ"ך־מ"ם מִפְּחַד מְאֹד מִהֲרַבִּי הַזֶּה,
וְלִכֵּן הָקִים מַחְלָקֶת מִבְּחוּץ וּמִבְּפָנִים. רֵאשִׁית, אֵף
אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לַהֲתַקְרֹב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, מִחֲמַת רַב
הַמְּנִיעוֹת, וְכִמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִזְבֵּרֵן, חֵלֶק
א', סִימָן קנב), שֶׁכְּשֶׁבֹאָה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה שְׁיִכּוֹלָה
לְהַצִּיל נִשְׁמוֹת, אֲזַי שְׁמִים בִּדְלֶת יֵרָא שְׁמִים, אֵיזָה
מִשְׁגִּיחַ, אֵיזָה רֹאשׁ יְשִׁיבָה, וְאוֹמֵר: "אֵל תִּלְךָ שָׁם

לרבנו ו"ל, לא לומדים בספרים אלו, לא כדאי
 להיות מקרבים אליהם, וכדומה כל מיני פתויים
 והבליים שרק מדברים על רבנו ו"ל ועל אנשיו.
 ובגני-אדם שומעים כזאת ובזרחים. אומר רבנו ו"ל,
 שאי אפשר להתגבר על הירא שמים שעומד בפתח,
 רק על-ידי מסירות נפש, לידע שפה יש לי
 התחזקות, פה יש לי חיות, פה אני לתכליתי, אז
 למה לי לשאל את פלוני? ! עלי לעסוק בתקון נפשי.
 הסמ"ך-מ"ם ראה שאינו יכול לעשות דבר, כי
 נשמות ישראל נשברו כל-כך, ואור רבנו ו"ל
 מתפשט מאד בעולם, וכל מי ששבור ורחוק —
 מוצא התחזקות וחיות אצל רבנו ו"ל, אזי בא
 בתחבולה ובהמצאה חדשה, שהקים מחלקת
 מבפנים, בתוף חדרו של רבנו ו"ל, וזה מדבר על
 זה, וזה מדבר על זה, עד שאין יודעים היכן משה
 שרוי, היכן אהרן שרוי, וזו הצרה הכי גדולה, שאדם
 שובר כבר את כל המניעות ובא אל רבנו ו"ל, והנה
 צריך לשמע, שפתה זו מדברת על זו וזו על זו, ואינו
 יודע מה לעשות. ולכן אין שום עצה אחרת, אלא
 להסתפל על עצמו — מה יהיה אחי, היכן אני
 מקבל התחזקות, היכן אני מתבודד אל הקדוש-
 ברוך-הוא, מי מכניס בי חיות, שגם-כן אתבודד

אליו יתברך, מי נותן לי חיות, שגם אני אלמד תורה; כי עקר תקון הברית זה למוד תורה, כמובא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), שהיצר הרע רוצה לעשות את האדם משגע, ועל-ידי למוד תורה שוכרים את היצר הרע, כי כמו שאי אפשר להכניע שגעון המשגע אלא על-ידי מקל, כך התורה היא כמקל לשבר בו את היצר הרע. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (קדושין ל.): אמר הקדוש-ברוך-הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו; אין אדם שאין לו יצר הרע, ואין דבר ששוכר את היצר הרע כמו התורה. ולכן על אדם לעשות לעצמו חשבון הנפש — היכן זוכה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה ואגדה, שם הוא צריך להשאר במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם. ואם אדם יעשה לעצמו חשבון זה, אז אין לו שום מניעה, ולא יהיה אצלו שום מונע ומעכב, שום פלג נובח לא יפריע לו, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ'), שעז פנים נקרא פלג, וכמו שכתוב (ישעיה נו, יא): "והפלבים עזי נפש", ומי שפגם בברית צריך לשמור עצמו מאד מפלבים. ומי אלו הפלבים? אלו שגמצאים בתוך חדרו של רבנו ז"ל, ואינם מתביישים

לדבר על זה או על זה. טמא מטמא, חטאת בכל מיני שקרן, זהו ונתעוב, לא נולדת בקדשה, עברת על נשג"ז, ועשית כל מיני תועבות שבעולם, במקום שתשב בין תנור לכירים ותחזור בתשובה, אתה היום מדבר מי כן גדול ומי לאו, ואינך מתבייש! אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן פג), שזהו יצר הרע גדול לומר: צדיק זה נאה, צדיק זה אינו נאה, תלמיד חכם זה נאה וזה לאו; טפה סרוחה, אינך מתבייש לדבר על צדיקים, הלא אתה שליח הסמ"ך-מ"ם, שרוצה לשבר בני-אדם.

והנה עתה זה זמן שובבי"ם, והעקר בימים אלו — לגלות את הצדיק האמת. ולכן עקר עבודתנו הקדושה — למלא את כל העולם עם אור רבנו ז"ל, וכמו שמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רסד), שצדקה זה תקון הברית; כי כנגד שהוא השפיע זרעו למקום שלא היה צריך להשפיע, לבחור, כנגד זה יקח כסף צדקה וישפיעו בפנים, שזה מה שכתוב בצדקת המשכן (שמות לה, כב): "ויבואו האנשים על הנשים", שזה זווג, שעל-ידי הצדקה שנתנו בבנין המשכן, בזה היה זווג דקדשה, היה יחוד בין יסוד למלכות. ולכן אומר מוהרנ"ת

ו"ל (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'), שעקר
הצדקה צריך להיות לתלמידי חכמים שיכולים
לחבר ספרים המקרבים נשמות ישראל אל הקדוש-
ברוך הוא, ועקר הצדקה לתת להדפיס ספרי רבנו
ו"ל ולהפיצם לכל נשמות ישראל, שזה מה שכתוב
(תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם, ותורתך
אמת", איזו צדקה נשארת לעולם? כשנותנים אותה
להדפיס ספרי הצדיק האמת; וכן אומרים חכמינו
הקדושים (כתבות ג): "עשה צדקה בכל עת" (תהלים
קו, א) — זה הפותח ספרים ומשאילן לאחרים;
כשנותנים צדקה לאדם — זה דבר גדול מאד,
לאדם אין מה לאכל, והנה נתת לו אכל — אין
למעלה מזה, אבל אכל את האכל, ולמחר הוא שוב
רעב, ולמחרתים בא שוב לבקש וכו', וכמה יש
לאדם לתת? ! אבל כשאדם נותן צדקה להדפיס ספר
אחד קטן, קונטרס אחד קטן, ומסר את זאת ליהודי
מספן, שנמצא בבואו, בזהמה של תאות נאוף, ומר
וחשף לו החיים, ונסכם אצלו שמאבד עצמו לדעת,
ואין לו כבר תקנה בחיים, כאשר דבר זה מצוי עכשו
מאד, והנה נתת לו קונטרס: "יש תקנה", "תהיה
שמח", "אל תתיאש" וכדומה, הצלת נפש אחת,
אשר אומרים חכמינו הקדושים (בבא בתרא יא): כל

המקיים נפש אחת מישראל, כאלו קיים עולם מלא; אדם עומד להתאבד, והנה בא אליו יהודי, ונותן לו קונטרס "למה להתאבד", אזי הצילו מאבדון, אדם עומד להתגרש, רחמנא לישזבן, והנה הגעת אליו בזמן הנכון, ונתת לו קונטרס "למה להתגרש", ומתחיל להתבונן באמת — למה לי לשבר את ביתי וכו', פדאי לי לעשות שלום בבית עם אשתי וכו', ועל-ידי-זה אציל את ילדי וכו', כי מי סובל בעקר פשהורים מתגרשים? הילדים. ולכן אין צדקה גדולה מזו — מלהפיץ אור רבנו ז"ל בעולם. וכל מי שיודע שפגם בברית — הוצאת זרע לבטלה, עליו לקחת סל מלא קונטרסים וחוברות, ולצאת בין נשמות ישראל, ולהפיצם במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, ויהיה מוכן למסור נפשו, פשוטו כמשמעו, לגלות ולפרסם אור רבנו ז"ל בעולם, ובפרט בדור הזה, שהעצברב התערבו בין נשמות ישראל, והביאו גויים וגויות מבחוץ לבולל את נשמות ישראל ביניהם, ולכן צריכה להיות לנו עבודה זו של צדקה להדפסה — קדש הקדשים, ולצאת ולהפיץ אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, שזה "ענין שובבי"ם", לא רק שאני חוזר בתשובה, אלא אני רוצה להחזיר

בתשובה אחרים, וזה הסימן אם אני באמת בעל תשובה, ואם נתקבלה תשובתי בשמים? אם אני מקרב יהודים אחרים, ועז רצוני לקרב את כלל נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, סימן שנתקבלה תשובתי בשמים, ואני בעל תשובה אמתי. אבל כל זמן שיש לאדם ספקות, ואינו רוצה להפיץ לאחרים ולקרבים, וחושב שחבל על הזמן לעסוק בזה, סימן שאינו בעל תשובה אמתי. ועל-כן באו ונתחזק בימי שובבי"ם אלו, שאז נתקנות כל הנשמות שיצאו לבטלה, פי בפרשיות: ש'מות, ו'ארא, בא, ב'שלח, ו'תרו, מ'שפטים, יכולים לתקן את כל הנשמות שיצאו לבטלה, ולהחזיר יהודים בתשובה, ומי שמשיב אחרים מעון, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו, ומי יכול להתפאר שהוא נקי מחטאים?! מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאי?! ולכן התשובה העקרית — לקרב אחרים, ולהפיץ אור רבנו ו"ל, ועל-ידי-זה נזכה לתקון הנצחי, ולתקן כל אשר פגמנו בפגם הברית, ונזכה לראות בגלוי שכינוה, אמן ואמן!

תם ונשלם, שבח לאל בודא עולם:

קונטרס

מַעֲלַת שׁוֹבְבֵי"ם

יְבִלָּה מַעֲלַת הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֹהִי, שֶׁבָּהֶם יְכוּלִים
לְתַקֵּן אֶת כָּל מָה שְׁאֵדָם פָּגַם בְּפָגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שֶׁהוּא חֲטָא חֲמור מְאֹד.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרִי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֵּפּוֹן

בוֹרֵאנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרִי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵץ לֹא אָנִיס לִיה

רַבִּי נָתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפֶסְוִקֵי תוֹרָה, גְּבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁרִי הָאָדָם
שְׂמִכְנִים בְּדַעְתּוֹ וַיִּוְדַע הֵיטֵב מַעֲלַת יָמִים
אֱלוֹ, וַיַּחְזֹר בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה עַל פְּגָמֵי
הַבְּרִית שְׁפָגָם כָּל הַשָּׁנָה, כִּי יָמִים אֱלוֹ
מְאֹד מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית
שְׁפָגָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִנְצָל אֶת הַיָּמִים
הָאֵלֹו בְּשִׂיחָה בִּינוּ לְבִין קוֹנוֹ וּבְתַפְלוֹת
וּתְחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת, וּבְדַאי לֹא יִזְוֶז מִשָּׁם
עַד שְׂיִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו.

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', אוֹת תְּקנב)

קונטרס

מעלת שובבי"ם

בני היקרים! האר"י ז"ל אומר, שהימים האלו שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, אלו הימים מסגלים לתקן מה שאדם פגם בברית — הוצאת זרע לבטלה, שזהו העון החמור ביותר. כי מכל טפה וטפה יכול להוצר ולד, ומה אדם שהוא רוצח את זולתו — חיב מיתה, על אחת כמה וכמה באין ערך אם הורג את בנו, ואם הרג שני אנשים, הרי זה רוצח כפול ומכפל, ואם הרג עשרה אנשים, הרי זה רוצח עולמי, ואם הרג מאה איש, הרי הוא רוצח שברוצחים, וכן הלאה, ומכל שכן וכל שכן כשאדם רוצח את ילדיו במו ידיו, הרי זה רוצח אכזרי, שאין על זה תשובה, וזהו האכזריות הגדולה ביותר. וזהו פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר מכל טפה וטפה יכול להנלד ולד,

והולך ומוציאו לבטלה. ולכן פתוב בזהר, שעל חטא זה אין מועילה תשובה. בא רבנו ז"ל ואומר (שיחות הר"ן, סימן עא): אני אומר שיש תשובה, ואף אחד אינו מבין את הזהר. שואל מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ד'): איך יתכן שרבנו ז"ל יאמר אחרת מזההר? אם הזהר אומר שאין על זה תשובה, איך בא רבנו ז"ל ואומר שיש על זה תשובה, ועוד הוציא תקון הכללי, תקון נצחי, שמי שיאמר עשרה מזמורי תהלים, אזי אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו — ימחלו לו, ומכל שכן מי שיבוא לציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר העשרה מזמורים הללו, אזי העמיד שני עדים כשרים, ואמר: אתם תהיו עדי, שאוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו? אלא מסביר מוהרנ"ת ז"ל, שרבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שעל חטא זה נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", מי שחטא בפגם הבירית — הוצאת זרע לבטלה, כבר לא יראה את השכינה, אבל הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורוצה בתשובת הרשעים, אזי מעמיד חולקים שיחלקו על הצדיק שיכול לעשות תקון לכל הנשמות, ואם אין לאדם שכל והוא בורח, כי

הוא אומר: "יש על הצדיק הזה מחלקת, סימן שאין כדאי להיות אצלו, ובפרט כשהרבה מדברים עליו, נראה שמשהו יש בו, על-פן כדאי לברח ממנו", אם אדם שוטה, ואינו שם על לב, שכל מה ששומע מחלקת, זה רק בשבילו, מחמת שפגם בברית — אזי בורח, ומסכן נותר בלי תקון. כי מי שחטא בהוצאת זרע לבטלה, מחו מבהל ומבלבל מפתח ומלא דמיונות, עד שמתירא מהצל שלו, ויש לו בלבולים רבים ואין לו ישוב הדעת, וסובל כל ימי חייו. והצדיק היה יכול לתקנו, אבל מספן. הוא הלך אחר בני-אדם שדברו נגד הצדיק, אשר הם למעשה, אינם רוצים בטובת האדם, וצוחקים ממנו, כי אין מי שיבין את האדם ובפרט כשחטא בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, אלא הצדיק. אבל אלו האנשים החולקים על הצדיק, הם בחינת 'דתן ואבירם', שהיו שניהם ליצנים, והתלוצצו ממשה רבנו הצדיק האמת. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן פד): בכול בעלי מחלקת מתגלגלים שם נצוצות מנשמת דתן ואבירם, והם שוחקים מהאדם ולועגים לו, כאומרים: "אתה תשאר עם הצרות והבלבולים שלך, עם הצער והספקות שלך", כי אלו הליצנים

לא אכפת להם כלל מה שעובר עליהם, הם עשו את שלהם — עקרו אותה מהצדיק, ואמרו לה, שאצל הצדיק הזה אין מה להיות, כי כלם מדברים עליו. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'): ותאמין שכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים היראים והשלימים, אין זה אלא כדי שירחקו סטריין אחרנין, כמו שכתוב (משלי טו): "אין שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין", לשון תלונה ומריבה, הינו כשאתה שומע מריבות שבין הצדיקים, תדע שזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך, שעל זה נאמר (משלי כ, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", אתה צריך לשמע את כל המחלקת על הצדיקים, מחמת שאתה דבוק בסטרא דמותא, וחסאת בחטא מגנה מאד, עד שנפגם מחך, ואתה חשוב כמת, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (ברכות יח:): רשעים בחייהם קרויים מתים; ואתה מסתובב כצל, כי מי שחטא בחטא הזה מסתובב מדכא ומיאש, עד שכל המשגעים זה רק מחמת החטא הזה. וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו): על ידי הוצאת זרע לבטלה, מיבשים את המוח, עד שמשגעים לגמרי; ולכן אומרים הרופאים: סגלה

למשגג זה הסרוס, כי הנרע שמוציא לבטלה
 משגג אותו ומוציאו מדעתו לגמרי. רואים בחורים
 ואברכים, שיש להם דמיונות, ואינם יודעים מה
 לעשות וכו', אשר זה בא מחמת תאות גאוף,
 מהחטא הידוע: הוצאת זרע לבטלה. ואומר רבנו
 ו"ל (ספר-המדות, אות גאוף, סימן מח): המוציא זרע
 לבטלה, כאלו הביא בנור קרוב לעבודה זרה, ונדון
 בסקילה, רחמנא לצלן, שנסקל מעצמו, והיכן
 שהולך אינו מוצא מקומו, ואיזה צער הוא זה! אף
 זה הנסיון שמנסים בחור ואברך, שפגם בברית —
 הוצאת זרע לבטלה, שצריך לשמע התנגדות על
 הצדיק האמת שיכול לעשות לו תקון נצחי, לקרבו
 אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהאיר בו אור אין סוף
 ברוך הוא, עד שתכנס בו תשוקה עצומה ללמד
 תורה ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה. ואם יש
 לאדם שכל, ואומר לעצמו: "פה אשב כי איתיה",
 לא יועיל לסמ"ך-מ"ם מאומה, אתה רוצה לגרשני
 מהצדיק הזה, שהוא מחזק ומעודד אותי, ומכניס
 בי תשוקה ללמד תורה, לא ולא! לא תצליח
 סמ"ך-מ"ם לרחק אותי מהצדיק הזה, שמחזיר בי
 רצון עז ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום,
 המון פרקים משניות, המון דפי גמרא בבלי,

ירושלמי, המון דפי זהר ותקונים, ולסים מדרש
 רבה ותנחומא וכו' וכו', מצדיק זה לא תרחק
 אותי". אזי זוכה שיאיר עליו האור אין סוף ברוך
 הוא. כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ואינו רוצה
 שאנשים שחטאו ימותו מיתה משנה, ועומד
 ומצפה שישובו אליו, כמאמרם ו"ל (פסחים קיח):
 ידו של הקדוש-ברוך-הוא פרוסה תחת כנפי
 החיות, כדי לקבל בעלי תשובה. הקדוש-ברוך-
 הוא רוצה שגשוב בתשובה, אלא הסמ"ך-מ"ם
 הרשע שרוצה לנקם באדם, הוא מקים את שלוהיו,
 שיברו נגד הצדיק שיש בכחו לתקן את כל
 העולם כלו, ואנשים אין להם שכל, אזי בורחים,
 ואומרים: "הנה מדברים על הצדיק הזה, אזי לא
 כדאי להיות אצלו". ושוכחים שכל אלו המצערים
 אותם וקמים עליהם, הם הטפות שהוציאו
 לבטלה; וכמובא בדברי רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות
 נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה בורא
 קלפות המחלכשים בבני-אדם מתנגדים וחולקים
 עליו, ועושים לו יסורים. וזה הנסיון של האדם.
 ולכן דיקא עכשו בימי שובבי"ם, שקוראים בהם
 פרשיות: ש'מות, ו'ארץ, ב'א, ב'שלח, ו'תרו,
 מ'שפטים, ששם מספר מה עבר על עם ישראל

מעלת שובבי"ם

קנה

במצרים, שהתענו תחת ידי המצרים שהיו הכי פגומים ומזוהמים, כמאמרם ו"ל (תנא דבי אליהו רבה ז'): אין לך אמה בעולם, שהיתה שטופה בדברים מכערים וחסודה בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים, אלא המצרים בלבד; ועם ישראל הצרכו לסבל שם תחת הזחמה של מצרים מלכלכים, פרוצים ומכשילים את הזולת. והנה שלח הקדוש ברוך הוא את משה רבנו לעם ישראל להוציאם מהגלות הזו של הוצאת זרע לבטלה, של פגם הברית, פגם המחין, ולהחדיר בהם הדעת האמת, שהיא (דברים ד'): "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא אלקים, אין עוד מלבדו", שזה תקון לפגם הברית; כי כל מה שאדם מחדיר בעצמו יותר את הקדוש ברוך הוא, בזה הוא שורף את כל הקלפות. וכמו שכתוב (תהלים לד, ז): "פני הוי"ה בעשי רע, להכרית מארץ זכרם", אם מכניסים את פני ה', שכל אחד שעשה רע, אשר החטא הזה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער... רע בעיני ה'", מכניס בעצמו 'פני הוי"ה', הינו שמרגיש את הקדוש ברוך הוא שנמצא פה עמו ואצלו, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,

והכל זה אלקות ואלקות זה הכל, על-ידי-זה
 'להכרית מ'ארץ ז'כרם', שנכרת זכר העברות.
 ולכן זהו ראשי תבות: מ'וציא ז'רע ל'בטלה, אם
 אדם מחדיר בעצמו פני הוי"ה, הינו לידע שכל
 כל הארץ כבודו, אזי לא נשאר זכר מחטאיו. וזאת
 רוצה להחדיר בנו הצדיק, שנזכה לאמונה ברוך
 ומצבכת זו, לידע שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל
 עולמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי
 אין סוף ברוך הוא, והכל דמיון. אבל נגד הצדיק
 הזה העמידו סמ"ך-מ"ם, שרוצה רק להתנשא על
 הזולת. כי למה נקרא ס"מ? כי באמת על כל
 האדם לחשב תמיד שהוא רק חצי, וכמאמרם ו"ל
 (קדושין מ:): לעולם יראה אדם עצמו חצי חייב
 וחציו זכאי. וכן אדם צריך לראות שכל העולם
 כלו חצי זכאי חצי חייב. זכה, עשה נקדה טובה —
 החזיק את כל העולם כלו לכף זכות, זכה —
 הכריע עצמו לכף זכות, חס ושלום, לא זכה —
 הכריע את כל העולם לכף חוב, לא זכה —
 עצמו לכף חוב. ולכן על האדם לראות עצמו תמיד
 חצי חייב וחציו זכאי, ויעשה תשובה. אבל אצל
 הס"מ אין חצי, הוא רוצה תמיד להיות יותר
 מהזולת. הוא ס' מ' — הוא חש שהוא ס', והזולת

מ', כלומר הטמאה תמיד מתנשאת על הקדשה, ורוצה להיות יותר ממנה. ובאמת על כל יהודי להביא דיקא מחצית השקל, לידע שאני רק חצי, ואני זקוק לחברי, אני צריך את חברי, אני גדול ממנו והוא לא יותר ממני, כלנו בני הקדוש-ברוך-הוא. וזו השלמות שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן עב), אדם צריך להגיע אל עונה, שירגיש שהוא כלום, איננו יותר מחברו, שנינו יחד בני הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד): "בנים אתם לה'י"ה אלוקיכם"; אני חצי ואתה חצי, זו השלמות בנשמות ישראל, שאחד רוצה לעזר לשני. אבל הסמ"ך-מ"ם אינו רוצה כן, וחפץ להתנשאות על הזולת, הוא בעל גאות וישות, אני יותר ממך. ולכן ס' — מספר ששים, ומ' — מספר ארבעים, אדם החושב שהוא יותר מהזולת, זו כבר הטמאה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה), שמשה רבנו בקש מהקדוש-ברוך-הוא: למה עם ישראל סובלים סבל כל-כך גדול? (שמות ב, יג): "ויצא ביום השני, והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע: למה תכה רצף"; אף-על-פי שלא הפהו, רק הגביה ידו עליו —

וְקָרָא רָשָׁע. וּבִמְקוֹם לְהוֹדוֹת לַמֶּשֶׁה רַבְּנוּ, הֵלֶךְ לְמִסְרֹו לְמַלּוּכָה. הָרִי לָכֶם מָה זֶה מוֹסֵר! וּמַהִיכֵן יֵשׁ לָאָדָם חֲצָפָה לְמִסֵּר אֶת הַזּוּלָת? אֵין זֹאת כִּי הוּא נוֹאֵף, פָּגוּם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית. "וַיֹּאמֶר אָכֵן נִוְדַע הַדְּבָר", עֲתָה אֲנִי מִבִּין לָמָּה עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים, כִּי אֶחָד רוֹצֶה לְהַתְנַשֵּׂא עַל חֲבֵרוֹ. וְכָל זֶה קוֹרְאִים בַּפְּרָשֶׁת שְׁמוֹת.

וּבַפְּרָשֶׁת וְאָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר לַמֶּשֶׁה: "וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם, אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּשֵׁם שְׂדֵי, וּשְׁמֵי הַנִּי"ה לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם", הֵלַכְתִּי עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַדִּין, וְלֹא שָׁאֲלוּ שְׁאֵלוֹת, כִּי הַקְשִׁיּוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל דַּעַת הָאָדָם, הֵן רַק בְּגִלְל חֲטָא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שָׂאָז אֵין לוֹ דַּעַת. וְלָכֵן אִם יֵשׁ לָאָדָם סִפְקוֹת בְּאַמוּנָה, סִימָן שֶׁהוּא פָּגוּם בַּבְּרִית, כִּי מִי שֶׁזָּכָה שֵׁשׁ לוֹ תְּקוּנָה הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת, לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִוְדַע שְׁכָל מַה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה בֶּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת, כִּי "צָדִיק הַנִּי"ה בְּכָל דְּרָכָיו וְחֹסִיד בְּכָל מַעֲשָׁיו" (תהלים קמה); אִי, אֵינָנו מְבִינִים דַּעַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵף הֲלֹא אָנוּ טִפָּה סְרוּחָה, בְּעֲלֵי שְׁכָל מְגֻשָּׁם, גַּם וְעַב, וּבִוְדָאֵי יִהְיֶה לָנוּ קְשִׁיּוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אֲשֶׁרִי

הָאָדָם שָׁאִין לוֹ קִשְׁיוֹת עָלָיו יתְּבַרֵּךְ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ
 ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן נב), שְׁנֵם עַל
 הַצְדִּיקִים יֵשׁ קִשְׁיוֹת, כִּי הֵם מִתְּדַמִּים לְקוֹנֵם, כִּי
 אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהִבִּין צְדִיק שָׁאִין לוֹ שׁוֹם הַסִּתְּפוּלוֹת
 בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁמִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא כָּל-כּוֹף דְּבוּק
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵפְלוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר אֶל בְּנֵי-
 אָדָם, מְדַבֵּר אֲזִי אֵלָיו יתְּבַרֵּךְ, וְלֵנוּ אֵין מִשְׁגַּב בְּזֶה,
 כִּי הַצְדִּיק מְשַׁח עִמּוֹ מְשַׁחֲקִים, וּמְדַבֵּר אֲמוֹנָה
 עִם כָּל מִי שְׁפּוֹגֵשׁ, וְהַכֹּל — מַחֲמַת שְׂרוּצָה לְקִשְׁר
 אֶת הַחֲכָמָה שֶׁלֵּנוּ לְחֲכָמָה עֲלֵאָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל
 (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ל'), שֶׁהִשְׁגַּת אֱלֻקוֹת אִי
 אֶפְשָׁר לְהִשְׁגִּי רַק עַל-יְדֵי צִמְצוּמִים רַבִּים מְשַׁכֵּל
 עָלִיוֹן לְשַׁכֵּל תַּחְתּוֹן. שֶׁהַצְדִּיק הוּא בְּחִינַת הַמְּלָמֵד,
 וְאֵיךְ מְסַבִּיר לִילְדִים לְמוֹד עֵמֶק בְּזֶה? אֵלָּא
 כְּשֶׁמְלַבִּישׁ אוֹתוֹ בְּשַׁכֵּל תַּחְתּוֹן וְקִטָּן, כְּדֵי שְׁיֻכַּל
 הַתְּלָמִיד לְהִבִּינוּ. וְזֹאת גִּלְגָּל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ: הִנֵּה נִגְלִיתִי לְאַבּוֹת הַקְדוּשִׁים בְּאֵל
 שְׂדֵי, בְּמִדַּת הַדִּין, בְּצִמְצוּם, וְלֹא הִרְאֵתִי לָהֶם
 הֶרְחָמְנוּת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הָיוּ לָהֶם קִשְׁיוֹת עָלַי.
 וְאִם אָדָם מִתְּנַהֵג כֹּף, שָׁאִין לוֹ שׁוֹם סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת
 עָלָיו יתְּבַרֵּךְ, הוּא מִתְּקֵן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה. וְכַמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל

(ספר-המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא; אם תחזיק עצמך היטב באמונה, לא תהיינה לך קשיות וכו'. ואחר-כך פרעה קבל מכות, כי כשמתחזקים עצמם באמונה, נופל הסטרא אחרא, הסמ"ך-מ"ם שאורב להכשיל את האדם. ולכן אף שפגמת בפגם הברית, אבל אם אתה מתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, בזה נמחל לך הכל.

ואחר-כך קוראים פרשת בא, ששם הקדוש-ברוך-הוא אומר אל משה — בא אל פרעה, בא עמי ביחד אל פרעה, כי אני הכבדתי לבו, הכל ממני, הקדוש-ברוך-הוא מגלה בתוך המכות, שהכל ממנו. ולכן אומרים חכמינו הקדושים, שהמכות היו רפואה לעם ישראל, והמיתו את המצרים, כי בצד המצרים, הטמאה והזהמה מתו ונתבטלו, וצד הקדשה התגבר. וכן יש לנו מצוה של קדוש החדש, לקדש את החדשים, הינו הלבנה בכל חודש היא רק נקדה קטנה, וצריכים לקדשה, צריך לומר: מקדש, מקדש. אומר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, השפמת הבקר, הלכה א'), שזו הנקדה טובה שיש אצל כל יהודי, שאפלו נקטן לגמרי,

שנדרמה שאין לו שום תקנה, ימצא אצלו נקדה טובה, ויאמר: "מקדש", "מקדש", פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכב), שאדם צריך לדון עצמו ואחרים לכף זכות, ועל-ידי-זה שאומר: מקדש, אזי דן את עצמו ואת אחרים לכף זכות. וכן יש לנו קרובן פסח, שעם ישראל זכו להקריבו ואכלו מצה, ושמרו עצמם לא לאכל חמץ, שכל זה מרמז על תקון המזח והדעת, כי מצה זה מיכלא דמהימנותא, ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שאדם צריך לבקש ולחפש בעצמו היכן אוהז באמונה, כי רב הפגעים הם מחמת שאדם אינו מוצא מקומו, ונעדרת ממנו האמונה. שזה מה שכתוב (דברים כח, נט): "מפות גדלות ונאמנות, וחלאים גדולים ונאמנים", הינו מלשון אמונה, שכל מיני הצער והסבל שעוברים על האדם, מחמת שאינו מחזיק באמונה; כי המאמין בהקדוש-ברוך-הוא, שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, זו אכילת פסח, ולהפך — כשאדם מחמץ מחו, זהו פגם הברית, ומכניס עצמו בכל מיני שקוץ, ומדמה לעצמו דמיונות, זה מביאו לידי הוצאת הברית, שזה חמץ. ובפסח

שאז יוצא מכל זה, זוכה לאכילת מצה, וכך היתה הגאלה.

ומה אנו קוראים בפרשת בשלח? "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים" וגו' (שמות יג, יז),
אומרים חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט.):
הפלשתים היו ליצנים. הקדוש-ברוך-הוא הראה
לעם ישראל נסים ונפלאות, ולא רצה שיעברו דרך
ארץ פלשתים כי קרוב הוא לשוב מצרימה. זהו
למוד עמק עמק מי ימצאנו, הנה אפה התקרבת
אל הצדיק שמביאך לדרגות גבוהות, והנה אפה
נסוג אחורנית ולמה? כי אינה ליצן דבר על
הצדיק, ואינך שם על לב שהפלשתים היו נואפים.
וכן אומר רש"י על הפסוק (בראשית י, יד): "ואת
פתרוסים ואת כסלוחים אשר יצאו מהם פלשתים"
— משניהם יצאו, כי היו נואפים והחליפו זה את
זה, רחמנא לישזבן. ולכן אם רואים אחד עושה
ליצנות מהצדיק, צריכים לידע שזה פלשתי, ליצן.
ודבר זה מראה לנו פרשת בשלח, שאחר שיצאו
ממצרים, וראו נסים ונפלאות, עשו מכות שקבלו
המצרים, ראו גלוי אלקות במדרגה הכי עליונה,
ובכל זאת לא לקחם הקדוש-ברוך-הוא דרך

הפּלשתיים הליצנים, שַעלולים היו לַבטל אַצֶּלם אַת
כָּל הַשפּעַת הָאורות וְהַגְלוּיִים שָׁזָכוּ לָהֶם. וְזֶהוּ
שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג),
שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ מִלֵּא אורות, אֲבָל הֵיזְד הַקְטָנָה
מַעֲלִימָה אֶת הָאוֹר; הֵינּוּ אָדָם שׁוֹמֵעַ דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ
מִהַצְדִּיק, גְּלוּיֵי אֱלֻקוֹת כְּאֵלוֹ, וְהֵנָּה בָּא אֵיזָה לִיצֵן
וְעוֹשֶׂה בְּיָדוֹ הַקְטָנָה, וּמַבְטֵל אֶת הַדְּבוּרִים, זֶה כְּכֹר
מַחֲלִישׁ דַּעַת הַשׁוֹמְעִים. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁאָדָם
שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, בְּהִכָּרַח שֶׁהוּא לִיצֵן גָּדוֹל, וּלְהַפְּךָ
— מִי שֶׁהוּא לִיצֵן, בְּיָדוּעַ שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית, וַצְרִיכִים
לְבָרַח מִמֶּנּוּ. וְזֶהוּ שֶׁהִזְהִיר רַבְּנוּ הַקְדוֹשׁ לְבָנָיו: אַל
תְּדוּרוּ בַּשְּׁכֵנְצִיב, כִּי דָרִים שָׁם לִיצְנִים וְעֲלוּלִים
לְמִשָּׁף אֲתָכֶם בְּלִיצְנוֹתָם (פְּסָחִים קיב:); טַבֵּעַ בְּנֵי
אָדָם פְּגוּמִים שׁוֹמְשִׁכִּים אַחֵר לִיצְנוֹת. וְלָכֵן רוֹאִים
שׁוֹרֵב רַבָּם שֶׁל הַרְשָׁעִים הוֹלְכִים לְתִיאֲטָרוֹת
וְקַרְקָסָאוֹת, וְשָׂאֵר הַצָּגוֹת שְׁמַחֲקִים בְּנֵי-אָדָם, כִּי זֶה
מוֹשֵׁב לִצִּים, וְטַבֵּעַ הָאָדָם שְׁרוּצָה לִישָׁב שָׁם.
וְהַסֵּמ"ן-מ"ם זֶהוּ לִיצֵן גָּדוֹל שְׁעוֹמֵד כְּגֹדֶר מִשָּׁה;
שְׁמוֹ שָׁמַיִם! מִשָּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְרָאִינוּ גְלוּיֵי אֱלֻקוֹת
נוֹרָא וְנִפְלָא, עַד שְׁאוּמָרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
(מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): רָאִתָּה שֶׁפָּתָה עַל הַיָּם מַה שֶּׁלֹּא

רָאָה יִחְזָקָאל בֶּן בּוּזִי; וְשָׂרוּ כָּלֶם שִׁירָה: "אֲזוּ יָשִׁיר
 מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת". וְאוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): אֵין אוֹמְרִים שִׁירָה
 אֶלָּא עַל הַנֶּס; אֵילוּ נִסִּים עֲצוּמִים הָיוּ בַּעַת יִצִּיאַת
 מִצְרַיִם וְקָרִיעַת יַם סוּף! וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה נב, סִימָן ב'):
 בְּשַׁעַת שְׁאֵמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה: הֵקָם אַתָּה
 הַמִּשְׁכָּן, הִזֵּה מֹשֶׁה עוֹסֵק בַּמִּשְׁכָּן, וְהָיוּ הַלִּיצָנִים
 אוֹמְרִים: אֶפְשָׁר שֶׁהִשְׁכִּינָה תְּשֻׁרָה עַל-יָדֵי בֶּן
 עַמָּרָם? שְׁמוֹ שְׁמַיִם! רְאִיתָם נִסִּים וְנִפְלְאוֹת אֶצֶל
 הַצַּדִּיק הַזֶּה, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָשָׂה לָכֶם טוֹבוֹת לְרַב,
 וְלִיצָנֵי הַדּוֹר מִתְלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, וְכוֹפְרִים בְּכָל
 הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם; וְאַחֲרֵכֶּךָ יֵשׁ לָנוּ קִבְּלַת
 הַתּוֹרָה, שְׁעָם יִשְׂרָאֵל רָאוּ אֶת הַקּוֹלוֹת וְהַבְּרָקִים,
 וְשָׁמְעוּ אֶת כָּל הַהִלְכוֹת, וְכֵן בִּפְרֹשֶׁת מִשְׁפָּטִים
 מְדַבֵּר מִכָּל הַהִלְכוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ. וְלָכֵן דִּיקָא
 פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוּ קוֹרְאִים בֵּימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, כִּי בִּהְיוֹ
 מְגָלִים מָה עוֹבֵר עַל כָּל נִשְׁמָה וְנִשְׁמָה, וְכַמֵּאמָרָם
 ו"ל (פִּסְחִים קטז): בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חֲזָב אָדָם לְרָאוֹת
 עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. וְלָכֵן יֵשׁ לָנוּ עֲתָה
 גְּלוּת מִצְרַיִם, כִּי מִי שֶׁפָּגוּם בַּבְּרִית, נִמְצָא בְּגִלוּת
 מִצְרַיִם. מִצְרַיִם — מִצְרַיִם, הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ בְּצִמְצוּם,

בַּקִּטְנוּת הַדַּעַת, וְלִכְן דִּינָא בְיָמִים אֵלּוּ, יָמֵי שׁוּבְבִי"ם, יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, אִם רַק נִקַּח עֲצָמָנוּ בְּיָדֵינוּ, וְנָדַע מַעֲלַת שׁוּבְבִי"ם, וְנִנְצַל אֶת הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ, לְהַתְּנוּת בָּהֶם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּמּוּבָא בְּהַלְכוֹת תַּשׁוּבָה לְהַרְמַב"ם (פֶּרֶק א', הֲלָכָה א'), שֶׁעָקֵר הַתַּשׁוּבָה זֶה וְדוּי דְּבָרִים, וְכָל הַמְּרֻבָּה לְהַתְּנוּת — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ חֹשֶׁב הַדּוּי מְאֹד, וְכִמּוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהֻנִּים בְּחֻקֵּי): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁמִּיד שֶׁהֵם מִתְּנִידִים, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמִרְחֵם עֲלֵיהֶם; וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הַעֲוֹנוֹת נִכְנָסִים בְּעֲצָמוֹתָיו, וְזֶה הוֹרְגוֹ, עַד שֶׁאִינוּ מִרְגִּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִינוּ רוֹאֶה הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, הוּא עֲצוּב וּבִדְכָאוֹן, בְּכַעַס וּבִרְצִיחָה, וַיֵּשׁ לוֹ טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת וְכוּ', אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאָדָם מִתְּנִידָה, הוּא מְזוּכָּר אֶת הַד' כַּחוֹת שְׁבוּ; מִכַּח הָאֵשׁ בָּא הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, מִכַּח הָרוּחַ בָּא לְשׁוֹן-הָרַע וְדְבוּרִים בְּטָלִים שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם, מִכַּח הַמַּיִם בָּא תַּאֲוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם — אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, כְּבוֹד וְכוּ', וּמִכַּח הָעֶפֶר בָּא לָאָדָם עֲצָבוֹת, דְּכָאוֹן וּמְרִירוֹת. וְלִכְן עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם

מתבודד להקדוש-ברוך-הוא ומדבר אליו יתברך, והולך במקום שאין שם בני-אדם, ומכל שכן כשיצא לחוץ ומשיח בינו לבין קונו, הרי זה מוציא מעצמותיו כל חטאיו, עד שנעשה כלי לקבל בו האור אין סוף ברוך הוא. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן כב), שאדם צריך לזכך גופו, שגם מבשר גופו יראה אלקות, שזה מה שכתוב (איוב יט, כב): "מבשרי אחזה אלוך", וכן (ישעיהו נח, ז): "מבשרך אל תתעלם", אל תעלים מבשר גופך אלקות. כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, אדם צריך לצייר בידעתו, שכל העולם כלו הוא אור אין סוף ברוך הוא, איזה נעם ואהבה הוא זה! וכזה נמחלים כל עוונותינו. וזהו שתמיד מסתימים ימי שובבי"ם בשעה שקוראים פרשת שקלים, שאז צונו הקדוש-ברוך-הוא להביא מחצית השקל (שמות ל, טו): "העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט וגו' לכפר על נפשותיכם", ברגע שיהודי מרגיש שהוא חצי וחברו חצי, והם זקוקים זה לזה, ואינם מתגאים איש על זולתו, שזה 'העשיר לא ירבה', מי שמלא בתורה ומעשים טובים, יודע מה זו עשירות אמתית, ואינו מתגאה בזה, ולהפך: 'והדל לא

ימעט', מי שמספן, אין לו כלום, וחושב שאבד
מנוס ותקנה ממנו, אינו מאבד עשתונותיו, כי הוא
רק חצי, וחברו יעזרהו, כי ישראל ערבים זה בזה,
ועל-ידי-זה נעשה "לכפר על נפשתיכם". וזו
"מעלת שובבי"ם", השבועות הללו שקוראים
בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'וא, ב'שלח, ו'תרו,
מ'שפטים, ש'עם ישראל היו במצרים, ועבר עליהם
מה שעבר, והקדוש-ברוך-הוא חמל עליהם
והוציאם משם, ולא שאלו קשיות עליו יתברך,
ויצאו למדבר, ואף שכל פעם חזרו אחורנית,
אף-על-פי-כן על-ידי כח משה, המשיכם חזרה
אליו יתברך, עד שקרע להם את הים, שזה המלח,
ונכו להגיע לגלוי אלקות בתכלית המדרגה
העליונה, והקדוש-ברוך-הוא נתן לנו את התורה
בהר סיני, שהן מצוות שבין אדם לחברו ובין אדם
למקום, ונתודענו שאחד צריך את הזולת, ואין
יותר ופחות, כלם שוים. וזו מעלת השובבי"ם.
ולכן אשרי החוזר בתשובה על פגם הוצאת זרע
לבטלה, ובא אל הצדיק ומתקרב אליו, ואומר:
יהיה מה שיהיה, מהצדיק הזה אינני זן, ואף
שיבוא מי שיבוא למנעו ממנו — לא יועיל כלל!
ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב),

שְׁלֵהֲתִקְרַב אֶל הַצַּדִּיק אִי אֶפְשָׁר, רַק עַל-יְדֵי
מַסִּירוֹת נֶפֶשׁ. כִּי לַפְעָמִים שָׁמַיִם עַל הַדֶּלֶת יֵרָא
שָׁמַיִם, שֶׁהוּא מוֹנֵעַ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הַזֶּה. וְלִכֵּן
עָקַר "מַעֲלֵת שׁוֹכְבֵי"ם", שְׁאֵדָם מִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ:
"יְהִי מָה, אֲנִי נִשְׁאַר אֲצֵל הַצַּדִּיק הַזֶּה, אֲפֹלוּ שִׁיְהִי
לִי קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו, אֲנִי חוֹזֵר בִּי, וְלֹא רַק
שְׁאֲשָׁאֵר אֲצֵלוֹ, אֲלֹא אֶפְרָסְמוֹ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ";
וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל' (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִמֵּן מֵא):
תִּקְוִן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַשִּׁיב בְּנֵי-
אָדָם בְּתִשׁוּבָה. בְּזֶה שִׁפְגַּמְתָּ וְהוֹצֵאתָ זֶרַע לְבִטְלָה,
וּפְזַרְתָּ נִשְׁמוֹת, לָךְ לַפִּזּוֹר סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל', שִׁמְגָלִים
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִזְכוּת שִׁתְעַסֵּק בְּהַפְצַת
אוֹר הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, יִהְיֶה לָךְ תִּקְוִן אֱמֵתִי; אֲשֶׁרִי
הַמִּכְנִיס דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹף לְבוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ בְּזֶה
וּבְבֹא כָל הַיָּמִים.

הַצַּדִּיק הָאֱמֵת עוֹמֵד וּמִכְרִיז לָנוּ תָּמִיד: אֲנִי
מִקְנֶה מָאֵד, שֶׁתִּקְחוּ עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְתִנְצְלוּ כָּל יוֹם
יּוֹם שְׁלָכֶם:

א. הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמְכֶם קְבִיעוֹת
לְהִתְבּוֹדֵד חֲמֵשׁ יָמִים בְּכָל יוֹם, וְזֶה יָכוֹל כָּל אֶחָד,

להחזיק את השעון מול עיניו וחמש דקות ידבר אליו יתברך. אחרי שעה, שעתים, שוב יתבודד חמש דקות, ויוציא מפיו הרצונות והכסופים שיש לו, אשר אומר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, אומגין, הלכה ד'), שהדבורים שאדם מוציא מפיו, אין יכולים לתאר ולשער יקרתם וחשיבותם, וגדל השעשועים שגורם למעלה. וכן אומר (שם, ערב, הלכה ג'): כשאדם מוציא בפיו הרצונות והכסופים שלו, נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא; וכך חמש דקות בכל פעם יגנב, כדי לשיח בינו לבין קונו, ויאמר: "רבנו של עולם, אני אוהב אותך, ורוצה להתקרב אליך, רבנו של עולם, אני רוצה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, ברייתות ותוספות. רבנו של עולם, אני רוצה לקיים את המצוות בשמחה, רבנו של עולם, זפני להיות דבוק בך, שאזכה למחין נקיים"; ברגע שיהיה לכם חמש דקות התבודדות, תראו למה זה יביאכם, אבל לא יותר מחמש דקות. וכך בכל פעם 'תגנבו' עוד ועוד חמש דקות, ותתקרבו מחדש להקדוש-ברוך-הוא, אין לשער גדל מעלתכם.

ב. ראו להזהר ללמד בכל יום חמש ורש"י עם

התרגום, באפן שתזכו לסיים בכל שבוע פרשת שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, זה מסגל לאריכות ימים ושנים טובות, וליראת שמים ולפגם הברית, כמובא בדרבי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר", חלק א', סימן יט).

ג. כל מי שיודע בעצמו שפגם בברית — הוצאת זרע לבטלה, ילמד בכל יום ח"י פרקים משניות, וזה הורג את יצרו הרע. ואף שבהתחלה יקשה עליו מאד לעשות כן, כי היצר הרע מלביש עצמו במצוות, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר", חלק א', סימן א'), ויתן לאדם לעשות הכל, אכל לא ללמד. כי הוא מפחד מאד מהלמוד. כי כך אומרים חכמינו הקדושים (קדושין ל.): אמר הקדוש-ברוך הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תכלין כנגדו; ולכן יעשה היצר הרע כל מיני תחבולות, שאדם לא ילמד משניות, כי משנה הוא מפחד מאד, משנ"ה אותיות משנה, שמשנה את טבע האדם. משנה אותיות נשמ"ה, מי שלומד הרבה משניות — זוכה לתקון הנשמה. ולכן כל היודע שפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שילמד בכל יום ח"י פרקים משניות, זה יהרג לו את היצר. ועל

כלם ללמוד הרבה הלכה. ובפרט הרוצה לשוב בתשובה, ההכרח שיהיה בקי בהלכה. ולכן אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל יהודי מחיב ללמוד בכל יום הלכה, כי צריכים לידע איך להתנהג.

ד. הנדבר העקרי — להיות בשמחה, ולהתחיל לרקד בכל יום, וככל שאדם יותר פגום בברית, ירקד יותר ויותר, כי עקר תקון הברית — להיות בשמחה. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): מי שתמיד בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמחנו מפגם הברית. ולכן תראו לרקד מרב שמחה, והשם יתברך יעזר בזכות אלו התקונים גזקה לתקן כל אשר פגמנו.

ה. כל מי שידע שהוא פגום בברית, ישתדל להפיץ לבחורים אחרים גם-כן את ספרי רבנו ז"ל, כדאי לילך בשיבות, בבתי כנסיות ומדרשות ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, אבל לא לעורר מהומה ומחלוקת, כי כך אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב): כשמתעורר קול דקדשה, בא כנגדו קול דסטרא אחרא. צריך לשמר מאוד על הסדרים,

וְלֹא לִבְטָלִים כָּלֵל, הֵן בַּעַת הָאֶכֶל, הֵן בַּעַת הַלְמוּד
וְכו', וְלִצִּית אֶת הַמְּגִידֵי שְׁעוֹר, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה, חֵס
וְשִׁלּוּם, שׁוּם עֲמוּת עִם רָאשֵׁי הַיְּשִׁיבָה שֶׁהֵם יִרְאִי
ה', וְצָרִיכִים לָתֵת לָהֶם אֶת הַכְּבוֹד הַרְּאוּי. וְלִכֵּן
הָיוּת שְׁכָלִם צְמָאִים לְדַבֵּר ה', אֵין עוֹד תִּקּוֹן הַבְּרִית
גְּדוֹל מִזֶּה שְׁמוֹזָכִים אֶת הַרְּבִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה
הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ; אֲשֶׁרִי הַמַּחְדִּיר
דְּבוּרִים אֵלּוֹ בְּתוֹךְ לִבּוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

קונטרס

סגֵּלַת שׁוֹבְבֵי"ם

יִגְלֶה אֶת סִגְלַת יָמִים אֵלָיו, יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם הַקְדוּשִׁים,
שִׁיכּוּלִים לַפֶּעַל בָּהֶם דְּבָרִים גְּדוּלִים וְעִלּוּנִים,
וְלִתְקַן אֶת כָּל מַה שֶּׁפָּגַם בַּפָּגַם הַדְּבִירִית — הוֹצֵאת
זֶרַע לְבִשְׁלָה, שֶׁהוּא חֲטָא חָמור עַד מָאד.

בְּנוֹי וּמִסְדַּר עַל-פִּי דְּבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגָּנוּז וְהַצֶּפֶן

בוֹרֵצֵנָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְּבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְדוּשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֹז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֶתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בַּסְסוּקֵי תוֹרָה, נִבְיָאִים, כְּתוּבִים וּמִאֲמָרֵי

חֻקְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים חֲזֵר הַקְדוּשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִידָה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

המוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁסַגֵּלֶת יָמִים אֱלוֹ
הַנִּקְרָאִים יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם, הִיא עוֹלָה עַל
כָּל הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כִּי דִיקָא בְּיָמִים
אֱלוֹ אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה שְׁחָטָאוּ בָּהֶם, וְעַל-
כֵּן אָסוּר לְבִטֵּל אֶת הַיָּמִים הַלָּלוּ בְּהֶבֶל
וְרִיק, אֲלֹא שֶׁתְּהִיָּה כָּל מַגְמָתוֹ בְּרִצּוֹנוֹת
וּבְכַסּוּפִים לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַת וּפָגַם
בְּפָגַם הַבְּרִית, וּבִדְאִי אִם יִקְבֹּל עַל עֲצָמוֹ
לֹא לַחֲזוֹר אֶל הַשְּׁטִיּוֹת שָׁלוּ, יִמָּחַל לוֹ
הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', אוֹת תַּקְנֵג)

קוּנְטָרס

סְגֵלַת שׁוֹבְבִי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! כָּתוּב (יִרְמְיָה ג, יד): "שׁוּבוּ בָנִים
שׁוֹבְבִי"ם", וְהִתְקִינוּ הַקְדָּמוֹנִים, שְׁהֵימִים הִלְלוּ,
שָׁבָהּם קוֹרְאִים פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, בִּיא,
בִּישְׁלַח, יִתְרוֹ, מִשְׁפָּטִים, הֵם מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל
הַחֲטָאִים, וּבִכְפָּרֵט פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע
לְבִטְלָה. וְהַמְקוֹר כָּבֵד נִזְכָּר בְּתַקּוּפַת הָרֵאשׁוֹנִים,
בְּשִׁנַּת ה' אֲלָפִים קנ, בְּזִמְנוֹ שֶׁל בַּעַל "תְּרוּמַת
הַדָּשֵׁן", וְכֵן בְּמִשְׁן הַדּוֹרוֹת עַד הָאָרֶ"י ו"ל, הִבֵּר
מִזֶּה וְגָלָה לְתַלְמִידָיו, שֶׁבְּשִׁבְעוֹת אֵלּוּ שְׁקוֹרְאִים
בָּהֶם הַפְּרָשִׁיּוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם רָאשֵׁי תְבוֹת: שׁוֹבְבִי"ם,
הֵם יָמִי סְגֵלָה לְתַקֵּן כָּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת, וּבִכְפָּרֵט
חֲטָא פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֶׁזֶּהוּ
חֲטָא הַכִּי חָמוּר. וְכִמּוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי
עַר רַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּמִּיתֵהוּ ה'". וְכָתוּב בַּזֶּהר, שֶׁהַחֲטָא

הזה הוא מיתה עולמית, שלא ישיג ארחות חיים, ורוחניות חיות אלקות, ועל חטא זה נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים", כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'); אבל רבנו ז"ל אומר (שיחות-הר"ן, סימן עא), שגם את זאת יכולים לתקן — אם אדם יתקרב אל הצדיק האמת, הוא יכול לתקן את הכל, כי הצדיק מוסר את נפשו בעבור נשמות ישראל, יורד אליהם ומלמד אותם דרך איה להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, מחיה אותם, ומחזק אותם, מעודד ומשמח אותם, על-ידי עצותיו הקדושות. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז), שיש כח לצדיקים למחל עוונות, כי הם מחזירים בנו את הדעת האמת (דברים ד): "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא אלקים, אין עוד מלבדו", ברגע שאדם חטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, נפגם לו כל המוח-מחשבה. וממה בא כל החטא המגנה הזה? שאדם מכניס בעצמו הרהורים רעים, דמיונות, מדמה לעצמו, רחמנא לצלן, כל מיני תמונות תועבה ורהורים מגנים ורעיונות מלכלכים, אשר מזה מתחמם ובא לחטא המגנה הזה, שהוא חטא הכי חמור, ובזרא קלפות

ומשחיתים, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), שהחטא הזה בורא משחיתים המלחים את האדם תמיד, ובפרט לאחר שנפטר, וזהו בדיון גדול לנפטר שמלחים אותו אלפי אלפים ורבבות קלפות ומזיקים. אדם יכול להסתובב בזה העולם עם מלבושי כבוד, מחזיק את עצמו לרב רבנן, גאון ומקבל, ובגיא אדם רצים אחריו וצועקים: מקדש, מקדש, וזכי הראות רואים, שאדם זה משחת! ולא רק שאין לו חלק בקדשה, אלא מספן, מסבב באלפים ורבבות רבבות קלפות ומשחיתים, כמו שארע בימי רבנו ז"ל (במובא שיחות ה"ן, סימן רמט), שהיה איזה מקבל שהיה כעסן גדול, ונותן מכות רצח לפועליו, ופעם ברח איזה פועל אל רבנו ז"ל, ואמר לו שאדם זה מכה אותו והוא כעסן גדול, וצוה רבנו ז"ל שביאווהו אליו. אמר לו רבנו ז"ל: למה פתוב "ויהי ער רע בעיני ה'" ולא פתוב רשע? אלא מלמד שכל החוטא בחטא המגנה הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, הוא כעסן גדול, איש רע, שקורין ביזו, תמיד בכעס. ותכף כששמע את זאת מרבנו ז"ל, הבין את הרמז והחל לבכות, ושאלו רבנו ז"ל: מה יש לך ביד? והיה לו ספר קבלה. ענה ואמר רבנו ז"ל: אסור לך ללמד

ספר זה, כי קבל"ה גימטריה נאוף; נואף אסור לו
 ללמד קבלה. למדים מכאן, אדם מקבל, אשר
 מחזיקים אותו לצדיק קדוש, ואיננו יותר מנואף;
 ולכן צריכים לבקש הרבה מאתו יתברך, לדעת אל
 מי להתקרב. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב',
 סימן ח'), שצריכים לחפש ולבקש הרבה את הקדוש-
 ברוך-הוא, למצא את הצדיק האמת שדבוק בו
 יתברך, ויכול לברר ולזכך את דעתו, שיוזכה לברור
 וזכוף המדמה, כי, רחמנא לישזכן, אדם שחוטא,
 הוא מלא דמיונות, ובפרט מי שנכנס בתאוות נאוף,
 רחמנא לצלן, היא בנויה רק על דמיונות, הרהורים
 מגנים, תמיד חושב מזהים וטנוף, עד שיש בגי-
 אדם שמכורים לזהמה זו, שמכרחים להרהר
 הרהורים רעים, ונכנסו כל-כף לדמיון זה, שאינם
 יכולים לצאת ממנו. ולכן צריכים להתקרב להצדיק
 האמת, שהוא יכול לברר ולזכך את המדמה,
 ולהכניס בנו חדוש העולם, לידע שהקדוש-ברוך-
 הוא מנהיג עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט,
 ומטהר ומבכר לנו את המדמה, שנוזכה להרגיש
 רוחניות חיות אלקות, ולחדש חדושי תורה. אבל
 צריכים הרבה הרבה לבקשו יתברך, למצא צדיק
 כזה, שיש לו רוח-הקדש ונבואה, ודבוק לגמרי

בהקדוש-ברוך-הוא. כי בזה העולם יכולים להטעות
 בני-אדם ולחיות בדמיון אחד גדול. ואוי לו לאדם
 שנפל ונכנס לדמיון הזה. הדמיונות הורסים את
 האדם, עד שישנם ממש חולים מפני המדמה,
 ובפרטיות דמיונות של נאוף, רחמנא לצלן.
 ואומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת, דף עה:) על
 הפסוק (דברים ז, טו): "והסיר ה' הה ממך כל חלי"
 — זה הרעיון; אדם נכנס ברעיונות ובדמיונות,
 שזה רודף אותו, רוח רעה נכנס בו, אומר רש"י:
 שזהו שד, עד שנכנסו בו מחשבות התאבדות, ומר
 וחשף לו החיים, ואינו רואה סוף וקץ לצרותיו, אזי
 מחליט לעשות מעשה בעצמו, ורחמנא לצלן,
 מאבד עצמו לדעת, וזה בא מהרעיונות והדמיונות
 שלו. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
 כה): כשאדם חוטא, מתגבר עליו כח המדמה, ואדם
 צריך לצאת מזה ולבוא אל השכל, ומהו השכל?
 להפיר את הקדוש-ברוך-הוא. כמובא (לקוטי מוהר"ן,
 חלק א', סימן א'), שאיש הישראלי צריך להסתכל על
 השכל שבכל דבר, בכל פרט יש חיות אלקית,
 שהקדוש-ברוך-הוא מחיה אותו, כמו שכתוב (נחמיה
 ט, ו): "ואתה מחיה את כלם", ולכן צריכים הרבה
 לבקשו יתברך, ובפרט בימים אלו "סג'לת

שובבי"ם", שהם ימים שיכולים לתקן בהם הכל, כי הם ימי סגלה. ולכן העקר להתעורר בתשובה ולתקן את המדות הרעות שנכנסו בננו, ובפרט מדת הפעם והרציחה, אשר יש בני-אדם שהם כעסנים ורגזנים, וחכמינו הקדושים אומרים (קדושין מא.): רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא; מי שהוא תמיד רגזן וכעסן, אינו פועל מאומה, ובני-אדם לועגים לו, ואינו שם על לב שמעשיו המגנים מגלה ברכים, שהוא פגום בהוצאת זרע לבטלה. כי מי שהוא עצבני, ולבו מלא כעס, סימן שהוא פגום, אשר זה מה שאומר החכם מכל האדם (קהלת יא, י): "והסר כעס מלבך, והעבר רעה מבשרך", החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה נקרא רע, "והסר כעס מלבך" — אם לא תהיה בכעס, אזי "והעבר רעה מבשרך" — לא תבוא לחטא המגנה הזה שנקרא רע; וואים בני-אדם רעים וכעסנים, ובאים לביתם ומתפרצים על האשה והילדים, ונותנים מכות לזה ולזה, ומגלים שהם מנחים עמק בתאות נאוף, רחמנא לצלן, הוצאת זרע לבטלה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שבת קה:): המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו, יהיה בעיניו כעובד עבודה זרה, כי אם אדם היה מאמין

שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא
 יִתְבָּרַךְ מִמֵּלֵא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, וְהֵפֵל זֶה
 אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הֵפֵל, אִף פַּעַם לֹא הָיָה בְּכַעַס,
 אֲלֵא סוֹבֵל עַל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, כַּמּוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ
 ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה): כְּשֵׁיט לְאָדָם
 אֲמוּנָה, יֵשׁ לוֹ כַּח הַגָּדֵל וְכַח הַצּוֹמֵחַ, וְשׁוּם דְּבָר
 בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁבְּרוֹ, יֵשׁ לוֹ אָרִיכוֹת אֲפִים
 וְסִבְלָנוּת, לֹא-כֵן אִם אֵין לְאָדָם אֲמוּנָה בַּהֲקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, מִסָּפֵן, הוּא כְּעֵסֶן וְרוֹצֵחַ, אֵין לוֹ סִבְלָנוּת,
 וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת. וְלָכֵן אָנוּ עֲדִים לְמַרְיָבוֹת
 כְּאֵלוֹ הַנֶּעֱשׂוֹת בְּבִתִּים בְּרָצִיחָה כְּזוֹ, שֶׁהִתְכַּרַח
 לְהִתְגַּרֵּשׁ. וּבִקְאֻמַּת מָה אֶתְדָּ? לְמָה אֶתָּה עֲצָבִי??
 לְמָה תִּהְיֶה בְּכַעַס?? הֲלֹא הַכַּעַס לֹא יִבְיֹאֵף לְשׁוּם
 דְּבָר, רַק צָרוֹת וְיִסּוּרִים; יֵשׁ מֵאֲמַר הֶחָכֶם: "מִי
 שֶׁהִסְבֵּל דִּרְכּוֹ, יוֹרִישׁ אֶת בֵּית שׁוֹנְאוֹ"; רּוֹאִים אָדָם
 שֵׁיט לוֹ שָׁכֵן רַע הַמַּצִּיק וּמַזִּיק לוֹ, וְאִם יֵשׁ לוֹ
 סִבְלָנוּת, לְבִסּוּף הַשָּׁכֵן נְסוּג, וְהָאָדָם יוֹרֵשׁ בֵּיתוֹ.
 הֵפֵל תְּלוּי כְּפִי מִדֵּת הַסִּבְלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין מִדָּה יָפָה
 וִיקָרָה הַיִּמָּנָה בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְזֶהוּ תִּקְוֹן הַבְּרִית, תִּקְוֹן
 הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה.

וְלָכֵן בְּיָמִים אֵלֵינוּ "יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם", שְׁקוֹרְאִים

בָּהֶם פְּרָשִׁיזוֹת: שְׁמוֹת, וְאֶרָא, בָּא, בִּשְׁלַח, וְיִתְרוֹ,
 מִשְׁפָּטִים; עָלֵינוּ לַעֲבֹד עַל נִקְדָּה זֶה — לַעֲקֹר
 מֵאֲתָנוּ אֶת הַפֶּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁנֹכָס בָּנוּ וְלֵהִיזוֹת
 סִבְלָנִים. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נִדְרִים כב.): כָּל
 הַכּוֹעֵס, אֶפְלוּ שְׂכִינָה אֵינָה חֲשׂוּבָה כְּנִגְדּוֹ; כִּי אִם
 הִיָּה אָדָם מֵאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵתוּ וְאֶצְלוֹ,
 הִיָּה מְדַבֵּק עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאוֹהֵב אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְאֵין עוֹד נֶעֱם וְאֶהְבָּה גְדוּלִים יוֹתֵר מִזֶּה, שְׂאָדָם
 מִרְגִּישׁ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמָּצָא אֵתוּ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ,
 וְהוּא מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹת, וּמַצִּיר בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ שָׁכַל
 הָעוֹלָם כָּלוּ זֶה אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֵּל זֶה אֱלֻקוֹת
 וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֵּל, וְהוּא עוֹמֵד בְּאֶמְצַע אֱלֻקוֹת,
 וּמִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּשַׁעֲשׂוֹעַ דְּמִלְכָּא, אֵינָה תַעֲנוּג רִוְחָנִי
 הוּא זֶה, וְהוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמִסְפֹּר
 לִפְנֵינוּ כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין כב.): הַמֵּתַפְלֵל, צָרִיךְ שִׁירָאָה
 עִצְמוֹ כְּאֵלוּ שְׂכִינָה כְּנִגְדּוֹ, שְׁנֹאֲמַר (תהלים טז):
 "שִׁוִּיתִי הִנֵּי"ה לְנִגְדֵי תַמִּיד", זֶה עֲקֹר הַשְּׁלֵמוֹת,
 שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִּישׁ כָּל-כֶּף קְרוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 שְׂאֵינוּ שׁוֹמֵעַ כָּלוּם רַק אֱלֻקוֹת, וְאֵינוּ רוֹאֶה כָלוּם רַק
 אֱלֻקוֹת, וְאֵינוּ נוֹשֵׁם כָלוּם רַק אֱלֻקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 בַּזֹּהָר (תַּקוּנֵי-זֹהָר לו: ועוד): אֲוִיר — אוֹר י', אוֹר

החכמה העליונה. אבל המלח והדעת והשכל שלנו כל-כך מצמצמים, עד שאדם חושב: "אני יוצא בחורץ ונושם אור צח ונר", ואיננו שם על לב שנושם אלקות, כי הקדוש-ברוך-הוא פה. ולמה אין אדם זוכה להגיע למדרגה זו? כי פגם בדעתו, ומחו מלא זבל והרהורים רעים, חושב מנשים, מסתפל בתמונות תועבה, שמגיע על-ידי-זה לידי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, שאין אף אחד שיהיה נקי מזה, ועל זה שלח לנו הקדוש-ברוך-הוא את הצדיק האמת, שלוחם מלחמת הני"ה ומנצח. ולכן אשרי האדם הזוכה להפיץ את אור רבנו ו"ל, שהוא הצדיק האמת שנשלח בדורותינו אליו לתקן חטא זה, וגלה לנו את הסוד של עשרה מזמורי תהלים. ואמר (לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן רה), שיש עשרה מזמורי תהלים, שמסגלים לתקן את החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה של מקרה לילה. ואמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן קפה), שמי שיבוא אל הציון שלו, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר שם העשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יעשה לו טובה נצחית. ולכן מי ששומע דבורים כאלו מצדיק אמת שהבטיח הבטחה כזו, אין שום נסיון להיות בציון שלו,

על-כל-פנים פַּעַם בַּחַיִּים, וְלִתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה,
וְלֹאמַר הַעֲשֵׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, וְעַל-כָּל-פָּנִים בְּכָל
יוֹם יוֹם יֹאמַר אָדָם 'תִּקְוֶה הַכֶּלֶלִי', שֶׁהוּא תִקְוֶה
הַמַּחֲזִין, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן כט): כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְמַחֲזִין לְבָנִים, זֶה 'תִּקְוֶה
הַכֶּלֶלִי', תִּקְוֶה הַבְּרִית. וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרִי אָדָם הַמַּצִּית
וְאוֹמְרוֹ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל: אֵף שֶׁזֶּה תִקְוֶה כָּל-כֶּף קָל,
עִם כָּל זֹאת יִהְיֶה כָּל-כֶּף קָשָׁה לְאֹמְרוֹ, מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי
צְרוּרִי, כִּי כָּל דָּבָר שֶׁרַבֵּנוּ ו'ל צִוָּה, קָשָׁה עַל
בְּנֵי-אָדָם לְקִימָו. הִנֵּה בְּנֵי-אָדָם בּוֹנִים בְּנִינִים,
וְעוֹסְקִים בְּדִבְרֵים נִפְלְאִים וּמַצְלִיחִים, וּבִרְגַע שֶׁזֶּה
מִגִּיעַ לְרַבֵּנוּ ו'ל, מִתְפַּשֵּׁט הַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֶצְמוֹ,
וּמוֹצִיא אֶת כָּל הַחֲצִים לְשֹׁבֵר וּלְעֹכֵב וּלְמֹנֵעַ, וְאֵף-
עַל-פִּי-כֵן עִם מְסִירוֹת נֶפֶשׁ יְכוּלִים לְעֹבֵר עַל הַכֹּל.
וְכִמּוֹ שֶׁאֹמֵר מוֹהֲרַנְתָּ ו'ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַכָּשֵׁר בָּלִים,
הַלְכָה ד'): בְּאִפֶּן שֶׁיִּזְכֶּה אָדָם לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק
הָאֱמֵת, אִי אִפְשָׁר בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֶּן, אֲלֵא עַל-יְדֵי
מְסִירוֹת נֶפֶשׁ. פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל
(לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב): כְּשִׁינִי רִדְתָּ נִשְׁמָה
קְדוּשָׁה, שֶׁיְכוּלָה לְתַקֵּן אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִעַמִּידִים
בְּפֶתַח יָרֵא שְׁמַיִם, שֶׁלֹּא יִתֵּן לְהַכְנִס אֵלָיו, שֶׁזֶּה מֵה
שֶׁאֲנִי רוֹאִים הַיּוֹם, שֶׁיֵּשׁ רֹאשׁ יְשִׁיבָה, רֹאשׁ כּוֹלָל,

רב ירא ה', אָבֵל חוֹלֵק עַל רֵבִנוּ ו"ל, וְאִינוּ נוֹתֵן
 לְהַכְנִס לְרֵבִנוּ ו"ל, אִינוּ מַרְשָׁה לְתַלְמִידָיו לְהִתְקַרֵּב
 אֶל רֵבִנוּ ו"ל, וְאִם לֹא דִי בָּזָה, אֲזִי בֹא הַסֵּמ"ך־מ"ם
 וְעוֹשֶׂה מַחֲלָקֶת גַּם בַּפָּנִים. וְאוֹמֵר רֵבִנוּ ו"ל (סֵפֶר
 הַמִּדּוֹת, אוֹת צַדִּיק, סִימָן קמט): הֵהֱתַנְגְּדוֹת עַל הַצַּדִּיקִים,
 זֶה בָּא מֵהִתְנַגְּדוֹת שְׁפִין הַצַּדִּיקִים בְּעֶצְמָם. מֵהֵיכֵן
 בָּא שֵׁשׁ רֵאשׁ יְשִׁיבָה אוֹ מַגִּיד שְׁעוֹר אוֹ רַב יֵרֵא ה',
 שְׁיַחֲלֵק עַל רֵבִנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק מְגַלֶּה אֶת הַקְדוּשָׁה
 בְּרוּךְ־הוּא, וּמַכְנִיס בָּנוּ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד תּוֹרָה,
 לְזַכּוֹת לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּתַן לָנוּ סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלְמוּד נִפְלֵא מְאֹד, כְּמוֹכָא
 (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו), שְׁאֵדָם יָכוֹל לְלַמֵּד מִקְרָא,
 מִשְׁנָה, בְּבִלִי, יְרוּשָׁלַּמִי, תּוֹסֵפְתָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר
 וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וְכָל סֵפֶר־י הַמְדַּרְשִׁים, וְכָל סֵפֶר־י הַזֹּהַר
 וּמוֹסֵר, וְזֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְנָּו יָכוֹל לִקְיֵם, אִם
 רַק יֵצִית אֶל רֵבִנוּ ו"ל. וְהִנֵּה אֵיךְ בָּא שֵׁשׁ מִתְנַגְּדִים
 עָלָיו? אֵלָּא זֶה בָּא מֵהִתְנַגְּדִים מִבַּפָּנִים, שֵׁשׁ גַּם
 בַּפָּנִים לִיצְנִים גְּדוֹלִים, שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ך־מ"ם.
 כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם מְאֹד מִפְּחָד, שֶׁדָּבַר רֵבִנוּ ו"ל יִתְגַּלֶּה
 בְּעוֹלָם, כִּי כֵּךְ סֵפֶר (סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז', מֵהַזְכוּב
 וְהַעֲבִישׁ), שֶׁקָּדָם שִׁירָדָה נִשְׁמָתוֹ לְעוֹלָם, הַסֵּמ"ך־
 מ"ם עָשָׂה עֲצָקוֹת וְקוֹלוֹת, שֶׁאִם הִנָּשְׁמָה הַזֶּה תִּרְדּוּ,

אין לו מה לעשות בזה העולם, ואמרו לו, שהנשמה
הזו מכרחה לרדת, ואתה תמצא לעצמך עצה. ויצא
בחוץ, וחזר עם איזה זקן וצחק, ואמר: הנשמה הזו
יכולה לרדת, כי ידע שהענין של רבנו ז"ל יתקו
לצחוק, חס ושלום, ולא ירצו להתקרב אליו. ואמר
רבנו ז"ל: הליצנות אינו מניח לאדם להתקרב
לצדיקים. ולכן צריך מסירות נפש גדולה, ואז
יכולים לעבר גם את הירא שמים שעומד על
הפתח; כי מי שחטא בהוצאת זרע לבטלה, שזה
הכניס בו דפאון פנימי, והוא בעצבות ובמרירות,
כמו שרואים בני-אדם, שעל לא דבר לפתע פתאם
נעשים עצובים, ואינם יודעים על מה ולמה.
אומרים חכמינו הקדושים, שזה בא מהשדים
והרוחות, כי למה נקרא 'קטב מרירי'? שממרר חזיו
של אדם. ומהיכן באים השדים הללו? על-ידי
שאדם חוטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה.
ולכן בימים אלו "סג'לת שובבי"ם", עלינו לתקן
חטא זה, ואיך? על-ידי שנקנה לעצמנו את מדת
הסב'לנות, לסבל כל מה שעובר עלינו. יש מאמר
החכם: הסבל — טוב שביועצים; אדם מחפש
יועצים, ומבקש עצות מה לעשות ואיך לצאת
מהסבך שנקלע אליו, ומהו הפתרון לצרה שטבע

בה? אומר החכם: הסכל — טוב שביועצים, הינו תהיה סכלן, כי מי שהוא סכלן — הוא המנצח, אבל אי אפשר להגיע לסכלנות ולאריכות אפים, אלא על-ידי אמונה, כל מי שיותר חזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ובטל לאין סוף ברוך הוא, הוא סובל ועובר על הכל. אנו רואים שהצדיקים הקדושים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, עליהם יש כל-כף הרבה קטרוגים ומחלקת, ומדברים עליהם לשון-הרע, רכילות וליצנות, ומתלוצצים מהם, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אדם שנעשה מכל כלו דבור, וצריך להיות בפיה של כל בני-אדם, וכל אחד לועס אותו על לא דבר. אבל הצדיק האמת מוסר את נפשו, שזה השם שלו, כמו שכתוב (בראשית ב, יט): "נפש חיה הוא שמו", ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רס), שהצדיקים האמתיים מוסרים נפשם, שידברו עליהם כל דבר אסור, העקר שיקרבו את נשמות ישראל לקונם, שזה נקרא למסר את הנפש, הינו למסר את השם שלהם, שמסכימים שידברו עליהם כל דבר אסור; ולעמתם יש צבועים, נואפים ככלבים, עם-ארצים ונוכלים, שכלם מחזיקים אותם לעובדי ה', ואין איש יודע מהצביעות המנחת תחת

בגדיהם. ולכן עלינו לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-
הוא, שלא נטעה עצמנו, ונזכה להתקרב לצדיק
האמת, שעצותיו עצות מעלמא דאתי, מעולם הבא,
ואין לו שום אינטרס, הוא חי בעולם הבא כדגמת
העולם הזה. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (בשיחות הר"ן,
סימן צו), שאדם צריך להרגיל עצמו עוד בחיים
חיותו לחיות כמו בעולם הבא, ושם אין תחרות,
ולא קנאה, ולא כבוד — רק אלקות. כך הצדיקים,
אין להם בזה העולם מאומה — רק את הקדוש-
ברוך-הוא! איזה נעם ואהבה זה! אילו חיים הם.
ואיך זוכים להגיע לזה? רק על-ידי שמתקרבים אל
הצדיק. אבל הסמ"ך-מ"ם פוחד מהצדיק הזה
שיכול לעורר ולשמח ולעודד ולאמץ את נשמות
ישראל, ולכן מביא עליו מחלקת, שבני-אדם
יתרחקו ממנו, כי הוא יגלה ויפרסם את כלם, אבל
לא את הצדיק. וכמוכא בדברי מוהרנ"ת ז"ל
(לקוטי-הלכות, תחומין, הלכה ו'), שזה מה שכתוב אצל
עמלק, שהיה חותך ונכות וזורקן כלפי מעלה. כך
הסמ"ך-מ"ם לוקח אחד שהוא נוב, מאינשי דלא
מעלי, וזורקו כלפי מעלה, הינו מפרסמו, שכלם
ירוצו אחריו, העקר שהצדיק האמת יהיה נעלם
ונסתר; כי הסמ"ך-מ"ם אינו מפחד אם אדם יהיה

מקרב אל איזה שקרן, רמאי וצבוע, שר"ץ השורץ על הארץ, כי אדם ממילא לא יצליח על ידו, ולא יגיע לשום מעלה; אבל אכפת לו מאד, שאדם יהיה מקרב אל צדיק אמת, שיחדיר בו אמונה פשוטה בו יתברך, שגם הוא יתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שגם הוא יגנב דקות יקרות להסתכל על השמים ולומר: "רבונו של עולם, אני אוהב אותך, רבונו של עולם, אני רוצה להכלל באין סוף ברוך הוא, רבונו של עולם, אני חוזר בתשובה, רבונו של עולם, אני מקבל על עצמי להיות דבוק רק בך. ועל זה הסמ"ך-ד"מ"ם מפחד מאד, ומכל שפן וכל שפן אם זוכה על-ידי הצדיק האמת ללמד בכל יום מקרא, ויזכה לסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום, שזה ממשיך על האדם יראת שמים, מזה מפחד מאד. ועל אחת כמה וכמה אם אדם יתחיל ללמד משניות — מזה חושש מאד, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה ז', סימן ג'): אין הגליות מתכנסות אלא בזכות משניות. הוא מפחד שיהיה סוף נקץ לגלות. ומכל שפן וכל שפן כשאדם זוכה ולומד גמרא, תלמוד, בזה הוא שובר את הקלפה ומבטלה לגמרי, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד גימטריה

הקלפה לילי"ת, שעל ידי למוד תלמוד מכניעים את
הקלפה הזו המחטאת את האדם בפגם הברית —
הוצאת זרע לבטלה. ולכן אשרי האדם המקרב אל
הצדיק האמת שמחזיר בו תשובה עצומה ללמוד
בכל יום מקרא, משנה, גמרא, הלכה, אשר אומר
רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סב): כשיש
לאדם קשיות וספקות על הקדוש-ברוך-הוא, העצה
— ללמוד הרבה פוסקים, אז יזכה לישרות לב, כמו
שכתוב (תהלים קיט, ז): "אודך בישר לבב בלמדי
משפטי צדקך", אם אתה רוצה שתהיה לך ישרות
לב, שלא יהיו לך קשיות עליו יתברך, תלמד
משפטי ה', שהן ההלכות. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-
מוה"ר"ן, חלק א', סימן ח'): כשאדם לומד פוסקים שלחן
ערוך הלכה, הוא מברר את הרע שנופל והטוב
מתעלה, הטוב מתברר מהרע. ואומר רבנו ז"ל
(לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רפו): כשאדם לומד הרבה
הלכה, נעשה בעל-הבית על העולם, כי מגלה
שדומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף
ברוך הוא, ואין עוד דבר שמגלה כל-כף את
הקדוש-ברוך-הוא כמו ההלכה. ולכן אומר רבנו
ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יא): הלכ"ה ראשי
תבות: ה'ריעו ל'ה' כ'ל ה'ארץ. זה מגלה שכל

הבריאה כלה שרה להקדוש-ברוך-הוא. כי יש
הלכות בדומם, מגלה שגם דומם זה אלקות, יש
הלכות בצומח, מגלה שגם בצומח יש אלקות, יש
הלכות בחי, מגלה שגם בחי יש אלקות, יש הלכות
במדבר, מגלה שגם במדבר יש אלקות. ולכן הלכ"ה
ראשי תבות: ה'רעו להנ"ה כ'ל הארץ, על-ידי
למוד הלכה, מגלה שכל הבריאה כלה שרה שירות
ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא. ולכן אומר רבנו ז"ל
(לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מא), שלפעמים הקדוש-
ברוך-הוא עושה מופתים על-ידי בעלי הפוסקים,
כמו שכתוב (דברי-הימים-א' טז, יב): "מפתיו ומשפטי
פיהו", כי מי שלומד הלכה, והוא נתקבל לפוסק
הדור, אם פוסק ברוחניות — הלכה כמותו, על
אחת כמה וכמה שפוסק בגשמיות — הלכה
כמותו, והוא יכול להביא נסים ומופתים, זה למד
הלכה. ולכן הזהיר רבנו ז"ל את כל אנשי שלומנו,
ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל יהודי מחיב ללמד
בכל יום הלכה, בלי יוצא מן הכלל, חק ולא יעבר,
כי הלכה זה עקר האדם. ולכן לא בחנם, שהסמ"ך-
מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם לא לתת לאדם
להתקרב אל הצדיק האמת, שיחדיר בו מהי תשוקת
התורה ונעימותה, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-

מוהר"ן, חלק ב', סימן עא): יש נעימות בתורה, ומי שרק לומד בה, מרגיש את הנעימות הזו, ואז זוכה לגלוי אלקות, והוא סבלן על כל אשר עובר עליו, ומרגיש רק את הקדוש-ברוך-הוא, איזה נעם ואהבה היא זו, שאדם מצייר בדעתו, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין. והעקר — שובר את כעסו. וזה מה שאנו צריכים לעקר מאתנו אחת ולתמיד, ובפרט עכשו בימים קדושים אלו, שהם "סגלת שובבי"ם", שמסגלים לתקן פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שממש בא הכעס והרציחה. ואומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): הזקנה קופצת על האדם מפעס; בודאי יש לאדם צער ועגמת נפש מפניו, אבל סבלנות צריכים, ובזה פועלים הרבה יותר מאשר עם עצבים, ואומרים חכמינו הקדושים (פסחים טו): כל אדם שפועס, אם חכם הוא — חכמתו מסתלקת ממנו, אם יהיה כעסן — לא יפעל מאומה, אדרבה, יאבד את שכלו. רואים בני-אדם מטרפים ומשגזעים, ועצביהם מתפוצצים, ומוציאים כעסם על האשה, הילדים והחברים וכו', ואינם קולטים שזה החטא המגונה של הוצאת זרע לבטלה, שקלקל מהם לגמרי. ולכן

עכָּשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם" אֵלּוּ, שֶׁהֵם יְמֵי סִגְלָה, וְיִכּוּלִים לִפְעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל, הִבָּה וְנִקָּח עֲצָמָנוּ בְּיָדֵינוּ, הִבָּה נִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִיךָ? עַל-יָדֵי שְׁנִקְנָה לְעֲצָמָנוּ אֶת מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, אֲרִיכוֹת אַפִּים. יֵשׁ מֵאֲמֵר הַחֲכָם: הַסִּבָּל — תִּקּוֹן הַנֶּפֶשׁ. זֶה הַתִּקּוֹן שֶׁל אָדָם — עַל-יָדֵי מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, כְּתוּב בַּזֹּהַר (חֶלֶק ב' קפב.) עַל הַפֶּסוּק (אִיּוֹב יח, ד): "טָרַף נֶפֶשׁוֹ בְּאִפּוֹ", מִי שֶׁפָּעֵסֶן טוֹרֵף אֶת נֶפֶשׁוֹ בְּיָדוֹ, וְאוֹמֵר הָאָרִי" ו'ל' (שְׁעַר רוּח־הַקֹּדֶשׁ): עַל-יָדֵי כָּל פֶּגַם שֶׁאָדָם חוֹטֵא, עוֹשֶׂה כְּתָם עַל נִשְׁמָתוֹ, וְיִכּוּל לִמְחֹק זֹאת בְּדַמְעוֹת, עַל-יָדֵי שְׁבוּכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִמְחָל לוֹ. אָבֵל אִם אָדָם בִּכְעַס, נִתְקַים אֲצִלוֹ: טוֹרֵף נֶפֶשׁוֹ בְּאִפּוֹ, שֶׁמֵּאֲבֵד נֶפֶשׁוֹ לְגַמְרִי, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנֶפֶשׁוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא תָּמִיד בִּכְעַס וּרְצִיחָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (דְּבָרִים נב, פָּרָשָׁה ג', סִימָן יא): אֵף וְחִמָּה מִלֵּאכִי חֲבָלָה הֵם; רוּאִים בְּגִי-אָדָם הַשְּׂרוּיִים בַּעֲצָבִים, צוּעָקִים וְצוֹנְחִים, וְאִינָם קוֹלְטִים, שְׂאֵף וְחִמָּה שֶׁהֵם מִלֵּאכִים מִשְׁחִיתִים — נִכְנָסוּ בּוֹ, וּמִזֶּה בָּא לִפְנֵם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, וְעַל-כֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ בִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, יִכּוּלִים לִתְקַן הַפֶּגַם הַזֶּה, "סִגְלַת שׁוֹבְבֵי"ם" זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, נִתְּנוּ לָנוּ אַרְבָּעִים יוֹם לִתְקַן אֶת הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה,

הָבָה נִקַּח עַל עֲצָמָנוּ מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, לֹא לְהַפְנִים
בְּעֲצָבִים. חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (עֵין שִׁבְת קה):
עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים פֹּא, י'): "לֹא יִהְיֶה בָּךְ אֵל זָר" —
שְׁלֹא תִהְיֶה נּוֹחַ לְכַעַס, אֲשֶׁר זֶה עֲבוּדָה זָרָה, כִּי
הַמֶּאֱמִין הָאֱמִתִּי, שֶׁמֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֵף
פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, כּוֹאֵב לוֹ מְאֹד עַל הָעוֹלוֹת
וְעִגְמוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁגּוֹרָמִים לוֹ, אֲבָל הוּא בּוֹרֵחַ אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבוֹכָה לְפָנָיו, וְיוֹדֵעַ, שֶׁמִּמִּילָא לֹא
יֻכַּל לְפַעַל בְּלִעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה סוֹד הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּה שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
ב', סִימָן כה), שֶׁזֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, דִּהְיִינוּ שְׂאֵדָם יִלָּךְ
לְמָקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וַיִּדְבֹּר אֶל הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁפְת הָאֵם שֶׁלוֹ כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וְהָבֵן אֶל אָבִיו; וּבְזֶה מַעֲלָה שֶׁעָשׂוּעִים כָּאֵלוֹ לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֹא עָלוּ מִימוֹת עוֹלָם. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק), שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים לֹא
הִגִּיעוּ לְמַדְרַגָּתָם, אֲלֵא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָּה, שֶׁ
שֶׁהַתְּבוּדָּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לָרִיב
עִם הַזּוֹלָת? אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְגַנֵּב אֶת הַזּוֹלָת? !
דְּבַר זֶה עָלֵינוּ לְזָכֹר, שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי
יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן". מִהוּ מִכֶּם? רָאשֵׁי תִבּוֹת: מִדָּה
כְּנֶגֶד מִדָּה, אָדָם חוֹשֵׁב שִׁיגָנֵב מִזּוֹלָתוֹ כֶּסֶף,

וְכָל-כֶּךָ שָׂמַח, שֶׁהֶצְלִיחַ לְהַטְעוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת
 וּלְהוֹצִיא מֵהֶם כֶּסֶף, וְעוֹשֶׂה עוֹלוֹת לְבְנֵי-אָדָם, וְאֵינוֹ
 קוֹלֵט, שְׂשִׁשְׁלָם עַל כֶּךָ מִחִיר כְּבֹד מָאֵד, כִּי יִקְרִיב
 קָרְבֵּן שְׁלֹא תֹאֵר וְשַׁעַר כָּלֵל, שֶׁזֶּהוּ מִה שֶׁפְּתוּב:
 "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּ"ם קָרְבָּן", הֵינּוּ שֶׁיִּקְבֹּל מִדָּה
 כִּנְגֹד מִדָּה. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִגְלָה
 יב:): בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּה מוֹדְדִים לוֹ. אָדָם
 אֵינוֹ קוֹלֵט, שְׂמָה שֶׁעוֹשֶׂה — יִקְבֹּל בַּחֲזָרָה, אֲבָל
 לְעֵתִים זֶה לּוֹקַח זָמָן. הַצְדִּיקִים סוֹבְלִים מִרְשָׁעִים
 אֲרוּרִים, נוֹאֲפִים כְּכֹלָבִים, וְלִצְדִּיקִים כּוֹאֵב מָאֵד,
 וּבָאִים וּבּוֹכִים לִפְנֵי יִתְבָּרֵךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'), שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאֲרִיךְ
 אַפּוֹ, וְלִבְסוּף גְּבִיָּה דְלִיָּה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים, דְּכָל מַדּוּתָיו שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִדָּה
 כִּנְגֹד מִדָּה. וְלָכֵן דִּיקָא בְיָמִים אֵלּוּ שֶׁל "סִגְלַת
 שׁוֹבְבִי"ם" עָלֵינוּ לִפְשָׁפֶשׂ בְּמַעֲשֵׂינוּ, אִם אֵין בְּיָדֵינוּ
 כֶּסֶף גְּזֻלָּה, אוֹ כֶּסֶף צְדָקָה שֶׁעֲדִין אָנוּ מִחֲזִיקִים
 בְּיָדֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ נִתְקֵן אֶת הַגְּנוּבָה וְהַגְּזֻלָּה אִם
 נִחְזִירָהּ תְּכָף-וּמִיד. וְכֵן אִם אָנוּ חֲיִבִּים חוֹבוֹת
 לְבְנֵי-אָדָם, עָלֵינוּ לִפְרָעֵם, אִם הַבְּטַחְנוּ לָתֵן צְדָקָה
 — עָלֵינוּ לְשַׁלֵּם. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן רסד): עָקֵר תִּקְוֹן הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע

לַבְטָלָה, זֶה עַל־יְדֵי צִדְקָה, שְׁזֶה מֵה שְׁפָתוֹב בַּמִּשְׁכָּן
 (שְׁמוֹת לֵה, כב): "וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים", שְׁזֶה
 סוֹד זְוִיג, עַל־יְדֵי שְׁתוּרָמִים צִדְקָה לְבָנִין בֵּית־
 הַמִּקְדָּשׁ מְעֵט, שְׁאֵלוֹ בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי מִדְּרָשׁוֹת,
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִחְזַקְאֵל יא, טז): "וְאַהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ
 מְעֵט" — אֵלוֹ בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי מִדְּרָשׁוֹת שְׁבִבְכָּל
 (מְגִלָּה כט); בְּזֶה מִתְקַנִּים אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל
 הוֹצָאת זֶרַע לַבְטָלָה, כִּי אָדָם הִזָּה צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ
 בַּמָּקוֹם שֶׁהִזָּה צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיעַ, הִיסוֹד הִזָּה צָרִיךְ לְבֹא
 עַל הַמְּלָכוֹת, וְהוּא הַפְּרִיד אֶת הִיסוֹד מִהַמְּלָכוֹת,
 וְלָכֵן עָקֵר תְּקוּנָה פָּגֻם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לַבְטָלָה
 — לְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה. וְלָכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ
 צָרִיךְ לְהִרְתֵּם עִתָּה וּלְצִאת לְצִדְקָה, וּבִפְרָט בִּימֵי
 שׁוּבְבֵי"ם הַלָּלוּ, "סִגְלַת שׁוּבְבֵי"ם", שֶׁהִיא סִגְלָה
 לְתַקֵּן חֲטָא זֶה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לַבְטָלָה, כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ מִכֶּרֶח לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא יוֹצֵא
 לְצִדְקָה עַל־כָּל־פָּנִים פַּעַם אַחַת בַּשָּׁבוּעַ, כְּדִי לַעֲזֹר
 לְבָנוֹת אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ מְעֵט, שֶׁהוּא בֵּית־הַכְּנֶסֶת
 וּבֵית־הַמִּדְרָשׁ בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב, שְׁאֵנוּ רוֹאִים, כִּי
 הַסֵּמ"ך־מ"ם עוֹמֵד עַל זֶה חֲזָק מְאֹד, לֹא לִתֵּן לְבָנוֹת
 בֵּית־הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שֶׁכָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יוֹכְלוּ
 לְהִתְפַּלֵּל בּוֹ יַחַד, הֲרִי יֵשׁ בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי

מִדְרָשׁוֹת, אֲבָל הֵם פְּרוּדִים, יְעוֹדוֹת יְעוֹדוֹת, פְּלָגִים
פְּלָגִים, בֵּית-הַמִּדְרָשׁ כְּזֶה שְׂיוֹכְלוּ לִשְׁכַּת וְלִלְמַד כָּל
מִינֵי יְעוֹדוֹת, כָּל מִינֵי אֲנָשִׁים שֵׁשׁ לָהֶם יְעוֹדוֹת אַחֲרוֹת
יִתְאַחֲדוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד, שְׂיִתְאַסְפוּ כָּל מִינֵי
נִסְחָאוֹת וְיִתְפַּלְלוּ בְּמָקוֹם אֶחָד, זֹאת הַסֵּמ"ך-מ"ם
לֹא יִתֵּן, וְאֲנִי יְעוֹדִים לֹאֲשֶׁר קוֹרֶה אֶצְלָנוּ, שְׁאֲנוּ רוֹצִים
לְבָנוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת כְּזֶה, שְׂיִהְיֶה כָּלֹל מִכָּל
הַנִּסְחָאוֹת, וְהַסֵּמ"ך-מ"ם עֹבֵר אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ,
וְלִקַּח עֲצָמוֹ רַק עָלֵינוּ, שֶׁבֵּר אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְחוּץ,
אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי אִם נִהְיֶה עֲקֻשָּׁנִים,
וְנִדְעֵה שְׁזֶה הַתְּקוּן שֶׁלָּנוּ, תְּקוּן הַבְּרִית — זֶה צִדְקָה,
כְּדִי לְבָנוֹת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ שְׁשֵׁם יִלְמְדוּ תוֹרָה, לְבָנוֹת
בֵּית-הַכְּנֶסֶת, שְׁשֵׁם יִתְפַּלְלוּ כָּל הַנִּסְחָאוֹת, וְלֹא יִהְיֶה
הַפֶּרֶשׁ בֵּין אֲשֶׁכְּנֻזִים וּסְפָרְדִּים, תוֹנִיסָאִים וּמְרוֹקָאִים,
תִּימָנִים וּפְרָסִים, אֵין אֶצְלָנוּ כָּל הַשְּׂטִיּוֹת הָלָלוּ, כְּלָנוּ
בָּנִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יד): "בָּנִים
אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם", אִם נִצָּא פַּעַם בְּשָׁבוּעַ
לְהַפִּיץ אֶת אוֹר הַצִּדִּיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם וְנִלְךָ לְצִדְקָה,
זֶה תְּקוּן הַבְּרִית שֶׁלָּנוּ, וְאֲנִי יְכוֹלִים לֵקֹם זֹאת, אִם
יִהְיֶה לָנוּ רָצוֹן חֹזֵק מְאֹד. וְלִכֵּן נוֹהֲגִים הַחֲסִידִים,
שֶׁבְּכָל שָׁבוּעַ קוֹבְעִים יוֹם אֶחָד, שֶׁבַּיּוֹם הַזֶּה הוֹלְכִים
לְצִדְקָה בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְאִם מִקְבָּלִים

בזיונות ועלפונות, יודעים שזהו תקון העברה. ולכן כל אחד ואחד מאתנו צריך לקבל על עצמו עכשו לצאת פעם בשבוע לצדקה, באופן שנוזה לבנות אחת ולתמיד את בית-הפנסת ובית-המדרש, שהסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה כל-כך מונעים לארכו ולרחבו שלא יבנה. ואין איש יכול להתחמק מזה, ומסכן מי שמתחמק — גורם עניות לעצמו, כי מקלל יותר ויותר דעתו, והעניות נמשכת עליו, כי אומרים חכמינו הקדושים (גדרים מא): אין עני אלא מדעת; כל העניות באה מהעדר דעת, שאין מכירים את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן ימי שובבי"ם הללו עלינו לתקן מדת הפעס והרציחה, שבדרך כלל מי שהוא רגזן, אינו רוצה לתן צדקה. כי מהי צדקה? רחמנות על עני ואביון ונתינה לו, לא-כן כעסן רוצח אומר: אני עבדתי כל-כך קשה על הפסך, ואיך אתן לך?! וככל שהוא יותר כעסן, הוא יותר רחוק מצדקה ומרחמנות. ולכן עלינו לעקר מאתנו בימים אלו את הרציחה והפעס שלנו, ונוזה להגיע לסבלנות, ונרבה בצדקה, ויום אחד בשבוע נצא בעבור צדקה, הלא האר"י ו"ל אומר, שעל כל חטא של הוצאת זרע לבטלה צריכים להתענות פ"ד תעניות, שמונים וארבעה ימים, ומי יכול לצום

כל-כף הרבה ימים, הלא כשעלינו לצום יום אחד,
 קשה לנו מאד, ואנו מצפים שיסתים היום ונוכל
 לאכל, וזה בצום אחד, ומכל שכן שמונים וארבעה
 ימים לצום, מי יכול לעשות דבר כזה?! ואם חטא
 אדם עשר פעמים, הרי צריך לצום שמונה-מאות
 וארבעים יום — כשלש שנים צום, ומי יכול לצום
 כל-כף הרבה?! ומי שחטא יותר מעשר פעמים,
 כמאה פעמים, צריך לצום שמונת אלפים וארבע-
 מאות יום, כמה שנים צריך לחיות כדי לצום כל-כף
 הרבה צומות?! ומי יכול לעמד בזה?! ולכן כתוב
 (דניאל ה, כד): "ויחטיף בצדקה פרק", על-ידי צדקה
 הקדוש-ברוך-הוא מוחל לאדם, כי צדקה זה
 אמונה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק
 א', סימן לא): "ויבריתי נאמנות לו", שברית ואמונה
 תלויות זו בזו, ואמונה זו צדקה, כמו שכתוב
 (בראשית טו, ו): "ויהאמין בה' ויחשבה לו צדקה",
 צדקה ואמונה הא בהא תליא, ושניהם תלויים
 בברית, ואם-כן עקר תקון הברית — לצאת
 לצדקה. ולכן עלינו לקבל על עצמנו עכשו פעם
 בשבוע לצאת לצדקה במסירות גפש הכי גדולה,
 כדי לבנות בית-הכנסת כזה, שהוא בית-מקדש
 מעט, ששם יוכלו להתפלל כל נשמות ישראל מכל

הַעֲדוֹת, שֶׁזֶה בֵּית-הַכֶּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ
 ז"ל, וּבִאִזְזָה בֵּית-הַכֶּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שְׂאוֹמְרִים:
 סִפְרָדִים אֵינָם רְצוּיִים פֹּה, צְרִיכִים לִידַע, שְׂאִין זֶה
 בֵּית-הַכֶּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. כִּי רַבֵּנוּ
 ז"ל הוּא מַתְּנָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵינָנו מְצַמְצֵם
 אֶצֶל שׁוּם בֶּן-אָדָם וְלֹא בְּשׁוּם מְקוֹם. עָלֵינוּ לִבְנוֹת
 בֵּית-הַכֶּנֶסֶת כְּזֶה שֶׁיְהִיָּה שִׁיךְ לְכָלֹל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
 וְלִכֵּן אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַסֵּמ"ך-וְהַמ"ם רַק רוֹצֶה לַעֲקֹר
 אוֹתָנוּ לְגַמְרִי. בָּאוּ וְנִתְחַזַּק וְנִתְאַחַד יַחַד בְּאַחֲדוֹת
 אֲמִתִּית, וְנֵאֱהָב אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי, שֶׁזֶה הַתְּקוּן הַכִּי
 גָּדוֹל לַפָּגַם הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁנֵהֲיָה בְּאַחֲדוֹת
 וְנַעֲזֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנִרְבֶּה בְּצַדִּיקָה, וְנִמְסֹר נַפְשֵׁנוּ
 לִבְנוֹת בֵּית-הַכֶּנֶסֶת וּבֵית-הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם הַצַּדִּיק
 הָאֱמֵת בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב, שֶׁבּוּ יוֹכְלוּ לְהִתְפַּלֵּל כָּל
 הַעֲדוֹת וְכָל הַנִּסְחָאוֹת, כְּעֵין שֶׁיְהִיָּה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ,
 עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה לְהִגָּאֵל בַּגָּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בַּמְהֵרָה
 בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שֶׁבַח לֵאל בּוֹדָא עוֹלָם!

קונטרס

התחזקות לימי שׁוֹכְבִּים

בו יבארו תקונים נוראים ונפלאים לפגם הברית
— הוצאת זרע לבטלה, ועצות איך לצאת
מהחטא המגנה הזה.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּיָמִים אֵלּוּ
צָרִיכִים הָרַבָּה הַתְּחִזְקוֹת, כִּי פֶשְׁעָדָם
חוּטָא בְּפָנָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבָטָלָה, הַמְּחִין שְׁלוֹ מִתְקַלְקְלִים לְגַמְרִי,
וְבָא לִיְדֵי קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וַיֵּאוּשׁ
וַדְּבֹאוֹן פְּנִימִי, אֲשֶׁר דְּבָרִים אֵלּוּ מְכַנִּיסִים
בְּאָדָם מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הַתְּאֵבָדוֹת, רַחֲמָנָא
לְצִלָּן, וְלָכֵן צָרִיכִים בְּיָמִים אֵלּוּ הַתְּחִזְקוֹת
חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', אות תקנד)

קונטרס

התחזקות לימי שובב"ים

בחוורים יקרים! שמעו אלי, וישמע אתכם
הקדוש-ברוך-הוא; הנביא אומר (ימיה ג, יד):
"שובו בנים שובבי"ם, ארפא משובתכם, הננו
אתאנו לך, כי אתה הוי"ה אלקינו". ידוע מהאר"י
ו"ל, שאלו הארבעים יום, שקורין בהם את
הפרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלת, י'תרו,
מ'שפטים, שהם ראשי תבות שובבי"ם, נקראים
ימי שובבי"ם, ומסגלים מאד לתקון פגם הברית,
כמו שקורא הנביא בשם הקדוש-ברוך-הוא:
"שובו בנים שובבי"ם ארפא משובתכם" וגו';
אדם שנכשל בפגם הברית, רחמנא לצלן, הוא
עוקר את מחו מבוראו, ולכן החטא הזה הכי גרוע
ומגנה ביותר, כי המח צריך להיות דבוק בהשם
יתברך, אדם צריך תמיד לחשב רק ממנו יתברך,
וכשאדם מכניס בראשו שטיות והבלים, הוא עוקר

עצמו ממנו יתברך, וכפי שעוקר עצמו משרשו, בן נפגם לו הדעת והשכל, וכפי שנפגמת הדעת, אזי הוא בגלות גדולה מאד, כי אין גלות גדולה יותר מפגם הדעת.

מהי דעת? "נדעת היום והשבות אל לבבך כי הו' אלקים אין עוד מלבדו" (דברים ה, לה) — זו עקר שלמות הדעת, שאדם צריך לזכר תמיד רק מהקדוש-ברוך-הוא, ולא מהכלי הכלים. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מט): מהו יצר טוב, ומהו יצר הרע? יצר טוב אלו מחשבות טובות, שאדם חושב רק טוב, שכל העולם כלו זה הקדוש-ברוך-הוא, אני טוב, הקדוש-ברוך-הוא טוב, הבריות טובות, הכל טוב, ומהו יצר הרע? מחשבות רעות, שאדם חושב: אני רע, וכביכול הקדוש-ברוך-הוא הולך עמי ברע, וכלם רעים, הממח שלו נעקר לגמרי מטוב ונכנס ברע. החטא הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה נקרא רע, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער... רע בעיני ה'", שואל רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט): למה נקרא רע בעיני ה', למה לא כתוב רשע בעיני ה'? אלא מי שחוטא בחטא הזה נעשה רע, איש

רע ובליעל, כַּעֲסֵן גָּדוֹל, וּמוֹצִיא עֲצָבִיו עַל הַזֹּהֶלֶת; וְלִכֵּן אִם רוֹאִים אָדָם שֶׁהוּא מְמַרְמֵר וּבִדְכָאוֹן, צָרִיכִים תִּכְףּ-וּמִיד לִידַע, שֶׁהוּא פָּגוּם בַּבְּרִית, אַחֲרֵת הָיָה תָּמִיד שְׂמֵחַ, כִּי מֵה יֵשׁ לְהַפְסִיד בְּזֶה הָעוֹלָם, עֶרֶם יֵצֵאת מִבֶּטֶן אִמָּךְ וְעֶרֶם תִּכְנֹס לְבֶטֶן הָאֲדָמָה?! אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב'), סִימֵן נָה): רוּחַ הָעוֹלָם הַזֶּה אֵין לְתֹאֵר כָּלָל, וְאֵינוֹ צָרִיף לְהַשְׁקִיעַ כָּלוּם, כִּי הַכֹּל כָּבֹד מוֹכֵן בְּשִׁבְלֹו; אָדָם מִתְעַשֵּׂף בְּכֹל יוֹם בְּצִיצִית — הֲלֹא זֶה הַבְּגָד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמִתְעַשֵּׂר בַּתְּפִלִּין — הֲלֹא זֶה הַכֶּתֶר שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וַיֵּשׁ לוֹ שׁוֹמֵר עַל הַדֵּלֶת — הֲלֹא זֶה הַמְּזוּזָה, וּמֵה יֵשׁ לוֹ לְהִיּוֹת שָׂבוּר?! וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחוֹת מֵג): כָּל מִי שֵׁישׁ צִיצִית בְּבִגְדוֹ וְתַפְלִין בְּרֹאשׁוֹ וּמְזוּזָה עַל פֶּתָחוֹ, הַכֹּל בַּחֲזוֹק שְׁלֹא יִחָטָא; וְהֲלֹא אָנוּ רוֹאִים אָדָם שֵׁישׁ לוֹ מְזוּזָה, וְהוֹלִיף עִם צִיצִית וְתַפְלִין, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא חוֹטָא? אֵלֹא מֵאֵין בָּא חָטָא? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ב'): אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֵלֹא אִם-כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; מֵהִי שְׁטוּת? הַפֶּךְ הַדַּעַת. מֵהִי דַעַת? "אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי הוֹנִי"ה אֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ", זֶה דַּעַת — שֶׁאָדָם מְפִיר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בִּלְעָדִיו נִמְצָא.

אדם שיש בו דעת — יש בו הכל, וכמאמרם ו"ל (גדרים מא.): דָּדָא בֵּיה כָּלָא בֵּיה, דְּלֹא דָּא בֵּיה — מה ביה?! אם יש לאדם דעת, שהשם יתברך נמצא פה אתו, עמו ואצלו, הוא תמיד שמח, ורוקד מרב שמחה, ואף פעם אינו מקנא בזולתו.

ישנם בגי' אדם, שיש להם חלישות הדעת, ומדוע? כי רואים שזולתם מצליחים יותר, או לזולתם יש יותר וכו', הקנאה באה מחסרון הדעת, מאנוכיות, רק אני ואני, אשר זו גאות וישות, וכזה דוחים את הבורא יתברך, וכמאמרם ו"ל (ערכין טו.): אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוּר בְּכַפִּיפָה אַחַת; וְכֵן נֶאֱמַר (ישעיה נז, טו.): "אֲשַׁכּוֹן אֶת דָּכָא", אדם שמחזיק מעצמו, הוא דוחק את רגלי השכינה. ולא בחנם שאומרים חכמינו הקדושים (סוטה ד.): כָּל הַמִּתְגָּאֵה כָּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; ומדוע? כי אינו רוצה להפיר שהקדוש-ברוך-הוא פה. ולכן גם מקנא באחר, וחושב: איך יתכן שגם זולתי יעשה דבר טוב?! והקנאה הזו אוכלת בו בכל פה, עד שאומרים חכמינו הקדושים (שבת קנב.): כָּל מִי שֶׁקִּנְיָה בְּלִבּוֹ — עֲצֻמוֹתָיו מִרְקִיבִים [עוד בחיים חיותו]. ובאמת

מִי שֵׁשׁ בּוֹ דַּעַת, רוֹצֶה שְׁכַל עִם יִשְׂרָאֵל יִזְכּוּ זֶה
אֶת זֶה.

זֶה הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת לז, א) :
”וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל”, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
הָיָה דַּעְתָּן שֶׁל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲזִי יָכוֹל הָיָה לְאַסֹּף
אֶת כָּלָם יַחַד, וְזֶהוּ עֲדִית — אוֹתִיּוֹת דַּעִית. כִּי מִי
שֵׁשׁ בּוֹ דַּעַת, רוֹצֶה לְזַכּוֹת אֶת כָּלָם, וְשִׁמַּח
בְּהַצְלָחָתָם. אָבִל מִי שֶׁחָסַר דַּעַת, יִשְׁנֶה קִנְאָה בְּלִבּוֹ,
וְצָרָה עֵינָיו בְּשִׁמְחַת זֻלָּתוֹ, עַד שֶׁחִיּוֹ אֵינָם חַיִּים.
וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּמִדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה ט',
סִימָן יא) : אֵין קִנְאָה אֱלָא לְשׁוֹן כַּעַס ; מֵהֵיכָן בָּא
כַּעַס ? מִפְּגַם הַבְּרִית, כְּשֶׁאָדָם חָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה
שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, הוּא תָּמִיד בְּכַעַס, אִישׁ רַע
וּבְלִיעַל, וְשׁוֹכֵב לוֹ בְּמִטָּתוֹ כְּפָגֶר, וּמִבְקֵשׁ נִפְשׁוֹ
לְמוֹת, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְקוֹם. אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא מִיָּאוֹשׁ
עָמֵק, מִדְּכָאוֹן פְּנִימִי. כִּי אִם הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ : הִנֵּה
בַּחוּץ מַחְלָקִים שְׁטָרוֹת שֶׁל מָאָה דוֹלָרִים בַּחֲנָם,
הָיָה קוֹפֵץ תִּכְף-וּמִיד מֵהַמִּטָּה. בְּשִׁבִּיל כֶּסֶף שְׁנֵה
עֲבוּדָה זָרָה יֵשׁ לוֹ כַּח לְרוּץ, אָבִל בְּשִׁבִּיל הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא אֵין לוֹ כַּח. וּמִדּוּעַ נוֹפֵל בִּיָּאוֹשׁ וְשׁוֹכֵב

במטה? כי חטא בחטא המגנה של הוצאת זרע
לבטלה.

ולכן דיקא עכשו בימי שובבי"ם הוא הזמן
לתקן זאת, ואיך? על-ידי שנקנה לנו הדעת
והשכל, וזהו שאומר הנביא: "שובו בנים
שובבי"ם ארפא משובתכם, הננו אתאנו לך, כי
אתה הו"ה אלקינו", זו עקר שלמות הדעת, שגדע
שהו"ה הוא אלקינו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), שעקר שלמות הדעת, שגדע
שהן הו"ה הן אלקים — זה דבר אחד. הן מדת
הדין הן מדת הרחמים — זה אותו דבר. הקדוש-
ברוך הוא אוהב אותנו ורוצה שנשוב בתשובה.
עובר על כל אחד מאתנו צרות ויסורים, מרירות
והרפתקאות, אבל איננו שמים לב שהכל מאתו
יתברר, ועל-פן אנו כוועסים ורוגזים. ולכן אומרים
חכמינו הקדושים (שבת קה:): כל הכוועס כאלו
עובר עבודה זרה, כי אם היה יודע שהכל מלמעלה
— לא היה כוועס, אלא היה שרוי בלב נשבר.

ומהו ההפרש בין עצבות ללב נשבר? אלא
עצבות הינו שאדם בכעס על הקדוש-ברוך-הוא,

חס ושלום, ובקשיות: למה לפלוני טוב ולי לאו וכו', אבל לב נשבר הינו שמסובב פניו לקיר, ומבקש בשכרון לב: רבוננו של עולם, עזרני נא בכל צרותי שעברות עלי, רבוננו של עולם, אני כל-כך אוהב אותך, מתי אוכל לדבר עמך בצורה כזו, שתענה לי, ואזכה לשמע אותך, מתי אזכה לדבקות כזו, כצדיקים האמתיים הנכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומיחדים שמות ויחודים, וכשהם מבקשים ממך, רבוננו של עולם, אתה עונה להם "וכו' וכו'". אשר באמת זו המדרגה הכי עליונה, שהדבור יוצא מפיו, וזכה לשמע קול הקדוש-ברוך-הוא המדבר מתוכו, כמו שאומר התרגום על המלים "פנים אל פנים" — ממלל עם ממלל, שהדבור מדבר מעצמו, כמו שהיה אצל הבית-יוסף (רבי יוסף קארו ו"ל), שהנה הקול יוצא מפיו, וזהו קול הקדוש-ברוך-הוא שיוצא מפי הצדיקים, אשר זו המדרגה הכי עליונה. תתארו לעצמכם שאתם מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, ומזכרים עצמכם, והנה הקדוש-ברוך-הוא מדבר אליכם ואומר לכם מה לעשות, היש מדרגה גבוהה מזו?! וכשאדם מצטער למה אינו זוכה להגיע אל זה, ולמה אינו מזכך עצמו כבר להיות

כְּלִי לִקְבֹּל בּוֹ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה נִקְרָא לֵב
נִשְׁבֵּר, שְׂאֲדָם מִצְטָעַר — אֵיךְ נִפְלָתִי וְלִכְלַכְתִּי
עִצְמִי, וְאֵינִי זֹכֵה לְהִכִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה הַפֶּה
מִעֲצָבוֹת הַנוֹבֶעֶת מִדְּכָאוֹן פְּנִימִי וְדִכְדּוֹךְ וְכַעַס עַל
כָּל־ם, הַנוֹבֵעַ מִכְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, שְׁחֹשֵׁב, חֵס
וְשָׁלוֹם, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַרְעֵ לוֹ, וְלֹא
לְהִיטִיב עִמּוֹ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֵב הַרְחָמָן,
וְחֻפֶּץ רַק לְהִיטִיב עִם בְּרִיּוֹתָיו.

וְלִכֵּן דִּיקָא בְּשָׁבוּעוֹת אֵלּוּ מְסַגְּלִים לְתַקֵּן
הַחֲטָא הַמִּגְנֶה הַזֶּה, הַנוֹבֵעַ מִעֲצָבוֹן וְכַעַס, כִּי קוֹרִין
בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְיֶאֱרָא, בִּיא, בִּשְׁלַח, יִתְרוֹ,
מִשְׁפָּטִים, אֲשֶׁר בָּהֶם מְסַפֵּר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יָרְדוּ
לְמִצְרַיִם, וְסָבְלוּ סָבֵל גָּדוֹל מִהַמִּצְרִיִּם, אֲשֶׁר הָיוּ
מְזֻהָמִים וּמְגֻשָּׁמִים מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל הָאֻמוֹת,
וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל' (עַן זֶה קִטְז): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם
שֶׁהִיְתָה שְׁטוּפָה בְּכַשְׁפִּים וּבְזֻמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים
מְכַעְרִים אֲלֹא הַמִּצְרִיִּם בְּלָבָד; וְהַצָּרִיכוּ לַעֲבֹר
נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמָרִים, וְלִרְאוֹת אֶת כָּל הַזִּהְמָה,
וְלִהְרַחֵר הַרְהוּרִים רָעִים, וְלִהְסַתֵּפֵל בְּתַמּוּנוֹת
תּוֹעֵבָה וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים מְגִנִּים, וְאַחֲר־כֵּן הַתְּגַלָּה
אֵלֵיהֶם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהַדְרִיכָם לַצֶּעַק אֶל הַקְדוּשׁ-

ברוך-הוא, דִּינָא מִתּוֹךְ כָּל הַמְּשֻׁבְּרִים, "וְהִנֵּה צִעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי" (שמות ג, ט), וְזָכוּ שְׁנִפְתָּחָה לָהֶם הַדַּעַת לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְעָבְרוּ אֶת הַיָּם וְזָכוּ לְקָרִיעַת יָם סוּף, וְשֵׁם נִתְגַּלָּה הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח): רָאֵתָה שְׁפָחָה עַל הַיָּם, מָה שְּׁלֹא רָאָה יִחְזָקָאֵל בֶּן בּוּזִי; מֹשֶׁה רִבְּנוּ פָּתַח אֶת הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם עַד שְׁכָלָם רָאוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְאַף עוֹלָלִים וְיוֹנָקִים שָׁמְטוּ דְּדִיָּהֶם מִפִּיָּהֶם, וְצִעֲקוּ: זֶה אֱלֹהֵינוּ (שמות טו, ב); כִּי זֶה מִדְּרַגַּת מֹשֶׁה רִבְּנוּ, שְׂיָכוֹל הָיָה לְהַכְנִיס גְּלוּי אֱלֻקוֹת אֶפְלוּ בְּגִרוּעַ שְׁבָגְרוּעִים, שְׁגָם יִכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, עַד שְׁזָכְנוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, וְאַנּוּ לּוֹמְדִים הִלְכָּה שְׁבַתּוֹרָה.

וְכָל אֱלֹהֵי הַיָּמִים שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם הַפְּרָשִׁיּוֹת הַנִּזְכָּרִים, נִקְרָאִים יָמֵי שׁוֹבְבִי"ם, וְהֵם מְסַגְּלִים מְאֹד לְתַקֵּן פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה. וְלִכְּנֹן בָּאוּ עֲכָשׁוּ וְחִזְרוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בָּאוּ תִקְבְּלוּ עַל עֲצֻמָּכֶם, שְׁמַחֲיוֹם וְהִלָּאָה מִפְּסִיקִים לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְחִדְלִים לְקַנָּא בְּזוּלָת, וְאַדְרָבָה, שְׁכָל אֶחָד יַעֲשֶׂה דְּבָרִים טוֹבִים, וְלֹא תִהְיֶה עֵינֵיכֶם צָרָה, כִּי הִקְנָאָה

נובעת משכל קטן כגגוז, שאין יודעים, שהעולם הזה הוא עולם עובר, היום כאן ולמחר בקבר, ולמה אכפת לכם שעוד יהודים מצליחים?!

וזו מעלת ההפצה, להפיץ את ספרי רבנו ו"ל, הינו לגלות לפרסם לעם ישראל את גלוי רבנו ו"ל, ובפרט שכלם צמאים לדבר ה', ואמר רבנו ו"ל, שבזה שמקרבם אחרים, ימחל הקדוש-ברוך-הוא עוונותינו. כי על כל חטא שחוטאים, צריכים להתענות הרבה מאד תעניות, על כל פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, צריכים להתענות פ"ד תעניות, ואם חטא עשר פעמים, צריך לצום שמונה-מאות וארבעים יום, ובקשי יכול אדם לצום יום אחד ביום כפור או בתשעה באב וכו', וכמעט פורחת נשמתו ביום הצום וכו', וכיצד, אם-כן, יצום מאות ימי צומות, אשר זה חשבון של כשנתיים וחצי, שצריך לצום יום יום, ואם נוריד את השבתות וימים טובים, אזי יצטרך לצום כשלוש שנים וכו', ואם חטא מאה פעמים, צריך לצום שמונת אלפים וארבע מאות ימים, אשר אין זה שיך בכלל, שאדם יחיה כל-כך הרבה זמן, שיוכל להתענות כל-כך הרבה תעניות וכו',

ולצערנו הרב ישנם בני הנעורים, שנכשלו אֶלֶף פעמים בחטא המזהם הזה של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אִזִּי צריכים להתענות שמונים וארבעה אֶלֶף תעניות, הינו שאדם צריך לחיות לכל הפחות אלפים שנה. ואף אחד אינו נקי מזה, הינו מהחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן. ולכן בא רבנו ז"ל ואומר, בזה שהולכים ומקרבים עוד יהודים להקדוש-ברוך הוא, זה התקון שלנו. ולכן בזה שמפיצים ומפרסמים ומגלים את אור רבנו ז"ל בעולם, בזה מאירים באחרים את הדעת האמת, דעת רבנו ז"ל, ובזה מתקנים את הפגם הזה.

ולכן ראו לחזור מעכשו בתשובה שלמה, ותחליטו החלטה נחושה: מעכשו אנו הולכים להפיץ, מעכשו אנו הולכים ללמד חמש ורש"י — שנים מקרא ואחד תרגום, אשר אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט), שזה תקון הברית, בכל יום נלמד ח"י פרקים משניות, שזה הורג את היצר הרע, ומוציא את האדם מהשואל תחתית ומתחתיו, משנ"ה אותיות נשמ"ה, שעל-ידי למוד משניות מופכים את הנשמה. משנ"ה ראשי תבות

(תהלים ל, ד): "ה'עֲלִיתָ מִן שָׁאוּל בַּפְּשִׁי", מִי שְׁלוֹמֵד מִשְׁנָה, הוּא מוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ מִהַשָּׁאוּל. וְלָכֵן אֵל תִּהְיוּ בְּטָלָנִים, תִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, שְׂרַבְנוּ ו"ל גִּתָּן תִּקּוֹן לְכֻמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְנַהֵג בָּךְ (עֵין שִׁיחֻת־הַר"ן, סִימָן קפ"ה), אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אֲחֵרִים, אֲשֶׁר לֹא יִרְחֲמוּ עָלֶיכֶם. וְעַל כָּלֵם — תִּקְחוּ לְעִצְמָכֶם מִסֵּכֶת תַּעֲנִית, וְתִסְיָמוּ מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת מִסֵּכֶת זו, וּבִסּוּף תִּרְשָׁמוּ לְעִצְמָכֶם: סִימָתִי פַעַם רְאוּשׁוֹנָה, סִימָתִי פַעַם שְׁנִיָּה וְכו', וְאִם תִּזְכּוּ תִלְמְדוּ גַם יְרוּשְׁלָמִי וּבִבְלִי, וִיְהִיָּה לָכֶם: בִּבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסַפְתָּא — רְאִשֵׁי תְבוֹת: בִּי"ת, שְׁבִנִיתֶם לָכֶם בֵּית רִיחָנִי מִמִּסֵּכֶת תַּעֲנִית, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְהִתְעַנּוֹת יוֹתֵר, אֲשֶׁר, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, כִּמְהָ שְׁבִנִי הַנְּעוּרִים נִכְשָׁלִים בָּזָה, וְצָרִיכִים לְהִתְעַנּוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, וְהִנֵּה יֵשׁ לָכֶם עֲצָה — לְקַחַת מִסֵּכֶת תַּעֲנִית וּלְלַמְדָּה מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת — בִּבְלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסַפְתָּא, אֲזוּ בְּנִיתֶם לָכֶם מֵאָה וְאַחַת בַּתִּים לְמַעֲלָה, וְיֵשׁ לָכֶם הִיכָן לְהִתְחַבֵּא וּלְהִסְתַּתֵּר. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר"ד): תִּלְמוּד גִּימְטְרִיָּה הַקְּלָפָה הַמְּחַטָּאֵת אֶת הָאָדָם בַּפָּנִים הַבְּרִית — לִילִי"ת, שְׁמִכְנִיסָהּ בּוֹ יְאוּשׁ. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לְלַמֵּד תִּלְמוּד בְּכָל יוֹם, וּלְהַכְנִיעַ

קלפה זו. ואם אדם זוכה לתקון הברית, תקון הדעת, הוא תמיד שמח, ואין לו טענות על אף אחד.

ואם-כן התחזקות לימי שובב"ים — להיות בשמחה, וימים אלו מסגלים לתקן את החטא המגנה הנה. ולכן אל תהיו בטלנים, תראו לקחת עצמכם בידיכם דיקא בימים אלו, ותרבו בצדקה, ותעזרו זה לזה, ותשמרו עצמכם מפעס ומריבות, ותעשו חסד זה עם זה, ותשתדלו לעזור איש לרעהו. כי אצלו יתברך חשוב מאד חסד, וכמאמרם ז"ל (ילקוט הושע, רמז תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה, יותר מכל הזבח שזבח לפני שלמה; בזה שאדם גומל חסד עם זולתו, בזה הוא חשוב אצלו יתברך יותר מאלף עולות שהקריב שלמה המלך; ולכן ראו להרבות בגמילות חסד, ואז יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, ותזכו לתקון הברית בשלמות, ויהיה לכם שכל ודעת, ואף אחד לא יוכל לעבד עליכם.

וזכרו היטב, אם תזכו לסיים בכל שנה חמשה

חמשי תורה, אם תזכו לסיים בכל חדש ששה סדרי משנה, אם תזכו לסיים בכל שנה ש"ס בגרסה, ומלבד זאת תלמדו מאה פעמים ואחת מסכת תענית, וכן תלמדו את המסכת שאתם לומדים בישיבה, ותחזרו על זה פעמים אין מספר, או תראו אל אילו אורות תזכו, שלא תארתם ולא שערתם כלל.

ועל כלם — תהיו רק בשמחה; כי זאת תדעו, אשר פגם הברית מביא לאדם דכאון פנימי, ולכן ראו לעשות כל פעולות שבעולם להיות בשמחה, וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קסט): מי ששמח תמיד, הקדוש-ברוך-הוא שומר את בריתו שלא יפגם בו.

ולכן, בחורים יקרים! אם רצונכם להתחתן, דעו לכם, שהכתבת שלכם אצל רבנו ז"ל, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (חיי-מוה"ר, סימן תקצה), זכיתי לדעת מענין שדוכים, מה שכל גדולי הדור לא זכו. וכן מובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן פט), שהצדיק הוא השדכן, המשדך כל השדוכים בעולם.

ובאמת למה אתם חושבים, שהסמ"ך-מ"ם
לקח עצמו עלי כל-כך? כי הוא חושש, שאני הולך
לתתן את כל הבחורים, וממילא אין לו מה לעשות
בכל העולם, ולכן הוא צועק בכל העולמות: אם
אתם לא תתפסו נשמה זו, אני אתפס אותה, ואענה
אותה ואכניסה לבית-סֵהר וכו'.

אך מה אומר דוד המלך? (תהלים ב, ד): "יושב
בשמים ישחק, הוי"ה ילעג למו", הקדוש-ברוך-
הוא שוחק מהסמ"ך-מ"ם — אתה תתפס את
הצדיק ותענה אותו?! הלא היכן שנמצא, הוא
ידאג שכל הבחורים והבחורות ימצאו זוגם, ולא
יועיל לך מאומה!

ולכן תעשו בכל יכלתכם להתפלל עלי,
שהקדוש-ברוך-הוא יצילני מהסמ"ך-מ"ם הרשע
הזה, הלא הוא השטן, וכל יום תתבודדו עלי חמש
דקות, ותזכירו אותי לטובה, ואני מבטיחכם,
שכלכם תמצאו זוגכם, העקר שתראו להיות
שמיים ועלזים, אשר זו התחזקות לימי שובב"ם.

נא ונא אבקש את כלכם, שכל אשר דברתי

ריח התחזקות לימי שוכב"ים

וְכַתַּבְתִּי לָכֶם עֲשׂוֹ, יִפְגֹּס הַיָּטֵב בְּלִבְכֶּם, וְאִז לְרַב
טוֹב הַצָּפוֹן וְהַגָּנוּז תִּזְכּוּ, אֲשֶׁר־יְכֶם וְאֲשֶׁר־יְחַלְקֶם !

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

קוּנְטֵרס
גִּדְלַת שׁוּבְכִי"ם

יְגִלָּה גִּדְלַת יְמֵי שׁוּבְכִי"ם, שְׂבָהֶם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת
כָּל מַה שֶׁחָטָא אָדָם בַּפֶּגֶם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִשְׁלָה, שִׁזְהוּ הָעוֹן הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן.

בְּנוֹי וּמִסְדַּר עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגָּנוּז וְהַצֵּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקָּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל דָּן לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
וּמִשְׁלֵב בַּפְּסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, בְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מִגְמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֶהֱר הַקָּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר כָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל
צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַיָּמִים הָאֵלּוּ יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם,
הֵם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְלִכֵּן
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּנְצֵל אוֹתָם בַּשְּׂקִידָה נִפְלְאָה
מְאֹד בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים וּבְלִמּוּד 'עֵין יַעֲקֹב',
וּמִשְׁנֵיּוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְסֵיִם בֵּימֵי
הַשׁוֹכְבֵי"ם אֵת הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ, כִּי תְהִלִּים
מִסְגָּל לַתְּשׁוּבָה, וְלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֵּךְ אֵת
הַנְּשֻׁמָּה, וְלִמּוּד אֲגָדוֹת חז"ל מְמַשִּׁיף עַל
הָאָדָם אוֹר גְּדוֹל מְאֹד.

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', אוֹת תַּקְנָה)

קונטרס

גִּדְלַת שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! הִנָּבִיא אוֹמֵר (יִרְמְיָה ג', יד):
"שׁוֹבֵי בָנִים שׁוֹבְבֵי"ם נָאֻם ה'יְיָ"ה וְגו'; אוֹמֵר עַל
זֶה הָאָרֶץ וְ"ל, שְׁזָה סוֹבֵב עַל יָמִים אֱלוֹ שְׁקוֹרָאִים
בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שְׁלַח,
יִתְרוֹ, מ'שְׁפָטִים, שְׁזָה רֹאשֵׁי תְבוֹת שׁוֹבְבֵי"ם,
שְׁבָהֶם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׁאֵדָם חֲטָא
בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שְׁזָה הַחֲטָא
הַמְּגִנָּה וְהַחֲמוּר בְּיוֹתֵר. הִנָּבִיא אוֹמֵר (שָׁם): "שׁוֹבֵי
בָנִים שׁוֹבְבֵי"ם אֲרָפָא מְשׁוֹבְתָכֶם". כְּשֶׁאֵדָם זֻכָּה
לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַפָּא אוֹתוֹ.
רַבְּנוּ וְ"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב' סִימָן ה'):
הַעֲקָר הוּא אֱמוּנָה, וְאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ
וּלְמַצֵּא בְּעַצְמוֹ אֵיךְ הוּא מַחְזִיק בְּאֱמוּנָה; כִּי יֵשׁ
סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שְׁסוֹבְלִים כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים
שְׁלָהֶם, רַק מִחֲמַת חֲסֵדוֹן אֱמוּנָה. שְׁזָה מֶה שְׁכַתּוֹב

(דברים כח, נט): "והפלא הוי"ה את מכותך, מכות גדלת ונאמנות, וכלאים גדולים ונאמנים", מה זה 'וּנְאֻמָּנִים'? אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שהמחלות באות לאדם מחסרון אמונה, שאינו מאמין שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ומלא כל הארץ כבודו, וזה נקרא מחין דקטנות, ברגע שאדם מספן, אינו מכיר את הקדוש-ברוך-הוא, לא מאירה לו האמונה, זה נקרא כפירות ואפיקורסות. וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קח): כשאחד כבר זוכה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שזו המדרגה הכי עליונה, בשר ודם שנמצא בזה העולם ומדבר ומתפלל אליו יתברך, והנה באמצע התפלה מפסיק, ממה זה נובע שחדל להתפלל? מחמת שנכנס בקטנות המחין, אשר זה בא מקלקל האמונה, וכשנתקלקל האמונה, נמצא מחזיר פניו מהשם יתברך, וכמו שכתוב (ישעיה א): "נזורו אחר". והשם יתברך גם-כן מסתיר פניו ממנו, נמצא הוא אוחז אחר באחר, הקדוש-ברוך-הוא נסתר ממנו ואדם חי בלעדיו יתברך. ולכן לא בחנם שאדם סובל על עצביו, אדם שבור, ואינו מוצא

את מקומו. וזו הגלות הגדולה ביותר, שאדם אינו מרגיש את הבורא יתברך שמו. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן ז'), שעקר הגלות זה רק מחמת חסרון אמונה. כי אם יש לאדם אמונה, ויודע ועד אשר דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, וכל הבריאה היא לבוש לגבי אמתת מציאותו יתברך. לא היה שיף שיהיה אצלו איזה ספק ספקא, והיה תמיד במחין גדלות, ותמיד היה מסתפל על הקדוש-ברוך-הוא, ולא היה שיף אצלו לגמרי כל הענין של גלות, כי מה זה גלות? כשהמחין בקטנות, כשאדם מסכן, שוכח מהקדוש-ברוך-הוא, ואיך שוכחים, בר מינן, ממנו יתברך? הלא מי הולך בך, מי מתבונן בך, מי נושם בך, מי שומע בך, מי חושב בך, מי מדבר בך? רק הקדוש-ברוך-הוא! כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ולא שיף שאדם בן רוצה או לא רוצה — זו המציאות, כל הבריאה כלה זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, ולמה אדם שבור ורצוץ ומתבלבל מכל ריק ופוחז ומאן דהוא? כי מסכן, מדת היראה מתלבשת בדברים כאלו שמפחד מהם. אחד חושש ממשהו, מיהו

בְּכָל־? ! הַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלָבוֹשׁ שֶׁל פְּלוֹנִי אוֹ
 אֲלִמוֹנִי וּבְמַדִּים, אֲזִי אָדָם מִפֶּחַד מְפִיסֶת בַּד,
 מַמְדִּים. אֶחָד מִפֶּחַד מַחְתּוּל, מִכָּלֵב, מֵאַרְיֵה, מִדָּב,
 מִנֶּמֶר, מִחִיּוֹת רָעוֹת, אֶחָד מִפֶּחַד מֵהַזִּילֹת, וּמֵהָזֶה
 צָרִיף לִהְיוֹת שְׂאָדָם מִפֶּחַד? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל
 (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר'ן, חֶלֶק א', סִימָן טו), אֵין זֹאת אֶלָּא מִדַּת
 הַיִּרְאָה הַתְּלַבֶּשֶׁה בְּדָבָר הַזֶּה שִׁיפְחִיד אוֹתוֹ, אֲזִי
 נָפַל בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, עַד שֶׁכָּל דָּבָר פְּעוּט מִפֶּחַד
 אוֹתוֹ. וְאָדָם צָרִיף לְצֹאֵת מִקִּטְנוּת לְגִדְלוּת. וְזוֹ
 הִיא הַגְּלוּת מִצָּרִים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל פָּחַדוּ מֵהַמְּצָרִים,
 עַד כְּדֵי כָף, שֶׁחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבִי
 אֱלִיהוּ רַבָּה ז'): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שֶׁהִיא שְׁטוּפָה
 בְּדָבָרִים מְכַעְרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכִשְׁפִּים וּבְזֻמָּה וּבְכָל
 מַעֲשֵׂים רָעִים, אֶלָּא הַמְּצָרִים בְּלָבָד, וּלְבִסּוּף
 מִפֶּחַדִּים מֵהַמְּצָרִים! ? חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים
 (תּוֹרַת כֹּהֲנִים אַחֲרֵי יח): מִגִּיד הַכֶּתוּב שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם שֶׁל
 מְצָרִים מְקַלְקְלִים מְכַל הָעַמִּים; אָדָם שֶׁאוֹכֵל
 טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, בָּשָׂר הַחֲזִיר, הַשָּׁפָן וְהַגָּמֶל, אָדָם
 שֶׁמַּחֲלֵל שַׁבָּת, אָדָם שֶׁאֵינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין, אָדָם
 שֶׁהוּא רָחוֹק מִתּוֹרָה וּמִקִּיּוֹם הַמִּצְוֹת, מֵהָ הוּא?
 סָתָם חִיָּה בְּדַמּוֹת אָדָם, כִּמּוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ ו'ל
 (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר'ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): מִי שֶׁאֵינוֹ מְכִיר אֶת

הקדוש-ברוך-הוא, הוא חיה בדמות אדם, ולמה
לך לפחד מחיה? מאיזה קל, פוחז וריק? ! הלא
אינו יכול לעשותך דבר! אפה מפחד מפיסת בד,
ממדים, אפה מפחד מאיוז חיה, מהיכן זה נובע?
מפגם הברית, שנפלת על-ידי-זה במחין דקטנות,
וכל דבר קטן מפחיד אותך ושובר אותך, וזו
הגלות שעברה על עם ישראל במצרים. ואומרים
חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה יג, סימן ד'): כל
הגליות נקראות על שם מצרים, על שם שהיו
מצרים לישראל; כל הגליות נקראות גלות
מצרים, מצרים, אלו שתי תבות שמצטרפות יחד
לתבה אחת: מצרי"ם. המחין הם ים, במים שאין
להם סוף, ים החכמה, מח האדם צריך להיות
כל-כך דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, עד שיהיה בטל
ומבטל לאין סוף ברוך הוא, שזה שם הנו"ה,
היה, הנה ויהיה, להיות בטל לגמרי לאין סוף
ברוך הוא, לידע שאין מציאות בלעדי הקדוש-
ברוך-הוא כלל, ולהיות בטל בכל עצמיותו אליו
יתברך, אין אצלו עבר, אין אצלו הנה, אין אצלו
עתיד, הוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא,
זה נקרא שם הנו"ה, גלוי אלקות, היה, הנה
ויהיה, לא שיף אצלו בכלל ענין של טבע, מקרה

ומזל, ויודע שהכל זה אלקות, הוא בטל רק
 להקדוש-ברוך-הוא, אינו מפחד מאף אחד, זה
 נקרא מחין דגדלות, כשאדם זוכה להגיע למחין
 כאלו, אז מרגיש נעם אלקי, נעם העליון נשפע
 עליו. אבל לזה אי אפשר לזכות, אלא על-ידי
 תקון הברית, תקון המחין. ולדאבוננו הרב,
 כשאדם פגום בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, שזהו החטא החמור ביותר, שמוציא
 טפות לבטלה, וגורם, רחמנא לצלן, שיתרבו
 שדים ורוחות ומתלבשים בבגיי-אדם, שהם עושים
 לו צרות, זה נקרא שם אלקי"ם, שעולה גימטריה
 הטב"ע. אלקים — לשון רבים — הטבע, שאדם
 חושב שיש מקרה ומזל, והנה יכולים לעשות לו
 רע, יכולים להציק לו, ועל-ידי-זה הוא נכנס
 במחין דקטנות, עד שנדמה לו שזהו סוף העולם,
 ואין לו חיים, והוא תמיד בדאגה ופחד. ואומר
 רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן ד'): על-ידי
 דאגה ופחד, נעשה הלב אטום. לבו סתום, ואינו
 מרגיש אלקותו יתברך, ואז הוא מפחד מהצל
 שלו, עד כדי כך שאומר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות
 פחד, סימן לג): מי שיש לו פחד, סימן שהקדוש-
 ברוך-הוא הסתיר פנים ממנו. למה אדם מפחד

מכל אחד, מיהו לגמרי? טפה סרוחה, ממנו צריך לחשש? ! מה הוא יכול לעשות לו? ! אין זאת אלא שאדם חוטא, רחמנא לישזבן, בחטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, וזה מכניס אותו, רחמנא לצלן, לפחדים גדולים, שמפחד מכל פרוח בעל מדים, חושש מחיות טורפות, מתירא מרוחות ושרים. אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם, ומתנגדים עליו ועושים לו יסורים. ולכן דיקא בימי שוכבי"ם, זו הגדלה שנתנו לנו — "גדלת שוכבי"ם", לתקן כל אשר חטאנו בפגמי הברית — הוצאת זרע לבטלה. ולכן לא בחנם שעובר עלינו עתה מה שעובר, כי בימים אלו קוראים את הפרשיות שבהן מספר מה עבר על עם ישראל במצרים (שמות א, ח): "ויקם מלך חדש על מצרים, אשר לא ידע את יוסף", קמים ראשי ערב-רב, וכמו שכתוב בזהר (פנחס קכו): "היתה צריה לראש", אלו הם רשעי ערב-רב, שהם המנהיגים, ועומדים בראש הנהגת ישראל, אבל הם בעצמם פגומים לגמרי, ועושים צחוק מצדיקים, אשר אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן כ'), הנואפים הם

לרב בעלי מריבה לצדיקים, אם רואים אחד חולק על הצדיקים סימן שהוא נואף, ופה מדבר אפלו מאדם ששומר שבת, מניח תפלין, ולומד ומתפלל, אבל אם חולק על הצדיק, שהוא בחינת יוסף הצדיק האמת, שקדוש בקדשת היסוד, סימן שהוא נואף. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (תענית ז:): כל כל אדם שיש לו עזות פנים, סוף שנכשל בעברה, ובכדוע שעבר עברה; ולכן במצרים קם מלך חדש, אשר לא ידע את יוסף, ולא רצה להפיר את הצדיק. "ויאמר הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו", רואה את עם ישראל כספנה, הם מספנים, ובמה? הם הולכים לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, ומגלים אותו יתברך. מזה פרעה מפחד מאד מאד. כי פרעה — שתי תבות: פה-רע, תמיד מדבר רק רע, אלו רשעי הערב-רב, שלקחו את הממשלה בידם, שזו מלכות בלא תגא, מלכות בלא כתר, מלך בלי עם, אלא התלכדו סביבו כמה ריקים ופוחזים. והוא חושש שיום אחד יתגברו ויכניעו את כל הקלפות והוא יתבטל. ולכן אמר: "הבה נתחכמה לו פן ירבה וגו' ועלה מן הארץ" (שמות א), זה הפחד של המצרים, זהו פחד של המזיקים. ולכן בשעה

שְׁעוֹבָרִים עָלֵינוּ צְרוּת וְיִסּוּרִים, עָלֵינוּ לִפְשָׁפֶשׂ בְּמַעֲשֵׂינוּ, מִה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ. וְהִנֵּה נָתַן לָנוּ אֶת "גִּדְלַת שׁוּבְבִיִּים", בְּיָמִים אֵלּוּ שִׁיכּוּלִים לְתֵקֵן אֶת הַחֹטָא הַמִּגְנָה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שִׁחְטָאנוּ כָּלֵנוּ בְּזֶה, אָבֵל צְרִיכִים לִידַע, שָׂאִין יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל (לְקוּטֵי-מִתְרָן, חֶלֶק ב', סִמֵּן עח), וִיכּוּלִים הַכֵּל לְתֵקֵן, וְלֹא צְרִיכִים לִפְחֹד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֱמוּנָה. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִמֵּן לג): עַל-יְדֵי אֱמוּנָה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה — הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ. אָבֵל עַד שְׁזוֹכִים לְצֵאת מִמִּצְרַיִם וּלְהִגִּיעַ לְגִדְלוֹת הַמַּחֲיָין, עוֹבְרִים מְרִירוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי פָרַע"ה — פֶּה-רַע, שֶׁעוֹמֵד וּמְדַבֵּר כָּל דָּבָר אֲסוּר נֶגֶד הַצַּדִּיק, הוּא מְכַנִּיס אֶת הָעַם בְּקִטְנוֹת, "וַיִּשְׁמֹעַ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנוּתוֹ בְּסִבְלוֹתָיו", הוּא מְנִיחַ לְאָדָם לְשֵׁלֵם מִסִּים — שֶׁהֵן שְׁתֵּי תִבּוֹת: מִי ס"מ. כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֵּל דְּמִיּוֹן, וְזֶהוּ רַק כְּמוֹ עֵנָן אֲבֵק שְׂרוּצִים לְתַפְסוֹ בְּיָד וְנִעָלָם, כְּשֶׁמְאִיר שְׁמֶשׁ, אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, אֲזִי רוֹאִים עֲמוּד מִהָאֶרֶץ עַד הַשָּׁמַיִם, וְרוֹצִים לְתַפְסוֹ אֶף זֶהוּ כָּלוּם, כָּלָה עִם הָרוּחַ! כִּף הַקְּלָפוֹת, הַסִּטְרָא אֲחִירָא

והסֵמ"ך-מ"ם. כתוב (תהלים פד, יב): "שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן הַיְיָ"ה אֱלֹקִים", שֶׁמֶשׁ זֶה אֹר גָּדוֹל מְאֹד, אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'). גְּלוֹי אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדֻרָּה הָעֲלִיזָה, אֲשֶׁר אֵין מְדֻרָּה גְּדוֹלָה מִגְּלוֹי אֱלֹקוֹת, שְׁאֵדָם בְּטֹל וּמִבְטָל אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזֶהוּ אֹר הַשֶּׁמֶשׁ, אֲבָל אֵי אִפְשָׁר לְתַפְסּוֹ, וְצָרִיכִים מִגֵּן, וּמַהוּ? טַבַּע, שֶׁהַכֹּל מְלַבֵּשׁ בְּטַבַּע. רֹאִים אֲנָשִׁים עִם מַדִּים, חִיּוֹת טוֹרְפוֹת, אֲנָשִׁים שׁוֹנְאִים, בַּעֲלֵי מַחֲלָקָת, מְפַחְדִּים מֵהֶם, זֶה שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן. כְּמוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ יֵשׁ לוֹ מִגֵּן, כִּךָּ הַיְיָ"ה אֱלֹקִים, גְּלוֹי אֱלֹקוֹת צָרִיךְ לִהְיוֹת מְלַבֵּשׁ עִם הַטַּבַּע. אִם אֵדָם מִחֲבֵר יַחַד הַיְיָ"ה אֱלֹקִים, אֲזִי נִתְבַּטֵּל תַּכְף-וּמִיד הַמַּסִּים, שֶׁזֶה נוֹטְרִיקוֹן: מִי ס"מ, לֹא יוֹעִיל לִסֵּמ"ך-מ"ם כָּלֵל. וְכַפִּי שֶׁהִיא בְּמִצְרִים, שְׁנֹאמֵר שֵׁם: "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֹ אוֹתוֹ — כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ", אֹמְרִים תַּכְמִּינוּ הַקָּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): אַתֶּם אֹמְרִים "כֵּן יִרְבֶּה", וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ אֹמֶרֶת "כֵּן יִרְבֶּה". "וַיִּקְוְצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", אֹמֵר רַש"י, שֶׁקְּצוּ בְּחַיֵּיהֶם, וְלֹא רָצוּ לְסַבֵּל יוֹתֵר יְהוּדִים. וְלִכֵּן: "וַיַּעֲבִידוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ". קִדָּם בָּאוּ בְּפֶה-רָךְ, אֹמְרִים תַּכְמִּינוּ הַקָּדוֹשִׁים, וְאַחֲרֵיכֶן רָאוּ שֶׁלֹא יְכוּלִים לִהְיוֹת

בפה־רף, כי הסמ"ך מ"ם משתדל לבוא בתחלה בשפה חלקלקה: "אני רוצה שלום, אני רק רוצה להתחבר עמכם יחד, אני אוהב אתכם וחפץ בטובתכם, ומה אני יכול לעזור לכם" וכו' וכו'. וכשעם ישראל רואים שזה ס"מ, שזהו טמא מטמא, והם בדלים ממנו, אז הוא בא בפרך, וחושב שיפחיד עם רודים וכו', שהם אנשים ככל הבריות, אלא מה? הלבישו עצמם במדים. ואם כן מה יש לפחד מחתיכת בד? ! או רואים אנשים פראיים, שהם כחיות טורפות, כי מי שאין לו אמונה, מסכן, הוא כחיה טורפת, ואפלו שילמד תורה ויתפלל ויקים מצוות, אבל אם אינו מכיר את הקדוש־ברוך־הוא, ואינו מדבר אליו, אומר רבנו ז"ל (לקיטת־מוהר"ן, חלק א', סימן ס') הוא יושן, הוא במחין דקטנות, ואז שך "וימרו את חיייהם בעבודה קשה ובחמר ובלבנים, ובכל עבודה בשדה, בכל עבודה אשר עבדו בהם בפרך". וזה מה שעבר על עם ישראל במצרים, עד שבא משה רבנו, שנולד עם טוב. כמו שכתוב (שמות ב, ב): "ותלד בן, ותרא אתו כי טוב הוא", אומרים חכמינו הקדושים (סוטה יב.): טוביה שמו. הצדיק האמת הוא עצם הטוב, ומדוע? כי הוא מגלה את

הקדוש-ברוך-הוא. ולכן כתוב (ישעיה ג, י): "אמרו צדיק כי טוב". הצדיק רוצה רק את הטוב ממך. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'), שצריכים לשמע בעצת הצדיקים, שזה עצה מעולם הבא, שנותן עצה מה שטוב בעולם הבא, ומחבר לך בין הו"ה ובין אלקים, שתצצק הו"ה הוא אלקים. כי הטבע הוא גם-כן השגחה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז), שאין הפרש בין הטבע להשגחה, וזה הצדיק שהוא כלו טוב. ולכן הוא מגלה רק את הקדוש-ברוך-הוא, שנקרא 'טוב', וכמו שכתוב (תהלים קמה): "טוב הו"ה לכל, ורחמיו על כל מעשיו", ומגלה את התורה שנקראת 'טוב', כמו שכתוב (משלי ד, ב): "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו". זה הצדיק, שהוא טוב, כמו שכתוב (ישעיה ג, י): "אמרו צדיק כי טוב", ורוצה רק את הטוב של נשמות ישראל, ורוצה לקרכם אל הקדוש-ברוך-הוא. כי להפך — מי שפגם בברית, הוא איש רע ובליעל. ולכן על החטא המגנה הנה של הוצאת רע לבטלה נאמר (בראשית לח, ז): "ויהי ער... רע בעיני הו"ה", שהוא איש רע ובליעל, כי מי שחטא בחטא המגנה הנה, הוא

אִישׁ רַע מַעֲלֵלִים, וְרוֹצֵה רַק אֶת הָרַע שֶׁל הַזּוֹלָת.
וְדָבָר זֶה יְכוּלִים לִרְאוֹת בְּחוּשׁ, אָדָם לֹא יַעֲשֶׂה
רָשָׁעוֹת לְזוֹלָתוֹ, אִם הוּא נִמְצָא בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין,
שֶׁמִּכִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל שֶׁהוּא לוֹמֵד
יֹתֵר תּוֹרָה, שֶׁנִּקְרָאת 'טוֹב', כָּל שֶׁנִּדְבֵּק
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', כָּל שֶׁמִּקְרָב
אֶל הַצִּדִּיק שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', גַּם הוּא נַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי
כָל הַבְּרִיאָה נִבְרָאָה רַק בְּטוֹב. יֵשׁ שֵׁם קְדוּשׁ
וְנוֹרָא, שֶׁהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא הַגּוֹשְׁפִּנְקָא וְהַחֲוִתְמַת עַל
הַבְּרִיאָה: אַהוּ"ה, זֶה שֵׁם קְדוּשׁ וְנוֹרָא שֶׁמַּצִּיל אֶת
הָאָדָם מִכָּל הַמַּשְׁחִיתִים. וְיוֹצֵא מִהַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית
א): "אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ". וְזֶה גִימְטְרִיָּה
טו"ב. אִם אָדָם הוּא אִישׁ טוֹב, וְהוֹלֵךְ לוֹ בְּחַיִּים
לְאַהֲבָה אֶת כָּל יְהוּדֵי וְלַעֲזֹר לְכָל אֶחָד, וְלַעֲשׂוֹת
טוֹב לְכָל אֶחָד, סִימָן שֶׁזֶכֶה כָּבֵר לַמַּחֲזִין דְּגִדְלוֹת
וְאֵינוֹ מִפְּחָד מִשּׁוֹם דָּבָר וּמִשּׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי
אֶצְלוֹ מִחֲבֵר הַנִּי"ה אֱלֹקִים, וְאֵין הַפֶּרֶשׁ אֶצְלוֹ בֵּין
טָבַע לְהַשְׁגָּחָה, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁגַּם הַטָּבַע זֶה הַשְׁגָּחָה,
וְגַם אֵלּוֹ שֶׁמַּצְעָרִים אוֹתוֹ, זֶה גַּם-כֵּן מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְחֻזֵּר בְּתִשְׁבּוּכָה וּמַחֲזִיר יְהוּדִים
בְּתִשְׁבּוּכָה. זֶה הַתְּקוּן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה.

ולכן הימים הללו "גדלת שוכבי"ם" גדולים
 כל-כך, שעלינו לעסוק רק בזה. לעקר מאתנו את
 הרע, לראות אל מה מסגלים הרשעים האוררים,
 הנואפים ככלבים — להזיק ולצער את נשמות
 ישראל, רשעי הערב-רב, רשעים אוררים, אף
 אחד לא נתן להם את הגדלה, אלא לקחיה
 בעצמם. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
 סימן ע'), שהצדיק יש לו כח המושך להמשיך את
 כל העולם כלו אל הקדוש-ברוך-הוא, ובאמת
 למה אינו ממשיך אותם אליו יתברך? כי יש נגדו
 כח המכריח, שמכריח אנשים שילכו ממנו,
 ומדברים עליו כל דבר אסור, וכפי שהיה אצל
 דוד המלך, שישבו ליצנים, ועשו ליצנות ממנו,
 ודברו עליו כל מיני שקר, והעלילו עליו עלילות
 שוא ושקר, וטבעו שמתקבלות על לב הבריות.
 ודוד המלך מתלונן ואומר (תהלים סט, יג): "ישיחו
 בי ישבי שער", מי מדבר על הצדיק? אלו
 הליצנים, שיושבים בשער ושותים שכר. "ואני
 הייתי חרפה להם, יראוני יגיעו ראשם", ודוד
 המלך לא התפצל ואמר: "הוי"ה לי לא איבא מה
 יעשה לי אדם וגו'. ואלו הימים הללו — "ימי
 שוכבי"ם", שעלינו להחדיר בהם את הדעת של

הצדיק האמת, שמחזיר בנו את הדעת האמת, שיש רק הקדוש-ברוך-הוא, ולא להתפעל משום ברירה, ועלינו לציית את הצדיק ולהחזיר בנו אמונה, וכן להחזיר דעת זאת באחרים, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (זהר תרומה קכח:): וזכא מן דאחיד בגדיה דחייבא, אשרי מי שמחזיק בידי החייבים להשיבם בתשובה; וזו צריכה להיות כל עבודתנו בימים אלו "גדלת שובבי"ם" — להחזיר בגי-אדם בתשובה. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות גאוף, סימן מא): תקוין להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בגי-אדם בתשובה; ואין תשובה גדולה מזו, כי איך יכולים לתקן חטא זה? על-ידי שמחזירים בעצמם אמונה, שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, ואין לפחד משום ברירה. כי מה יש לי לאבד בזה העולם?! הלא אבדתי הכל, חטאתי לפני הקדוש-ברוך-הוא מלך מלכי המלכים, שהוא נצח, ואני טפה סרוחה, היום כאן ולמחר בקבר, היום אני מסתובב וחושב: מי יודע מי אני! ולמחר אני בקבר, ונשמתי צריכה לתן דין וחשבון להקדוש-ברוך-הוא. ולכן מה יש לי לאבד בזה העולם?!

אם לא נחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ממי עלי לפחד? מאיזה ריק ופוחז, מחתיכת בד, מאילו חיות טורפות, כלבים נובחים. ולהגיע אל השכל ואל הדעת הזאת זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, שאדם ירגיל עצמו לבוא אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספור לו כל לבו. כי מה יש לו להפסיד בזה העולם? והולך ומגלה לכלם את הבורא יתברך, וזה תקון הברית. ואלו הן הפרשיות שקוראים בימים אלו, שפרעה — פה-רע השתלט עלינו, כאלו הוא כבר יודע מי רב אמת ומי לאו. שוטה שקמהו, חתיכת אדמה, הראש שלו צומח באדמה, והוא יודע מי חכם ומי לאו? ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), שזה יצר הרע לומר: תלמיד חכם זה נאה, תלמיד חכם זה אינו נאה; ראש דלעת הצומח על האדמה, אתה מתערב מי רב אמת ומי לאו? בשעה שאתה אכלת שפנים, ופרצופך נראה כחזיר, אתה סוף הכל גוי, כי מי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, כמו שפוסק הרמב"ם, (פרק ל' מהלכות שבת, הלכה טו), שמי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, ויינו יין נסך, ולא יועיל מאומה עד שישוב בתשובה, האם יהודי ילך להפגין נגד גוי,

ולצעק 'שבת'?! הלא הוא סך הכל ככושי, תאילנדי, שנוהג כאות נפשו. ואם-כן זו גלות מצרים, שהמחין בקטנות, ונדמה כאלו יש פה איזה צד עם מי לריב ולהתנפח. לך לשדה, ותראה שצומחת דלעת ותריב אתה, האם זה לא נראה מגוחך?! מה פן צריכים לעשות? בא משה רבנו, ושמע את הסבל שעם ישראל סובלים, ובא לפניו יתברך וצועק (שמות ה, כב): "למה הרעות לעם הזה, למה זה שלחתני?!" משה רבנו אהב ישראל הזה (מנחות סה:), ולא יכול היה לסבל צערם של ישראל. ואומרים חכמינו הקדושים (מדרש אנדה), שבקש את הקדוש-ברוך-הוא למה עם ישראל צריכים לסבל את הסבל הזה, ומתי יפסקו הצרות והיסורים, הפחדים והחששות, שחוששים מהצל של עצמם, ולא יכול היה לסבל דבר זה, כי פל-כך פאב לו; "ויגדל משה, ויצא לאחיו, וירא איש מצרי מכה לאחיו, ויפן כה וכה, וירא כי אין איש, ויף את המצרי ויטמנהו בחל"; אם רק תפה יהודי אחר, כבר אראה לך מי יותר טוב. וכתוב בזהר: ויפן כ"ה וכ"ה שהם "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", זה פצמים כ"ה

אוֹתִיּוֹת, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אָנוּ אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע
בַּבֶּקֶר, שְׁנוֹזֵכֵי כָּל הַיּוֹם עַל מַלְכוּתוֹ יְתִבְרֵךְ, וּבְעֶרֶב
גַּם-כֵּן אוֹמְרִים, שְׁנוֹזֵכֵי כָּל הַלַּיְלָה עַל מַלְכוּתוֹ
יְתִבְרֵךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
יא), שְׁזֵה יְחֻדָּא עֲלָאָה וְיְחֻדָּא תַּתָּאָה, שְׁזֵה חֲבוּר
בֵּין הַנְּיָ"ה לְאַלְקִים, "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" זֶה גִּלּוּי
אֱלֻהוֹת — יְחֻדָּא עֲלָאָה, "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד" זֶה
יְחֻדָּא תַּתָּאָה, לִידַע שְׁאֵפְלוּ בְּמִקְוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים
— יֵשׁ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת
עֲבוּדָתָנוּ — לְהַחֲזִיר אֶת אֱלֹהֵינוּ שְׁנִפְלוּ בְּמִדּוֹר
הַקְּלָפוֹת מִטָּה מִטָּה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל, בְּפֶרֶט אֱלֹהֵינוּ
שְׁחָטָאוּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, בְּנֶאֱמָר, אֲשֶׁר אוֹמֵר
רַבֵּנוּ ו"ל: הַמוֹצִיא זֶרַע לְבִטּוּלָה, כָּאֱלֹהֵינוּ הֵבִיא בָּנוּ
לְמַלְכוּת; תַּתָּאָרוּ לְעַצְמְכֶם אֵיזֵה חֲטָא מִגְּנֵה וְעוֹן
חֲמוּר הוּא זֶה!

בֵּכֵן מַה נַּעֲשֶׂה? אִישׁ מִצָּרֵי מִכָּה אִישׁ עֲבָרֵי
מֵאֲחִיו, אֲזִי ו"יפֵן כ"ה וְכ"ה", שְׁזֵה "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
הַנְּיָ"ה אֱלֻהֵינוּ", ו"בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ", שְׁזֵה
פַּעַמִּים כ"ה אוֹתִיּוֹת, ו"וַיֵּרָא כִּי אֵין אִי"ש", הִינֵנוּ
כְּשֵׁשׁ אֲמוּנָה, כְּבֵר אֵין שׁוּם אִי"ש — רָאשֵׁי
תְּבוֹת: אֵין שׁוּם גִּ'אוּשׁ, ו"וַיֵּרָא אֶת הַמִּצָּרִי" —

נותנים את המכות למצר-ים. "ויטמנהו בחו"ל" — ראשי תבות: ח'זק ו'יאמץ ל'בך. זאת מגלה לנו רבנו ז"ל. אבל כואב למשה רבנו מאד, למה צריך להיות כך, שעם ישראל ישנאו זה את זה, ויריבו איש עם רעהו, ואז יוצא שוב — "ויצא ביום השני, והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר: רשע, למה תכה רעך"; וההוא במקום להכניע עצמו לצדיק, הוא חצוף גדול מאד, מאחר שטמא עצמו במאכלות אסורים, בטרפות ונבלות, וכא אל נדה וכו', ואיך יבין מהו צדיק, מה זה גלוי אלקות?! והחצוף הזה, שאומרים חכמינו הקדושים (מדרש אגדה): כל מי שמעז פנים במלך, כאלו מעז פנים לפני השכינה. וכן אומרים (גשין סב.): מאן מלכי רבנן. "ויאמר: מי שמך לאיש שר ושופט עלינו?! ויירא משה ויאמר: אכן נודע הדבר", עכשו אני יודע למה סובלים עם ישראל גלות, כי יש ביניהם גנבים, רמאים, צבועים, שעושים גנבות ושחיתות, וכל הראש שלהם תקציבים תקציבים, וזו המנהיגות שלהם — איך להוציא מעם ישראל כספים — אוי להם ואוי לנפשם. ולכן בימים קדושים אלו, עלינו לחזר בתשובה שלמה על פגם גנבות וגזלות, אם

יֵשׁ בְּיָדֵינוּ כֶּסֶף שֶׁל גָּזָל, מִמּוֹן צְדָקָה שֶׁנִּטְלָנוּ —
 עָלֵינוּ לְהַשִּׁיבוֹ, וְלֹא — נִשְׁלֵם מִחִיר כְּבֹד בְּמָאֵד
 מָאֵד. וְהִנֵּה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ נֹתֵן עֶשֶׂר מִכּוֹת לַפְּרָעָה
 וְלַמִּצְרִים: דָּם, צִפְרֹדֶעַ, כְּנִים, עֶרֶב, דָּבָר, שְׁחִין,
 בָּרָד, אֲרָבָה, חֲשָׁךְ, מַכַּת בְּכוֹרוֹת; עֶשֶׂר מִכּוֹת
 קָשׁוֹת מָאֵד, עַד שֶׁפְּרָעָה צוּעַק: נַעֲזֹב אֶתְכֶם, לָכוּ,
 לָכוּ, עֲזָבוּ אוֹתָנוּ וְכוּ'. וְעַם יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִמִּצְרַיִם
 יָם, וּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ מְגַלֶּה לָהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
 וְכָל זֹאת קוֹרְאִים בְּפִרְשֵׁיּוֹת אֱלֹהֵי, בְּיָמִים אֵלֹהֵי
 שֶׁל "גִּדְלַת שׁוֹכְבֵי־מֵט". הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה
 אוֹתָנוּ לְצִאת מִהַצְרוֹת וְהַמִּצְרִים, עַל-יְדֵי שֶׁנִּשְׁלָם
 זֶה עִם זֶה, וְאָנוּ עוֹבְרִים אֶת יָם סוּף, וְרוֹאִים אֵיךְ
 סוֹס וְרֶכֶב רָמָה בָּיָם, שֶׁזֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְנִקְבָּא
 דִּילָהּ, לִילִי"ת, נוֹפְלִים בָּיָם הַחֲכָמָה וּמִתְבַּטְּלִים
 לְגַמְרִי; כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ גָּלָה לָנוּ עַל הַיָּם אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוֹי רַב כְּזֶה, שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): עוֹלָלִים וְיוֹנָקִים שֶׁמָּטוּ
 בְּדִיהֶם מִפִּיָּהֶם, וְצָעְקוּ: "זֶה אֵלֵי וְאֲנֹהוּ"; יְלָדִים
 קִטְנִים בְּפִעוּטוֹן, בְּתַלְמוּדֵי תוֹרָה וּבִבְתֵי סֵפֶר
 צוּעִקִּים: "הִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָבָא, אָבָא
 תְּרָאָה, הִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִתְגַּלֶּה לְעֵינֵיהֶם גִּלּוֹי
 אֱלֹקוֹת רַב וְנוֹרָא מָאֵד. וְאַחֲרֵכֶּךָ שָׁרְנוּ שִׁירִים,

וקבלנו את התורה בהר סיני; איזה נעם של
 פְּרָשִׁיּוֹת אָנוּ קוֹרְאִים בְּיָמֵינוּ אֵלֵינוּ! וְלָכֵן דִּיקָא בְּהֵם
 יְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר שְׁחַתְנוּ בַּפֶּגֶם הַבְּרִית —
 הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שֶׁכָּל הַסֶּכֶל שְׁאָנוּ סוֹבְלִים
 הוּא רַק מִפָּאֵת שֶׁלֹּא שָׁכְנוּ בְּתִשְׁבּוּכָה. וְלָכֵן עָלִינוּ
 לְרֵאוֹת לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִזְהָ נִשְׁרָף
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת. כִּי סוּף כָּל סוּף עָלִינוּ לְזִכְרָה,
 שֶׁכָּלְנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, יִשְׁכְּנוּ בְּמִצְרַיִם, כָּלְנוּ יִצְאֵנוּ
 מִמִּצְרַיִם, וְכָלְנוּ עֲמָדוֹ רִגְלֵינוּ בְּהַר סִינִי. וְלָכֵן
 עָלִינוּ לְאַהֲבָה אֶת כָּלֵם, עִם יִשְׂרָאֵל אֵינָם נוֹהֲגִים
 בְּאֵלִימוּת, אֵין זֶה דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה, אֵין זֶה נְתִיב
 הָאֱמוּנָה, עָקֵר תִּפְקִידֵנוּ רַק לְגִלּוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלֵינוּ אֲשֶׁר מְצִיקִים לָנוּ, הֵם נִתְּהוּ
 מִחֻטְאֵינוּ.

וְלָכֵן הִגִּיעַ הַזְמָן, שְׁנֹלֵךְ וְנִצָּא בַחוּץ, וְנִקְרַב
 יְהוּדִים לְצוּר מַחְצַבְתָּם, וְנִמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ עִם אֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 נִכְנָסִים דַּעַת הָאֱמֶת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה עָקֵר תִּקְוַת
 הַבְּרִית. וְזֶה שְׂכִיבָא אוֹתָנוּ לְגִדְלוֹת הַמַּחֲיָה — לֹא
 לִפְתּוֹד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, אֲלֵא מִהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בַּעֲצָמוֹ. וְלָכֵן הָעָקֵר לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים

וְעַל־יָזִים, כִּי אֵין עוֹד שְׁמִיחָה בְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה, וּמִי
שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ נִשְׁכָּר מֵאִישׁ.
וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פָּחַד, סִימָן יא):
מִי שֵׁישׁ לוֹ פָּחָדִים — יִזְמַר זִמְרָה שֶׁל שְׁמִיחָה; זֶה
הַתְּקוּן — שֶׁנֶּרְקַד בְּכָל הַיָּמִים הַלָּלוּ, וְנִשְׁמַע כְּלִי
זֶמֶר, כִּי כָּךְ אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן קסט): אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתָךְ שְׁלֹא תִּבּוֹא לַחֲטָא הַמַּגְנֶה הַזֶּה
שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא עַל-יְדֵי
הַקְּלָפָה הַנִּקְרֵאת לִילִי"ת, שֶׁהִיא עַל שֵׁם הַיָּלָלָה,
שֶׁמִּכְנִיסָהּ בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וּמִי שֶׁנִּקֵּי
מִחֲטָא זֶה — מִגִּיעַ לְשִׂמְחָה, וּמִי שֶׁנִּכְשֵׁל בּוֹ,
יִרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהַחֲדִיר שְׁמִיחָה בְּכָל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הוּא
שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַגְּדֵרוֹת, וְתַפְלוּתָיו מִתְקַבְּלוֹת
בְּשִׁמּוֹת. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תַּפְּלָה,
סִימָן נו): מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מַכִּבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו; וְהַמְלַחֵץ אוֹתוֹ
— נוֹפֵל תַּחֲתָיו. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם, סִימָן ע'):
עַל-יְדֵי שְׁמִיחָה, תִּבּוֹא תַּפְּלָתְךָ בְּהִיכַל הַמְּלֹךְ; וְכֵן
אוֹמֵר (שֵׁם, סִימָן פא): תַּפְּלָה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא
עֲרֵכָה וּמִתְקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ; וְעַל נִקְדָּה זוֹ עָלִינוּ

לַעֲבֹד עִכְשָׁו בִּימֵי "גִּדְלַת שׁוֹכְבֵי־מֵת", שֶׁקִּוִּיָּאִים
 בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת אֵלֹהִים: שְׁמוֹת, וְאֵת, בְּשֵׁלַח,
 יְתִירוֹ, מִשְׁפָּטִים; הַעֲקָר לַהֲיוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְקָרֵב
 יְהוּדִים לְהַקְדֹּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל אֲרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ עִם אֱמוּנָה, וּלְהַשִּׁיב
 אֶת הַגִּבּוֹת וְהַגְּזֻלוֹת, וּלְפָרֵעַ אֶת הַחֻבוֹת שֶׁאֵנוּ
 חַיִּים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
 קמא): עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית, אָדָם
 בּוֹרָא קְלִפּוֹת וּמִשְׁחִיתִים, שֶׁהֵם מְלִוִּים אוֹתוֹ, וְזוֹ
 הַבּוֹשָׁה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת ו.): אֲלֵמָּלָה הָיוּ נוֹתְנִים לַעֲיִן
 רְשׁוֹת לְרֵאוֹת, הִיָּה רוֹאֶה שְׂמִימִין מְלִוִּים אוֹתוֹ
 רַבּוֹת קְלִפּוֹת, וּמִשְׁמָאל אֵלֶּפֶי אֵלֶּפֶים מִשְׁחִיתִים,
 אֲבָל אֲנָשִׁים אֵינָם רוֹאִים דָּבָר זֶה, וְחוֹשְׁבִים עַל
 פְּלוּנֵי כָּבֶעַל מְדֻרְגָּה וְהַשְׂגָּה וְכוּ', בִּשְׂעָה שְׂמִלּוּנֵי
 קְלִפּוֹת מְלִוִּים אוֹתוֹ. אֲבָל זִכֵּי הַרְאוֹת רוֹאִים אֶת
 זֹאת. וְלִכֵּן לֹא בָּחֲנָם שֶׁהִסְמִיךְ-מֵתֵם רוֹצֶה לְבַלֵּעַ
 אֶת הַצַּדִּיק שֶׁכֵּן רוֹאֶה אֶת כָּל חֲטָאִים שֶׁל הַנוֹאֲפִים.
 וְלִכֵּן רוֹצֶה הִסְמִיךְ-מֵתֵם לְפַלֵּג אֶת הָעָם, שֶׁלֹּא
 יִתְאַחֲדוּ בַּצַּדִּיק הָאֶמֶת, וְכָל עֲנִיָּנוּ — פֶּלֶג, פֶּלֶג,
 לַעֲשׂוֹת מַפְלָגוֹת. אֲבָל עֲלֵינוּ לְהִתְאַחֵד יַחַד, כִּי
 כָּלֵנוּ בְּגִי עִם אֶחָד, "בְּנִים אֶתֶם לַהֲוִי"ה אֱלֹהֵיכֶם"

(דברים יד, א); וְהֶעֱקָר — להיות רק בשמחה, שזכינו לידע מרבי אמת בזה. כשאדם יודע מגדלתו יתברך, יש לו במה לשמח; תשמחו אומר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן קעז), שיש לכם רבי בזה, היודע מגדלתו יתברך, רבי בזה המגלה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ומה לך לפחד, תרקד מרב שמחה — זה תקון הברית, תקון שובבי"ם, שאז משה רבנו העלה את עם ישראל, עד שכלם שרו שירה לפניו יתברך. ואומרים חכמינו הקדושים (שחר טוב תהלים יח): אין אדם שר שירה, אלא אם-כן נמחל לו כל צוונותיו; בזה שתרקדו, בזה תגלו שנמחלו צוונותיכם, אבל בזה שתסתובבו בעצבות ובדפאון, ואתם מתפחדים, וממי? מריקים ופוחזים, מאיזו דלעת הגדלה באדמה? ! בזה אתם מוכיחים, שעדין העון קשור בכם. ולכן תשמחו, והשמחה היא הגאלה, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד. ואין זו עצה גרידא, אלא מצוה גדולה מאד; וכל רגע שאדם שמח ומשמח עוד יהודים ממרמרים ומדפאים, בזה הוא מקיים מצוה גדולה. ולכן עלינו למסר נפשנו להיות רק בשמחה ולשמח אחרים, וזה

עָקַר תִּקּוּן הַבְּרִית, וְזֹאת צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בִּימֵי שׁוֹכְבֵי"ם. וְזוֹ הִיְתָה מִדְּרַגָּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהֵעֲלָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְמִדְרַגָּה כְּזוֹ עַד שֶׁשָּׂרוּ שִׁירָה, כְּמוֹ שִׁפְתוּב (שְׁמוֹת טו, א): "אֲזַיִּיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת", כְּתוּב בַּזֹּהַר (עִין חֶלֶק ג' רצז): "זֹאת — זֶה אֱמוּנָה. וְזֶה מֶה שֶׁאֹמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים כז, ג): "בְּזֹאת אָנִי בּוֹטֵחַ", שֶׁבִטַּח רַק בְּזֹאת — בַּהֲקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶהוּ הַתִּקּוּן שֶׁלָּנוּ. זֹאת הֵם אוֹתִיּוֹת: ז' — זְכוּת, לְדוֹן אֶת הַזִּילָת לְכַף זְכוּת, כְּמוֹ שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שֶׁצָּרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּלֶם לְכַף זְכוּת. א' — אֱמוּנָה, שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), שֶׁעָקַר הַגָּאֻלָּה תִּהְיֶה רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה. ת' — תִּפְלָה, שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדָדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מֵהַפֶּל. וְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שֶׁהַתִּפְלָה הֵיא הַשְּׁעָר לְהַכְנִס אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֹאת צָעַק דָּוִד הַמֶּלֶךְ: "בְּזֹאת אָנִי בּוֹטֵחַ", הֵינִי אִם יֵשׁ אֶת הַזֹּאת — יֵשׁ לִי בְּמֶה לְבִטָּח. וְזוֹ הַבְּרָכָה שֶׁבֵּרַךְ אוֹתָנוּ מֹשֶׁה. כְּמוֹ שִׁפְתוּב (דְּבָרִים לג, א): "וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה", שֶׁבֵּרַךְ אֶת עַם

יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׁלֵשָׁה דְּבָרִים הַלְלוּ: יְיָ כֹּחַ, אֱמוּנָה,
 תְּפִלָּה; וְעָלִינוּ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ יו"ל, לִהְיוֹת
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, לְקָרֵב רְחוּקִים, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
 אֱמוּנָה, וְלֹא לַחֲשֹׁשׁ מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם,
 לְהַתִּירָא רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 בְּיָדָיו לֹא יַעֲזֹבֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ
 בַּפָּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, אֲשֶׁר דִּיקָא
 בִּימֵי "גִּדְלַת שׁוֹכְבֵי־מֵת", שֶׁהֵם יָמִים גְּדוֹלִים
 וְקַדוּשִׁים, צְרִיכִים לַעֲבֹד עַל עֲצֻמְנוּ לִהְיוֹת בְּעָלֵי
 תְּשׁוּבָה אֲמִתִּיִּים, וּבִזְכוּת הַתְּשׁוּבָה — נִזְכֶּה
 לְהִגָּאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

תָּם וְנִשְׁלָם, שֶׁבַח לֵאלֹהֵי בּוֹרֵא עוֹלָם!

קונטרס
אור שובבי"ם

יגלה את מעלת האדם הזוכה להתקרב אל רבנו
ז"ל, ויסביר מה הם ימי שובבי"ם, ומה צרכים
לעשות בימים אלו, ומהו התקון העקרי.

בנוי ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבונו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון
הקדוש, אור נפלא, אשר כל רץ לא אגים ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי
חסידיו בֶּרֶסְלָב
עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר בְּיָמִים אֵלּוּ יָמֵי
שׁוֹבְבֵי"ם, מֵאִיר אֹר הַפִּינָה בְּעוֹלָם,
שֶׁהֵם יָמֵי הַתְּשׁוּבָה, כִּי תְּשׁוּבָה עוֹלָה עַד
כֶּסֶּא הַכְּבוֹד, וְלָכֵן כָּל הַשָּׂב בַּתְּשׁוּבָה
שְׁלָמָה זֹכָה לְהִגִּיעַ עַד הַפִּינָה, וְנִמְשָׁךְ
עָלָיו אֹר וְזִיו וְחַיִּית וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְנִכְלָל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁשָּׁב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

(אמרי-מוֹהֲרָא"ש, חֶלֶק ב', אוֹת תתקנו)

קונטרס

אור שובבי"ם

פני היקרים! הנה אנחנו נמצאים עכשו בימי שובבי"ם, השבועות הללו שקוראים בהם פרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, ש'זה ראשי תבות: שובבי"ם. אומר ה'א"ר ו"ל, ש'על שבועות אלו נאמר (ירמיהו ג, יד): "שובו בנים שובבי"ם", אדם ש'היה שובב, וע'שה ש'טיות בחיים, עכשו הוא יכול לתקן את הכל, אם י'דע איך ל'נצל את הימים הקדושים האלו. ר'בנו ו"ל אומר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קנג): איך יכולים לקבל את אור ה'צדיק? אם יש לאדם פנים ש'מחות ומ'חיד לזולת, מ'איר בו ה'אור של ה'צדיק, ש'זה נקרא קבלת פני תלמידי חכמים; הינו כ'שאדם ש'מח ומ'חיד לכלם, כ'זה מ'איר בו אור ה'צדיק. ומסביר ר'בנו ו"ל, אנו רואים את ה'שמש, אי אפ'שר להסתכל ב'ה מ'רב אור. ה'לכ'נה

היא כמו מראה מלששת, שמקבלת את אור השמש, ולכן רואים את אור החמה בפני הלבנה, כמו־כן התלמיד, אם הוא הולך באנפין נהורין, מחיך, על־ידי־זה רואים בו את פני רבו; כי באמת מה זה תלמיד חכם? מה זה צדיק? ומה תכליתו בעולם? אלא חכמינו הקדושים אומרים (תגינה יב:): כל העולם כלו עומד על עמוד אחד וצדיק שמו. איך יכול להיות שהעולם עומד רק על עמוד אחד, והעמוד הזה נקרא צדיק? אלא חכמינו הקדושים אומרים (ספא מה:): לא פחת עלמא מתלתין ושית צדיקא, לא נפחת העולם משלשים וששה צדיקים, ההכרח שיהיו בכל דור ודור צדיקים שמקבלים אנפי שכינתא, פני השכינה, וכשמסתכלים על פניהם — רואים את השכינה. הם כל־כך דבוקים בהקדוש־ברוך־הוא בבטול כל הרגשותיהם, עד שהם נכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא. ומה הם השלשים וששה צדיקים? אומר רבנו י"ל (לקוטי־מורה"ן, חלק ב', סימן פג), שיש שלשים וששה בארץ ישראל ושלשים וששה בחוץ לארץ, ובית־חד זה הסנהדרין, שהיו שבעים ואחד במספר, ועוד אחד היה ראש הסנהדרין. ולכן בכל דור ודור יש ע"ב צדיקים,

שְׁמוּרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וּמַגְלִים
 וּמִפְרָסְמִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַחֲיִים
 וּמַחְזִיקִים וּמַעֲוֹדִידִים וּמְשַׁמְּחִים אֶת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל. הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הוּא רֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים,
 הוּא רֹאשׁ הַסִּנְהֶדְרִין, וְהַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹ אֵלּוּ הֵם
 הַסִּנְהֶדְרִין. וְלָכֵן צָרִיכִים לִבְקֹשׁ הִרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹא יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁצָּרִיכִים לִבְקֹשׁ
 הִרְבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה
 לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׂיִכּוֹל לִכְרֹךְ לוֹ אֶת
 הַמִּדָּה שְׁלוֹ. וְזֶה לֹא הוּלָךְ בְּנֶקֶל, אֲלֵא צָרִיכִים
 הִרְבֵּה תְּפִלוֹת לִבְקֹשׁוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לִמְצֹא אֶת
 הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁמֵּבִין אוֹתוֹ, הַצַּדִּיק הַזֶּה שְׂיִכּוֹל
 לְתַקֵּן אוֹתוֹ וּלְזַכֵּךְ אֶת הַדְּמִיוֹן שְׁלוֹ, הֵרִי רַבֵּנוּ ז"ל
 אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), שֶׁכָּל הַתְּאוּרוֹת
 וְהַמַּדּוֹת רְעוֹת שְׁבָאוֹת לְאָדָם, זֶה רַק מִתְחַמֵּת כֹּחַ
 הַמִּדָּה, הַדְּמִיוֹן שֶׁעוֹבֵד בוֹ, וְאִלוּלֵי כֹחַ הַמִּדָּה
 אָדָם לֹא הָיָה חוּטֵא, כִּי־צַד אָדָם חוּטֵא, בַּר מִיֵּנֶן?
 שֶׁמֶמְשִׁיךְ בְּעַצְמוֹ דְּמִיוֹנוֹת. וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל,
 שֶׁהַיּוֹם הַיֵּצֵר הָרָע הוּא כֹחַ הַמִּדָּה, וְצָרִיכִים
 לְעִבֹד עַל עַצְמוֹ לְצַאת מִהַדְּמִיוֹן וּלְכוּא אֶל הַשֶּׁכֶל.
 כְּשֶׁאָדָם חוּטֵא, בַּר מִיֵּנֶן, מִתְגַּבֵּר עָלָיו יֵצֵר הָרָע,

ועקר פחו זה רק שפא אליו בדמיון, רחמנא
 לצלן, כל אחד כפי תאנתו ומדותיו הרעות — הן
 בנאוף והן בממון והן בשאר תאוות רעות ומגפות
 וכו'. והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן ורוצה
 שנשוב בתשובה שלמה, ונפץ שנזפה להכירו,
 כמו שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא נשא טו):
 מיום שפרא הקדוש-ברוך-הוא עולמו, נתאנה
 שיהיה לו דירה בתחתונים, הקדוש-ברוך-הוא
 רוצה לגור בינינו, רוצה שנכיר אותו, וזה מה
 שאומרים חכמינו הקדושים (סוטה ג): בתחלה
 קדם שחטאו ישראל, היתה השכינה עם כל אחד
 ואחד, כיון שחטאו, סלקו מהם שכינה; מה זה
 שכינה? כביכול, הקדוש-ברוך-הוא השפין
 שכינת עזו ותברך בינינו, שאנחנו נכיר אותו,
 אבל כשאדם חוטא, בר מינן, מתמלא עם
 דמיונות ושוכח לגמרי ממנו ותברך, ועל-ידי-זה
 עוברים עליו צרות ויסורים ומכאובים, עד שלא
 רואה סוף לצרותיו, אומר רבנו ז"ל (לקיטי-מוהר"ן,
 חלק ב', סימן ח'), שהצדיק האמת יכול לברר את
 המדמה שלך, בברור ובזכוף כזה, עד שתגיע אל
 מדרגת חידוש העולם, שתדע שהקדוש-ברוך-הוא
 מחדש את הבריאה. כל רגע כל העולמות

מתחדשים, וכמו שכתוב בזהר (צ"ן תקוני זהר סה):
 לבושים דלביש ברמשא לא לביש בצפרא,
 לבושין דלביש בצפרא לא לביש ברמשא; אומר
 האר"י ז"ל, כביכול, הקדוש-ברוך-הוא מלבש
 בכל הלבושים שבעולם, ובכל יום, בכל שעה
 ורגע, משתנים כל הלבושים, ואדם מסכן, אינו
 יודע ואינו רואה, אינו שומע ואינו מרגיש כלום
 מהרוחניות חיות אלקות הזו. ולכן הקדוש-ברוך-
 הוא שולח לנו בכל דור ודור צדיקים קדושים
 שמקנבים אל ראש הצדיקים, ראש הסנהדרין,
 שהוא עם תלמידיו יכולים להחדיר בנשמות
 ישראל אלקותו יתברך. אבל צריכים לבקש הרבה
 אותו יתברך, שנוזף למצא את הצדיקים הללו,
 צדיקי האמת ותלמידיו הדבוקים בהקדוש-ברוך-
 הוא. כי כיום יש כל מיני בעלי דמיונות, קלים
 וריקים ופוחזים, שעושים עצמם מפרסמים של
 שקר, ועובדים על בגיי-אדם ומטעים אותם, ושאר
 מיני נותני תקונים, שזה בעצמו שנותן תקונים,
 צריך תקון גדול, כי רק הקדוש-ברוך-הוא יודע
 איך הוא פגום עד מאד. והלכת המדמה הזה עובד
 על בגיי-אדם, עד שרחמנא לישזכן, בגיי-אדם
 נמצאים במצב כזה, שמתאישים מחייהם, וזו

הַמַּעֲלָה שְׁאֵדָם זֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁגִלָּה
לָנוּ (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן עח), אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
יָאוֹשׁ בַּעֲוֹלָם כָּלֵל, אֵין מַשְׁג כְּזֶה לְהִתְיָאֵשׁ.
נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה: זֶה קָל לוֹמַר, שְׁאִסוּר לְהִתְיָאֵשׁ,
מִי אֵינוֹ יָכוֹל לוֹמַר לַשְּׁנִי: אֵל תִּתְיָאֵשׁ, אִסוּר
לְהִתְיָאֵשׁ, אֲלֹא רַבְּנוּ ו"ל גּוֹתֵן לָנוּ עֲצוֹת אֵיךְ
לְהִחְזִיק מִצַּמֵּד, אֵיךְ לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם,
אֵיךְ לַצָּאת מִהַבּוֹץ שְׁנַפְלָנוּ לָשֵׁם, אֵיךְ לִזְכּוֹךְ
עַצְמָנוּ, אֵיךְ לְהַגִּיעַ לְכָל הַמַּדְרָגוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵיךְ
לֹא לְהִתְיָאֵשׁ אֶפְלוּ בַּמַּצָּבִים הַכִּי גְרוּעִים שְׁנַפֵּל
אֲלֵיהֶם. וְלָכֵן צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּלְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ ו"ל, אֲבָל זֶה תְּלוּי כָּפִי הַשְׁמָחָה שֵׁישׁ בָּנוּ.
רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִמָּן קעז): אַתֶּם צָרִיכִים
לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם
עֲדִין לֹא זָכִיתֶם לְמַדְרָגָה כְּזֹו — לְשִׁמּוֹחַ עִם
הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַדִּין אֵינְכֶם מְרַגִּישִׁים אֶת
הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, תִּשְׁמְחוּ שֵׁישׁ לָכֵם רַבִּי כְּזֶה,
שִׁיּוּדַע מַגִּדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֹו צָרִיכָה לְהִיּוֹת הַשְׁמָחָה
הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבִּי אָמֵת
כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבִּי שֵׁיכוֹל לְתַקֵּן אֶת
כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי לֹא בַּחֲנָם שְׁשָׁלְחוּ אֶת רַבְּנוּ

ו"ל אלינו בדור הזה, אלא כְּדֵי להַעֲלוֹת וּלהַגְבִּיהַ, לחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמֵּחַ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכְן עָלִינוּ לְהַתְגַּבֵּר וְלִלְכֹת תָּמִיד עִם פָּנִים שְׂמֵחוֹת, אֲנַפִּין נְהוּרִין. וְאָמַר פֶּעַם רַבֵּנוּ ו"ל לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ שְׂמֵחִים — תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם. מֵה הַקָּשֶׁר, שָׂאֵם אֶחָד מִקְרֵב לְרַבֵּנוּ ו"ל, וְהוּא שְׂמֵחַ — בָּזָה תִּהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם? אֵלָּא יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם כָּל־כָּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְגָלִים, וְהֵם חֲפָצִים לְסַפֵּר לְמִישֵׁהוּ מֵה מַעֲיֵק לָהֶם, עוֹבְרִים עַל הָאָדָם צְרוּת, וּמַחֲפֵשׁ אָדָם שְׂיוֹכֵל לְדַבֵּר אֹתוֹ וּלְשַׁפֹּךְ לִפְנָיו אֶת כָּל לְבוֹ, אֲבָל אֵינָנו מוֹצֵא. אֲזִי אוֹכֵל אֶת עֲצָמוֹ, וְכָל מוֹעֲקֶת לְבוֹ נוֹתֶרֶת בְּתוֹכוֹ, וּבָזָה נְהַרְסֶת בְּרִיאֹתוֹ וְכָל חַיּוֹ, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי־אָדָם, שְׁמֵרֵב צְרוּת נִכְנָסוּ בְּתוֹךְ עֲצָמָם בְּדַפְאוֹן פְּנִימִי, עַד שְׂאִינָם מוֹצֵאִים שׁוֹם עֲצָה, רַחֲמָנָא לְצֵלָן, וְרַק רוֹצִים לְאָבֵד עֲצָמָם לְדַעַת, אֲבָל בְּשְׂרוּאִים יְהוּדִי שְׂמֵחַ בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת, הֵם נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו, וּמִתְחִילִים לְדַבֵּר אֹתוֹ וּלְסַפֵּר לוֹ כָּל לְבוֹ. וְלִכְן לֹא בַחֲנָם שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל עַל שְׂמֵחָה, וְאָמַר (לְקוּטִי־מוֹתֵרִין, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מִצָּוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשְׂמֵחָה תָּמִיד, וּצְרִיכִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מֵדֶת הַשְׂמֵחָה, כִּי

השִׁמְחָה הִיא הַעֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, כִּי טָבַע שֶׁל
הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחֲרֵי הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, מִפְּגַעֵי
וּמִקָּרֵי הַזְּמָן, כַּמּוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-
מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיט), שֶׁבְּנִי-אָדָם מְדַבְּרִים
מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וַיֵּשׁ עוֹלָם הַזֶּה, וַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה,
אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ כָּלֵל אִם יֵשׁ מְצִיאוֹת
שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֵין עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, כְּפִי הַצְּרוּת
וְהִיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ פֹּה, כַּנֶּאֱדָא שָׁזָה הַגִּיּוֹנוֹם, אֵין
מְצִיאוֹת שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, בְּנִי-אָדָם עוֹבְרִים כָּל-כָּף
הַרְבֵּה מִשְׁפָּרִים וְגִלִּים, עַד שֶׁמִּתְאַשִּׁים מִחַיֵּיהֶם,
אֲזַי יֵשׁ — אוֹ גִּיּוֹנוֹם, אוֹ גֶן-עֵדֶן. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב), שֶׁהַגִּיּוֹנוֹם וְהַגֶּן-
עֵדֶן הֵם בְּזֵה הָעוֹלָם. אִם אָדָם זוֹכֶה וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ
בַּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, חוֹשֵׁב מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, מְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, חֵי עָמוֹ יִתְבָּרֵךְ, נוֹשֵׁם אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
מִסְתַּכֵּל עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה גֶן-עֵדֶן, אָבֵל אִם, חֵס
וְשָׁלוֹם, נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹר וְהַשָּׁכֵל וְהַדַּעַת שֶׁלוֹ
אֲבָד, וְחוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ פֹּה טָבַע, מִקְרָה וּמָזַל, אֲזַי הוּא
סוֹכֵל גִּיּוֹנוֹם בְּזֵה הָעוֹלָם. כָּל-כָּף מְרִים חַיָּיו. וְזוֹ
הַמַּעֲלָה שֶׁל אָדָם שְׁזוֹכֶה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיק
הָאֲמֵת, רֹאשׁ כָּל הַצַּדִּיקִים, רֹאשׁ הַסִּנְהֶדְרִין, אֲשֶׁר
הַתְּלִמִּידִים שֶׁלוֹ הֵם הַסִּנְהֶדְרִין, ל"ו צַדִּיקִים בַּחוּץ

לְאָרֶץ, ל"ו צַדִּיקִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְקַבְּלִים
 אֲנָפִי שְׂכִינְתָא בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי שֶׁהֵם שֹׁמְרִים,
 וּמְשַׁמְחִים גַּם אֲחֵרִים. וְזֶה הַדָּבָר הַגָּדוֹל וְהַחֲשׁוֹב
 בְּיוֹתֵר אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ — כְּשֶׁזּוֹכִים לְקָרֹב נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֲרִי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁמִּסְתּוֹכְבִּים מִחֲסָרֵי פִּרְנֶסָה, פָּטְרוּ אוֹתָם
 מֵעֲבוֹדָתָם, עַד כְּדֵי כֶּךָ, שֶׁאֵין לָהֶם כְּלוּם, אֲפֹלוּ
 לְקִנּוּת לָחֵם לִילְדֵיהֶם, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁסּוֹכְלִים
 מַחְלוֹת וְחִלָּאִים רָעִים, יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
 יְלָדִים חוֹלִים, שֶׁזֶּה הָעֶנֶשׁ הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר שֶׁיְּכֻל
 לַהֲיוֹת, הָעֶנֶשׁ הַנּוֹרָא בְּיוֹתֵר שֶׁיְּכֻלִּים לַהֲעֲנִישׁ אֶת
 הָאָדָם — כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ יְלָדִים לֹא בְּרִיאִים. וְלִדְאֲבֻנָּנוּ
 הָרַב, יֵשׁ הַרְבֵּה כְּאֵלוֹ, יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים שֶׁשִּׁכְּלוּ אֶת
 יְקִירֵיהֶם, אֵלוֹ צָרוֹת יִשְׁנֵן כִּיּוֹם, וְהֵנָּה בָּאִים עִם
 הָעֶצֶה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, מִחֲזָקִים, מְעוֹדְדִים
 וּמְשַׁמְחִים אֶת אֵלוֹ הַנִּשְׁמוֹת הַשְּׁבוּרוֹת, מִדְּבָרִים
 עַל לֵבָם, אֵין מִצְוָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזֶּה. וְלִכֵּן לֹא
 בַּחֲנָם שֶׁצִּוָּה אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁנִּלְךָ וְנִחְזַק וְנַעֲזֹד
 יְהוּדִים. וְאֵין עוֹד דָּבָר חֲשׁוֹב יוֹתֵר בְּשָׂמִים כָּמוֹ
 יְהוּדִי, שֶׁמִּחְזִיר בַּתְּשׁוּבָה אֶת בְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי
 הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כְּדִגְמַת מֶלֶךְ בְּשׁוֹר
 וְדָם, שֶׁאֵבֵד אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ, הֵבֵן הָאֱהוֹב,

שֶׁהִשְׁתַּעֲשַׁע עִמּוֹ כָּל יוֹם וַיּוֹם, וְהוּא מִצְטַעַר בְּצַעַר
 כָּזֶה, שְׁאִינְנוּ יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, וּבוֹכָה יוֹמָם
 וְלַיְלָה אִיָּה הֵיכֵן בְּנִי?! מְתִי אֲזָכָה לְרֹאוֹתוֹ?!
 וְהִנֵּה בָּא אֶחָד וּמָצָא אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְהִשִּׁיבוֹ אֶל
 הַמֶּלֶךְ, אֵיזוֹ שְׂמֵחָה יֵשׁ לַמֶּלֶךְ! אִיזֶה שָׂכָר הוּא
 מִקָּבֵל! וְזֶה נִקְרָא יָדִיד הַמֶּלֶךְ! וְאִם זֶה נֶאֱמַר
 בַּמֶּלֶךְ בְּשֵׁר וְדָם, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בָּאִין עֲרֹךְ
 מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמִּלְכִּים הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל עַם
 יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנָיו, כִּמּוֹ שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים
 אַתֶּם לַיהוָה" אֱלֹקֵיכֶם". וְהִנֵּה לְצַעֲרֵנוּ הָרַב,
 נִתְפָּשְׁטוּ הָעַרְב־רַב בְּכָל אֲרָצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, מִיַּבָּאִים
 מִבְּחוּץ גּוֹיִים וְגוֹיֹת לְעַרְבָם בֵּין נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל,
 לְבוֹלָלָם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, מְכַנְּסִים אֶת כָּל הַתַּאֲוֹת
 וּמַדּוֹת רָעוֹת שֶׁל הָאֻמוֹת, עוֹקְרִים אֶת נִשְׁמֹת
 יִשְׂרָאֵל זֶה יוֹבֵל שָׁנִים מִהִיָּהּדוֹת, הַשְּׁפִיחוּ מֵאַתֶּם
 אֶת שֵׁם ה', עֲקְרוּ מֵהֶם אֶת הָאֻמוּנָה, אֶת הַשִּׁבְתָּ,
 מִפְּטָמִים אוֹתָם עִם גְּבִלוֹת וּטְרַפּוֹת, שְׁקוּץ, תַּעֲוֹב,
 זֵהוּם וְנֹאֹף מִתְרַבֶּה בְּעוֹלָם, שֶׁכָּל זֶה נִתְפָּס
 בְּנִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד
 שְׁאֵינָם יוֹדְעִים מֵאֲבִיהֶם שְׁבִשְׁמִים, אִיזֶה צַעַר יֵשׁ
 לַהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִיכּוֹל, שְׁבָנִיו אֲהוּבָיו,
 מִסְתוֹבְבִים בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי הַעֲשִׂיָּה, וְחוֹשְׁבִים

שהכל טבע, מקרה ומזל, רואים את השמש, הירח והכוכבים, השמים והארץ, הימים והנהרות ושאר מדינות, בני אדם, חיות, צמחים, הרים וגבעות, והכל נדמה טבע, מקרה ומזל, אף אחד אינו מכיר את הבורא יתברך שמו שמיחה ומנהיג ומקיים את הבריאה, נשכח שמו יתברך, איזה צער יש, כביכול, למעלה בעולמות העליונים, המלאכים, השרפים, ואופנים, וחיות הקדש, שאלו מדרגות למעלה למעלה, אורות וכלים, איזה צער יש להם בראותם שמלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא רואה, שמסתובבים פה בזה העולם בניו, ואינם מכירים אותו, ואדרבה חוטאים. והנה קם השני למלך, אומר רבנו ז"ל (ספרי-מעשיות, מעשה א', מאבדת בת מלך), וראה את צער המלך, והולך לבקש ולחפש ולהחזיר את בת המלך חזרה אל אביה. מיהו השני למלך? זהו הצדיק. שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'): שרשי נשמות ישראל נמצאים תחת פסא הכבוד, הצדיק האמת בא מעולם הבינה, זה שני — ראשי תבות: ש'רשי נ'שמות י'שראל, הוא מקבץ נשמות ישראל, ומצטער ואומר (בראשית מד, לד): "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי, פן

אַרְאֵה בְּרַע" וְגו', וְאִינוּ נָח וְאִינוּ שׁוֹקֵט, עַד שִׁיחֲזִיר אֶת הַבָּנִים אֶל אֲבֵיהֶם. וְזֶה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהַבֵּיטִיחַ שִׁיחֲזִיר אֶת כָּלֵל נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלִכֵּן כָּל תַּלְמִידָיו צָרִיכִים לַעֲסֹק בְּעֶסֶק הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, וּבִפְרָט בִּימֵי שׁוֹבְבִי"ם, לְהַאֲרִיב עוֹלָם "אור שובבי"ם", כִּי הָרִי יֵשׁ הַרְבֵּה בַּעֲלֵי דִמְיוֹנוֹת שְׁנוּתִים תְּקוּנִים, וּמַכְבִּידִים עַל בְּנֵי-אָדָם, כָּאֵלּוּ לַחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וּמְרוֹת, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמָּן פו'): מִי שֶׁאֵין לוֹ אֱמוּנָה, הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, כִּי יְכוּלִים לַעֲבֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דָּבָר, מֵהִיכֵן בָּאִים הַדִּמְיוֹנוֹת הַלָּלוּ, שֶׁמִּפְחִידִים אֶת בְּנֵי-אָדָם, מִכְּנִיסִים בָּהֶם יִרְאוֹת נְפוּלוֹת, מֵיֵצְאִים אוֹתָם, כָּאֵלּוּ אֵין לָהֶם שׁוֹם תִּקְוָה, זֶה בָּא מִחֻמַּת חֲסְרוֹן אֱמוּנָה. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִמָּן קכח): לִפְנֵי הַגָּאֹלָה לֹא צָדִיק אֶחָד יֵצֵעַק עַל אֱמוּנָה, אֲלֹא יִהְיֶה הַרְבֵּה צָדִיקִים שֶׁיֵּצְעֻקוּ עַל אֱמוּנָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה נִחָר גְּרוֹנָם. כָּל-כֶּף יֵצְעֻקוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחֻת-הַר"ן, סִמָּן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם

אמונה הוא דבר קטן, מה כבר יהיה אם אאמין? !
 אומר רבנו ו"ל: לא ולא! זה אצלי העקר —
 להכניס עצמו באמונה, להאמין שהקדוש-ברוך-
 הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל
 עלמין. ואומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן
 ה'): העקר זה אמונה, וצריכים לבקש ולחפש
 בעצמו היכן אוהו באמונה. כי יש אנשים
 שסובלים חלאים רעים, והכל בא מחסרון אמונה,
 כמו שכתוב (דברים כח, נט): "והפליא הו'יה
 מכותך, מכות רעות ונאמנות, וחלאים רעים
 ונאמנים". מה זה ונאמנים? אומר רבנו ו"ל: כל
 מה שאדם חולה, זה רק מחמת פגם אמונה,
 ובפרט מחלת העצבים שסובלים על עצביהם,
 והם בדכאון וביאוש, במרירות ובדכדוך, והם
 בכעס וברגז על עצמם, והמצפון הורס אותם, וכן
 הם בכעס על אחרים, הכל מהחטאים שחטא,
 ומפגמי הברית שלו, אבל על-ידי אמונה,
 שפאמין שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ
 כבודו, על-ידי-זה נמשכות עליהם רפואות, כמו
 שכתוב (משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות",
 פשיש ליהודי אמונה, הוא ממשיך על עצמו
 הרבה ברכות, ולכן אומר רבנו ו"ל (ספר-המדות,

אות אַמוֹנָה, סימן לג): עַל-יְדֵי אַמוֹנָה יִסְלַח לָךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; אוֹמֵר רַבְּנוּ
י"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סימן סב): לָמָּה אָדָם אֵינוֹ
מְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא? מִפְּנֵי שְׁאִין לוֹ
אַמוֹנָה, אִם הֵיטָה לָאָדָם אַמוֹנָה בְּרוּרָה וּמִזְכָּכָה,
שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא נִמְצָא פֹה עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְשׁוֹקֵד
עַל שְׁפָתָיו, וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבָר וְדְבָר שֶׁמְדַבֵּר, הִיא
כָּל הַזְמָן מְדַבֵּר אֵלָיו וְלֹא חֵדַל כָּלֵל וּכְלָל, שֶׁזֶּה
עָקֵר הַתְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ י"ל (לְקוּטִי-
מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סימן לה): מָה זֶה תְּשׁוּבָה? תְּשׁוּבָה
ה', זֶרֶקָא דְּאִיזְדְּרִיקַת לְאַתֵּר דְּאִיתְנַטִּילַת מִתַּמָּן;
תִּזְרֹק עֲצָמָךְ חֲזָרָה מֵהֵיכָן שָׁבָאת — מִהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוא, אָדָם צָרִיךְ לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ אַמוֹנָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, לְדַעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים, בְּצִדִּיק וּבְכַשְׁפֹּט, הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים אֲנָשִׁים
מְסֻתּוֹכָבִים בְּסִפְקוֹת וּבִקְשִׁיּוֹת עַל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוא, וְכֵן יֵשׁ לָהֶם שְׁאֵלוֹת עַל הַצְדִּיקִים הַדְּכוּקִים
בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂזוֹ עֲזוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ י"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סימן פג): זֶה יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל
מְאֹד לוֹמֵר צְדִיק זֶה נָאָה, צְדִיק זֶה אֵינוֹ נָאָה,
תְּלָמִיד חָכָם זֶה נָאָה, תְּלָמִיד חָכָם זֶה אֵינוֹ נָאָה;
מִי אִתָּה לְגַמְרִי, שֶׁהַנֶּפֶךְ יָכוֹל לְתַחַב רֹאשְׁךָ וְאַפְּךָ

בין הרים גבוהים, ולומר דעות — מי פן גדול ומי לאו, טפה סרוחה! תתקן מה שפגמתי, ומה לך להתערב בדברים שאינם שייכים לך? אבל בני-אדם אינם חושבים כך, ולכן עובר על כל אחד ואחד מה שעובר.

ולכן עתה ב"מי שובבי"ם" הוא הזמן לתקן, כי ימים אלו קוראים בהם פרחיות: שמוות, וארא, ב'א בשלח, יתרו, משפטים; שמספר בהם שנים ישראל ירדו למצרים, וסבלו שם סבל גדול מאד מהמצרים המזהמים, אשר אומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה ז'): אין לך אמה בעולם שהיתה שטופה בדברים מלערים, וחשודה בכשפים ובזמה ובכל מעשים רעים, אלא המצרים בלבד, המצרים היו המזהמים ביותר מכל אמות העולם. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (תורת כהנים אחרי יח): מגיד הכתוב, שמעשיהם של מצרים מקלקלים מכל העממים; וביניהם, בין גוים מלכלכים כאלו עם ישראל הצרכו לחיות, בכפירות כזו, בשקוץ, גאוף, זהו, הפקרות כזו, כי מה זה כשוף? כפירות ואפיקורסות, שמכחישים את הקדוש-ברוך-הוא,

ומהו הדור שלנו? מלא אפיקורסות ומינות,
 שהחזירו הערב-רב, והקדוש-ברוך-הוא רחם על
 עם ישראל, ושלח לנו את רבנו ז"ל, שמחזיר בנו
 אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ומעורר אותנו
 מהשנה, ופותח פינו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא,
 ויכמו שאמר רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ס'): יש בני-אדם שישנים ימיהם, ומה זאת
 אומרת? הלא הם הולכים, עוסקים בעסקים,
 קונים ומוכרים, מרויחים, ואפלו לומדים
 ומתפללים, ולמה נקרא שהם ישנים? אלא אומר
 רבנו ז"ל: אם אדם אינו מכיר את הקדוש-ברוך-
 הוא, ואינו מדבר אליו יתברך, סימן שמחו ישן.
 למה רואים בני-אדם יכולים לדבר איש עם רעהו
 חמש דקות, רבע שעה, שעה, שעתיים, ואינם
 שמים על לב שחלפו כמה שעות, והנה כשבאים
 לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אינם יכולים,
 וחושבים: מי שומע אותי, אני רחוק וכו', בשעה
 שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו, ונמצא
 אתנו, עמנו ואצלנו. ולזה הצדיק האמת, שהוא
 רבנו ז"ל, מעורר אותנו מהשנה, מעורר בנו את
 האמונה, מחזיר בנו את האור האלקי שנזקה
 להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, לדבר אליו, שזה

"אור שובבי"ם". בַּיָּמִים אֵלֶּי שׁוֹבְבִי"ם, שְׁקוֹרָאִים פְּרָשִׁיּוֹת אֵלֶּי, שְׁמַגְלִים בָּהֶם מִה עֶבֶר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְאֵיךְ סָבְלוּ סָבַל גָּדוֹל מִפְּרֻעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, אֲשֶׁר אָמַר הָאֵר"י ו"ל: פְּרֻעָה הֵם שְׁתֵּי תַבּוֹת: פֶּה-רַע, שֶׁדִּבְרוּ רַק רַע. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח): כָּל הַצְרוֹת שֶׁבָּאוֹת לָאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת הַדְּבוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סֶעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", מִי גוֹרֵם הַרוּחַ סֶעָרָה בְּמַחַ הָאָדָם? הַדְּבוּר. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם מִסְטֵרָא דְקִינָה, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר: "קֵץ כָּל בָּשָׂר", שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת קֵץ מְכַל הַבְּרִיאָה, יֵשׁ בְּגִי-אָדָם שֶׁאֵין לָהֶם מִה לַעֲשׂוֹת רַק לְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלָּת, וְכָל עֲנִיָּנִים רַק לַחֲטוֹט וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת הָרַע שֶׁל הַזּוּלָּת. וְזוֹ הַחִיּוֹת שֶׁלָּהֶם, מִסְכָּנִים — הֵם מִסְטֵרָא דְקִינָה, וְאֵתָם הַצַּדִּיק הָאֵמֶת לוֹחֵם.

לִכְן דִּיקָא עֲכָשׁוּ ב"ימֵי שׁוֹבְבִים", שְׁקוֹרָאִים בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאֶרָא, ב'א ב'שֶׁלַח, וְתָרוּ, מ'שְׁפָטִים, שֶׁבָּהֶם מְסַפֵּר, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְעָבְדוּ עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ, הַשְׁתַּעֲבָדוּ בָּהֶם, עַד שֶׁשָּׁלַח אֲלֵיהֶם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהַחֲדִיר בָּעַם יִשְׂרָאֵל: "אֵתָה

הִרְאֵת לְדַעַת, כִּי הוֹי"ה אֱלֹקִים, אֵין עוֹד מִלְבְּדוֹ; הַחֲדִיר בָּהֶם אֶת הָאוֹר הָאֱלֹקִי, אֲזִי כָלִם הַחֲלוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֵה פֶסֶח, שְׁאוֹמֵר הָאֲר"י ו"ל לְשׁוֹן פֶּה-סַח, שֶׁהַחֲלוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְעִבְרָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחִרְבָּה, וְרָאֵתָה שִׁפְחָה עַל הַיָּם מֵהַ שְׁלֹא רָאָה יִחְזָקָאֵל בֶּן בּוּזִי, שֶׁגָּלָה לָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. וְכִמְאָמָרְם ו"ל (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח) עַל הַפֶּסוּק (שְׁמוֹת יד): "וַיֹּאמִינוּ בָּהּ" וְכִמְשֵׁה עֲבָדוֹ, אִם בְּמֹשֶׁה הָאֱמִינוּ, בַּהוֹי"ה לֹא כָל שָׁכֵן? אֲלֹא שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְאֱמוּנָה בַּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֹא עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֲכָמִים; וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְאֱמוּנָה רַק עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת לְצַדִּיקִים, כִּי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּם מְגִלִּים לָנוּ עֲצוֹת אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק וְאֵיךְ לִצְאֹת מִהַבּוֹר וְהַחֲשֹׁךְ, עַד שֶׁנִּכְנֶנּוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּהַר סִינִי. וְכָל זֶה מְסַפֵּר בְּפֶרֶשִׁיּוֹת הַנ"ל. וְלִכֵּן יָמִים אֵלּוּ נִקְרָאִים: "יָמֵי שׁוּבְבִי"ם", וְצָרִיכִים לְגִלּוֹת אֶת הָאוֹר בְּיָמִים אֵלּוּ דִּיקָא, שְׁזֵה נִקְרָא "אוֹר שׁוּבְבִי"ם", וְלֹא לְהַכְבִּיד

על בני-אדם ולתן להם תקונים ועבודות קשות, אשר מגלה לנו רבנו ז"ל (לקיטת-מזהר"ן, חלק ב', סימן פו), שזה בא מחמת חסרון אמונה; כי יכולים לעבד את הקדוש-ברוך-הוא מכל דבר, וזה ה"אור שובבי"ם", שמגלה לנו רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל מגלה לנו תקון קל ונפלא מאד, 'תקון הכללי', תאמרו את העשרה מזמורי תהלים, ואני מבטיחכם שיהיה לכם תקון על הכל. וגלה רבנו ז"ל ואמר: מפני שאני גליתי את התקון הכללי, הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם לא לאמרו, ויכניס קשיות: מה פתאום דיקא אלו העשרה מזמורי תהלים?! מה פתאום תקון כל-כך קל?! מה פתאום כך או כך, ושאר מיני טענות וכו', העקר שאדם לא יאמר העשרה מזמורי תהלים. וכן הבטיח רבנו ז"ל, שמי שיבוא אל ציונו הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר את ה'תקון הכללי', אז אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשואל תחתית. ולכן אשרי האדם שזוכה לבוא על-כל-פנים פעם בחייו אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן; האם מאדם הראשון עד רבנו ז"ל היה צדיק כזה, שהבטיח הבטחה עם שני עדים, שמי שיבוא אל ציונו

הַקְדוּשׁ בְּעִיר אֲוֵמָן, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וַיֹּאמֶר
עֲשֵׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, יַעֲשֶׂה לוֹ תְקוּן, וַיּוֹצִיאוּ
מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית? עוֹד לֹא הָיָה כַּדָּבָר הַזֶּה! וְמָה
אָנוּ רוֹאִים? שְׂדִיקָא עַל דָּבָר זֶה מִתְפַּשְׁטִים
הַסְטָרָא אַחֲרָא וְהַמְשַׁחֲתִים, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ
מוֹנֵעַ וּמִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמִי שְׁמִלְבִּישׁ, וְאוֹמֵר רַבְנוּ
ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנב): כְּשִׁינְיָרְדָת
נִשְׁמָה קְדוּשָׁה, שְׂיִכּוּלָה לְקָרֵב בְּנֵי-אָדָם אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲמִידִים בַּפֶּתַח יָרֵא שָׁמַיִם,
שֶׁלֹּא יִתֵּן לְהַכְנִס שָׁם, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו,
אֶלָּא עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ. וְעַל מָה זֶה נֶאֱמַר, אִם
לֹא עַל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל! אָדָם יָכוֹל לִהְיוֹת יָרֵא
שָׁמַיִם גָּדוֹל, אָבֵל שָׁמַיִם אוֹתוֹ עַל הַפֶּתַח, וְהוּא
מַכְנִיס בְּאָדָם חִלְשוֹת הַדַּעַת: לְמָה תִּסַּע לְחוּץ
לְאַרֶץ, וְכִי חֲסָרִים קְבָרִים שֶׁל צְדִיקִים קְדוּשִׁים,
תִּנָּאִים וְאַמּוֹרָאִים בְּאַרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁעָלֶיךָ לְנִסְעַ
לְאוּקְרִינָה לְהַטְלִיל בְּטִלְטוּל קָשָׁה עִם הוֹצָאוֹת
וְכוֹ' וּלְבּוֹא לְאוֹמֵן?! הֲאֵם זֶה יוֹעִיל לָךְ?! וְשֶׁאֵר
מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת שְׂיִכְנִיס בּוֹ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הֶעֱקָר לֹא
לְקִיָּם רְצוֹן רַבְנוּ ז"ל. וְלָכֵן אִי אֶפְשָׁר לְבּוֹא אֶל
רַבְנוּ ז"ל, אֶלָּא עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, כְּשֶׁאָדָם
יַעֲשֶׂה לְעֶצְמוֹ חֲשָׁבוֹן: מִי אֲנִי, מָה אֲנִי; וּבִפְרָט

בְּיָמִים אֵלֶּי, שְׁמַאִיר "אור שובבי"ם", שֶׁהֵם אֵלֶּי
מִסְגָּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל מִינֵי פְגָמֵי הַבְּרִית שְׁאֵדָם
חָטָא בָּהֶם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזָכָה לְנִסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ
ו"ל עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בַּחַיּוֹ, וּמִי שֶׁלֹּא הָיָה עֲדִין
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, שִׁיָּסַע כָּכֵר עֲכָשׁוּ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה
יֵלֵד יוֹם, אֵפֶּה אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מָה יִקְרָה עִמּוֹ מִחֵר,
לֵאמֹר אֶחָד אֵין חוּזָה עַל חַיִּים, אֵפֶּה אֶחָד אֵינּוּ בְּטוֹחַ
אִם יִהְיֶה לוֹ יוֹם הַמָּחָר. וְלִכֵּן מִי שֶׁעֲדִין לֹא הָיָה
אֶצֶּל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, לָמָּה לְחַכּוֹת? ! דִּיקָא עֲכָשׁוּ
ב"ימֵי שׁוּבְבִי"ם" רוּץ וּבְרַח לָךְ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, תֵּן
פְּרוּטָה לְצִדְקָה, וְתֹאמַר עֲשֵׂה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים
הַנִּקְרָאִים "תִּקּוֹן הַכָּלְלִי", זֶהוּ תִּקּוֹן שׁוּבְבִי"ם,
וְשֶׁלֹּא יִתְּנוּ לָךְ עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וּשְׂאֵר תִּקּוּנִים,
עוֹבְדִים עֲלֶיךָ. אִם רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: אֲנִי חֹזֵק
בַּדְּבָרִי, אֲבָל בְּיוֹתֵר אֲנִי חֹזֵק, שְׂאֵלֵי הָעֲשֵׂה
מִזְמוּרֵי תְהִלִּים הֵם תִּקּוֹן גָּמוּר לְפָנֶיךָ הַבְּרִית. אֲזַ
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַתְפַּעֵל וּלְדַבֵּר נֶגֶד זֶה? ! הֲרִי
עֲלִינוּ לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם תִּקּוֹן זֶה לְכָל נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְאֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂאֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֵׂה
מִזְמוּרֵי תְהִלִּים, כְּמָה זְמַן זֶה אוֹרֵךְ? ! אִם הַבְּטִיחַ
רַבְּנוּ ו"ל שֶׁזֶה תִּקּוֹן גָּמוּר, אֵינְנוּ צְרִיכִים לְתִקּוּנִים
אַחֵרִים, רַק לְהַפְיֵץ 'תִּקּוֹן הַכָּלְלִי' בֵּין נַשְׁמוֹת

ישראל, ולהחזיר בהם את התקון הזה שנתן לנו רבנו ז"ל, שהוא תקון קל מאד. ועל זה צריכים אמונת חכמים. וכיצד זוכים לזה? על-ידי שיהיה לנו אנפין נהורין, פנים שמחות. אצל הקדוש-ברוך-הוא כתוב (דברי-הימים א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו", שם זה רק שמחה; ולכן בזה האדם יכול למדד עצמו אם מקרב כבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואם חזר בתשובה — אם שמח ומשמח את אחרים, סימן שמאיר בו כבר אור הצדיק, אבל אם יש בו אנפין חשוכין, מספן, הוא עדין רחוק מהשכינה, מהצדיק. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן כג): בפשטאדם משקע בתאות ממוז, יש לו אנפין חשוכין, והוא תמיד במקרה שחורה ובצעבות, וזה מביא לו יותר את העניות. ולהפך — אם אדם מקרב אל הצדיק האמת, אל בן השמחה, אז זוכה לאנפין נהורין, פניו שמחות ועליזות, וזוכה לחזק את עצמו ולחזק את אחרים. וכתוב בזהר (ח"ב קפד): חזקא דבר נש משיף חזקא עלאה מגיה; אם אדם שמח, ממשיף על עצמו שמחה יתרה יותר ויותר. וזו צריכה להיות העבודה הקדושה של תלמידי רבנו ז"ל בימי שובבי"ם האלו — להאיר "אור

שובבי"ם" לנשמות ישראל, לחזקם ולעודדם
 ולשמחם ולגלות להם ענין שמחה והתבודדות,
 שיכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אשר זה
 כל-כך פשוט ונקל, רק תפתח פיה ותדבר אליו
 ותברך, והוא יתברך ימחל לך על כל עוונותיך.
 ורואים אדם מסגל לעשות כל מיני עבודות
 בעולם, הוא יצום ויתגלגל בשלג, יתגלגל מהר
 אל תהום, אבל לא יפתח פיו לדבר אל הקדוש-
 ברוך-הוא, שכל דבור ודבור שמדברים אליו
 יתברך זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר
 ואין לשער כלל. חכמינו הקדושים אומרים (ויקרא
 רבה, פרשה ל', סימן ג'): בדורות הללו שאין להם לא
 מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, אלא
 תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-
 הוא: רבונו של עולם, אל תבזה תפלתם; יגיע
 זמן, שלעם ישראל לא יהיה מלך, נביא, כהן,
 אורים ותמים, ולא יהיה להם כלום, רק דבר אחד
 ישאר להם — הפה לדבר אליו ותברך, על-כן
 אני מבקשך, רבונו של עולם, אנא תשמע
 תפלתם. וזה מה שנותר לנו; ואומר רבנו ו"ל
 (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא
 מעלה עליונה מהכל, דהינו שאדם מרגיל עצמו

לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל העובר עליו
 ברוחניות ובגשמיות מספר לפניו יתברך, היש
 מדרגה גבוהה יותר מזו? היש עבודה חשוכה
 מזו? הלא אמר להם הקדוש-ברוך-הוא
 לישראל: הוּו זְהִירִים בַּתְּפִלָּה, שְׂאִין מְדָה אַחֶרֶת
 יָפָה הֵימָנָה וְהִיא גְדוּלָּה מְכֹל הַקְּרִבָּנוֹת, וְאִפְלוּ
 אֵין אָדָם כְּדֹאֵי לַעֲנוֹת בַּתְּפִלָּתוֹ וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמּוֹ,
 כִּינֹן שְׁמִרְבָּה בַּתְּחִנוּנִים, אָנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמּוֹ
 (תְּנַחֲמָא וִירָא א') ; וְאִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים
 כְּזֹאת, אֲזִי זֶהוּ זֶה! וְלֵכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-
 מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן ס'), שֶׁזֶּה מַה שְּׁחֹנִי הַמַּעֲגָל
 אָמַר: מִי אֵיפָא דְנִיִּים שְׂבָעִים שָׁנִין, אֵיךְ יְכוּלִים
 לִישֵׁן שְׂבָעִים שָׁנָה? ! כִּמָּה יֵשׁ לְאָדָם לַחֲיוֹת בָּזֶה
 הָעוֹלָם? הֲלֹא "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׂבָעִים שָׁנָה"
 (תְּהִלִּים צ, י), וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב',
 סִימֵן סא), הַשְּׂבָעִים שָׁנָה פּוֹרְחִים כָּרְבֵעַ שָׁעָה; הִנֵּה
 אָנוּ פֹה וְהִנֵּה יוֹצְאִים מִפֹּה, בְּגִי-אָדָם חַיִּים
 בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְחוֹשְׁבִים שִׁישְׁאָרוּ פֹה מְאֻתִּים אוֹ
 שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת שָׁנִים, אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה לְחַשֵּׁב
 שִׁיּוֹצֵא מִן הָעוֹלָם. וְזֶה יְכוּל לְקִרּוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל
 שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צו, סִימֵן ב'): "כִּצֵּל יָמֵינוּ עַל

הארץ", והלואי כצלו של כהל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף. כשהשמש מאירה על הקיר נעשה צל בצד השני, וכן על אילן, נעשה צל האילן עד חלף השמש וכו'. אומרים חכמינו הקדושים, החיים חולפים ביצר כרגע אחד כצל צפור הפורחת באויר, שזה כשניה חולפת. ואם-כן מה לה נרדם? תפתח פיך ותדבר אליו יתברך, ואז כל חייך יהיו אחרים. וזהו "אור שובבי"ם", וזאת עלינו להחדיר בעצמנו ובאחרים, ונעזב את כל השטיות, ונתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק'), שכל הצדיקים לא זכו להגיע למדרגתם, אלא על-ידי שדברו אל הקדוש-ברוך-הוא, ואין דבר חשוב מזה, וזה עקר התשובה. ולכן "אור שובבי"ם" זהו אור הצדיק האמת, שמגלה לנו תקונים נוראים ונפלאים וקלים, לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ויום ובכל שעה ושעה להיות בשמחה עם כל נקדה טובה שיש בנו, שזו המדרגה הכי עליונה שאדם יכול להחיות עצמו עם כל מצוה ומצוה שיש בו. עד שאומרים חכמינו הקדושים (ברכות נו): אפלו הריקנין שבה מלאים מצוות כרמון; כל יהודי

הוא צדיק, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן כג) — מִפְּנֵי שְׁנֵמוּל, וְלִכְּנָן עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה צְרִיכִים לְשִׁמְחָה. וְכֵן מוֹכָא (ספֶּר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמִחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, סִימָן שְׁלֵבוֹ שְׁלֵם לֹאֲלֶקְיוֹ; בְּזֶה שֶׁאָדָם שִׂמַּח עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה, זֶה מְגַלֶּה שְׁלֵבוֹ טָהוֹר. וְלִכְּנָן לָמָּה לָנוּ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וְלִשְׁמַע כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל תְּקוּנֵי נִשְׁמוֹת וּנְפָשׁוֹת, שֶׁאֵלּוּ שְׁנוֹתָנִים תְּקוּנִים בְּעֶצְמָם צְרִיכִים תְּקוּן, בְּשַׁעֲהַ שְׂיֵשׁ לָנוּ צִדִּיק הָאֵמֶת רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁגִּלָּה לָנוּ עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וְהִבְטִיחַ שְׁמִי שִׁיאֲמָרֵם — יִהְיֶה לוֹ תְּקוּן נִצְחִי. כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּל עֲצָמוֹ לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֵת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי, כָּל הַיּוֹם נוֹקֵף לְבוֹ וּמִתְעוֹרֵר: אוֹי אוֹי, עָלִי לְשׁוּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּפְעַם בְּחַיּוֹ בָּא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְאוֹמֵר שֵׁם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלּוּ, אֵין לְתֹאֵר גִּדָּל הַתְּקוּן שֶׁנִּתְקַנְתָּ נִשְׁמָתוֹ בְּתְקוּן נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד. וְלִכְּנָן דִּיקָא ב"ימֵי שׁוֹבְבִי"ם" נִגְלָה "אור שׁוֹבְבִי"ם" לְכָלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנוֹזֶכֶה לְהַפִּיץ אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וּלְהַחֲדִיר בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵת הָאֱהָבָה שְׁעָלֵינוּ לָאֱהָב זֶה אֵת זֶה, וְלַעֲזֹר זֶה לְזֶה, וְלִמְצֹא

את הנקודות הטובות זה אצל זה, אשר בך מגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שהצדיק שהוא הבעל תפלה, הוא מתפלל עם כל הנקודות הטובות של כל עם ישראל. ומה אנו רואים? הסמ"ך-מ"ם עובד שעות נוספות, שיהיו פלוגים בין נשמות ישראל, שזה כלל המפלגות, פלג, פלג, לפלג את בני-אדם ולגרם לשנאה ביניהם, וזה גורם לכל הצרות. וכמאמר ז"ל (יומא ט: ט:): השנאה עדין מרקד בינן. ואפלו בין אנשי הצדיק הסמ"ך-מ"ם החדיר בלבול כזה, שאין איש יכול לדבר עם זולתו. רואים בני-אדם גונבים וגוזלים, אשר זה התקון שעלינו לתקן עכשו, אם אנו יודעים שיש בידינו כסף גנבה וגזלה, אם אחד לזה — צריך לפרע חובו, ואם אין לו כרגע, צריך לפייסו את המלוה ולבקש ארקה וכו' וכו', ומכל שכן מי שגזל, צריך לשלם, אחרת אוי לו ואוי לנפשו, כי שלם ישלם כפל כפלים. וזאת עלינו לתקן בימים אלו, שתהיה אהבת ישראל בינינו, להחדיר אהבת הבריות בין נשמות ישראל, מספיק שנאה, מספיק לדבר על הזולת, איך אדם יכול להיות בעל מדרגה ולטיל בשמים, בשעה שהוא מדבר על הזולת?! הלא

טפּה סרוּחָה הוּא, הַיּוֹם פֿאַן ווּלְמַחַר בִּקְבֹּר; אוּמַר
 רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רל"ט): אִי
 אַפְשָׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא עַל-יְדֵי
 שְׁלוֹם, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קכב): "אֲדַבְּרָה נָא
 שְׁלוֹם"; וְלִכֵּן תִּקְּן הָאֶר"י ו"ל לְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ
 מִצִּוֹת "וְאַהֲבַת לְרֵעֵךְ כְּמוֹךְ" קִדְּם הַתְּפִלָּה, וְאָז
 מִתְקַבֵּלֶת תְּפִלָּתוֹ; וְלִכֵּן אִם אָדָם אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל
 יְהוּדֵי וְאֵינוֹ כּוֹלֵל עֲצֻמוֹ עִם כָּל יְהוּדֵי, סִימָן שֵׁאִין
 לוֹ הַתְּבוּדָּרוּת, וְאֵנוּ תִּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ו"ל, אִם
 בְּרִצּוֹנֵנוּ בְּאַמֶּת לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, עֲלֵינוּ לְגִלוֹת
 וּלְפָרְסָם אֶת "אֹר שׁוֹבְבִי"ם" עֲכָשׁוּ בֵּין נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְתִהְיֶה אַחֲדוּת וְאַהֲבָה בֵּינֵינוּ, וְנַעֲזֹר זֶה
 לָזֶה, וְנִדְּיָקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה לְגֻאֲלָה הַשְּׁלָמָה,
 שְׂבוּא יָבוֹא הַגּוֹאֵל צֶדֶק וְיִגְאֹלְנוּ גֻאֲלָה שְׁלָמָה
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!

תּוֹם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם:

מוה"רא"ש נ"י אמר, אשר מצינו שרפנו ז"ל אמר
 לאנשי שלומנו בזו הלשון: אני חזק בכל עניני,
 וביותר אני חזק שאלו העשרה מזמורי תהלים מסגלים
 לתקן את פגמי הברית, ואשרי מי שאומרם בכל יום.
 ולכן צריכים להזהר מאד מאד לא להיות חכם בעיניו,
 ולהוסיף אפלו מזמור אחד על אלו העשרה מזמורים,
 כי אם רפנו ז"ל אמר, שהוא חזק ביותר, אשר ה'תקון
 הפללי, אלו העשרה מזמורי תהלים מסגלים לתקן
 את פגם הברית, אסור להיות חכם בעיניו ולהוסיף
 איזה מזמור, כי הכל דמיון ורעות רוח, כי לנו אין
 אלא דברי רפנו ז"ל, שהזהירנו כל-כף לגלות ולפרסם
 את ה'תקון הפללי, העשרה מזמורי תהלים אלו
 דיקא, לכל עם ישראל. ולכן אין להוסיף אפלו מזמור
 אחד. ובודאי מי שרוצה לגמור את כל ספר התהלים,
 אשרי לו ואשרי חלקו, וירבו פמותו בישראל, אבל
 לגבי התקון של פגם הברית, הם רק העשרה מזמורי
 תהלים אלו הנקראים 'תקון הפללי', ואסור להוסיף או
 לגרע מהם, כי אמירת תקון הפללי, הוא תקון גדול
 מאד לפגם הברית, ובפרט בימי שובבי"ם, מי שזוכה
 לומר בכל יום את ה'תקון הפללי, ושב וימחלו לו.

(אמרי-מוה"רא"ש, חלק ב', אות תתקנז)

הספר הקדוש הזה

נדפס לטובת נשמת בעל מחבר
של הספר הזה מאנור עינינו,
חיות נפשינו, עטרת ראשינו, כבוד
קדושת מרן הגה"ק רבי

אליעזר שלמה

בן רבי

מנחם זאב

זצוקללה"ה

נלב"ע י"ז שבט תשע"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

כוד ה' איראיו ובריתו להודיעם זה שמו מאד יא

ובסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמנם בכל יום

תקון נורא ומפלא מאד מאד
לכל צויות והשואים
והוא פנים הברית, רחמינה יצילן

תִּיבִּקוֹן הַפֶּלֶא?

יסדו, תקנו, גלו ונאוה לפרסמו כל ישראל
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עליה, אדוננו, מורנו ורבינו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

היבא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
ע"ה"ק ירושלים תוב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל בי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
ז נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ח יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפחה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות ופרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשָׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשָׁרִי-אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי-הִחְרַשְׁתִּי כְּלוּ עֲצָמֵי בִשְׂאֲנִיתִי
 כָּל-חַיִּים: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֹּד עָלַי יָדָךְ נִהְפָּךְ
 לְשָׂדֵי בַּחֲרִבְנִי קוֹץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
 לֹא-כִסִּיתִי אִמְרָתִי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֹסֶד | אֱלֹהֶיךָ לַעֲת מִצָּא רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים
 אֱלֹו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֵתֵר לִי * מִצָּר תַּצִּירֵנִי
 רָנִי פִלַט תִּסּוּבְּבִנִי סָלָה: ח אֲשָׁכִילֶךָ | וְאוֹרֶךְ
 בְּדָרְךָ-זוֹ תִּלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין בְּמִתְגַּוְרֶסֶן עָדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטָח
 בִּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמִנְצָת מוֹמֹזֵר לְדוֹד: ב אֲשָׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-
 דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִיטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֶהוּ
 וַיִּחַיְהוּ וְאֲשֶׁר בְּאַרְץ וְאֶל-תִּתְּנֶהוּ בְּנֶפֶשׁ אִיְבָיו:
 ד יְהוָה | יִסְעֲדֵנוּ עַל-עָרֵשׁ דְּוִי כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפִּכָּת
 בַּחֲלֹו: ה אֲנִי-אִמְרָתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נִפְשִׁי
 כִּי-חֲטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֶבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לִרְאוֹת | שְׂוֹא יִדְבֹּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחַשְׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם-אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי הַגְדִּיל עָלַי
עֶקֶב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּנִי וְחַקִּימִנִי וְאַשְׁלֶמָּה לָּהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעָתִי כִּי-חֲפָצָתְךָ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
עָלַי: ^{יג} וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתְךָ בִּי וְתַצִּיבִנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבָנֵי-קֶרֶח: ^ב כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֶּן נֶפֶשִׁי תִּעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג צִמְאָה נֶפֶשִׁי | לְאֱלֹהִים לֵאמֹר חֵי מִתִּי אָבֹא
וְאֶרְאֶה פָנֶי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּלִי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה כְּאֵמֶר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵינִי אֵלְהִיךָ: ^ה אֵלֹהִי
אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁכַּח עָלַי | נֶפֶשִׁי כִּי אֶעֱבֹר | בִּסְדָּךְ
אֲדַדִּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹנֵג: ^ו מַחֲתִשְׁתוּחָתִי | נֶפֶשִׁי וְתַהֲמִי עָלִי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ^ז אֱלֹהֵי עָלִי
נֶפֶשִׁי תִשְׁתוּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרָךְ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהֵר מִצְעֵר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צִנּוּרִיד כָּל-מִשְׁבְּרִיד וְגִלְיָד עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יֵצֵא יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לֵאמֹר חַיִּי: ^י אוֹמְרָה | לֵאמֹר סִלְעִי לְמָה

שִׁבְחָתָנִי לְמַח־קָדֶר אֱלֹהִי בְּלַחֲזֵן אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
 בְּעֲצֻמוֹתֵי חֲרָפוֹנִי צוֹרְרִי בְּאִמְרָם אֱלֹהֵי כָל־הַיּוֹם
 אֵיחָה אֱלֹהֵיךָ: יב מַח־תִּשְׁתַּחֲוִי | נַפְשִׁי וּמַח־תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמִנְצָח אֱל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבֵּית לַהֲמִיתוֹ: כ הִצִּילָנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּתְקוֹמִי תִשְׁנֹבְנִי: ג הִצִּילָנִי
 מִפְּעָלִי אֲנֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
 חָטָאתִי יִהְיֶה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְּנֹנוּ עוֹדָה
 לְקִרְאָתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֲקִיצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֱל־תַּחַן
 כָּל־בְּגָדֵי אֲנֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב יַחֲמוּ כַּפֵּי
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִפְּיֵעוֹן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזֹו אֱלֹהִיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדִי יִקְדָּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרִי: יב אֱל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ מִגִּגְנֹו אֲדָנִי: יג חָטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגִאוֹנָם וּמֵאֱלֹהִי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כָּל־הַ בְּחִמָּה כָּל־הַ וְאֵינָמוּ וַיִּדְּעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בַּיַּעֲקֹב לֹא־פָסִי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיָּשְׁבוּ לָעָרֶב יִהְיוּ כַּכֵּל וַיִּסּוּבּוּ עִיר: טז הִמָּה
 זַיִּנְעוֹן לֹאכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֹנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר אֶזְךָ וְאֶרְנָן לְבַקֵּר חֲסִדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁבָּב לִי
 וּמָנוּס בַּיּוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהִים אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁבָּבִי אֱלֹהֵי חֲסִדִּי:

עז * לְמַנְצָת עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי (*)
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱעֶקֶה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בַּיּוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יְדִי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאֲנֶה הִנֵּחַם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִטָּף רוּחִי סֵלָה: ה אֲחֻזָּת
 שְׁמֵרוֹת עֵינֵי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נִגְיָנָתִי בְּלִילָה
 עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לִנְצַח
 חֲסִדוֹ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשִּׁכַּח חֲנוּת אֵל
 אִם-קִפְּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכְּרָה מַעֲלָלֵי-יְהוָה כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֹאֲךָ: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פֶּעֶלְךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָּשׁ דְּרָכְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: טו אֲתָה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בַּעֲמִים
 עֶזְךָ: טז גָּאֻלָּתְךָ בְּזָרוּעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה:
 יז רָאוּךָ מִיָּם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(*) באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י וי"ד מ"ם

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־חצצית יתהלכו: ט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ בים ורפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 חיות לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־כא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך פיוס אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
 כחציר יחלה: ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הגה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורחבם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו בן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בבקר
 חסדך ונרגנה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמחנו
 כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | נעם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְחַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב |
מִבְקָשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִקְשׁוֹ פָּנָיו
תָּמִיד: ה זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּיו
וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: ו זָרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאֵלֶּף
דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלָתְכֶם:
יב בְּהִיּוֹתָם מֵתֵי מִסְפָּר כְּמַעַט וְגָרִים בָּהֶם:
יג וַיִּתְּחִלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי וּלְגִבֵּי־אֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהָ-לֶחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לַעֲבֹד נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֶל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בֹּא-דִבְרוּ אִמְרַת יְהוָה עֲרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתָּחָהּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָּנוּ: כב לְאִסֵּר שָׁרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וְזָקְנָיו יִתְחַבֵּם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצִּירִים וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצִמְהוּ
מִצִּירָיו: כה הִפָּךְ לָבָם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ לְהַתְנַבֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אַחֲרָן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-
בָּם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וּלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפָּךְ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמָת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרִץ אֲרָצָם
צִפְרֹדָעִים בַּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עֶרֶב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם כָּדָר אֵשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיָּךְ גִּפְנִים וּתְאֵנִתָם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסִּפְרָם:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיָּךְ כָּל-כְּבוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיָאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בַּשְּׁבָטִיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצִּירִים בַּצֵּאתָם כִּי-נִפְל פַּחַדָּם עָלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּה וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹם וְלָחֶם שָׂמִים יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיִּזּוּבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גִּזְיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וּתְוִרָתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז א על־נהרות | בבל שם ישבנו גם־בכינו
 בזכרנו את־ציון: ב על־ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלנו שובינו דברי־שיר
 ותללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את־שיר־יהוה על אדמת נכר: ה אם־אשפחה
 ירושלים תשפח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
 אם־לא אזכרי אם־לא אעלה את־ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת־בבל השדודה אשרי שישלם־לך את־
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפץ את־
 עלליך אל־הסלע:

קג א הללויה | הללו־אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו פרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
 ד הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי־שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו גל יעקב ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: